35

Tabula in repertorium Biblie aureum ordine alphabeti designata. Et primo de his que ab A, littera incipiunt.

Opp. XVI
A 10

No.
2807.
C. fr. O.S.

D. Bibl. is. 407

Incipit tabula

ſcḋm ordinē alphabeti per quā vnuſquiſq; ſi vult faciliter poteſt reperire capitula ⁊ titulos p numer̄ folioꝝ vt infra patebit ſuis in locis

De

Abſtinentia ⁊ ieiunio fo.i.
Acceptione munerum iij.
Accidia iiij.
Adoratione dei iiij.
Adulatōe et blandicijs vi.
Ambitione vi.
Amicicia vij.
Amore dei viij.
Amore proximi viij.
Amore carnali ix.
Angelis bonis ix.
Angelis malis xi.
Aīe reſur. ⁊ immortli.a xi.
Apparitionib⁹ factis xij.
Aſpectu incauto xij.
Aſtutia ⁊ calliḋt. falſa xiij.
Auaricia ⁊ cupiḋi. terre. xv.
Auditu verbi dei xvi.
Auiditate mulierum xvij.
Auxilio dei xvij.

De

Baptiſmate xix.
Bn̄dictōe dei ad hoīem xix.
Bn̄dictōe hoīs ad deū xx.
Bn̄dictōe hoīs ad hoīem xx.
Benignitate dei xxi.
Blaſphemia xxiij.

De

Caſtitate et contiñ. xxiij.
Caſu peccati xxiiij.
Confeſſione xxv.
Confidentia xxv.
Compaſſiōe ad proximū xxvi.
Conſilijs bonis xxviij.
Conſilijs malis xxviij.
Conſolatōib⁹ diuīs xxix.
Contēplatōne ad deū xxx.
Correctione fraterna xxxij.
Curioſitate hūana xxxiij.

De

Decimis et primi. xxxiiij.
Deriſione et contu. xxxiiij.
Detractōe ⁊ ſuſur. xxxv.
Diſcordia et lite xxxvi.
Duricia et obſtina. xxxvi.

De

Eccleſia vel tēplo xxxviij.
Electione p̄latoꝝ xxxix.
Exhortatōe et p̄dica. xxxix.

De

Fallacijs mulieꝝ xl.
Fide ad deum xli.
Fide magna mulieꝝ xlij.
Fidelitate ſeruanda xliij.
Filijs erudiendis xliij.
Fortitudine bona xliiij.

Tabula

Fortitudine mulierꝝ .xlv.
Fortitudine mala .xlvi.

De

Gratijs agendis .xlvi.
Gratitudīe ſeruāda xlvij
Gula ⁊ ebrietate xlviij.

De

Homicidio ⁊ occiſiōe xlix.
Honore parentum .li.
Humilitate lij.

De

Jactantia liij.
Jactantia ⁊ gloriatōne .lv.
Idolatria lvi.
Impatiētia ⁊ murmure lvi.
Ingratitudine bn̄ficiorꝝ lvij.
Inimicitia ⁊ odio lviij.
Intentione recta .lix.
Inuidia et emulatōne .lx.
Ipocriſi ⁊ ſimulatione .lxi.
Ira dei cōtra delīquentes lxij.
Ira hoīs per zelum .lxiij.
Ira hoīs per odium .lxiiij
Judicijs dei occultis lxiiij
Judicijs hoīm veris .lxvi.
Judicijs hoīm falſis lxvij
Juramento .lxviij.
Juſticia et equitate lxviij.
Juſtis latētibꝰ īter pctō. lxix.

De

Lacrima et fletu lxx.
Liberalitate ⁊ curia. lxxij.
Loquacitate mulierū lxxiij
Luxuria ⁊ incōtinē. lxxiiij

De

Maledictōe q̄ ds male. lxxv.
Maledictōe q̄ hō male. lxxvi.
Matrimonio .lxxvi.
Mendacio lxxviij
Miraculis diuine ꝑotē. lxxix
Morte euētus cōi lxxxiij.
Morte horrēda ma lxxxiiij
Morte p̄ciosa iuſtoꝝ lxxxv.
Multitudine maloꝝ .lxxxvi.

De

Obediētia ⁊ ſubiectōe lxxxvij
Oratōe q̄ deꝰ ītēdit lxxxviij
Operatione bona lxxxix.
Oppoſitōe bonoꝝ ⁊ mal' xc
Orōne ⁊ dep̄catōe xc.
Ornatu mulierū xcv.

De

Patiētia ⁊ mā ſuetu. xcv
Paupertate et inopia xcvi
Pace et concordia xcvij.
Pctō ⁊ eiꝰ effectibꝰ xcviij
Penitentia pctōꝝ xcix.
Peregrinis ⁊ hoſpitibꝰ .c.
Permiſſione diuina .ci.
Permiſſione hūana .ci.
Peruerſitate quorū dā .cij.
Perſeuerātia in ꝓpoſito .ciij
Pietate mulierum .cv.
Populi mobilitate .cvi.

Alphabeti

Preceptis dei .cvij.
Prelatis ꝛ princip̄i. bōis .cix
Prelatis ꝛ pⁱcipibus malis:
quere in littera t.
Prodittone ꝛ proditoribus. q̄/
re t. ij.
Proſperitate hūana. q̄re ſ. iij.
Prudentia et ſagacitate. que/
re v. primo
Pueris bone īdolis. q̄re v. ij.
Punitione delinquentiū. que
re v. ij.
Puſillanimitate. quere v. iij.

De

Sabbati obſeruatōe .cx.
Sapientia mulier͛ .cxi.
Sacra ſcriptura .cxij.
Sepultura .cxiij.
Sāctio ꝛ eiꝰ opatione .cxiiij
Societate bonoꝝ .cxiiij
Societate malorum .cxv.
Spe ꝛ longanimitate .cxvi.
Stragibꝰ hoīm diuer .cxvi.
Supbia ꝛ iactātia .cxvij.
Suſpitōe ꝛ fal. credu .cxviij.

De

Temptatione et probatiōe ho/
minum .cxviij.
Temptatōe hoīs a deo .cxix.
Temptatione diaboli .cxx.
Timore domini .cxx.
Timore maloꝝ de bōis .cxxi.

Tyrannoꝝ nequitia .cxxi.
Tribulatōe ꝛ eiꝰ effe. .cxxij

De

Veritate que dīū pit .cxxiij
Unitate et conſenſu .cxxiiij.
Uoto ꝛ eiꝰ obſerua. .cxxiiij.

De

Zelo bono contra pctō. .cxxv.
Zelo indiſcreto .cxxv.

Finis pfauſtus huiꝰ Tabule.

f I B

Biblia Aurea veteris ac noui teſtamēti vocitatus

f Johannes bückenmeyer ~~me tenet~~
ordinis fratrum predicatorum con=
uentus franckfordensis.
Anno a partu virgineo 1572

R462

232470 I

Incipit liber manualis ac introductorius in biblie hiſtorias figuraſq́ʒ veteris ac noui teſtamenti peroptimus Aurea biblia vocitatus.

RElígioſis atq́ʒ honeſtis viris in chriſto dilectis fratribus ſtudētibus neapolim Conuētus ordinis fratrū heremitarū ſancti auguſtini. Frater antonius Rampigollis ordīs memorati. Salutē dilectioni veſtre poſtulatam referēs metuo nō incōgrue ne litus maris arāuerim dūmqʒ multo labore ſudoreqʒ condidero. velut inſipida relinquatis mei īpericia exigēte. Jdeoqʒ receptis labruſcis vñ racemi decidantur ⁊ ne veſtra fruſtretur intētio ⁊ mea ſine fructu ampie peracta opera cōticeſcat. Retrahūt tria que protuli. Juſtigat vero largitoris manus que ſapiāʒ preſtat paruulis ⁊ viris prudētiā poſtulantibus. Nā ſanctarum mētiū precibus inclinata ſapienda donare nouit, ⁊ elargita ſue bn̄dictionis rore perfundens ſuſcipientis ⁊ ſeminātis culturā abundantius fecūdare. Vrget etiā me ad hoc opus qm̄ noui meā inertiam nō latere. Cū īpfectū meū viderūt oculi vri. Jdcirco ſagitte quas proprie arcus iacit preſcite minus feriūt. preſertim cum mee tāto amplius imbecillitati teneamini compati. quāto appertius vrā percepit dilectio me modicū qd̄ noui ſine arrogantia petētibus impartiri. Jn huiuſmodi figurarū cōpendio. ne loco refectionis faſtidiū generetur. ſuccincte loquar ⁊ clare vt mihi propria valitudo permiſerit. Mallēs opuſculū ſub breuitate cōponere diuiſiōibus ac ſubdiuiſionibus lectorū exercitō derelictis. ꝙ nimia prolixitate cōfundere intuentes. Materias ei deſtinguā per ordinē alphabeti. pauciores ⁊ plures in fabrica collocās. vt paupertis ingenij facultas permiſerit. Vt aūt queſita facilius occurrāt. Tabulā precedenteʒ alphabeticā poſui. Spiritus ſancti gratia annuente. ¶ Jn hoc enī opuſculo ſi quiſpiam veſtrū legentiū, vel audienti-

Conuentus franckfordensis ordinis Predicatorum

nim quiſq; me nouerit defeciſſe. Meminerit cultoris inutilis fragilitatem qui licet fruges debiles paucasq; produxerit. mente tamen et corpore fideliter laborauit. Idcirco igitur loco effectus affectum recompenſans aīam meam ſuperno recōmendet agricole. vt ſaltim cū hora. xi. operātibus. non quod iuſtū fuerit tribuat ſed quod cōſueuit egredi a ſue miſericordie largitate.

Capitulum .I.

De abſtinentia.

Abſtinentia eſt meriti augmentatiua.
Sapientie acquiſitiua.
Religioſitatis oſtenſiua.
Carnis refrenatiua.
Victorie impetratiua.
Orationis amplificatiua.
Indulgentie obtētatiua
Exempli demōſtratiua.

Abſtinētia primo eſt meriti augmētatiua. auget enim merita et virtutes. Ideo voluit dominus parētes noſtros primos non omni cibo vti in paradiſo ſed ab aliquo abſtinere. vt ex obedientia et abſtinentia amplius mererentur. vt habetur. Gen. ii. propter eandē cauſam precepit dominus filiis iſrahel. q̄ a multis cibariis abſtinerent. vt habetur. Leui. xi.

Abſtinentia valet ad habēdam ſapiētiam. Moyſes poſtq̄ ieiunauit et abſtinuit. meruit a domino legem in mōte ſynai accipere. Exod. xxxiiii. Helias vt liberius et ſapientius prophetaret vtebatur victu tenui et exili. quando peciit a vidua ſareptana aquam et buccellam panis. iii. Re. xvii. Et notandū eſt q̄ corui paſcebāt heliam carnibus bis in die. ſ; angelus pane et aqua. et hoc ſolum ſemel in die. iii. Reg. xvii et. xix. Dānieli propter eius abſtinentiam oſtēdit et deus viſiōes mirabiles. Danielis. xii. Et eidem poſt ieiuniū reuelatum eſt myſterium paſſionis et incarnatōis iheſu chriſti. poſt ebdomadas. lxii. duas occidetur chriſtus. Danielis. ix. Et anna ſeruiebat domino die ac nocte ieiunio et orōnibus. Ido meruit a domino prophetare d̄ chriſto. vt habetur Luc. xx.

Abſtinere debent clerici et religioſi pre ceteris. Ideo vir q̄

ſolebat conſecrare domino ab
omni eo quod eũ inebriari po/
terat abſtinebat. Numeri.vi.
In. horum figura commen/
datur abſtinentia rechabita/
rum a domino qui noluerunt
bibere vinum ſicut pater eorũ
mandauerat. Jeremie .xxxv.
Propter eius abſtinentiã di
cebatur iohãnes baptiſta ſan
ctus vltra omnes. Nam ipſe
fuit primus religioſus in no
uo teſtamẽto. cuius cibus erat
locuſta ⁊ mel ſilueſtre Mat.xi.
Jdeo dixit criſtus de eo. Ve
nit ad vos iohãnes nõ mãdu
cãs neq̃ bibẽs vinũ. mat.xi.
Mittens dominus diſcipu/
los ſuos ad predicandum di/
xit. Comedite et bibite q̃ apud
illos ſunt. Hoc eſt ſitis contẽ/
ti de appoſitis. ⁊ ne delicata pe
tatis. Luce.x. Petrus volenſ
oſtendere ꝙ religioſi diſcipuli
non eſſent ebrij. dixit hij ebrij
nõ ſunt. cum ſit hora diei ter
cia. Actuũ.ij. Abſtinendũ
eſt ab eſu carnium maxime re
ligioſis ⁊ clericis. qui debent
carnem ſuam pre ceteris refre
nare. Jdeo vxor ieroboam va/
dens ad achiam prophetã tu
lit panem et mel, et carnes ve
ro non legitur attuliſſe. iij. Re
gum.xiiij. Pulmentum et pa
nes. ſed nõ carnes per abacuk
dominus tranſmiſit danieli:
vt ipſe daniel abſtineret a car
nibus. Danielis.xiiij. Mul/
tũ facit abſtinentia carnium
patet ex illo. ꝙ dominus mul/
tociens multiplicauit piſces
et nunꝙ̃ carnes. de quibus pi
ſcibꝰ plures ſaturauit. vt ha
betur mat.xiiij. Mar.vi. Johã
nis.vi. Non legimus ſaluato
rem noſtrũ comediſſe carnes.
niſi de agno paſcali. ſed de pi/
ſcibus comedit ⁊ dedit diſci/
pulis. Luce.xxiiij. Johan.xxi
Populo vero iudaico tãꝙ̃ car
nali. i. de carne curanti de/
dit carnes. licet in eorũ malũ:
vt habetur Nume.xi. Exodi
xvi. Abſtinentia prebet vi/
ctoriã in temporalibꝰ ⁊ ſpũali
bus bellis. ideo vxori manue
cõcepte ſampſonem fortiſſimũ
pugnatorẽ angelus abſtinen/
tiã indixit. Jud.xiij. In ccc. vi
ris aquam bibentibus tempe
rate dñs liberauit populum
ſuum. Judicum.vij. Ob hãc
cauſam populo iſrael exiſten/
te in caſtris nullus comedit
niſi ionas cõtra preceptũ pris

vt habetur.i.Regū.xiij.Ioſa-
phat rex iuda victoriā hūit.qr
ieiunauit ipſe et alijs ieiuniū
predicauit.vt habetur.ij.para
lip.xx.Iudith caſtiſſima.quia
omnibus diebus ieiunauit de
Holoferne tyranno victoriam
reportauit Iudith.viij.⁊.xiij.Fi
lij iſrael bis debellati a filijs
beniamin ieiunauerunt ⁊ vi-
ctoriam habuerunt.Iudi.xx.
Philiſtei debellauerunt fili-
os iſrael ⁊ archam ceperunt.i.
Regū.iiij.Poſtea vero filij iſ-
rael fleuerunt ⁊ ieiunauerunt
⁊ victoriam habuerunt.i.Re-
gum.vij.Saluator cum dia
bolo pugnaturus ieiunauit et
ipſum in tribus temptationi-
bꝰ ſuperauit.Mat.iiij.¶Ab
ſtinentia iuuat orōem.iō Tho
bias dixit.Bona eſt oratio cū
ieiunio.Thobie.x.Predicauit
eſdras ieiunium.quia petitu-
ri erant a domino viam rectā
i.Eſdre.viij.Filij iſrael timen
tes potentiam holofernis ieiu
nauerunt prius ⁊ poſtea orauе
runt.Iudith.iiij.In huius fi-
gura Heſter locutura regi aſ-
ſuero ieiunauit cum ancillis ⁊
mardocheo.Heſter.iiij.Multū
valet abſtinentia.vt homo poſ
ſit vigilare ⁊ orare.Nam poſt
cenam increpauit apoſtolos do-
minus.quia vigilare ⁊ orare
nō poterāt.vt habetur Mat.
xxvi.¶Abſtinentia meruit i
dulgentiā peccatorum.Nam
temperauit dominus penam
achab quā et comminatus fue-
rat propter ieiunium quod ſer-
uauit.iij.Re.xxi.Niniuitis
dominus dimerſionem ciuita
tis pepercit.quia a maximo vſ-
qʒ ad minimū omnes ſe ieiunio
afflixerunt.Ione.iij.¶Abſti-
nere debet homo propter alioꝝ
exemplum.Nam dauid deſi-
deratam aquam de bethleem
allatam ſibi bibere noluit vt
exemplum abſtinētie alijs de
monſtraret.ij.Regū.xxiij.Ele
azarus maluit occidi ꝙ veti-
ta manducare.vt exemplum
alijs preberet.ij.Machabe.vi.
Septem fratres cum pia eoꝝ
matre potius varios cruciatꝰ
voluerunt recipere ꝙ de eſu ſa
crilego manducare ne alij ſi-
milia pepetrent.ij.Macha.vij
Quāꝙ eſuriret petrus.tamē
immunda noluit manducare
ne exemplum ingluuiei alijs
demōſtraret.vt habetur Ac.x

Capitulum.2.

De acceptione munerꝝ
Acceptio munerꝝ vendit li-
bertatis obſequium.
Peruertit veritatiſ iudiciũ
Nutrit ꝓditoris flagitiũ.
Prebet ſymonie victum
Nocet ad dei ſeruitium
Valet ſi munus fuerit pro
prium.

Accipere
non debet hõ mu-
nera pro impenſis
ſeruitijs q̃ſi ſeruitia vendens
Ideo abraam noluit accipere
munera que ei obtulit rex ſodo
moꝝ pro victoria quã fecit de
inimicis ſuis ne ſeruitiũ ven
dere videretur. Geñ. xiiij. Ma
giſter miſicie regis babiloniſ
non recepit meremia munera
pro liberatõe ipſius. ſꝫ dedit ei
muniſcula ꝛ dimiſit eũ. Iere.
xl. Daniel rñdit balthazar re-
gi munera promittẽti pro ex-
poſitõe ſcripture. munera tua
tibi ſint. ꝛ dona tua domꝰ tue
alteri da. Dañ. v. Acceptõ
munerꝝ ꝑuertit iudiciũ ꝛ veri-
tatem. Jo balaam amicus. ba-
lach acceptis muneribus cõ-
tra iuſticiã maledicere populo
dei ſatagebat. Numeri. xxij.
Munera que ſibi obtulit fue-
runt cauſa ꝙ dauid ſententi-
am falſam tulit contra miſi-
boſeth. ij. Regũ. xvi. Menela
us propter vaſa aurea que de-
dit andronico contra iuſticiaꝫ
fecit Oniam occidi. ꝛ propter
pecuniam quã ptholomeo pro
miſit euaſit ipſe ꝛ fecit accuſa
tores occidi. ij. Mach. iiij. Pro
pter pecuniã quã cuſtodes ſe-
pulcri chriſti acceperũt a prin-
cipibꝰ ſacerdotũ mẽtiti ſunt
corpꝰ xp̃i furtim ab apoſtolis
fuiſſe ſublatũ. Mat. xxviij. Fe
lix preſes tenebat paulũ in vi-
culis. qꝛ ſperabat ab eo pecuni
am obtinere. Actuũ. xxiiij.
Acceptio munerꝝ generat ꝛ nu
trit proditõem. Nã aoth per
mũera q̃ dedit eglon regi mo-
ab ipm proditione occidit. Iu-
dicũ. iij. Dalida ſampſonẽ tra
didit philiſteis propter mune
ra q̃ recepit ab eis. Judicũ. xvi.
Propter mũera miſſa bñdab
regi ſyrie rũpit fedꝰ qd fecerat
cũ rege iſrael eũ tradẽs. iij. Re
guꝫ. xv. Muneribꝰ triphonis
deceptꝰ ẽ ionathas remittẽs
ſocios q̃ ſuit ꝓditioſe occiſus
vt habetur. i. mach. xij. mene
laꝰ accepit mũera a iaſõe ipm
poſtea nequiter ſupplantauit
. ij. Machabeoꝝ. iiij.

Acceptio munerum est cau
sa symõie. ideo de filijs samu
elis dicitur. Declinauerunt
post auariciam ꝛ susceperunt
munera. i. Reg. viij. Quia gie
zi recipit munera pro sanatio
ne naaman accepit eius lepra
iiij. Regũ. v. Propter munera
que promisit iason anthiocho
summum sacerdotium occu-
pauit. ij. macha. iiij. Alchim⁹
cupiens fieri summ⁹ sacerdos
de merito coronam aureã pre
sentauit. ij. Machabe. xiiij. sy
mon magus voluit spiritũ san
ctum pecunia ꝛ munerib⁹ cõ
parare dicẽs. Date et mihi hãc
potestatem vt cuicumqꝫ impo
suero manus accipiat spiritũ
sanctum. actu. viij. Accipe-
re possunt munera deo seruẽ/
tes ꝛ pauperes a diuitib⁹ ad
deum placandum In cuius fi
gura iacob misit frĩ suo mune
ra vt placaret eũ. Gen. xxxij.
Munera obtulerunt filij isra
el ad opus tabernaculi quan/
tum oportebat in opere. Exod
xxxvi. In signum ꝙ munera
danda sunt deo dedit regina
saba salomoni. centum vigin-
ti talenta auri. iij. Regũ. x. In
terfectõ amon iudei pauperib⁹
largiti sunt elemosynam. Hes
ter. ix. In cuius etiam figura
ionathas dedit alexandro mu
nera. ꝛ inuenit gratiam corã
eo. i. Macha. x. Accipi nõ de
bent munera de alieno. sed de
proprio. vt deo sit placitũ. Ideo
dauid noluit offerre sacrificiũ
de munere alieno. ij. Re. xxiiij.
Rex achas spoliata domo do-
mini misit munera regi assyri
orum. sed nihil ei profuerunt.
ij. parali. xxviij. Magi apertis
thesauris suis nõ alienis mu
nera. i. aurum. thus. ꝛ mirrhã
deo obtulerũt. Mat. ij. Duo
minuta paupercule vidue pro
prijs quesita labore a domino
diuitum muneribus preferũ-
tur. Luce. xxi.

Capitulum. 3.

De accidia.

Accidie vicium
Requirit reprehensionem.
Requirit transgressionem.
Inquirit mortis occasionẽ.
Exquirit punitionem

Accidiosi
reprehendendi ꝛ soli-
citandi sunt a patribus diui

nis ꝛ prelatis. Ideo iacob acci
dioſus filios increpauit ꝛ ſoli
citauit dicens. quid negligi/
tis. gen̄. xlij. Propter hāc cau
ſam precepit iōas leuitis vt eſ
ſent ſoliciti qui negligentes
erāt. ij. Paral. xxv. Redargu
it dominꝰ in ſua parabola oci
oſos ꝛ remunerauit operanteſ
Matth. xx. Dormiebat ionas
ſopore graui ꝛ gubernatoꝛ na/
uis redarguit eum ione i. Re/
darguit dominus dulciter di
ſcipulos qui ſecum vna hora
nō poterant vigilare. Math:
xxvi. Accidia eſt cauſa quia
ſi omnium peccatorum. vnde
filij iſrael manducantes pa/
nem angelorum attediati ſūt
accidioſi murmurantes viles
egipti cibos deſiderare ceperūt
vbi patet ꝙ accidia fuit eiſ cā
murmurationis impatientie
corporalis deſiderij ꝛ menda/
cij. Nume. xi. ꝛ. xxi. Tempore
belli manens dauid octioſus
in domo adulterium ꝛ homi/
cidium cōmiſit. ij. Regū. xi.
Cum dormirent homines pꝰ
ſeminationem ſeminis inimi
cus homo ſuperſeminauit zi/
zaniā. Mat. xiij. Accidia ē
cauſa corporalis ꝛ ſpiritualis
mortis. Ideo zizara iacens op/
pertus pallio. clauo cōcuſſus
eſt in terra ayahel vxore abel
cinei. vt habetur Judicū. iiij.
Sampſon dormiens inter ge
nua daſide fuit captus cathe
natus et mortuus. Judi. xvi.
Quia abner negligenter cu/
ſtodiebat ſaul poterat eum da
uid occidere ſi volebat. i. Reg.
xxvi. Jſboſeth dormiēs ſuper
lectum a latronibus principū
occiſus eſt. ij. Regū. xxiiij.
Accidioſos punit deus grauit
ter. Nam quando cepit popu
lum tedere itineris et laboris
locutus eſt contra moyſen di
cēs. Anima noſtra nauſeat ſu
per cibo iſto leuiſſimo. Jō mi/
ſit dominus ſerpentes igniteoſ
qui populum occidebat. Nu
meri xxi. Virgines dormien/
tes et lampades accenſas. lu
cidi operis non habētes a ſpō
ſi celeſtis nuptijs ſunt excluſi
ſe. Mat. xxv.

Capitulum. 4.

De adoratione dei.

Adorandus ē deus ꝛ colendꝰ.
Cum bonorum oblatione
Cum verborum oratione
Cum templorū fabricatiōe.

Ca.4.2.5. de adoratione dei

Credendorum ordinatione
Aduerſorum tolleratione
ydolorum deteſtatione

ADorãdus
⁊ colendus eſt deus
muneribus bonis. Ideo duo/
bus primis fratribus adoran
tibus ⁊ ſacrificãtibus deo re/
ſpexit dominꝰ ad Abel ⁊ eius
munera. ⁊ nõ ad chaym. q꞉ ille
obtulerat meliora. Geneſ. iiij.
Paratus erat abraã vnicum
filium ſuum dño offerre ſuper
montẽ in holocauſtũ. vt habe
tur. Gen. xxij. Poſtꝙ̃ precepe
rat dñs moyſi ꝙ ipſe et aaron
⁊ leuite aſcenderent ⁊ adorarẽt
duodecim vitulos obtulerũt.
Exo. xxiiij. Salomõ abijt vt
ymolaret mille hoſtias. et ibi
apparuit ei dñs. iij. Regũ. iij.
Magi intrãtes domũ adora
uerunt puerũ ⁊ munera obtu
lerunt. quid ergo deberent fa/
cere chriſtiani iam regnanti ſi
gentiles ſic fecerunt paruulo
vagienti. Mat. ij. Adoran/
dus eſt deꝰ in orõe. vñ Enoch
filius ſeth fuit primus q̃ oran
do cepit inuocare nomen dñi
Gen. v. Salomon ſtetit ante
altare ⁊ expandens manꝰ ge/
nibus flexis orauit. iij. Regũ
viij. Leproſus adorauit domi/
num orans ⁊ dicens. Dñe ſi
vis potes me mundare. Mat.
viij. Mater filioꝝ zebedei acceſ
ſit ad ieſum orans ⁊ petens a
liquid ab eo. matth. xx. Ad
adorandum deum debent fa/
bricari eccleſie ⁊ altaria. Ideo
Noe edificauit altare dño et
de mundis animalibꝰ ⁊ vo/
lucribus obtulit holocauſtuꝫ
dño. Gen. ix. Helchana tante
fidei erat. ꝙ deſcendebat de ci
uitate ſua ſtatutis diebus vt
adoraret deũ in ſylo. i. Regũ. i.
Rex dauid cultum dei in ſa/
cerdotibus et cantoribus am/
pliauit. i. Paralip. xv. Cecus
natꝰ ⁊ illuminatus a deo ait.
Credo domine. ⁊ procidens a/
dorauit euꝫ. Johan. ix. Ado
randus eſt deus in tribulatõ
nibus ⁊ periculis. vt ab ipſis
homines liberentur. Ideo filij
iſrael afflicti in egipto audien
tes ꝙ reſpexiſſet dñs afflictõ
nem eoꝝ proni adorauerunt in
terra. Exo. iiij. in fine. Cũ di/
xiſſet dñs de percuſſione egi
pti. inclinatꝰ populus adora/
uit. Exo. xij. Offerente ſamue
le ſacrificiũ liberatꝰ eſt popu/
lus a tribulatõe philiſtinoꝝ
i. Regũ. vij. Reuerſi filij iſrael

De capt iuitate babilonis die
ac nocte cōfitebātur dn̄o Ne.
ix. Cū audiſſet Job nunciorū
verba dicentiū ſibi perditōem
reꝝ adorauit dn̄m dicēs. Nu
dus egreſſus ſū de vtero ma
tris mee. Job. i. ¶ Adorādus ē
deus ſolus. ⁊ nō aliq̄ creatura
Ideo primū preceptū decalogi
fuit. Non adorabis deos alie
nos. ⁊ nō facies ſculptile. Ex
odi. xx. Manue volenti ſacri
ficare angelo ait angelus. Si
vis offerre ſacrificiū offeras
dn̄o. Iudi. xiij. Cū irent filij
iſrael ad vitulos aureos tho
bias fugiebat conſortia eorū
⁊ ibat in ieruſalē ad templū
⁊ ibi adorabat dn̄m deū iſrael
Thobie. i. Quāuis eſſet prohi
bitū vt nullus peteret aliq̄d
ab aliquo dn̄o niſi tm̄ a dario
tm̄ daniel tribus temporibus
dn̄m adorabat. Dan̄. vi. Po
pulus qui voluit paulum et
barnabam adorare prohibitus
eſt ab eis. Actuū. xiv. Angelus
iohannē prohibuit ne ſe ſed ſo
lū dn̄m adoraret. Apoc. xix.

Capitulum. 5.

De adulatōe ⁊ blandicijs
Adulatores in adulatōib⁹
¶ Querūt complacentiam
Reperiunt diſplicentiam.
Tendunt ad infamiā

Adulatores ſemper locūtur ea q̄ cre
dunt placare audiētibus eos
Iō chore ⁊ cōplices populo pla
cere volētes dixerūt. ſufficiāt
nobis. Nume. xvi. Abſalon
vt cauſam in curia pr̄is hn̄ti
bus cōplaceret dicebat. Cuili
bet videtur mihi sermōes tui
recti. ij. Re. xv. Prophete dice
bāt achab proſpera de bello fu
turo ſicut et complacere crede
bāt. iij. Regū. xxij. Conſiliarij
aſſueri adulantes ei dixerūt.
Regis iuſta ē idignatio cū tm̄
tēpare et⁹ irā cōtra reginā po
ti⁹ debuiſſēt. He. i. Amici amō
volētes ei cōplacere dixerūt.
Iube pari excelſā trabē. He. v.
Alchim⁹ pditor volēs placere
Demetrio dixit. Perdidit tu das
amicos tuos. ij. machab. xiiij.
herodi ipſo acclamabat popl'
d⁹ voces dei et deſiderās cōpla
cere. Act. xij. cōfeſti aūt percuſ
ſit eū āgel⁹ dn̄i ⁊ cōſūpt⁹ a
vermib⁹ expirauit. ¶ Adula
tores diſplicēt ſapiētib⁹ q̄bus
placere credebāt per ſuas blā
ditias. Nam adoleſcens nar
rās dauid mortē ſaulis iuncti

ſui et placere credens fuit in eius viſione occiſus.ij.Reg.i. Duo latrones qui occiderunt yſboſeth. et attulerunt caput eius dauid placere credentes diſplicuerūt multum ab eo. ſimiliter ſunt occiſi.ij. Regum iiij. Adulatores laudant in facie ꝛ in abſentia detrahunt et diffamant. Contra quoꝝ cō ſuetudinē ſaluator noſter recedentibus diſcipulis iohānis cepit iohannē multiplicitter cō mendare. quē in eorum preſentia non laudauit vt luce de habetur Math.xi. Pharisei volē tes ieſum capere in ſermone.ꝛ poſtea ei detrahere in facie.eū laudare ceperūt. dicētes.Magiſter ſcimus.quia verax es. Mathei.xxij.

Capitulum.6.

De ambitiōe ꝛ ambitioſis.

Ambitioſi ſunt:

Alieni nominis detractores

Innocentis ſanguinis effuſores.

Preſumptuoſi fame iactatores.

Cito regiminis ſui deſertores

Prophani ſermonis ſecutores.

Superbi culminis celatores.

Ambitio cauſat detractionē. nam ambitioſi idō detrahūt alijs. vt ipſi magis appareant. Sic maria ꝛ aarō ambictes dñium populi detrahebāt moyſi dicentes.nobis locutus eſt dñs Nume.xij. Chore ꝛ compſices ambientes dñm populi moyſi ſimiliter detraxerunt. Nu. xvi. Ambiens abſolon regnū detrahebat patri dixit cantātibus videtur mihi ſermones tui recti.ſed nō eſt qui te audiat conſtitutus a rege.ij.Regū xv. Alchimus qui volebat fieri ſūmus pōtifex coram demetrio dtrahebat iud.i.mach.vij. Ambitioſi non timent ſanguinem effundere. et multa mala cōmittere vt liberius valeant dominari. vnde abymalech.procurauit eligi per amicos in dominum qui poſtea. lxxviij fratres eius occidit: et multa mala fecit.Iudic.ix. Parabola yonathe de ſamno vrente ligna ambitioſos et eorū opera mala declarabat.iud. ix.Ierobōa ābitioſus peſſime

regnauit et multa mala cōmi-
ſit.iii.Regū.xi.Athalia libi-
dine dn̄andi om̄e ſemen regiū
interfecit.iiii Re.xi.Ptolome-
us vt obtineret regionē.ſymo-
nem ⁊ eius filios interfecit.i.
Mach.vltimo. ¶ Ambitioſi
ſemper mala ⁊ preſumptuoſa
de ſe loquūtur.Ideo baal preſū
ptuoſe dicebat vt daret aliqs
populū iſtum ſub manu mea
et auferē de medio abymalech
qđ nō fecit.vt habetur Iudic.
ix.Eleuabatur adonias dicēs
Ego regnabo.quod nō euenit
poſtea iii.Reg.i.Nabuchodo-
noſor dixit cogitationē ſuam
in eo eſſe.vt omem terram ſuo
imperio ſubiugaret Iudith.ii.
Dicebat ſeron faciā mihi no-
men ⁊ glorificabo in regno.et
debellabo iudā:⁊ ipſe fuit po-
ſtea debellatus.i.Mach.iii.
¶ Ambitioſorum dominiū ci
to tranſit diuino iudicio.ideo
zambri q̄ occidit dn̄m ſuū vt
regnaret poſt eum.vii.diebus
tm̄ regnauit. Ingreſſus eſt ei
pallatiū.⁊ ſuccendit ſe cū do-
mo regia ⁊ mortuus eſt in pec
catis ſuis.iii.Reg.xvi. Ptolo
meus regnū alexandri voluit
occupare ambitioſe.ſed parum
gauiſus eſt.quia die tertia de
fūctus ē.i.Mach.xi. ¶ Am-
bitioſi vt in plurimū ſunt ſy-
moniaci.Nam q2 iā iaſon ſū-
mum ſacerdotium ambiebat.
Ideo promiſit anthiocho.ccclx
viii.talenta argēti ⁊ alia mul
ta tamē modico tempore fun-
ctus eſt hoc honore.q2 menela
us.quem ipſe ad anthiochum
miſerat.ſciuit i ſe dictū ſacer-
dotium retorq̄re.ii.Mach.iiii.
Symon magus ambiēs pote
ſtatem dandi ſpiritū ſanctum
voluit illū pecunia compara-
re.Actu.viii. ¶ Ambitioſi et
ſuperbi plus dolent de paucis
qui non honorant eos q̄ leten
tur de multis qui eis obedi-
ant ⁊ honorant eos.Talis fuit
Amā q̄ plus dolebat de mar
docheo eum adorare nolente q̄
letaretur de alijs qui eū quoti
die adorabant.Heſter.v.

Capitulum.7.

De amicitia.

Amici habere debent com-
mune gaudium.

Familiare colloquium.
Fidele obſequium.
Malitie tedium.
Salubre conſortium.

Capitulū.7. De Amicitia

Amici d̄bēt ſibi cōmunicare gaudia ꝛ omnia temporalia et ſpiritualia bona. Ideo laban vocatis amicis fecit raheli nuptias ꝛ deſponſauit eā vt habetur. Ge.xxix. Dilexit dauid ionathas ſicut animā ſuā. ꝛ expoliauit ſe tunica ſua ꝛ dedit ionathe.i.Reg.xviij. In hui⁹ figurā laudauit dn̄s villicū iniquitatꝫ ꝛ cōſuluit nobis facere amicos de mamona iniquitatis eis bona noſtra communicando gratanter Lu.xvi Patens etiam exemplum de illo qui vadit media nocte ad amicum. ꝛ ſibi petit communicare panē. vt habetur. Lu.xi Amici debent ſimul habere de ſuis negotijs ſecretum colloquium. Ideo loquebatur dominus moyſi de agendis ſicut ſolet loqͥ hō cū amico ſuo Exo.xxxiij. Vocauit amō amicos ſuos ad ſe. et expoſuit eis magnitudinem diuitiarum ꝛ filiorum turbam ꝛ proſpera et aduerſa que reputabat ſe habere Heſter.v. Tres amici iob venerunt conſolari eum ꝛ loqui ſecū. Job.ij. Saluator cū dilexiſſet ſuos q̄ erant in mūdo in finē dilexit eos ꝛ faciens ſermonē finaliter locutus ē eis Joh.xiij. Amici debent eſſe fideles. ꝛ vnus aliū nunq̄ debet deſerere. ſꝫ verbis ꝛ factis inuicē ſe iuuare. Ideo ruth dixit neomi quocunque perrexeris pergam. ꝛ vbi ſtabis ſtabo. Ruth i. Fidelis amicitia ſed indiſcreta fuit. qꝛ armiger ſaul mortu⁹ ē cū eo.i.Re.xxxi. Vſcio dixit abner ad dauid. fac mecū amicitias ꝛ erit manus mea tecū. ij.Re.iij. Chuſi amicus dauid fidelis. eū nō dereliquit. ſed diſipauit cōſiliū achitofel cōtra eum.ij.Re.xvij. Fideles amici erāt eleazaro ſꝫm corpus q̄ ei cōſulebāt ne pateretur.ij.Macha.vi. Amicitia tū maloꝝ eſt deteſtanda. qꝛ ſemper tēdit ad malum. Ideo propheta iehu dixit ad ioſaphat. Hjs q̄ oderāt dn̄m auxiliū prebes. ꝛ cuꝫ eis amicitia iūgeris. iō irā dei nō mereris.ij.Para.xix. Alchimus proditor factus amicus demetrij cōcitauit eum aduerſus iudā. ꝛ fratres eius dicēs pdidit iudas amicos tuos. vt habetur.ij.mach.xiiij. Duo ribaldi ꝛ peſſimi homines hero-

des ⁊ pylatus facti ſūt amici ī morte xpī. Luce.xxiii. Amicitia cōtrahenda eſt cū bonis ſapientibus ⁊ potētibus viris Ideo rex alexandrie ſcripſit Ionathe. audiui ꝙ potēs ſis ⁊ aptus eſto amicus noſter. i. Macha.x. Miſit alexāder ad ptholomeū regē vt faceret ſecū amicitias. i. Mach.x. Bonos amicos habuit paulus. q̄ rogauerunt eū ne ſederet in theatro. Actu.xix.

Capitulum .8.

De amore dei.

Amor dei.
Miſcdiā obtinet pctōꝝ:
Scripturam continet preceptorum:

Amor dei facit miſcdiaꝫ obtinere Ideo daturus dn̄s legē moyſi dixit. Ego dominus facio miſericordiam hiis q̄ diligunt me ⁊ cuſtodiunt p̄cepta. Exo.xx. Ob hāc cauſam poſt decez. repetita precepta dixit moyſi. Diliges dn̄m deū tuū ꝛc. Et hoc iō poſt poſuit. vt ſi ī aliquo p̄ceptorū offendimus per dilectionē dei miſericordiam habeamus. Deutero.vi.

Amor dei p̄ceptū. principiū et finis eſt oīm mādatoꝝ. Ideo dixit moyſes. quid petit deus a te niſi vt ābules in viis eius et diliges eū. Deu.x. Joſue poſt alias monitōes dixit populo Diligetis dn̄m deū veſtrum quaſi faceret cōcluſionē oīm p̄ceptoruꝫ. Joſue.xxiii. Paulus etiā dixit. Si quis nō amat deū anathema ſit. ac ſi diceret talis nullum p̄ceptū ſeruat. i. Cor.xvi. Hoc ē etiā ꝙ paulus dixit. Si linguis hominum loquar ⁊ angelorū. charitatem aūt non habeā. factus ſum ſicut es ſonans. ⁊ cymbalum tiniens. vbi oñdit ꝙ nullū bonū pōt fieri ſine dilectione dei et ipſa habita non facit homo malum. i. Corinth.xiii.

Capitulum .9.

De amore proximi.

Amare debemus proximū
Spiritualē offerēdo orōem
Singularem oſtendēdo dilectionem.
Salutarem exhibendo cōpaſſionem.
Liberalē faciēdo ſubuētōez
Perſonalem dimittendo offenſionem.

Capitulum. 9.

AMor pri-
mi ondit esse verus. q̄n
p eo oramus et si sit ma
lus vel inimicus. Ideo abraã
solicite devote oravit deũ. vt
peccata sodomitis indulgeret
quod fuit signum magne dile
ctionis. vt habetur Geñ xviii
Tantã dilectonẽ habuit moy
ses erga proximos ꝙ orãs pro
eis. dicebat dño. aut dimitte
eis noxã hãc. aut dele me de li
bro ĩquo me scripsisti. ecce quã
ta dilectio. Exod. xxxii. Dñs
ẽt monuit nos orare proximis
nõ solũ pro amicis. ꝫ etiã pro
inimicis dicẽs. orate pro perse
quentibus vos. Math. vi.

Amare debet hõ proximũ si
cut seipsum. Ideo reprehẽsus
est graviter cayn ꝙ dixit se nõ
esse custodem fr̃is sui. Geñ. iiii
Moyses ita dilexit q̄mlibꝫ de
populo suo sicut seipsũ. ita vt
optaret quelibet prophetisare.
sicut ꝫ ipe ĩ hoc honor suus di
minui videretur. Nu. xi. No
luit ipe moyses maiorẽ populũ
ꝙ dñs sibi promittebat eo ꝙ si
cut se quelibet de populo dili
gebat. Nume. xiiii. Anima io
nathe colligata erat anime Da-
uid. et dilexit eũ sicut aĩam suã
i. Re. x. viii. Amare debet ho
mo proximũ suũ ostẽdendo ei
cõpassionẽ in eius adversitati
bus. sic filij israel post occisio-
nẽ filiorũ beniamin cõpatien-
tes fleuerunt. Judi. xxi. San
ctus propheta david ostendit
compassionẽ dilectionis scili-
cet in planctu saulis. ii. Reg. i.
Hoc idem ostendit in planctu
scilicet ionathe. ii. Reg. i. Ostẽ
dit hoc etiã idem in filio licet
malo in fletu quã fecit ĩ mor-
te absolon. ii. Re. xviii. Ama
re debet homo proximũ subue
niendo et in necessitatibus su
is. Ideo magnã dilectionẽ ha-
buit neemias ad filios trãsmi
grationis in multis. qr ami-
cabiliter fecit eis. Nee. v. per to-
tum Thobias etiã multũ pro
ximos diligebat. qui multis
multa bñficia exhibebat. tho.
i. Hũc amorẽ samaritanus per
fecte habuisse ostẽditur. ꝙ vul
nerato et semiuiuo relicto mul
ta beneficia est largitus. Lu. x

Amare debet homo proxi-
mum iniurias dimittendo. In
cuius signũ dixit dñs petro.
Dimitte fratri tuo nõ tm̃ septi
es. sed septuagies septies. Ma

the.xxiij. Mirã dilectionē ha
buerūt ad proximos chriſtus
⁊ ſtephanus qui non ſoluꝫ di
miſerunt iniurias. ſed etiam
pro perſecutoribus orauerunt
Luce.xxiij. Actuū.vij.

Capitulum .10.

De amore carnali
Amor cōſanguinitatis nō
debet impedire.
Bonoꝝ diſtributionem
Doloꝝ mitigationem
Supernorum ꝑpoſitionē
Diuinorum reuelationem.

Amore car
nalis cōſāguinitatꝭ
non debet prelatus bona ec/
cleſiaſtica et alia diſtribuere
ſꝫ ſolū amore meriti ⁊ virtutis
Ideo moyſes diſtribuens leui
tis boues et plauſtra nullum
dedit filijs caath ſibi carnem
propinquis. Nume.vij. Nō
legimus moyſen aliquod ma
gnum officium dediſſe alicui
de filijs ſuis. Exo. Leui. Nu/
me. Deute. Migraturus moy
ſes rogauit dñm vt po/
pulo ſuo prouideret de duce
ydoneo. nullum autem de fili
is aut conſanguineis nomīa
uit. Nume.xxvij. Diſtribuēſ
ioſue terram iſrahelitis mino
rem partem dedit tribui ſue.
Joſue.xxij. Johannem ⁊ vtrū
qꝫ iacobum chriſti fratres nō
dimiſit dominus caput eccle/
ſie fieri. ſed ſolum petrum. Jo/
han.xxi. Amari debent in/
tantuꝫ non conſanguinei vt
nimius dolor de eorum mor/
te habeatur. Ideo heli audiēs
mortem filiorum nō eſt viſus
multum curare. ſed ſolum de
captione arce. i. Regū.iiij. Da/
uid etiam mortuum filiū par
uulum non plorauit ſed gau/
diuꝫ potius demonſtrauit. ij.
Regū.xij. Joab increpauit da
uid ꝯ nimio fletu in morte ab
ſalon filij ſui. ij. Reg.xix. Ma
ter illa mirabilis ſeptem fili/
os mori videns. non oſtendēs
dolorem. ſed eoſ mirabiliter cō
fortauit. ij Mach.vij. Ama
ri debent conſanguinei mode
rate. vt eis ſemper preponātur
diuina. Ideo iudei preliaturi
contra nycanorem plus time/
bant de templo ⁊ diuinis ꝙ̄
de vxorib⁹ ⁊ filijs. ij. Mach.
xv. Loquente ieſu ad turbas
cum quidam dicerent adeſſe
matrem et fratres. rn̄dit. Que

eſt mater mea. et qui ſunt fra/
tres mei. Quicunq3 fecerit vo
luntatē patris mei qui in ce/
lis eſt: ipſe meus frater. ſoror et
mater eſt. Mat. xii. Luce. viii.
Amor carnalis conſangui
nitatis impedit conſolatōnes
diuinas. Ideo dixit chriſt⁹ pe
tro. Caro et ſanguis nō reue/
lauit tibi. oſtendens ꝙ pietas
caro reuelatiōnes oñdit Mat.
xvi. Ob hanc cauſaȝ dicebat
paulus apoſtolus. Cum pla/
cuit ei q̄ ſegregauit me ex ute
ro etc. cōtinuo nō acquieui car
ni et ſanguini. vt habetur ad
Gala. i.

Capitulum .II.

De angelis bonis
Angeli boni ſunt.
Reuelatores contingentium.
Liberatores innocentium.
Regulatores promerentiuȝ
Eruditores neſcientium
Propugnatores confligen/
tium.
Increpatores delinquentiuȝ.
Incitatores exercentium
Confortatores patientiū
Introductores decedentiū

Angeli bo/
ni reuelant et annunciant ſe/
creta que debent contingere vt
fides adhibeatur. Ideo apparue/
runt angeli abrae. et erga eū
familiariter habuerunt reue/
lantes ei plura ſecreta. Geneſ
xviii. Reuelauit angelus uxo
ri manue conceptionē ſampſō
nis. et vitam quam eū facere
oportebat. et hec eadem uxor et
viro nullus poſtmodū reuela
uit. Iudi. xiii. Reuelauit ange
lus helie ꝙ nūciaret nunciis
ochozie ꝙ delectio ſue infirmi
tatis deſcendere non debeat.
vt habetur. iiii. Regū. i. Dani
eli ſunt multa et magna my/
ſteria per āgelos reuelata. Da
nielis. ix. x. xi. Zacharie appa/
ruit angelus conceptōem et vi
tā precurſoris annūcians. et re/
uelans Lu. i. Marie etiam mo
dū īcarnatōis ſaluatoris id eſt
angelus nūciauit. Lu. i. Ma
gdalene et ſociab⁹ angeli reue/
lauerūt xpm a mortuis reſur
rexiſſe. Mat. xxviii. Mar. xvi.
Lu. xxiiii. Johan. xx. Aduen
tū chriſti ad iudiciū angeli re
uelauerunt apoſtolis in die a/
ſcenſionis. Actu. i. Per ange/
lū ſuū reuelauit dñs Johāni
euāgeliſte diuerſa genera re/

mentorum. Apoca. per totum

¶ Angeli boni liberant et ad
iuuant in periculis. ⁊ maxi͞e
innocẽtes. Ideo illi q̇ hoſpita-
ti ſunt cū loth. eum de pericu
lo ſodome de quo erat innocẽſ
eruerūt. Gene. xix. Raphael q̇
fuit dux thobie cū a piſcis de
uoratõe eruens liberauit. Tho
bie. vi. Vxorem etiā eius a de
mone ⁊ prẽm ab oculoꝝ cecita
te curauit. Thobie. viij. et. xi.
Deſcendit angelus cū azaria
et ſocijs in fornacem ⁊ eū ab
ignis ĩcendio liberauit. Dañ.
iij. Carcerato petro angelꝰ a-
ſtitit ⁊ lumen refulſit ⁊ eum
de carcere liberauit. Actu. xij.

¶ Angeli boni regulāt ⁊ di-
rigūt hoĩes vt nõ peccẽt ſ; me
reātur. Jō angelꝰ regulauit ab
raā ꝓhibẽs ne filiū ĩterficeret
⁊ offerret. Ge. xxij. Stetit an
gelꝰ ĩ via cõtra balaam q̇ ſede-
bat ſup azinā. ⁊ ꝓhibuit ne ꝓ
pulus det maledictõnem offer
ret. Nume. xxij. Regulauit an
gelus ioſeph volentẽ mariam
cõiugẽ ſuā dimittere. ꝓhibẽs
dimiſſionẽ ⁊ rõem eius inte-
gritatis oñdens. Matthei. i.
Angeli bõi erudiunt et docẽt
ignorantes. In cuius figura
vidit iacob ſcalam et angelos
aſcendentes ⁊ deſcendentes
per eam. ſignificabat viaz eun
di ad celum in qua docent an
geli per vitam contemplatiuā
aſcendere. ⁊ ad compaſſionem
proximoꝝ deſcendere per acti-
uam. Geneſis. xxviij. Appa-
ruit Iſaie vnus de ſeraphin ⁊
mundauit labia eius calculo
inſtruens ad loquendum. Iſa
ie. ſexto. Docuit angelus pa-
ſtores inuenire chriſtum puerꝝ
natum in bethleem. pãnis in
uolutum paupertibus. Luce. ij
Inſtruxit angelus ioſeph ac-
cipere mariā et puerum et fu-
gere in egiptuz. q̄ fit figura no
ſtri. vt ſalutarium operum in
ſiſtentia prauitatem mundi
qui nos perſequitur fugiamꝰ
Matthei ſecundo capt.

¶ Angeli boni pugnant pro
nobis nos ab inimicis corpo
ralibus ⁊ ſpiritualibus defen
dendo. Ideo angelus domini
ſtetit inter caſtra egiptiorum.
et populū iſrael defendens eū
Exodi decimoquarto. Plures
boni angeli in ſpecie equitum
erant cum Eliſeo quos puero
demonſtrauit. iiij. Regum. vi.

Capitulum XI

Cum magna pugna eſſet inter
iudam machabeum et thy-
motheum apparuerunt de ce-
lo quinqȝ angeli ſedentes in
equis. ⁊ armis machabeum ⁊
populū defendentes. ij. mach.
x. Angelus apparuit precedēs
iudam ⁊ exercitum eius in ve-
ſte candida. ij. Macha. xi.
Angeli boni increpant ⁊ pu-
niunt delinquentes. ſic incre-
pauit angelus filios iſrahel ꝙ
amicitiam fecerunt cum cha
naan̄eis diuina beneficia me
morando. Iudicū. ij. Numera
to populo a dauid angelus ex
tendit manum ſuper ieruſalē
vt diſperderet eam. ⁊ vidit da
uid angelum cedentem popu-
lum. ⁊ ait. Ego ſum qui pecca
ui. vt luci de habetur. ij. Regū
xxiiij. Percuſſit angelus dn̄i
vna nocte centumoctoginta-
quinqȝ milia peccatoruȝ in ca
ſtris ſenacherib qui iniuſte cō
tra populum dei dimicabant
iiij. Regū. xix. Percuſſit ange
lus domini heliodorum ꝙ tem
plū expoliare volebat. ij. Ma-
chabe. iij. Herodem volentem
recipere diuinos honores per
cuſſit angelus domini et cō-
ſumptus a vermibus expira-
uit. vt habetur. Actu. xij.
Angeli boni confortant ⁊ con
ſolantur timidos ⁊ afflictos.
ne in tribulatione deſperent.
Sic confortauit gedeonē ani
mans eum ad pugnam. vt ne
deſperaret de triumpho victo
riam repromiſit. Iudi. vi. Eie-
cte agar ⁊ tribulate cum filio
apparuit angelus ⁊ conforta-
uit eam. Gen. xxi. Fugientem
helyam a facie gezabelis an-
gelus cibo reficiens conforta-
uit eum. iij. Regū. xix. Tranſ-
tulit angelus abacuk de iuda
in babiloniam. vt confortaret
danielem in lacu leonū. Da-
nie. xiiij. Poſt receſſuȝ tempta
toris acceſſerunt angeli ⁊ mi-
niſtrabant ei. Mat. iiij. Oran
te chriſto a ſe transferri calicē
paſſionis apparens angel' vi
riliter confortauit eū. Lu. xxij
Angeli excitant ⁊ ſolicitāt
proficientes ⁊ exercētes ad bo
nuȝ. ſic angelus domini a po
pulo de carcere eductos exci-
tauit dicens. Surgite et lo-
quimini ad plebem. Actu. v.
Apparuit angelus philippo et
incitauit eum vt iret. qui va-
dens in illo itinere eunuchuȝ
conuertit. Actuū. viij. Incita-

uit angelus et ſuſcitauit cor/
nelium vt iret ad petrum. qui
vadens fidem chriſti recepit
Actuū .x. Angeli boni de/
ducunt hominē ad portū ſalu
tis vite eterne animas eoꝝ de
ducentes. In cuius figura re/
deuntes iacob ad patrē ſuum
apparuerunt angeli ⁊ ipm̄ de
duxerunt ſecurū. Gen̄. xxxij.
Propter hāc cauſam dixit do
min⁹ po pulo. Ecce mitto an/
gelū meum q̄ precedet te. ⁊c. ⁊
introducet te in terrā ꝓmiſſio
nis. Exo. xxiij. Raphael ange
lus ſub huius figura reduxit
thobiā ad prēm. Tho. xi. Ob
hoc dixit iudith. Cuſtodiuit
me angelus dn̄i hinc euntē
illic cōmorantem. ⁊ inde reuer
tentem. Judith. xiij. Factū eſt
vt moreretur mendicus ⁊ por/
taretur ab angelis in ſinū ab
rae. Luce. xvi.

Capitulū .12.

De angelis malis
Angeli mali ſunt chriſtia/
noꝝ tormentatores.
Adulterorum punitores
Victoꝝ introductores
Mendationum relatores
Diuinorum formidatores

Angeli ma
li tormentant fideles
In cuius figura legitur ꝙ ſpi
ritus dn̄i malus exagitabat
ſaul. q̄ dicitur ſpiritus dei. q2
poteſtate dei poteſt quicquid
poteſt. i. Regū. xvi. Sic etiā
tormentauit iob in rebus. fili
is. ⁊ carne propria permiſſiōe
diuina. Job. i. Filia chananee
male a demōio vexabatur quā
chriſtus miſericorditer libera
uit. Mat. xv. Sic etiam vexa
batur ab eo ille demoniacus
q̄ ſpumabat ⁊ ſtridebat. Mat.
xvij. ⁊ Luce. ix. Angel⁹ ma
lus habꝫ poteſtatē ſuper luxu
rioſos adulteros ⁊ male vtēs
matrimonijs ⁊ coniugibus.
nā hoc eſt quod occidit ſeptē
viros filie raguelis qui intra
bant ad eam ſicut equ⁹ ⁊ mu
lus nō amore prolis ſed ardo/
re libidinis. Tho. vi. Propter
hanc cauſam dicitur dn̄m de
magdalena ſeptē demonia eie
ciſſe que luxurie vacans ope/
ribus in ea vniuerſaliter pote/
ſtatē diabol⁹ poſſidebat. Mat.
xvi. Angelus malus omē
defectum inducit in hominē
quem poſſedit per peccatum.

Capitulum .Iʒ.

Nam facit hominem crude-
lem ꝙ figurant illi demoniaci
ſeu inimici de quibus dicitur
Mat. viij. Iterū facit hominē
timiditum. qꝛ demoniaci ha
bitant in monumentis Mat.
viij. Petierunt etiā demones
intrare porcos ꝓpter timiditatem
dictā poſſeſſoꝝ ab eis. Lu. viij
Jō vocatur a dño ſpūs immū
dus. qꝛ aliqñ per pniaz exit ab
hoīe ꝑ poſt h̄ ſumit alios ſeptē
ſpiritus nequitiores ſe ⁊ igreſ
ſi habitant ibi. vt Luce. xi. Fa-
cit hoīem cecū de ſui cogniti
one. ⁊ mutum ad confeſſionez.
Mat. xij. Luce. xi. Angeli
mali virtute diuina eijciun-
tur quiā ipſi timent potentiſſi
mā cognoſcentes. Vnde ſal-
uator noſter octo demoniacos
liberauit. vt patz in capitulo
de miraculis dei. infra hoc eo
dem capitulo octa. Paulus i
hac virtute curauit puellam
quā ſpūs phitonicus poſſide-
bat. Actu. xvi. Et quidā de-
riſiue i nomine dei ⁊ pauli de
monia volebant eijcere. demō
in eos inſiliuit ⁊ cōfudit. vt ha
betur. Actu. xix. Angeli ma-
li mendaces ſunt ⁊ mendacia
ꝓferunt. ⁊ ſi aliqñ vera dicūt
ſemper falſa veris cōmiſcent
Jō audiri nō debēt propter qđ
ſaluator noſter laudes eoꝝ re-
nuit. ⁊ ipſos tacere fecit. licet
ipī dicerēt. vt habetur Lu. iiij

Capitulum. Iʒ.

De anime reſurrectōe ⁊ im
mortalitate

Anime immortalitatē pro-
bant exempla

Perſonarum decedentiū
Locorum continentium
Perfectorum credentium
Mortuoꝝ reſurgentium
Verborum permanētium
Sanctorum aſſerentium

Anime ratio
nalis immortalitas pro
bat exemplis ꝑſonarū defun
ctarum q̄ i alia vita ſegūtur
viuere. Jō dicitur de abraam
Appoſitus eſt ad populū ſuū
Ex quo probatur ꝙ alia vita
habet populum. ſcʒ eos qui in
hac vita bene vixerunt. ſicut ⁊
ipē vixit. et ſimiliter dr̄ de yſa
ac: ⁊ ſimile de iacob. Gen̄. xxv
⁊. xxxv. Apparēs dn̄s moyſi
dixit. Ego ſum deus abraaz
yſaac ⁊ iacob Exo. iij. Per hoc
probat ſaluator reſurrectionez

mortuoꝝ dicens. Nō eſt deus
mortuoꝝ. ſed viuoꝝ. mat. xxij.
Dn̄s reddidit omnia Job que
perdiderat in duplo. ⁊ tamen
non habuit niſi ſeptem filios
⁊ tres filias ſicut prius. vt ſm̄
Gregoriū in moralibus. Hi q
fuerant mortui. viuere cōpro/
bantur. Job vlti. Frequēter le
gimus in libris regum. Dor/
miuit cū patribus ſuis. Ex
quibus verbis mōſtratur eos
viuere poſt mortem. ⁊ itez re
ſurrecturos. ſicut de dormien
te apparet. Ex verbis etiā de/
functorum damnatorum col/
ligitur. q viuent tam boni q̄
mali in alio ſeculo dicentium
Nos inſenſati vitam illoꝝ
exiſtimabamus inſaniaz. Ec
ce quomodo computati ſunt i
ter filios dei. Sap. v. Ani
me rationalis immortalitatē
probant loca in ſacra ſcriptu/
ra animabus ſpecialiter depu
tatā. ſcilicet infernus. ⁊ requi
es paradiſi. Ideo cū iacob cre
deret eſſe mortuum ioſeph di/
xit. Deſcendam ad filium me
um cū dolore ad inferos Ge/
neſis. xxxvij. Fratres Joſeph
dixerunt. Duodecim fratres
ſumus. quaſi adhuc viueret.

quem mortuum credebant /
vnus cum patre noſtro eſt. al
ius nō eſt ſuper ſed ſubter Ge
neſis quadrageſimo ſecundo.
De chore et complicibus dici
tur. Deſcenderunt viui ad in
feros. operti humo. vt per
hoc oſtendatur q mali in īfer
no viuunt ſcd̄m animas im/
mortales. Numeri. xvi. Cum
abſalon interijſſet dauid lacri
matur ⁊ planxit eū vt dicit
ſanctus Auguſtin⁹. iij. de do
ctrina chriſtiana Non orbitā
tem filij doluit. ſed nouerat i/
niquas penas. tam impia et
patricidalis aīma torquetur
Nam prius qui alio filio in/
nocenter egrotante affligeba
tur moriente letatus eſt. ij. Re
gum. xij. ⁊ xviij. Thobias di
xit. Filij ſanctorum ſumus et
vitam illorum expectam⁹ quā
dominus datur⁹ eſt his qui
fidem eius non mutant. Tho
bie. ij. De nabuchodonoſor di
citur. Infernus conturbatus
eſt in aduentu tuo. Iſaie. xiiij
Anime īmortalitatē oſtdit
fides credentiū et pfectoꝝ ⁊ ſa
pietū. ſi eī ſaul nō credidiſſet
ſamuelē ſm aīaz viuere. n̄ eū
ſuſcitari petiſſet. i. Reg. xxviij

Hanc fidem habuit dauid ꝑ/
fecte dicens quando mirāti
bus ſeruis ꝙ ipſe pro mortuo
filio non lugebat dixit. Ego
ibo ad eum. ipſe vero nō reuer
tetur ad me. ij. Regū. xij. Hāc
fidem tenebat thobias dicēs
Precipe in pace reponi ſpiri/
tum meum. Tho. iij. Fidelis
eleazarus oſtendit ſibi ſuaden
tibus manū dei. nec viuꝰ nec
defunctus effugiā. ij. Mach.
xvi. Ex verbis fidelibus. vij.
fratrum credentium aperte col
ligitur animas viuere pꝰ hāc
vitam. ij. Macha. vij. Ani/
me immortalitatem probat re
ſurrectio mortuorū veteris te
ſtamenti ⁊ noui. Ideo Helias
reſuſcitaturꝰ pueꝝ hoſpite ſue
dixit. Reuertatur anima pue/
ri huius ad viſcera eius q̄ ni/
ſi vixiſſet nō potuiſſet viſce/
ra introire. iij. Regū. xvij. He/
liſeus nō ſuſcitaſſet filium ſo
namitis niſi tunc anima eiꝰ
vixiſſet. iiij. Re. iiij. Saluator
noſter ſuſcitaturus adoleſcen
tem defunctū. ac ſi viueret vo
cando ſurgere imperauit. Lu.
vij. Dormientem appellat pu/
ellam mortuā quā tanq̄ de ſō
no excitās ſuſcitauit Mat. ix.
Lazarum quatriduanū tanq̄
viuentem vocans dixit. La/
zare veni foras. Johan. xi.
Anime immortalitatē probat
teſtimonium veritatis quod
mentiri nō poteſt. ſcꝫ ieſu chri
ſti dicentis diſcipulis. Noli
te timere eos qui occidūt cor/
pus. animā aūt occidere non
poſſunt Matthei decio. Hoc
idem patet ex verbis eius re/
ſurrectionē pnunciantibꝰ ſa/
duceis. vt habetur. mat. xxij.
In parabola eius de lazaro et
diuite epulone. ⁊c. oſtendit a/
nimas viuere poſt hanc vitā
Luce. xvi. Conſiliū chriſti eſt.
Facite vobis amicos de ma/
mona iniquitatis. vt cū defe/
ceretis recipiāt vos in eterna
tabernacula. Ergo anima pꝰ
hanc vitam eterna tabernacu
la poſſidebit. Lu. xvi. Ani/
me immortalitatē probant te/
ſtimonia ſanctoꝝ qui fuerint
docti a ſpirituſancto. Ideo ſa/
lomon ait. Reuertatur puluis
ad terrā ſuā ⁊ ſpūs ad deum q̄
creauit illū. Eccleſiaſtes vltīo
Stephanꝰ cū lapidaretur di
cebat. Dn̄e ieſu accipe ſpiritū
meū. Act. vij. Paulus ait. ſi
terreſtris domꝰ nr̄a corrūpa/

tur habemus domū nō manu factā eternā in celis.ij. Corin⸗the.v. Idē.cupio diſſolui t ⁊ eſ ſe cū chriſto.qđ nihil eſſz dice re ſi aīa nō viueret ēternuȝ. ad Philip.i.

Capitulu3 .14.

De apparentibus ſanctis
Apparuit deus aliqñ neſcīē tibus inſtruendo
Delinquentib' corrigendo
De qrentibus pmittendo
Cōfligentib' defendendo.
Nō credentibus aſſerēdo.
Patientibus refouendo
Diligentibus experiendo

Apparuit deus aliqñ vt īſtru eret neſciētes.⁊ āmoneret eos ſicut ante pctm̄ apparuit.⁊ lo/cutus eſt ad adam dicens. In ſtruens ⁊ āmonens eū ne d li gno vetito mādūcaret. Gen. ij. Noe apparuit ⁊ īſtruxit vt faceret arcā ⁊ modū ⁊ ordinez demōſtrauit. Gen.vi. Monu/it etiā dn̄s abraam vt de ter ra ⁊ cognatōe ſua exiret Gen. xij. Multociens apparuit mo yſi ipſum de liberatiōe duca⸗tu et regimine populi īſtruēs. Exo.x xx.⁊ ī multis locis. Sic ⁊ ioſue multociens apparuit inſtruēdo eū. Joſue.i.iiij.v.xi. ⁊.xxvij. Spūſſanctus appa/ruit in linguis igneis.vt diſci pulos ardēter īſtrueret predi/care. Actu.ij. Petro oranti ap paruit dn̄s.⁊ eū de cōuerſiōe cornelij īſtruxit Actu.x. Pau lo apparuit et monuit vt ſicut in ieruſalē predicauerat ſic p̄⸗dicaret ⁊ rome. Actu.xxiij. Apparuit qñq3 dn̄s ad corri/gendū delinquētes. Sic poſt pctm̄ apparuit ⁊ locut' ē ade ⁊ eue.⁊ ſerpenti penas ⁊ male dictōes inferēs pro pctō. Gen iij. Sic apparuit cayn p' fra tricidiū eū arguens de cōmiſ ſo pctō. Gen.iiij. Per ſomnuȝ apparuit abymelech dicens. Morieris propter mulierē quā tuliſti. Gen.xx. Salomōi ap paruit ⁊ eū dure de cōmiſſis ſceleribus increpauit.iij. Reg. xi. Cū appropinquaret ſaulus damaſcū vt caperet chriſtia/nos apparuit ei dn̄s in luce d celo.pſtrauit.cecauit.arguit.⁊ correxit. Actu.ix. Apparuit aliqñ dn̄s pmittēdo mercedē querentibus ſe. Sic apparuit abrae dicēs. Semī tuo dabo

terram hanc. Gen̄. xij. Salomoni apparuit dn̄s dicens. Poſtula q̄d vis ⁊ dabo tibi. qui petiuit ſapiaꝫ a dn̄o quod petierat impetrauit. iij. Re. iij. ¶ Apparuit q̄n̄qꝫ ad defendendum ſic multociens apparuit iacob q̄n fratris iracundiam fugiebat. ⁊ eū defenſare pmiſit. ⁊ ipſo redeunte dixit dn̄s ad laban. Caue ne quicq̄ loq̄ris aſpere cōtra eū. Gen̄. xxxi. Q̄n dauid debebat cōmittere prelium ſemper cōſulabat dn̄m. qui ſemper apparebat. ⁊ reſpōdebat ei. pmittēdo ſibi auxilium. ⁊ referendo. i. Re. xxiij. ⁊ x. xx. ¶ Apparuit aliq̄n ad teſtificandū veritatē. vt incredulí credant. Sic ſupra chriſtum baptiſatū ſpūſſanctus viſus eſt. paterna vox audita ē. Hic eſt filius meus dilect⁹ Mat. iij. Lu. iij. In transfiguratōe vt diſcipuli crederēt apparuit ſpūſſanctus in nube. pater in voce teſtificans filiū dei eſſe. vt habetur Mat. xvij ¶ Apparuit aliq̄n ad conſolādum afflictos. Sic apparuit iacob in ꝑſecutione Eſau mōſtrando ei mirabiles viſiones Gen̄. xxviij. Sic chriſt⁹ poſt reſurrectionē ſuā apparuit primo marie magdelene afflicte. deinde petro. poſtea duob⁹ diſcipulis euntibus in emaus. Luce vlti. Stephano in ſua paſſiōe oſtendit celos apertos ⁊ ei apparēs ſeipſum ſtantem a dextris dei oſtēdit. Act. vij ¶ Apparuit q̄n̄qꝫ ad temptādum ⁊ probandū. Sic apparuit abrae temptans eū vt tolleret filiū ſuū ⁊ ſuper vnū montium offerret in holocauſtum vt habetur. Gen̄. xxij. Apparitiones ⁊ reuelationes angelorum. quere ſupra capi. xi.

Capitulū. H.

De incauto aſpectu

Aſpectus eſt incautus
Preceptoꝝ tranſgreſſiuus
Laſciuorum incenſiuus.

Aſpectus incautus eſt cauſa tranſgreſſionis oīm p̄ceptoruꝫ ⁊ cōmiſſionis oīm peccatoruꝫ. Nā prima mulier que pomū incaute aſpexit. trāſgreſſa eſt preceptū dn̄icum gule viciuꝫ letaliter cōmiſit. Gen̄. iij. Cham verenda patris incaute aſpexit tranſgreſſus eſt et in-

incurrit maledictionis effectū. Gen̄. ix. Timuit abraā ne ex incauto aſpectu homicidiū ſeq̄/ retur. Ideo dixit zare vxori ſue Si viderint te egiptij. occidūt me. ⁊ te ſeruabūt. vt habetur Gen̄. xij. Dyna volens incaute aſpicere mulieres regionis illi⁹ fuit violata a ſichem. vn̄ multa homicidia ſunt ſecuta Gen̄. xxxiiij. Herodes q̄z ſaltatricem aſpexit icaute caput io hānis pmiſit. ⁊ negter adim/ pleuit. Mat. xiiij. Mar. vi.

Aſpectus incautus accendit ⁊ fouet laſciuias ⁊ luxurias. ⁊ maxime aſpectus pulchritudinis mulieꝝ. Nā filij dei videntes filias hoim̄ꝙ eēnt pulcre vxores. quas elegerāt acceperūt. Gen̄. vi. Iudas q̄z Thamar aſpexit in biuio exarſit libidine. ⁊ cū ea peccauit. geneſ. xxxviij. Dn̄a mecphitica cui ſeruiebat Ioſeph. oculos iiecit ⁊ in eius ardens libidine eū moleſtauit. gen̄. xxxix. Vidit dauid mulierem lauare ſe ⁊ ex hoc adulteriū ⁊ homicidium perpetrauit. ij. Regum. xi. Holofernes iudith pulchram vi/ dens ⁊ ornatam ab eius pul/ chritudine fuit captus. ⁊ tan/ pter capite trūcatus. Iudith x. Videbant duo ſenes ſuſannam in pomerio ambulantem in eius concupiſcentia exarſerunt. Dan̄. xiij.

Capitulū. 16.

De aſtucia ⁊ calliditate falſa

Aſtuti ſunt imitatores demonorum
Deceptores ſociorum
Suppreſſores ſociorum
Simulatores amicorum
Extinctores inimicorum
Celatores delictorum

Aſtuti ſunt imitatores diaboli. q̄ primus magiſter aſtutie ⁊ calliditatis fuit. ⁊ hoc in ſerpente qui erat callidior cunctis animantib⁹ terre q̄ primā mulierem ſua ſeduxit aſtutia. ⁊ callide nō ē aggreſſ⁹ vir. i quo maior prudētia reſidebat vt dr ge. xxx. q̄z ſathā corā deo veritati ⁊ ſctitati iob n̄ potuit derogare eū callide decipe voluit oīa auferēdo ⁊ inūctos ſimul venire faciendo vt multiplicato dolore ei⁹ ꝑ ipaciētiā frāgeret. Iob. i.

Aſtuti ſunt deceptores ſo/ ciorum ſuoꝝ ⁊ aliarū etiā per

ſonarum ⁊ ſemper nouas vi-
as ſubtilitatis ad decipiēdū
inuenerūt. Sicut laban mul-
tociens voluit iacob defraudere
in nuncii vxore. nunc in merce
de. ⁊ ſemper nouas aſtutias ex
quirendo. Gene. xxix. ⁊. xxx.
Cum laban ſcrutaretur omēz
ſupellectilem quā habebat ia
cob callide fuit a rachele ſilia
ſua. Geñ. xxxi. Filij iacob vo
luerunt prēm aſtute decipere
mittentes ei tunicā intinctam
ſanguine. vt crederet filium a
beſtijs deuoratū. Geñ. xxxvij
Sabaonite nouis aſtutijs io
ſue ⁊ filios iſrael decipere pro-
curauerūt. Joſue. ix. Pariter
circūitū fecerunt phariſei ce-
co nato vt eum verbis caperēt
⁊ monſtrarent mendacem. Jo-
han. ix. Aſtuti ſunt ſimu-
latores fingentes ſe eſſe quod
nō ſunt. Nam fratres Dyne
callide deceperunt ſichem. et
populū ciuitatis. religiōem ⁊
amicitiā ſimulantes. Geneſ.
xxxiiij. Sedechias prophetā
fecit ſibi cornua ferrea. verum
prophetā ſe ſimulans ⁊ fefel-
lit regem achab dicens. His
cornibus ſyriam ventilabis.
vt habetur. iij. Reg. xxij. Cal-
lide cogitauerunt phariſei de-
monſtrantes ſe velle honorare
ieſum dicentes. Magiſter. ſci-
mus q2 verax es ⁊ viā dei in
veritate doces. ⁊c. Et volētes
eum capere in ſermone. Mat.
xxij. Similiſe fecerunt cū ad-
duxerunt et mulierē in adul-
terio deprehenſam. Johan. viij
Aſtuti ſunt tyranni nouas
inueniētes aſtutias vt ſubdi-
tos ⁊ alios deprimant ⁊ occi-
dant. Sic fecit pharao q̄ no-
uas adinuenit aſtutias. vt fi-
lios iſrael expiraret. Exo. i. ⁊. v
Callide voluit ſaul facere oc-
cidi dauid. ſimulans ſe velle
eſſe conſanguineū eius. dans
ei filiaz in vxorē. i. Reg. xviij.
Scelerata nouā yezabel inue
nit aſtutiā vt vineaz auferret
naboth. vt eum occidi faceret
ſine culpa. iij. Re. xxi. Athalia
regia vt regnare poſſet oīe ſe-
mē regiū callide īterfecit. iiij.
Re. xi. Herodes tyranꝰ impius
callide cogitauit xp̄m occide-
re exq̄rēdo magis nūc īnocen
tes pueros occidēdo. Mat. ij.
Aſtutias ſubtiles inuenerūt ini
mici. vt poſſet vnus alium ſu
perare et decipere. ſic cogita-
uerūt callide philiſtei vt faber

ferrarius non inueniretur in iſrahel ne fabricaret arma vel gladios. ꝛ ſic eos facile ſuperarent. i. Re. xiij. Q: Abſalon inimicabatur amon qui eius ſororem oppreſit callide. vt eum occideret conuiuiū ordinauit. ij. Regū. xiij. Aſtute nūcijs ſenacherib loquebatur. rapſaceſ alta voce vt audiret populus q erat ſuper muros vt timēs ei traderet ciuitatem. iiij. Reg xviij. Satrape perſarum inimicantes danieli aſtute pcurauerunt ꝙ rex faceret decretum contra quod ſciebant danielem facturū. ꝛ ſic ipſe regi exoſus incurreret penam mortiſ Dan. vi. Calliditate quorundā inimicantium paulo in ciuitate lizoram vbi paulum voluerunt populi adorare vt deum. fuit poſtea paulus lapidatus Actuū. xiiij. Iudei callide paulum volebant educi. quē ipſi coniurauerunt occidendū Actu. xiiij. Aſtuti nitūtur ſua ſcelera occultare facta vel fictā aliquo velamie bonitatis ne cognoſcantur. Sicut Dauid aſtute voluit celare adulterium pietate qn miſit p vria vt cum vxore quieſceret ꝛ dormiret. i. Regū. xi. Nephandā aſtutiā tenuit amon q volens violare ſororem ſub ſpecie egritudinis iniquitatem celauit. ij. Regum. xiij. Ambitionem regni celabat aſtute Abſalō ſub pietate iudicij dicendo cancētibus. Videntur mihi ſermones tui boni ꝛ recti. ſed nō eſt qui te audiet a rege conſtitut⁹ ij. Reg. xv. Duo ſenes ſub pretextu iudicij iniquitatem peſſimam celauerūt. Dan. xiij.

Capitulū. 17.

De auaricia ꝛ cupiditate terrena

Auari ſunt

Iurgiorum materiam exquirentes.

Theſaurorum pecuniā appetentes.

Iudiciorum iuſticiam peruertentes.

Sacrilegiorum nequitiā committentes.

Occiſorum maliciam incurrentes.

Proditorum peritiam exercentes.

Punitorꝝ triſticiam ſuſtinentes.

Auari et

amātes diuitias ſūt litigioſi ⁊ diſcoli. ſub cuiꝰ figura caī q̄ īterp̄tatur poſſeſſio abel frēm ſuum occidit. Gen̄. iiij. Propter nimiam ſubſtātiā Abrae et loth. non potuerūt habitare ſimul. propter paſtoꝝ iurgia vtriuſq3. Gen̄. xiij. Locupletatio yſaac paſtores ſui ⁊ cōuicinoꝝ iurgia inceperūt. Geneſis. xxvi. Propter hanc cauſam ſaluator noſter noluit ſe ītromittere de diuiſione terrene hereditatis cum ſuper hoc fuerit requiſitus. Luce. xij.

Auari nunq̄ꝫ temporalibꝰ ſatiantur. ſ3 ſemper acq̄rere et congregare nituntur In cuiꝰ figura dicit Cayn edificaſſe ciuitatē enoch noīe filij ſui. et nō abel. Nā ſancti ⁊ pauperes ꝓpt noluūt h habere manētem ciuitatē. ſ3 futurā inq̄rūt. Geneſis. iiij. Obtēta victoria de arphaxat nabuchodonoſor alia regna cupiuit. Judith. i. Adoleſcens iuuenis q̄ ſemper īhiabat ad plura receſſit triſtis cū audiuit a dn̄o. ꝙ nō ſolum plura nō q̄reret ſed relinqueret acq̄ſita. Mat. xix. Contra illos qui bona temporalia congregare nitūtur. dixit chriſtus ſimilitudinē diuitis. cuiꝰ ager fructꝰ vberes afferebat Lu. xij. Propter auariciam queſtuarioꝝ q̄ amplius volebāt acquirere. factum eſt vt paulus ⁊ ſilas fuerūt virgis ceſi. Actuū xvi. Ex auaricia vlterius congregandi pecuniā demetrius nomine argētarius ſeditionē in paulū concitauit. Act. xix.

Auari cupiditate ducti peruertunt rectū iudicium. ⁊ veritatem ī falſitatē commutāt Jdeo dixit yetro moyſi. Elige tibi conſiliarios hoīes deū timentes q̄ oderint auariciam q̄ſi diceret tales nō peruertūt veritatem. Exo. xviij. Balaaz ſeductus auaricia bn̄dictōez ppi in maledictionē cōuertit Nu. xxij. Filij Samuelis ſecuti ſunt auariciā vt iudiciuꝫ peruerterūt. i. Re. viij. Uinea Naboth fuit cauſa ꝙ falſi teſtes pducti fuerunt cōtra euꝫ iij. Reg. xxi. Per pecuniā corrupti cuſtodes ſepulcri mentiti ſunt dicentes. Q corpus chriſti per diſcipulos ſublatū fuerat. Mat. xxviij. Felix preſes qui a paulo pecuniam nō recepit. ipſum vero reſtituit libertati Actu. xxiiij. Auari

clerici ſymoniaz committunt
⁊ oblationes requirunt. vñ pau
ci ſunt hodie clerici qui faciãt
oblatões populo ꝓhiberi. ſicut
qui preerant operi templi. Ex
odi. xxxvi. Giezi propter aua-
riciam vendidit curationẽ na
aman. quam heliſeus fecerat
gratis mũera recuſando. iiij.
Regũ. v. Menelaus propter pe
cuniã quã promiſit androni-
co habuit ſacerdotiũ. ij. mach.
iiij. Sacerdotes propter aua-
riciam permittebant vendi in
tẽplo oues ⁊ columbas. mat.
xxi. Auari propter ſuã cupi
ditatem multociens incurrũt
mortem. Nam achior cupidi-
tate ductus tulit de anathe-
mate iericho. ideo fuit morti ad
iudicatꝰ. vt habetur Joſue. vij
Nabal qui nũcijs dauid fu-
it nimis auarus. vere totã ſub
ſtantiam ⁊ vitã perdidit. ſed
niſi ꝙ propter largitatẽ ⁊ pru-
dentiam vxoris euaſit. i. Reg.
xxv. Quia ſemei ex auaricia
exiuit ſeruos requirere. fecit eũ
ſalomon occidi. iij. Re. ij. Pro-
pter hanc cauſaz dixit iudas
cõmilitõibus ſuis. nõ cõcupi-
ſcatis ſpolia. quia bellum con
tra vos eſt. quaſi diceret. Fa-
ciliter occidimini. i. Machab.
iiij. Obſidentes fures corru
pti pecuniam dimiſerũt quoſ
daz. ideo ſunt occiſi. ij. Mach.
x. Creditur iudeos corruiſſe ĩ
prelio. quia inuenta ſunt do-
naria ydolorũ ſub tunicis in-
terfectorum. quod prohibeba-
tur eis. ij. Machabeoꝝ. xij.
Auari vt pecuniam habeant
proditiones exercent. ⁊ amicꝰ
ſupplantat amicum. Naz da
lida propter pecuniam Sam
pſonem tradidit quẽ prius di
ligere oſtẽdebat. vt dicitur Iu
dicum. xvi. Judas ſcarioth ꝓ-
pter cupiditatem decime quã
perdidit de vngento criſtum
tradidit et vendidit. a quo tot
⁊ tanta receperat beneficia. vt
habetur Matthei. xxvi.
Auari ſunt grauiter punien-
di et corrigendi a prelato. ⁊ gra
uiter puniuntur a deo omni-
potenti. Nam precipua occa-
ſio reprobationis Saul vide
tur fuiſſe cupiditas quam ha
buit in preda Amelech. vt ha-
betur primo Regum decimo-
quinto. Opprimentes alios ꝑ
vſuras et exactiões neemias
grauiter increpauit. Ne. i. Pto
lomeus vituperauit alexãdrũ

quia regnum eius per auari/
tiam concupiuit.i. Macha.xi
Acerbe eſt punitus diues e/
pulo qui fuit de micis panis
lazaro auarus. Luce.xvi. Em
ptores boum ⁊ villarum.i.mo
bilium et immobilium ſūt ex
cluſi a cena magna quā domi
nus preparauit. Lu.xiiij. Ter
ribiliter punita eſt auaritia a
nanie ⁊ zaphire per apoſtolum
petrum.qꝛ ſubitanea morte oc
cubuerunt. Actuū.v.

Capitulū.18.

De verbi dei auditu.

Audiri debet verbū dei
Cum fidelitate credendi.
Cum ſinceritate reuerēdi.
Cū aſſiduitate ad implendi..
Cum volūtate penitendi
Sine timptetate reſiſtendi

Audiri de/
bet verbum dei cū
credibilitate ⁊ fide. Ideo cū a/
aron verba domini locut⁹ fu
iſſet ad populum.credidit po/
pulus omnis.⁊ proni adora/
uerūt.vt publice habetur Ex
odi.iiij. Poſt aduentum ſpiri
tusſancti multi qui audierūt
verbum dei.crediderunt.⁊ cre
uit eccleſia. Actu.iiij. Gētes
audientes ꝙ paulus ⁊ Bar/
nabas predicarent gauiſi ſūt
⁊ crediderūt. Actu.xiij. Pau
lo et Barnaba predicantibus
yconij audierunt multi cum
auiditate crediderūt. Actuū
xiiij. Intrante paulo in ſyna/
gogas beroni audierūt multi
cum auiditate ꝗ crediderunt.
Actu.xvij. Audiri debet ver
bū dei cū reuerentia ⁊ deuoti
one cordis ⁊ geſtus. Ideo eglon
rex ſtatim ſurrexit de ſolio qū
aioth dixit ei. Verbū dei ha
beo ad te.o rex maximam re/
uerentiaꝫ exhibens verbo dei
Iudi.iij. Heli docuit ſamuelē
vt reuerenter diceret. Loquere
domine.quia audit ſeruus tu
us.i. Regum.iij. Legit eſdras
verba legis a māe vſqꝫ ad me
diā diem.⁊ aures populi erāt
erecte ad librū.ij. Eſdre. viij.
Hoc eſt neemie.viij. Reuerē
ter audiebat Maria ſoror mar
the.que ſedens ſecus pedes do
mini audiebat verba illi⁹. Lu.
x. Loquebatur ieſus docēs in
templo.⁊ omnis populus ſu
ſpenſus erat audiens verbū
eius. Luc.xix. Reprehendētes
ſe diſcipuli de ignorantia co/

gnitione chriſti dicebant ad-
inuicem. Nonne cor noſtruz
ardēs erat in via dum loque-
retur nobis. Luce. xxiiij. Pre-
dicāte philippo in Samaria
intendebant turbe deuote hiſ
que dicebātur ab eo. Act. viij
¶ Audiri verbum dei nō ſuf-
ficit niſi homo adimpleat ope-
re illud quod audit. Ideo dixit
populus moyſi. Omnia ver-
ba que locutus eſt dominus
faciamus. Exo. xxiij. Iob di-
xit domino Auditu auris au-
diui te. ꝛ poſt pauca ago peni-
tentiā in fauilla ꝛ cinere. Iob
xlij. et vlti. Herodes licet peſſi-
mus audiebat iohannē. ꝛ au-
dito eo multa faciebat. Mar.
vi. In fine ſermonis in monte
dixit ieſus. Omīs qui audit
verba mea ꝛ facit ea ſimilabi-
tur viro qui edificauit domuz
ſuam ſupra firmam petram.
Mat. vij. Mulieri dicenti be-
atus venter qui te portauit di-
xit chriſtus Beati qui audiūt
verbuz dei ꝛ cuſtodiunt illud
Luce. xi. Eſtote factores verbi
ꝛ non auditores tantuz. Iaco-
bi. i. Auditus verbi dei cōuer-
ti facit peccatorez ab errore vie
ſue. Ideo dixit dominus Iere-
mie. Noli ſubtrahere verbuz.
ſi forte audiant ꝛ conuertātur
Ieremie. xxvi. Verbum predi-
cationis Ione venit ad regem
ꝛ conuertit eum. ꝛ populuz to-
tius ciuitatis niniuē. Ione. iij.
Poſt predicantem chriſtuz in
nauicula petrus et alij relictꝭ
omnibus ſecuti ſunt eū. Lu.
v. Videntes diſcipuli ꝙ ꝑ pre-
dicationem conuertebantur i-
fideles dixerunt multitudini
Non eſt equum nos derelin-
quere verbum dei ꝛ miniſtra-
re menſis. ꝛ tamen ille menſe
erant pauperum ꝛ viduarum
vt oſtenderēt ꝙ predicatio ver-
bi dei ad homines conuerten-
dum preualet operibus miſe-
ricordie corporalis. Actuū. vi.
Quia eunuchus audiuit ver-
bum domini a philippo con-
uerſus ꝛ baptiſatus eſt. Actu.
viij. Predicatio petri ꝛ ammo-
nitio angeli cornelium cōuer-
terūt. Act. x. Lidda purpura-
rea ad predicationem pauli eſt
conuerſa. vt habetur Actu. x.
Paulo loquente de reſurrecti-
one mortuorum Dyoniſius ar-
eopagita credidit. Actu. xvij.
¶ Audire verbum dei nolunt
mali et incorrigibiles ne con-

ſdertantur. Ideo dixit moyſes
dño filij iſrael nõ me audiũt.
ꝛ quomõ audiet me Pharao.
Exo. vi. Rex achab noluit au
dire micheã prophetã. qꝛ nõ p/
phetauit ei niſi malum. ſicut
ipſe merebatur habere. iij. Re/
gum. xxij. Dixit dñs ezechie
li. domus iſrael nolunt audi/
re te. qꝛ nolũt me audire. quia
domus exaſperans eſt. Ezech.
iij. Iudei obdurauerũt aures
ſuas vt nõ audirent ſtephanũ
ꝛ audientes diſſecabant cor/
dibus ſuis. Actuũ. vij. Cum
audiſſet quidam paulũ de re
ſurrectiõne mortuoꝝ irridebãt
eum. Actuum. xvij.

Capitulũ. 19.

De auiditate mulierum.

Auide ſunt mulieres in ve
titorum prohibitione
Filiorum impetratione.
Genitorum pſperatione
Sublimoꝝ cumulatione.
Secretorum reuelatõne
Inimicoꝝ vindicatõne
Gaudioꝝ ſecretoꝝ enarratõe

Auide ſunt
mulieres ſemper de
ſibi prohibitis ꝛ amplius de/
ſiderant vetita Ideo pria mu/
lier de conceſſis fructibus co
mediſſe nõ legitur. nec eos de
ſideraſſe. ſed ſolũ vetitũ cõcu/
piuit. ꝛ viro ſuo attulit ad co
medendũ. Gen. iij. Uxor loth
voluit cõtra phibitiõem retro
ver poſt tergũ reſpicere vt ver
ſa eſt in ſtatuã ſalis Gen. xix
Dyna contra licentiã patris
ꝛ fratrũ voluit videre mulie/
res regionis illi9. ꝛ oppreſſa eſt
a ſichem. ꝛ ſic de illis q̄ volũt
videre viros ꝛ videri ab eis. vt
habetur Gen. iij. Dña cui ſer
uiebat Joſeph. qꝛ ſciebat adul/
terũ a naturali lege fore phi
bitũ auide ſolicitabat eũ ad
peccandum. Geneſ. xxxix
Auide ſunt mulieres habere
filios vt carerent ſterilitatis
opprobrio. Ideo zara ita deſide
rabat filios ꝙ potius voluit
abraam habere filios de an/
cilla ꝙ nõ habere credẽs de ſe
nũꝙ poſſe filios generare Ge
ne. xvi. Filie loth potius volu
erũt habere filios de prẽ pprio.
ꝙ filios nõ habere. Gene. xix
Rachel vidẽs ſororẽ fecundã
dixit marito. Da mihi liberos
alioquin morior. Gen. xxx. An/
na deſiderio habendi filios fle
bat. ꝛ nõ capiebat cibũ. i. Re. i.
Multũ deſiderabat. illa mult

ex ꝓprium filiū que rapuerat alienū. iij. Regū. iij. ¶ Auide sunt mulieres de ꝓfectibus ⁊ ꝓsperitatibus filioꝝ. Jō mulier sūamitis voluit ire ad heliseum ꝑ suscitatione filij q̄uis vir eius plenā licentiam nō cōcessisset. iiij. Re. iiij. Uxor thobie quotidie respiciebat viam vt videret filium prospere venientē. Tho. x. Mulier chananea sic feruide desiderabat filie sanitatē. ꝙ dn̄m pluries pro ea rogauit. ⁊ plura obprobria sustinens nō desistit donec quod petierat impetrauit. Mat. xv. Mater filioꝝ zebedei sic auida fuit pro filioꝝ ꝓsperitate ꝙ accessit ad iesum. ⁊ petijt filios ante laborē remunerari. Mat. xx. ¶ Auide mulieres possūt habere possessiones ⁊ gloriā. Jō aza filia caleph obtinuit terrā irriguam. q: suspirās affectuosissime postulauit Josue. xv. Ita cōcupiuit yezabel vineā naboth qd̄ fecit eum iniuste lapidari. iij. Re. xxi. Athalia cōcupiscēs gloriā ⁊ possessionē regis oēm semē regiū excepto ioas abscōdito interfecit. iiij. Re. xi. ¶ Auide sūt mulieres scire secreta viroꝝ. ⁊ q̄nto magis eis occultātur. eo amplius scire desiderāt. s3 nullū secretū cōtineāt. Un̄ vxor sampsonis tm̄ īstitit ꝙ et sampson reuelauit secretā ⁊ ꝓpositiōem obscurā quā parentibꝰ noluit reuelare. q̄ eā postea ꝓpalauit. Jud. xiiij. Dalida sua iportunitate deuicit sampsonē. vt ei se panderet fortitudīs sue. qd̄ secretū philisteis postmodū reuelauit. Jud. xvi. Auide sūt mulieres ad vīdictā ⁊ nō parcūt nisi vlciscātur. Un̄ hester nō fuit cōtēta de vīdicta amō suspēsi. ⁊ ccccc. viroꝝ occisoꝝ. s3 ī crastinū fecit ceteros trucidari. Hester. ix. Herodias sic desiderabat vīdictā de iohāne ꝙ dixerat cōtra eā. ꝙ magis elegit petere herodi caput iohannis ꝙ dimidiū regni sui. mar. vi. Mat. xiiij. Dixit xp̄s exēplū de vidua q̄ multū fuit molesta iudici vt eā de aduersario vīdicaret. Lu. xviij. Auide sūt mulieres secreta gaudia sui cordis exprimere ⁊ alijs reuelare vn̄ īterrogata rebecca si vellet ire cū seruo abraā ad maritū suū leticiā volens ondere. nō dixit sibi. placet vobis. sed letanter dixit vadā. Ge. xxiiij.

¶Puella nomine rode pre gau-
deo non apparuit petro. ſed q̄
petrus adeſſet letanter cucur-
rit intro ſtantibus nunciare.
vt habetur Actuū. xij.

Capitulū. 20.

De auxilio dei
¶Auxilium petendum eſt a
deo. quia ſolus
¶Auxiliator in tribulatione
¶Solus in temptatione
¶Solus in contemplatiōe.

Primus auxiliator in tribulatione poſitus. pſalmiſta. Da nobis auxilium de tribulatiōe. Et hoc tripliciter conſeruādo ſiue defendendo. pſalmi. Mittat tibi auxilium de ſancto. ⁊ de ſyon tueatur te. Iſaie. l. Dominus deus auxiliator meus ⁊ ideo non ſum confuſus. Item confortando. pſal. Manus enim mea auxiliabitur ei. Item ſpem glorie donādo. pſ. Deus auxilij mei ⁊ ſpes mea in deo eſt ¶Auxiliator deus ī pugna temptationis. ij. Paralipo. xxxij. Cum ſennacherib brachium carnium eſt nobiſcum dñs deus noſter auxiliabitur noſtri. Item hoſtes debellando. Iſa. xxx. Egiptus homo et non deus ⁊ equi eorum caro ⁊ non ſpiritus. Inclinauit dominus manum ⁊ corruet auxiliator et cadet ꝓpter hoc dicebat yſaie. Ecce dominus deus auxilium meum. q̄ eſt qui me contemnet ¶Item corroborando. ij. Parali. xxvi. Egreſſum eſt nomen ozie procul eo q̄ auxiliaretur ei dñs ⁊ corroboraſſet illum ¶Auxiliator deus in contemplatiōe Deute. penulti. Beatus es tu iſrael. quis ſimilis tui popule qui ſaluaris in dño ſcutū auxilij tui. ⁊ gladius glorie tue. ¶Item gratiam infundendo Hebre. iiij. Adeamus cum fiducia ad thronum glorie eius. vt miſericordiam conſequamur ⁊ gratiam in auxilio oportūo. ¶Item mittendo. pſal. Leuaui oculos meos in mōtes vnde veniat auxiliū mihi ¶Itē concupita et petita ad libitū faciendo. pſal. Btūs vir cuius auxilium eſt abs te. beat⁹ em̄ eſt cui oīa optata ſuccedunt.

Capitulū. 21.

¶De baptiſmo chriſtianorum.

Ca. 21. De baptiſmo chriſtia

¶ Baptiſmus chriſtianoꝝ eſt
Demonſtratus in figuris
¶ Prophetatus in ſcripturiſ
Roboratus xp̄i actis

Baptiſmus prefiguratus fuit in figuris antique legis. Nā figuratus fuit per mare rubrū. in quo filij iſrael liberati ſūt. id eſt xp̄iani. ⁊ Pharao. i. diabolus cum ſuis ſequacibus eſt ſubmerſus. Exodi. xiiij.

Per aquam ſignabatur baptiſmus. in quam heliſeus miſit ſalem. i. chriſtus gratiā vt ei⁹ ſceleritas ſanaretur. vt lucide habetur. iiij. Regum. xx. Septima lotio naaman in iordane que eum mundauit a lepra ſignat ſeptē dona ſpiritusſancti mundancia hominem baptiſatum. iiij. Regum. v.

Baptiſmus prophetatus fuit in ſcripturis a prophetis antiquis ⁊ nouis. Nam deeo ꝓphetauit Ezechiel dicens. Effundam ſuper vos aquā mūdam. ⁊ mundabimini ab omnibus inquinamentis veſtris. Ezechie. xxxvi. Johannes baptiſta eximi⁹ prophetarū prophetauit ⁊ predicauit baptiſmum. ⁊ incepit eum ⁊ chriſti baptiſmum prophetice nunciauit. Mat. iij. ¶ Baptiſmum conſecrauit ⁊ approbauit xp̄s quando baptiſatus eſt a Johanne. et ſpiritusſanctus apparuit in columbe ſpecie. vt aliquis virtutem tribueret ſalutarem. Mat. xxx. ⁊ Luc. iij. Precepit chriſtus baptiſmū fieri de neceſſitate. cum dixit Niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpiritusſancto non intrabit regnum celorum. Johānis. iij. Predicari etiam xp̄s voluit baptiſmū. ⁊ formā baptiſandi tradidit dicens. Euntes docete omnes gentes baptiſantes eos in nomine patris ⁊ filij et ſpiritusſācti amē Mat. xxviij. In baptiſmo ⁊ fide oſtendit chriſtus eſſe ſalutē noſtram dicens. Qui crediderit ⁊ baptiſatus fuerit ſaluus erit. Mar. vlti.

Capitulum. 22.

De bñdictiōe dei ad hoīez
¶ Benedictiōem dei recipiūt
Coniugioꝝ ꝑfecti obſeruatores.
¶ Preceptorum ſubiecti executores

Ca. 22. de benedic. dei ad hoiē.

Flagellorꝫ electi ſupportato
res
Auditorꝫ accepti operatores
Deuotorꝫ dilecti hoſpita-
tores

Benedixit

deus exn̄tibus ī ma
trimonio ad filios procreandū
ſicut bn̄dixit ade ꝛ eue dicens
Creſcite ꝛ multiplicamini ꝛc.
Gen̄.i. Noe etiā ꝛ filijs eius
bn̄dixit dicēs. Creſcite ꝛc. ge
neſ.ix. Bn̄dixit deus obedi
entib⁹ p̄cepto eius. vñ dixit ad
abraā. egredere. Bn̄dicā tibi ꝛ
magnificabo nomen tuū. Ge
neſ.xij. Aſcenſurus in celū
ſaluator eduxit diſcipulos in
bethania in montē oliueti: q̄
bus obedientib⁹. eleuatis ma
nibus bn̄dixit. Lu.xxiiij.
Bn̄dixit deus tribulatis tri
bulatōes patiēter portātibus
Sic benedixit deus abraam
de yſmahele eiecto ꝛ tribula
to dicens. Ecce bn̄dicā ei ꝛ au
gebo ꝛ multiplicabo eū valde.
Gen̄.xvij. Job bn̄dixit. qꝛ pa
tiens fuit ꝛ reſtituit ei dupli
cia. Job.xlij. Benedixit de
us iuſtis ꝛ bene op̄antib⁹. au
gendo eis bona temporalia et
ſp̄ualia. ſic bn̄dixit yſaac ꝛ iacob
p̄ficiens. Gen̄.xxvi. Jacob lu
ctaturus cū angelo dixit. nō
dimittam te niſi benedixeris
mihi. ꝛ benedixit ei in eodē lo
co. Gen̄.xxxij. Operibus ma
nuū iob deus benedixit. ꝛ poſ
ſeſſio eius creuit ī terra. Job.i.
Deſideranda eſt illa bn̄dictio
quā daturus eſt dominus iu
ſtis et bene operantibus ī die
iudicij dicens. Venite bene
dicti p̄ris mei p̄cipite regnum
ꝛc. Mat.xxv. Benedixit de
us recipientibus ſanctos ho
mines. vel ſanctas reliquias
hoſpicio. Sic dixit iacob ad
laban. Modicū habuiſti ante
q̄ venirem ad te ꝛ nunc diues
factus es. ꝛ benedixit tibi de
us propter aduentū meū. Ge
ne.xxx. Propter ioſeph benedi
xit deus domui egipcii. ꝛ mul
tiplicauit in omnibus. Gene.
xxxix. Habitabat arca dn̄i in
domo obededom tribus menſi
bus ꝛ benedixit deus domui
obed edō. vt habetur. ij. Re. vi.

Capitulū .23.

De benedictione hominis
ad deum

Bn̄dicere debet homo deo

¶Pro ſupatõe decertationũ
Pro acqſitõe illuſtrationũ
¶Pro adeptõe pfectionum
Pro pmotione prelatõrum
¶Pro effuſione orationum
Pro euaſione tribulatõnũ
¶Pro cognitõe retributionũ

Benedicere
debet homo deo pro
obtentis victorijs corporalibꝫ
inimicoꝝ. Jdõ melchiſedech oc
currens abrae poſt victoriam
quam habuerat ipſe de qua/
tuor regibus dñm pro obtẽta
victoria benedixit. vt habetur
Geñ.xiiij. Obtenta victoria
de zizara delbora ⁊ barat ceci
nerunt dicentes. Qui ſponte
obtuliſtis aı̃as vrãs de iſrael
ad periculum bñdicite deo. Ju
di.v. Poſt victoriã quã habu
it dauid de golıa dicitur fe
ciſſe pſal. ſcꝫ. Bñdict9 dñs. ⁊c.
.i. Re.p vij. pſalmo. cxliij. Ozi
as princeps videns Judith
cũ capite holofernis benedixit
deũ. Judith. xiij. Obtenta vi
ctoria ⁊ edificato altari ſub iu
da machabeo benedixit popu
lus dñm. i. Macha. iiij. Heli/
odoro volente ſpoliare templũ
ſed terribiliter flagellato. bñ/
dixerunt deum. ij. Macha. iij
¶Benedicere deuꝫ homo de
bet pro acquiſita vel acquirẽ
da ſapientia. Jdeo cum audiſ/
ſet hiram verba ſalomonis. ait
Benedictus deus qui dedit
dauid filium ſapientẽ. vt ha
betur. iij. Re. v. Cum aperuiſ/
ſet librum eſdras. vt inſtrue/
ret populũ bñdixerũt dño tp̃e
⁊ populus. Nee viij. Thobias
inſtruens filium ſapientiam
docens inter cetera dixit ei. oı̃
tẽpore benedic domino. Tho
bie. iiij. Daniel qui accepit ſa
pientiam et reuelatõnes a do
ait. Benedictus deus q̇ dat
ſapientiam. Dañ. ij. Bene/
dicere debet homo deo pro cõ/
plemento ⁊ perfectõe cuiuſli
bet operis boni. Sic ſalomon
edificato templo bñdixit deo
qui dedit gratiam complẽdi
opus ſuum dicens. Benedi/
ctus dominus deus iſrael q̇
locutus eſt ad dauid patrem
meũ ⁊ cõpleuit. iij. Re. viij. Cõ
pleto muro ieruſalẽ ſub eſdra
⁊ neemia dixerũt leuite. Sur
gite bñdicite dñi nrm̃ ab eter/
no. nee. ix. cõpleta pmiſſõe ſci
ſymeõi ą ſpũſcõ accepit xp̃m ⁊
bñdixit dm̃ di. nũc dimit. lu. ij

Capitulum .14.

Bn̄dicere debet homo deo in electione ⁊ promotione boni prelati ⁊ iusti principis. Ideo facto principe Asaph ad confitendum domino sequitur. bn̄dictus dn̄s. ⁊c. j. Parali. xvi. Videns esdras animum artaxersis regis esse bonum dixit. Benedictus deus patruz nostrorum qui dedit hoc ī corde regis. j. Esdre. vij. Benedicere debet homo deo in oratiōe ⁊ maxime in ecclesia. Ideo sara fil'a raguelis orando dixit. Benedictum nomen tuū de' qui cum iratus fueris misericordiam facis. Thobie. iij. P' ascensionem domini erāt ī tēplo discipuli orantes ⁊ benedicentes deum. Luce. xxiiij.

Bn̄dicere debet homo deo pro cessatione tribulationum. Ideo raguel et uxor eius videntes ꝙ demon thobiam nō vexaret dixerūt. Benedicimus te dn̄e deus israel. quia non cōtigit nobis ut putabamus. Thobie. viij. Ananias et socij liberati a flamma fornacis benedixerunt domino. Et similiter nabuchodonosor deuz ꝓ eorum liberatione plurimū benedixit. Dan̄. iij. Petrus apostolus tribulationes patiens dicebat. Benedictus de' ⁊ pater domini mei Jesu christi. pater misericordiarum. ⁊ de' totius cōsolatōnis qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. j. Petri. j. Benedicere debet homo deo pro receptis beneficijs gratias referēdo. Jō raguel sollicite monuit thobiā ⁊ filiam. ut ꝓ receptis beneficijs benedicerent deum celi. ⁊ omnia eius beneficia ⁊ mirabilia narrarent. Thobie. x. De recuperato visu ⁊ auditis sermonibus raguelis Thobias dn̄m bn̄dixit. Thob. xij. Machabeus ⁊ qui cum ipso erant audientes auxilium a domino sibi missum. benedixerunt dominum. ij. Macha. xi. Zacharias recepta prole. ⁊ soluto vinculo lingue eius prophetauit dicens. Benedictus domin' deus israel. Luce. j.

Capituluz. 24.

De benedictione hominis ad hominem

Benedicere debet hō illico
Bellatorum victoribus
Genitorum pignoribus.
Hospitorum cultoribus

Egenorum factoribus
Et bonorum actoribus

Benedicere

Debet homo deo ad ac
quirēdā victoriā. Jdeo melchi
ſedech benedixit abrae reuertē
ti cuꝫ victoria quo fuerat pro
iuſticia preliatus. Geñ. xiiij.
Jn cantico pro victoria habita
de zizara dicitur. Benedicta
inter mulieres iahel. Ozias
pīceps populi dixit ad iudith
que decapitauerat holofernez
Benedicta tu es filia a domi
no deo excelſo. ꝛc. Judith. xiij
Bñdicere debet hō filijs ſu
is ꝛ propinquis ſic reuerten
ti cum victoria quo fuit p̄ iu
ſticia preliat⁹. Geñ. xiiij. Flen
te eſau dixit pater eius. Jn ro
re celi ꝛ pinguedine terre deſu
per erit benedictio tua. Gene.
xxvij. Jacob bñdixit filio ſuo
Joſeph et duobus filijs eius
dicens. Benedicat deus pue
ris his. ꝛ poſt modicum bene
dixit omībus filijs ſuis. Ge
neſis. xlix. Raguel benedixit
filiam tradens eam thobie di
cens. Deus ſit vobiſcum qui
coniungat vos et impleat be
nedictionem. Thobie. vij.
Bñdicere ꝛ ſalutare debet ho
mo hoſpites ſuos. ſicut pha
rao poſtq̄ Joſeph introduxit
patrem ſuum iacob benedixit
ei interrogans eum de tempo
re vite ſue. Geñ. xlvij. Raguel
oſculatus thobiam hoſpitem
ſuum pre gaudio fleuit et ait.
Benedictio ſit tibi fili mi: q2
boni ꝛ optimi viri es fili⁹ Tho
bie. vij. Gabelus inueniēs tho
biam hoſpitem in domo ragu
elis bñdixit ſimiliter modo Tho
bie. ix. Veniente maria ad do
mum elizabeth. ꝛ ſalutata ea
exclamauit elizabeth dicens
Benedicta tu in mulierib⁹ et
bñdictus fructus vētris tui.
Luce. i. Benedicere debent p̄
lati ſubditos ſuos. Jdeo dixit
dominus moyſi. ſic benedices
filios iſrael Benedicat tibi do
minus deus tuus et cuſtodi
at te. Numeri. vi. Extendens
manum aaron ad populuꝫ be
nedixit eis. Leuitici. ix. Non
ſolum prelati boni. ſed etiam
mali debent benedicere ſub
ditos ſuos. Jdeo dixit balaaꝫ
Ad benedicendum duct⁹ ſuꝫ
benedictionem prohibere non
debeo ꝛ nō potero. vt habetur
Numeri. xxiij. Conuertit ſa

lom̄ faciē in ſuā et bn̄dixit oī
iſrl et omnis eccleſia ſtabat
iij. Re. viij. Cū dauid obtuliſ
ſet holocauſta bn̄dixit populo
in noīe dn̄i. i. Pa. xvi

¶ Benedicere debent paupe-
res benefactoribus ſuis. Ideo
dixit moyſes populo. Non ꝑ
noctabit apud te pignus pau
peris vt dormiens in veſtimē-
to benedicat tibi. Deut. xxiiij
Neemi videns ꝙ boos bene-
dixit ruth mirati ſūt et paupe-
ri et vidue benedixit et dicens
Benedictus ſit a dn̄o. qr gra-
tiam quam ſeruauerat viuis
ſeruauit et mortuis. Ruth. ij.

¶ Bn̄dicere debet hō bn̄ ope-
rātes et ſancta opa facientes
Iō Ioſue dixit rubenitis et ga
aditis feciſtis oīa q̄ ꝑcepit mo
yſes Et ſequitur benedixit eis
Ioſue. xxij. Qr ruth caſte viue
rat et bene fuerat operata. Bo
os benedixit ei. Ruth. iij. Heli
ſacerdos bn̄dixit helchane et
vxori eius orātibꝰ et offerenti-
bus in tēplo. i. Re. i. Nūciatū
eſt dauid ꝙ viri iabes gala-
ad ſepeliſſent ſaul mortuū di
xitqꝫ ad eos bn̄dicti vos a do
mino ꝙ feciſtis miſericordiam
hanc cū dn̄o veſtro ſaul et ſepe
liſtis eum. ij. Regum. ij.

Capitulum. 25

De benignitate dei.

¶ Benignus eſt deus exorā-
tibꝰ ꝓ alienis delictis
Tollerantibus et habenis
aſtrictis
¶ Operantibus celi cenis a
ſcriptis
Decertantibꝰ ſed effrenis
deuictis
¶ Iam peccantibus et peni-
tentibus delictis
¶ Egrotantibus morbi penis
afflictis.

BEnignus
eſt deꝰ operantibus
pro peccatoribus. Vn̄ abrae
petenti a dn̄o vt parceret ſodo
mitis qui cū multa fiducia
loquebatur ſemꝑ benigne rn̄-
dit. et ꝙuis abraam viſus fu-
iſſet hominibus importunus
dominus ei quod petebat be-
nignus cōceſſit. vt liquide pōt
tur Gen. xviij. Dixit domi-
nus moyſi. cerno ꝙ populꝰ iſte
dure ceruicis eſt. dimitte me
vt iraſcatur furor meus et dele
am eos. quaſi benigne diceret
Tu tenes me benigne ꝑ eis o

cādo. Exo. xxxij. Similia di/
cebat ieremie oranti p populo
quē volebat propter pctā dele
re. Jeremie. vij. Benign⁹ eſt
dñs tribulatōem ſuſtinētib⁹:
Jō fugiēti iacob irā fratris do
minus benigne apparuit. ⁊ re
uertentē benigne ab inſecuti
one defendit. Gen. xxxij. Lo/
q̄batur dñs moyſi vt amico
⁊ ipſum a detractoribus plu/
ries liberauit. Nu. xij. xiiij.
Helie anguſtiato coru⁹ panes
⁊ carnes dei cuȝ benignitate
ferebant. iij. Re. xvij. Eidē he
lye feſſo ⁊ tribulato de⁹ panē
⁊ aquā p angeluȝ deſtinauit.
Regū. iij: ⁊. xix/ Cū azaria ⁊ ſo
cijs eius ī fornace vidit Na/
buchodonoſor ſimilē filio dei
ad pbandū q̄ ſemp de⁹ eſt cū
tribulatis ſuſtinētib⁹ pacien
ter. Dan. iij. Danieli exñti in
lacu leonū deus benigne mi/
ſit cocinū p abacuk de longin
quo. Dan. xiiij. Diſcipulis de
chriſti receſſu tribulatis ipſe
ſpm̄ paclitū pmiſit ⁊ dedit. Jo
hā. xiiij. actu. ij. Petrū fluctu
antē in mari dñs eū benigne
d fluctib⁹ liberauit. Mat. xiiij
Stephano poſito ī tribulatōe
martyrij dñs benigne celū a/
pertū ⁊ ſe ip̄m oñdit. Actu. vij.
Johānes exiſtēs in pathmos
a deo eſt multis reuelatiōib⁹
cōſolatus. Apoca. p totū. Su
ſanna exiſtēs in maximis tri
bulationibus ⁊ periculo mor/
tis deus eā miſericorditer per
danielē liberauit. Dan. xiij.
Latronem clamantem in ſuis
tribulationibus conſolat⁹ eſt
cum dominus dicens. hodie
mecum eris in paradiſo. Luce
xxiij. Jonā qui deglutitus fu
it a piſce dñs miſericorditer li
berauit. vt dicitur Jone. ij. Ex
his omnibus colligitur beni/
gnitas dei omnipotentis.
Benignus eſt deus iuſtis et
recte viuentibus. Jdeo iacob
qui fideliter vixerat ⁊ fiducia
liter dicebat. Non dimittaȝ
te niſi benedixeris mihi beni/
gne benedixit ei. Gene. xxxij.
Ezechias rex dixit. Dñs ppi
ciabitur cūctis q̄ in toto cor/
de q̄rūt deū. ij. Paralip. xxx.
Miſit dominus benigne an/
gelū raphaelem qui thobiam
duxit incolomem ⁊ reduxit.
Thobie. v. vſq; ad. xij. Magda
lenā pro opi intēdenti xp̄s beni
gne diſcipulis murmurantib⁹
excuſauit mat. xxvi. mar. xiiij

Ca.74. De benignitate dei

Exaudiuit dominus innocē
tem ſuſannam et benigne eā
ab iniuſtis ſenibus liberauit
Dan̄.xiij. Diſcipulos iuſtos
chriſtus benigne defendit tē
pore paſſionis dicens. Si er-
go me queritis: ſinite hos ab-
ire. O quanta benignitas. Jo
han.xviij. Benignus eſt do
minus preſtantibus pro iuſti
cia eos confortando ꝛ adiuuā
do. Jdeo obediuit dominus vo
ci ioſue dicenti. Sol cōtra ga
baon non mouearis. Joſue.x.
Gedioni dedit benigne bis ſi-
gnum in vellere ꝙ de hoſtibꝰ
victoriam obtineret. Judi.vi.
Machabeus ꝛ qui cū eo erant
bis a deo auxilium acceperūt
i.Macha.x. Benignus eſt
dominus peccatoribus ꝛ ſpe-
cialiter volētibus penitere. Jō
benigne pepercit dauid confi
tenti peccatum cum a nathā
exiitit reprehēſus. vt dicitur
ij.Regū.xij. Licet poſteri Da
uid multipliciter peccarēt ta-
men dominus multociens pe
percit eis. iiij.Regū.xviij. Pre-
parauit dominus piſcem ꝗ re
cepit ionam ꝙuis iuſte ex ino
bedientia puniretur. Jone.ij.
Statim poſt vocatiōẽ mat-
thei benigne cum peccatoribꝰ
manducauit. Mat.ix. Mar.ij.
ꝛ Luce.v. Magdalene pīte pec
cata pepercit vt a murmurā-
te phariſeo eam defendit Luc.
vij Exemplum chriſti de filio
prodigo maximā chriſti beni-
gnitatem ad peccatores oñdit
Luce.xv. zacheus publicanuſ
qui criſtum deſiderabat vide
re benigne fuit a domino viſi
tatus. Luce.xix. Latroni pītē
ti ſui a chriſto memoriā in bre
ui promiſit tempore paradiſū
Lu.xxiij. Magna pietas xpi
petrum ter negantem non ab
iecit. ſed potius benigne reſpe
xit. luce.xxij. Thomam nō cre
dentem non repulit. ſꝫ ſe tan-
gi ꝛ palpari permiſit. Johā.xx
Saulū perſecutorē benigne
proſtratum cecauit pariter et
conuertit. Actuū.ix. Beni-
gnus eſt dominus debilibus
et infirmis eis ſanitatem lar
giendo Nam circuībat ieſus
totam galileam ſanans omē
languorem ꝛ infirmitatē qꝺ
niſi feciſſet multi infirmi ad
eum non potuiſſent accedere.
Mat.iiij.ꝛ.ix. Leproſū dicen
tem. Domine ſi vis potes me
mundare. extendens manum

ieſus tetigit ꝛ mūdauit Mat
viij. a muliere ſāguinflua ſm
legem immunda ieſus ſe tāgi
permiſit ꝑ tanqꝫ ſanauit Mat.
ix. De benignitate dei circa i
firmos quos creauit. require
capt. xliij. Mat. xij.

Capitulum. 26.

De blaſphemia in deum
Blaſphemi acerbitatē pu
nitionis ſubeunt
Iniqtatem tranſgreſſionis
committunt
Benignitatem correptiōis
omittunt
Sublimitatem elationis
premittunt
Malignitatem detractio-
nis immittunt

Blaſphemi
in deum grauiter pu-
niuntur etiam in pñti ꝛ tamē
propter hoc nō dimittūt mul
ti Nā fili⁹ mulieris iſraelite
q꞉ blaſphemauerat deū iuſſꝰ
eſt a dño lapidari. Leu. xxiiij
Vir dei dixit ad regem iſra-
el qui dixerat. deus montiū
dns ꝛ nō deus valliū da-
bo omnē multitudinem hanc
grandem in manu ſua. iij. Re
gum. xx. Multū diſplicuerūt
dño blaſphemie ſeruoꝝ ſena-
cherib regis aſſyriorum ꝓpter
quos percuſſit deus. clxxxv.
milia hominū de exercitu ſuo
iiij. Regū. xix. Blaſphemi
cōmittunt pctm̄ grauiſſimū
ꝛ acriter deū in ſua iniquita-
te impugnāt. Ideo dixit Hely
filijs ſuis. Si peccauerit vir
in virum placari et poteſt de-
us. ſi aūt in deū quis orabit
pro eo. vt habetur. i. Regum. ij.
Multum aggrauauit nathā
pctm̄ dauid ꝙ fecerat nūcios
blaſphemare nomen domini
i. Regum. xij. Maius pctm̄ ne
ſciuit excogitare impia yeza-
bel ꝙ blaſphemiā. vt naboth
faceret blaſphemari. iij. Regū
xxi. Blaſphemi quanto ma
gis reprehendūtur ꝛ emēdetur
eis peiores fiunt et amplius
blaſphemant ꝓpter quā cau-
ſam prohibuit Ezechias ne po
pulus reſponderet aliqͣd blaſ-
phemiis rapſacis. vt habetur
quarto Regum decimoctauo
Et Iſaie triceſimoſepto. Cum
argueret Ieremias ꝓpheta po
pulum. quia ſacrificabat dijs
alienis reſponderūt. Sermo
nem domini non audiemus

ſed ſacrificabimus regine celi. Jeremie quadrageſimoq̄rto. ¶ Blaſphemia ex magna ſuperbia ⁊ elatione trahitur. Jō ſuperbi ſunt qui blaſphemāt ⁊ maiores ſe domino reputāt. Unde nabuchodonoſor dixit tribus pueris. Quis eſt dominus qui eripiat vos de manu mea. Hec autem dicebat. quia ſtatuam eius adorare nolebant. Danielis.iij. Holofernes indignatus quia Achior dei potentiam commendauit dixit ⁊ propheteaſti ꝙ iſrael defendaretur a domino oſtendā tibi ꝙ non ſit deꝰ in terra niſi nabuchodonoſor. Judith.vi. Dicentibus iudeis nycanori. Eſt deus potens in celo q̄ iubet cuſtodiri ſabbatū. Reſpondit. et ego potens in terra qui iubeo ſumere arma.ij. Machabeoꝝ.xv. ¶ Blaſphemāt deum increduli ⁊ infideles detrahentes dei operibus. Unde cum Jeſus eieciſſet demonem. phariſei clamabant dicētes. Jn beelzebub principe eijcit demonia. matthei.xij. Luce.xi. Pendente criſto in cruce pretereuntes blaſphemabāt eum mouentes capita ſua ⁊ dicentes. Vach qui deſtruis tēplum dei ⁊ in triduo reedificas illud. Matthei.xxvij. Cōtra dicebāt iudei hijs q̄ a paulo dicebantur blaſphemātes. Actuū.xiij. ⁊.xviij.

Capitulū.27.

De caſtitate ⁊ continentia

¶ Caſtitas ſociorū malignitate ammittitur

¶ Flagellorum acerbitate dimittitur

Precunctoꝛuꝫ vtilitate diligitur.

¶ Electorum maturitate dirigitur.

¶ Reliciorum ſobrietate acquiritur.

¶ Sine moꝝ eq̄litate ꝑditur

Caſtitas ſeruatur in ſocietate bonorum et perditur in ſocietate malorum. Jn cuius ſignū parentes noſtri dum in paradiſo fuerunt erant caſti. ſed poſt ꝓiecti fuerunt conuerſantes in terra cognouit adam vxorem ſuam Euam. ¶ Geneſ.iiij. Donec dyna fuit cum fratribus ſuis et patre fuit caſta ſed exiens mulieres videre eſt facta corrupta: vt habetur Ge:

neſis.xxxiiij. ¶ Caſtitatē frā
gentes contra preceptum dn̄i
grauiter puniuntur. Naꝫ cū
ſichem violaſſet dynam filiā
iacob. fratres eius ſichē et pa-
trem et populum occiderunt.
Gen̄.xxxiiij. Poſt debellatio-
nem madianitaruꝫ iuſſit mo-
yſes corruptas iugulari. ꝛ vir
gines ſeruari. Numeri.xxi. A
mon propter deflorationē tha
mar ab Abſolone in conuiuio
eſt occiſus.ij.Reguꝫ.xiij. Poſt
violationeꝫ vxoris leuite pluſ
q̄ ſexaginta milia viroꝝ ſūt
occiſi. Iudicū.xx. ¶ Caſtitas
cara res ē ꝛ multū diligenda
ꝛ ſe debet homo morti expone
re vt eam cuſtodiat. Iō Ioſeph
licet eſſet iuuenis ꝛ ſolicitare-
tur a domina. maluit incarce
rari ꝛ diffamari q̄ perdere ca
ſtitatem. Gen̄. xxxix. Iudas
qui caſtus nō erat diligebat
in alijs caſtitatem. Ideo dete-
ſtatus fornicōatnem thamar
Gen̄.xxxviij. Sic diligebat
ſara caſtitatem. vt diceret. Tu
ſcis dn̄e. q: nunq̄ cōcupiui vi
rū. Tho.iij. Grauiter fuit ſu-
ſanna moleſtata a ſenioribuſ
ſed nec famā nec vitam prepo
ſuit caſtitati. Dan̄.xiij. Maria
non eſt oblita votū caſtitatis
tenere. licet angelus diceret et
q̄ de ea filius dei naſceretur.
vt habetur Luce.i. ¶ Caſtita
tem maxime ſeruare debēt ſa
cerdotes ꝛ miniſtri dei. In cu
ius figura dicitur. q̄ mundi
debeant eſſe a mulierib⁹ qui
panes ſacerdotales manduca
rent. vt habetur.i.Reguꝫ.xxi.
Qn̄ mulier ſunamitis vole-
bat loqui heliſeo. tunc heliſe⁹
mittebat puerum.i. ſeruū tan
q̄ vitans conſortia mulieruꝫ
iiij. Regū.iiij. ꝓpter illud qꝺ
xp̄s dixit q̄ i alio ſeculo nō nu
bent neqꝫ nubentur. ſed erunt
ſicut angeli dei oñditur q̄ vi-
ta miniſtroꝝ dī in terra dꝫ eē ca
ſta vt ſequāt vitā celeſtiū mi
niſtroꝝ. Mat.xxij. Argumentū
ē caſtitatis ꝑlatis ꝛ clericis
q̄ ſtephan⁹ mulierib⁹ ē ꝑpoſi
tus. Actu.vi. ¶ Caſte dn̄t vi
uere relicte ꝛ vidue inter alias
mulieres ꝛ q: caſtitas ē eis dif
ficilior ꝓpter voluptates expꝫ-
taſ ad eā ſuādā dn̄t itēdere ie
iunijs ꝛ orōib⁹. iō iudith p⁹ mor
tē viri ſui n̄ cognouit alīū viꝝ
ſꝫ cū puell' ſuis clauſa mora-
bat' hn̄s ciliciū ſupra lūbos ꝛ
ieiunās cūctiſ dieb⁹ Judith.viij
ꝺ iiij.

Anna vidua fuit caſta q̄ ſte/
terat cum viro annis ſeptem
tantum ⁊ vidua fuit vſqȝ ad
annos octogintaquatuor. que
nec deſcendebat de templo ie
iunijs ⁊ orationibus vacans
Luce.ij ¶ Caſtitas non ſuffi
cit ſola ad ſalutem ſi non alijs
virtutibus et moribus bonis
adornatur. Qd oſtenditur in
parabola de decem virginib⁹
vbi tot virgines fatue ⁊ exclu
ſe ſunt. ſed ſapientes introdu/
cte ſunt. Quia fatue licet vir/
gines caſte erant. oleum tamē
bonorum operum non habe/
bant. vt lucide habetur Mat
thei.xxv.

Capituluȝ.28.

De caſu peccati.

Caſu peccati cadunt aliqn̄
preſignati boni a virgori/
bus predonati donis ſin/
gularibus.

CAdunt ali
quando viri boni in
peccatum ⁊ reputati ſunt ſan
cti. ideo qui ſe exiſtimat ſtare
videat ne cadat. Nam lȝ pri/
mi parentes eſſent in innocē/
tia ſancti in loco tam eminē/
ti ⁊ domino ſatis propinqui. ni
hil ominus tamen ceciderunt
Geneſis.iij. Loth qui bonus
fuit inter malos egreſſus a ſo
domis cum duabus filiabus
ſuis cecidit in peccatuȝ ſupu/
ete. Gen̄.xix. Dauid qui fuit
ſanct⁹ ⁊ electus a deo de gra/
ui peccato in grauius cecidit
dum poſt adulterium in ſer/
uum dei fidelem homicidiuȝ
ꝑpetrauit .ij.re.xi. Judas ceci
dit ⁊ petrus qui erant diſci/
puli chriſti ⁊ ſocij. quia vnus
tradidit eum. ⁊ alius negauit
eum. Mat.xxvi. ¶ Cadunt
aliquando in peccato homines
dotati multis donis quibus
ſe tueri debebant. Nam an/
geli ceciderunt qui fuerūt cre
ati in celo. dotati multis do
tibus. nullam habentes ma/
teriam inclinantem ad caſuȝ
vt dicitur Yſaie.xiiij. Salo/
mon dotatus ſapientia ceci/
dit qui cum amaret alienige/
nas mulieres ydola ꝑpter lu/
xuriam peſſimam adorauit.iij
Regum.xi. Fortiſſimus ſam/
pſon qui cum mādibula mil/
le viros occiderat et portas ap
portauerat ciuitatis deceptio
ne muliercule cecidit cecatus

⁊ mortuus eſt. Judicum.xv.

Capitulū.29.

De confeſſione peccatoꝝ.

Confeſſionem peccatorum
efficit defecta accuſatio
Inficit erecta deſperatio
Minuit incepta iteratio
Conſulit recepta tribulatō
Perficit accepta reputatio

Confeſſio peccatorum debet eſſe accuſatoria et nullum debet excuſare peccatum. Ad quod monebat dominus adam vt cognoſceret ⁊ accuſaret peccatū ſuum ſed ipſe retorſit in deum ⁊ in mulierem ⁊ mulier in ſerpētem. Gen̄.iij. Reprehenſus dauid a nathan peccatum ſuū patenter ⁊ humiliter eſt confeſſus.ij. Regum.xij. Similiter cognouit peccatum numerationis populi. ⁊ obtulit ſe pene portande.ij. Regum.xxiiij. Veniebant ad iohannem oīs populus iuda cōfitentes peccata ſua. matthei.iij. Mar.i. In cuius figura dixit chriſtus leproſis. Ite oſtendite vos ſacerdotibus. Luce.xvij. Predicante paulo multi veniebant cōfitentes peccata ſua. Actuum.xix.

Confeſſio peccatoꝝ debet eſſe cum ſpe venie. ⁊ nō cum deſperatione. Ideo cōfeſſio cayn non deo placuit nec ſibi profuit. quantūcunqꝫ peccatum recognouerint. quia cū deſperatione iniuſta fuit. Cū dixit. maior eſt iniquitas mea ꝙ vt veniam merear. Gene.iiij. Judas confeſſus eſt peccatum ſuum dicens. Peccaui tradens ſanguinem iuſti.⁊c. ſed ſibi non profuit. quia cum deſperatione fuit. Mat.xxvi

Confeſſio peccatorum debet eſſe cum propoſito vlterius non peccandi. Ideo pharaoni dicenti. peccaui nō profuit illa confeſſio. quia non intendebat deſiſtere a peccato. nec derelinquere duritiam cordis ſui Exod.x. Similiter accidit ſauli cum reprehenderet eū ſamuel de inobedientia ad deum.i. Regum.xv. Sed quia dauid dixit illud verbū. ſcilicet peccaui cum intentione vlterius nō peccandi. dixit ei nathan Tranſtulit dominus peccatū a te. ſecundo Regum.xij.

Confeſſionem inducit aliquādo tribulatio et afflictio. cum

enī homo tribulatur cogitat
ꝙ pro peccatis ſuis patitur ⁊
domino confitetur. Ideo dicit
pſalmiſta Multiplicata ſunt
infirmitates eorum poſtea ac/
celauerunt ſcilicet ad confeſſi
onem. pſalmo quindecimo. Af
flicti iſrahel per ſerpentes di/
xerunt moyſi. Peccauimus.
q: locuti ſum⁹ cōtra te. Nu.
xxi. Oppreſſi filij iſrael a phi/
liſteis ⁊ filijs Amon tunc cō
feſſi ſunt dicētes. peccauim⁹
Iudicum.x. Confiteri dñt
homines quantumcunq; iu/
ſti et ſe peccatores aſſerere ⁊ re
putari. Exemplo neemie, dicē
tis. Ego ⁊ domus patris mei
peccauimus iniquitatem feci
mus. Neemie.i. Orans Da/
niel qui erat vir perfectus di
cebat confitendo. peccauimus
iniquitatem fecimus. Dani.
ix. Septimus illorum ſeptē fra/
trum qui pro domino ſuſtine/
bant martyrium dixit. Nec pa
timur. quia peccauim⁹. vt di/
citur.ij.macha.vij

Capitulū.30.

De confidentia

Confidenter debent homi
nes delinquentes prohibe
re arguendo
Audientes adhibere refe/
rendo
Inſurgentes cohibere. fugi
endo.
Vera gentes edocere diſſe
rendo
Indigentes ſe prebere impe
tendo
Obſequētes ſe exhibere pa
rendo.

Confidens debet eſſe homo ad re/
darguenda vicia ⁊ peccata. Iō
confidenter arguit moyſes cō
tra pharaonē. vt habetur Ex
odi.v.⁊ infra. Audacter ⁊ con/
fidenter ſed diſcrete nathā ar
guit dauid de peccato.ij. Re
gum.xij. Helyas confidenter
reprehendit achab dicēs. Nō
ego turbo iſrael. ſed tu.iij. Re.
xviij. Stephanus audacter
⁊ confidenter arguit iudeos d̄
peccatis eorū dicens. O du
ri corda ceruice. et inſenſatis
cordibus. vos ſemper ſpiritui
ſancto reſiſtitis. vt clare habe
tur Actuum.vij. Paulus pre
ſente proconſule Elymam ma
gum acriter reprehendit lu/

mineqꝫ priuauit. Actuū. viij
¶ Confidenter debet homo
referre ꝛ nunciare audientibꝰ
que annunciāda ſunt. Ideo
Helyas confidenter retulit o-
chozie regi. Hec dicit dominꝰ
de lectulo quem aſcendiſti nō
deſcendes. ſꝫ morte morieris
iiij. Regum. i. Heliſeus homo
magne confidentie dixit ad io
ram regem. Quid mihi ꝛ tibi
Vade ad prophetas pr̄is tui
et matris tue. quarto Regum
tertio. ¶ Confidenter ꝛ auda-
cter debet homo pugnare pro
iuſticia. ꝛ in prelijs puſillani-
mes adiuuare. animare ſicut e
zechias cōfidenter bellatores
ad bellum confortabat dicens
Viriliter agite ꝛ confortami-
ni nolite timere. ij. Paralipo.
xxxij. Magne fuit conſtantie
Neemias qui ab inimicis nō
potuit terreri. Neemie quadra
geſimoſepto. Iudith fuit val-
de magnanimis quando de-
capitabat holofernem. Iudith
xiij. Iudas dixit socijs timē-
tibus multitudinem hoſtiuꝫ
Abſit vt fugiamus. i. Mach
abeorum. ix. Pugnante Iona
tha fugierunt socij. ſed viden-
tes eum fortiter preliari reuer
ſi victoriam habuerūt. primo
Machabeorum vndecimo.
¶ Confidenter debet homo
loqui et predicare publice ve-
ritatē nec timore nec alia cau
ſa declinare ab ea. ſicut mar-
docheus non declinauit a ve
ritate diuini cultus adorādo
Amon et confidenter verbi ve
ritatem loquebatur regi. He
ſter quarto. Eccꝰ illuminatꝰ
a domino audacter confiteba
tur phariſeis. miraculi verita
tem. vt lucide habetur Johan
nis nono. Sanctus Petrus
q̄ prius ad vocē ancille nega
uit chriſtum. recepto aūt ſpiri
tu ſancto ſic confortatus eſt vt
audacter coram toto collegio
confiteretur eum. Actuum ſe
cundo ꝛ tertio. Magnanimis
et audax fuit Paulus predi-
cando coram magiſtratibus
et ciuibus. ꝛ coram multis iu
dicibus veritatem. Actuum
decimoſeptimo. decimonono
ꝛ viceſimo capitulis.
Confidenter debet homo pete
re quod iuſtuꝫ eſt maxime. ſic
confidenter petijt Berſabee a
Dauid. ꝙ Salomon filius e-
ius regnaret. vt publice habe
tur tertio Regum primo capi.

audacter ß indiſcrete petijt mater filiorum zebedei pro filijs ſuis eos ſedere cū criſto. Mathei .xx. Magna fiducia mulier chananea filie liberatiōez a dn̄o poſtulauit. Mat .xv.

Cum magna fiducia petijt iohannes proditorem ſibi a domino reuelari. Johan .xiij. Joſeph audacter introiuit ad pilatum ⁊ petijt corpus chriſti. Mat .xxvij. Confidenter et audacter debet homo a ſe parare ad obedientiam prelatoꝝ et vſqꝫ ad mortē. ſicut thomas volens obedire chriſto dicēti. Eamus in iudeā iterum alijs diſcipulis timentibus dixit. Eamus ⁊ nos moriamur cum illo. Johan .xi. Petrus dixit magiſtratibus. Obedire deo oportet magis ꝙ̄ hominibus. Actuū .v. De hac materia queratur plura capitula de fortitudine capitulo .v. per totum

Capitulū .31.

De compaſſione proximi ad proximum.

Compati debet homo carceratis liberando
Tribulatis confortando.
Fatigatis ſubleuando
Morti datis deplorando
Obſtinatis ſupportando
Viduatis conſolando
Secum natis adiuuando
Re priuatis res dando
Infirmatis viſitando
Euagatis hoſpitando

Compati debet homo captiuis et eos pro poſſe liberare. ſicut abraam audiens captiuū loth et compatiens velociter ⁊ viriliter iuuit eum. Geneſ .xiiij. Filij iſrael ducenta milia mulierum ⁊ puerorum captiuorum habentes veſtierūt et remiſerunt eos. ecce quanta cōpaſſio. ij. Paralip. xxviij. Thobias multum compatiebatur captiuis paſcens et redimens eos. Thobie primo et ſecundo. Abymelech compatiens Jeremie in lacum miſſo ꝓcurauit liberare eum. Jeremie triceſimooctauo. Darius audiēs ī lacū leonū eſſe danielē ꝑ dolore dormiuit incenatꝰ. Danielis .xiiij. Compati debet hō omnibꝰ tribulatis ⁊ conſolari eos verbis et factis. Sicut ruben ⁊ iudas cōpatiētes

tribulatio ioſeph nitebantur
liberare eum. Gen. xxxvij. Dū
yezabel perſequeretur prophe-
tas propheta domini abdias
compatiens abſcondit ab eis
centū. vt habetur. iij. Regum
xviij. Heſter audita tribulati
one populi ſui compatiēs eis
ſe morti expoſuit vt liberaret
eos qđ et fecit. Heſter. vij. Di
ſcipuli compatientes chana-
nee tribulate ꝓ filia ꝓ eius ex
auditione dominum rogaue-
runt. Mat. xv. Vt vidit ieſus
mariam flentem ⁊ propter mor
tem lazari tribulatam cōpati
ens et fleuit et lazarū a mor-
tuis ſuſcitauit. Johā. xi. Pen
dens chriſtus in cruce habēs
compaſſionem de matre quā
videbat ī anima crucifigi. Jo-
hā. xix. ¶ Compati debet ho
mo fatigatis ⁊ eos refocillare
ſi poteſt. Ideo gedeon compati
ens socijs fatigatis poſtula-
uit pro eis panes. Judicū. viij
Dauid compatiens laſſis ſo-
cijs nō valentibus ire ad bel-
lum ⁊ remanentibus ad ſarci
nas conſtituit ꝙ equa eſſꝫ pˢ
eorum ſicuti bellatorum. i. Re
gum. xxx. ¶ Compati debet
hō mortuis. ⁊ ſpecialiter mor-
tuis in malo ſtatu anime vel
mortuis contra iuſticiam. Jō
filij iſrael compatiētes benia
min ⁊ filijs ſuis in corū exci
dio amare fleuerūt. licet ab eis
fuerint grauiter offenſi. Judi.
xxi. Doluit dauid de occaſio
ne abſolon compatiens et ſci-
ens eum eſſe damnatū. ij. Re
gum. xviij. Antiochus lꝫ eſſet
malus audiens oniam iniu-
ſte eſſe occiſum compatiēs fle
uit. ij. Macha. iiij. ¶ Compa-
ti debet homo peccatoribꝰ ob-
ſtinatis ⁊ ſe iniuriantibus eis
benigne parcendo ⁊ ſupportā-
do. ſicut ſamuel lugebat ſaul
regem ei compatiens quē ſcie
bat a deo probatum. vt habe-
tur. i. Regū. xv. ¶ Contra no
lentes delinquentibus com-
pati ⁊ ſe iniuriantibus parce-
re propoſuit chriſtus parabo-
lam de ſeruo nequam cui do-
minus multa dimiſerat ⁊ ipē
noluit dimittere pauca. Ideo
dominus eum tormentis ⁊ ſi
bi quod dimiſerat repetiit. vt
habetur mat. xviij. ¶ Compa
tiendum eſt relictis ⁊ viduis
eas dulciter conſolando. Ideo
helias benigne accepit verba
vidue ſatis dura ⁊ ei compati

ens filium ſuſcitauit. iij. Reg.
xvij. Similiter cōpaſſus eſt
heliſeus vidue debitis obli/
gate oleum augmētādo. iiij.
Regū. iiij. Magnum dolorem
habuit onias ſacerdos quan/
do vidit ab heliodoro templuꝫ
ſpoliari in quo erant depoſita
viduarum. Mat. iij. Vidit ie
ſus flentem viduam compati
ens conſolatus eſt eam ⁊ eius
mortuum filiū ſuſcitauit. Lu
ce. vij. Petrus vidēs flere vi/
duas pro morte thabite que a/
lebat eas eis compatiens ſu/
ſcitauit eaꝫ vt eis iterū alimē
ta preberet. Actuum. ix. ¶ Cō
pati debet hō ſingulariter pa
trie et natis ī ea ⁊ qn̄ vidit eā
eſſe in periculo vel ī malo ſta
tu. ideo ieremias audiens ma
lū ſtatū ieruſalē fleuit diebꝰ
multis ⁊ tandē cōſiliū ⁊ au/
xiliuꝫ arripuit oportunū. Ne
emie. i. ⁊ poſtea magnā cōpaſ/
ſionē habuit ieremias de de
ſtructōe ſue ciuitatis plorans
⁊ vlulans ſuper eā. Trenoꝝ. i.
Saluator videns ciuitatē ie
ruſalē deſtruendā fleuit com
patiens ſuper illam. Luce. xix
¶ Compati debet hō paupe/
ribus priuatis temporalibus

bonis ⁊ eis in neceſſitatibus
ſubuenire. Jō dicebat iob. Au
ris audiens beatificauit me
eo ꝙ pauperem liberaſſem. Job
xxix. Multū valet ad cōpati/
endū pauperibꝰ ꝙ diſceptatō
futuri iudicij ſolū de operibꝰ
miſericordie fiet exhibitis. ⁊ nō
exhibitis pauperibus ⁊ egētis
vt habetur. Mat. xxv. Miſer/
tus eſt dn̄s turbe que eū ex/
pectauerat tribus diebꝰ. ⁊ ita
pauperes erāt ꝙ nō habebant
quid manducarent. ⁊ eis cō/
patiens de quinqꝫ panibꝰ et
duobus piſcibus ſatiauit. Jo
han. vi. ⁊ Mat. x. Similiter
cum ſeptē panibus ſatiauit q̄
ſi quatuor milia hoim̄. Marci
viij. ⁊ Mat. xv. ¶ Compati
debet homo īfirmis ⁊ eos q̄n
tum poteſt iuuare debet. Sic
cōpaſſus eſt ſamaritanus ho
mini vulnerato alligās eius
vulnera ⁊ imponens iumēto
Luce. x. Petrus videns flere
viduas ꝓ morte thabite q̄ ale
bat eos eiſ cōpaſſus eſt. Actu.
ix. Quia diues epulo non eſt
compaſſus lazaro vulnerato.
Jdeo ſepultus eſt in inferno. Lu
ce. xvi. Multum compaſſus
eſt ſaluator ſurdo ⁊ muto quā

do ingemuit et ſanauit eum.
mat. xv. marci vij. ¶ Quotiens
chriſtus ex compaſſione infir
mos ſanauit. quere de mira/
culis capit. lxxxiiij. Mat. vij.

¶ Compati debet homo pere/
grinis ⁊ eos vagos recipere ⁊
hoſpitare ⁊ reficere quando po
teſt. Sic compaſſus eſt abra/
am angelis quos credebat ho
mines peregrinos. Ge. xviij.
Loth etiam compatiens pere/
grinis, āgelos quos credebat
eſſe homines ī hoſpicio ītrodu
xit. Geñ. xix. Duo diſcipuli eū
tes in Emaus compatiētes
peregrino eum ad hoſpicium
coegerūt Luce. xxiiij. Quomo
do autem recipiendi ſint pere/
grini ⁊ cum compaſſione cari
tatiue tractādi. quere infra ca
pi. de peregrinis. C. per totū.

¶ Capitulū.32.

De conſilijs bonis.

¶ Conſilijs acquieſcendū eſt
Angelorum viriliter erudi/
entium.

¶ Continuctorum humiliter
admonentium

¶ Peritorum ſalubriter īſtru
entium

¶ Doctorum fideliter conſu
lentium

¶ Aduerſorum vtiliter edo/
centium

Conſilijs angelorum et ſan/
ctorum acquieſcendum eſt. Jō
legitur ꝙ angeli dederunt cō
ſiliū loth et vxori eius. quod
quia vxor nō tenuit verſa eſt
in ſtatuam ſalis. Geneſ. de/
cimo nono. Loth etiam . quia
non ſtatim aſcendit in mon/
tem ꝙ angeli conſuluerunt
duplicem inceſtum commiſit
quia cum duabus filiab⁹ ſu
is peccauit. Geneſis. xix.

¶ Conſilijs bonis cōſangui
neorum non acquieſcentes pe
reūt vel male eis accidit. Si
cut generi loth. quia non cre/
diderūt loth ſocero ſuo cū ſo/
domitis perierūt. Geñ. xix. Et
fratres ioſeph ruben non cre/
diderunt eius conſilio venit
ſuper eos turbatio. Geñ. xlij.
Ruben cōſuluit fratribus ꝙ
redderent Joſeph patri ſuo qui
non acquieuerunt. Geñ. xxxvij
Filij beniamin nō crediderūt
filijs iſrael cōſulentib⁹ poſt
ſcelus commiſſū. ideo perierūt
vt habetur Judicū. viceſimo

Bonum conſilium dedit pi/
lato vxor ſua. ſed ipſe non cre/
didit ⁊ occidit chriſtum. Mat.
xxvij. ¶ Conſilium ſapientū
ſeruandum eſt. Ideo dicebat fi
lio thobias. Conſilium ſemꝑ
a ſapiente perquire. vt dicitur
Thobie. iiij. Qui nō credit cō/
ſilijs ſapientum perit. ſicut
filij iſrael qui noluerunt crede
re moyſi ſapienti. ⁊ experto di/
centi nō aſcendatis. ideo victi
fuerunt. Numeri. xiiij. Robo
am quia nō tenuit conſilium
ſapientum perdidit maiorem
partem populi. iij. Regum. xij
Daniel ſapientia dei plenus
dabat bonum conſiliū. Na
buchodonoſor ꝙ peccata ſua e
lemoſynis redimeret. ſꝫ ipſe nō
credidit. Ideo in beſtiā eſt mu
tatus. Dan̄. iiij. Joſeph ⁊ aza/
rias nō crediderunt cōſilio ſa
pientis iude. ideo perdiderūt
duo milia viroꝝ. i. Macha. v.
¶ Conſilijs amicoꝝ ⁊ ſocioꝝ
credendum eſt. Naꝫ Achior cō
ſilium dabat achior holoferni
cum quo erat in exercitu. ſꝫ ꝗꝛ
non credidit occiſus fuit. Ju/
dith. v. Golias qui non credi/
dit conſilijs Johannan vt ſi/
bi caueret mortem incurrit. Je
remie. xli. Judas cum paucis
pugnaturus cum multis nō
credidit ideo perdidit vitaꝫ. i.
Macha. ix. ¶ Conſilium non
ſolum amicorum. ſed etiā ini
micorum tenendum eſt ſi eſt
vtile. Nam abſolon non cre/
didit achitofel. ideo poſtea a io
ab trib⁹ lanceis eſt percuſſus
ij. Regum. xviij. Conſiliuꝫ ab
ner ſpernens azahel vt deſiſte
ret perſequi eum. ſed ſeipſum
deſpiciens lancea eſt trāſfoſ/
ſus. ij. Regum. ij. De hoc quere
xliij. ca.

Capitulū .33.

De conſilijs malis

¶ Conſilium maluꝫ procedit
a feminis decipientibus
¶ A ſubditis contradicētib⁹
¶ A reprobis male loqūtib⁹
¶ A ſapidis vana docenti
bus
¶ A cupidis lucra ꝗrentib⁹

Conſiliuꝫ malarum mulieruꝫ
deteſtandum eſt. nec acquie/
ſcendum eſt eis. Naꝫ eua ma
le conſuluit ⁊ perſuaſit viro
ꝙ de ligni vetiti fructu man
ducaret. quod ⁊ fecit. iō ane

niſſimum locum paradiſi per
didit. Gen. iij. Domina cui ſer
uiebat ioſeph male cõſulebat
⁊ perſuadebat ei vt caſtitatem
perderet. Ge. xxxix. Mulieres
ſuis perſuaſionibus peruerte
runt cor ſalomonis vt adora/
ret ydola. vt habetur. iij. Re. xi.
Athalia mater ochozye regis
iuda ingreſſa vitã domus ach
ab impulit eum vt male age/
ret. ij. Paralip. xxij. Stultuz
conſilium dedit iob eius vxor
ſed ipſe tanq̄ ſapiens ⁊ ſanct⁹
non acquieuit ei. Job. ij. Ne/
phandum cõſilium dedit he
rodias filie dicens. Nihil ali
ud petas niſi caput iohãnis.
Mat. xiiij. marci. vi. Conſi/
liũ malũ aliquãdo dãt ſub/
diti principibus ⁊ prelatis vt
eos venire faciant in ſcanda
lum ⁊ in malum. Sic popul⁹
iſrael male conſuluit Aaron
vt faceret eis vitulum aureuz
quem adorauerunt. quib⁹ A/
aron ſtulte credidit ⁊ ſcanda/
luz incurrit. Exo. xxxij. Arta/
xerſes perſuaſus a ſubditis e/
mulis iudeorum prohibuit fi
eri opus tẽpli. i. Eſdre. iiij. Fi/
lij amon male ſuggeſſerũt re/
gi ſuo. vt dehoneſtaret nunci

os dauid. propter quod ſcan/
dalum ⁊ odium fuit ĩter ip̄os
reges generatum. ij. Regũ x.
Conſilium malum dant per
uerſi homines et faciant ali/
os cadere in periculum ⁊ pec/
catum. Sicut balaam conſu
luit balach. q̄ filios iſrahel fa
ceret fornicari ⁊ iram dei ĩcur/
rere. Numeri. xxiiij. Jonadab
iniquũ conſilium dedit amon
vt violaret thamar ſororẽ ſuã
ij. Regum. xiij. Amici Amon
male conſuluerunt vt pararet
ſuſpendiũ mardocheo in dã/
num ſuum. Heſter. v. In die/
bus antiochi aliqui peruerſi
ex filijs iſrahel perſuadebant
alios deſerere domos dicẽtes
Eamus ⁊ diſponamus teſta
mentum cum gentibus que
circa nos ſunt. i. Machabeo. i.
Helymas magus peruerſe p
conſilij conſulebat. vt nõ cre/
deret verbis Pauli. Actu. xiij
Cum eſſet paulus et Barna/
bas in magno honore. quidaz
peruerſi perſuaſerunt populis
vt lapidarent eos. Actu. xiiij.
Conſilium malum aliquã
do dant mundani ſapientes
quorum deus ſtultaz fecit ſa/
pientiam. Sic nephandum

conſilium dedit Achitofel abſoloni ꝛ tamen erat conſilium eius illis dieb⁹ quaſi cōſiliū dei ita ſapienter ꝙ omnes excedebat preter deum .ij. Regū .xvij. Sapientes pharaonis dederunt conſilium inſipiens. vt habetur Iſaye .xix. Rectores populi ꝛ ſapiētes cōſulerūt ſedechie ꝙ occideret ieremiā. Ieremi .xxxviij. Ad malam ſuggeſtionē ſatrapaꝝ ſtatuit rex perſarum peruerſum decretum. Dañ .vi. ¶ Conſilium malum dant cupidi ꝛ auari propter auaritiā. Sicut menelaus iniquū conſiliū dedit Andronico vt occideret oniaꝫ ſacerdotem. vt ipſe haberet ſacerdotiū .ij. Macha .iiij. Ptolomeus corruptus pecunia cōſuluit andronico ꝙ menalaū abſolueret. ꝛ faceret oniā occidi. ꝛ iuſtos ſuos accuſatores occideret .ij. Macha .iiij. Queſtores perdito queſtu perſuaſerunt magiſtratibus ꝛ fecerūt paulū cedi virgis. Actu .xvi

Capitulū .34.

¶ De conſolationib⁹ diuinis Conſolatur dominus viriliter patientes.
Humiliter obſequentes
Salubriter penitentes
Fideliter confugientes.
Hoſtiliter ſubſidentes.
Vtiliter incedentes.

Conſolatur dominus obedientes mandatis eius. Ideo Abraam poſtꝙ exiuit de terra ſua adſ mandatū domini. dñs conſolatus eſt eum diuerſis apparitionibus Geñ .xij. xv. ꝛ .xvij. Filijs iſrahel qui obediētes deo exierūt de egipto vt ſacrificarent ī deſerto miſit dñs conſolationeꝫ qñ pluit eis in deſerto mānā ꝛ carnes. Exo. xvi. ¶ Conſolatur dñs tribulatos poſt tēpeſtatem tribulatōis dās trāquillitatem conſolatōis. iuxta illud qd̓ dicebat pſal. Sc̄dm multitudinē doloꝝ meorū in corde meo conſolatiōes tue letificauerūt aīam meā Jō fugiente iacob a facie fr̄is ſui deus eſt eū multipliciter cōſolatus in ſomno. Geñ .xxviij. Moyſi exulāti apparuit dñs in deſerto cōſolans eū. ꝙ nō accidit ei in domo pharaonis. vt habetur Exo .iii. Luctum videns ꝛ

dominus conuertit in gaudi
um qñ per heſter fuerunt a tã
to periculo liberati. Heſter. ix.
Notabile eſt ꝙ filij iſrahel tẽ
pore tribulatõis. ſcilicet capti/
uitatis babilonice habuerunt
plures ꝓphetas ꝙ̄ tempore ſa
lomonis in quo fuerũt in ma
gna ꝓſperitate ſcꝫ Jeremiaꝫ in
iuda. Jere. i. Ezechielẽ ꝛ danie
lem in chaldea. Ezechie. iij. ꝛ
Dan. iij. Paulus ſentiebat
multas conſolationes diuinas
in tribulationib⁹ ſuis. vñ di/
cebat. Sicut abundãt tribu
lationes chriſti in vobis. ita ꝑ
chriſtũ abundet conſolatio no
ſtra. ij. Cor. i. Johannes exul ꝛ
tribulatus in pathmos plu/
res viſiones ꝛ conſolatões ha
buit ꝙ̄ in ꝓſperitate cũ criſto
habuerat. Apoca. per totum
Conſolatur dñs penitẽtes in
multis tribulationibus ꝛ ne
ceſſitatib⁹ ꝛ temptatõibus q̄
in penitẽtia accidũt. Jn cuius
figura moyſes q̄ ieiunauit in
mõte. xl. dieb⁹ ꝛ. xl. noctib⁹ ci
batus fuit diuina cõſolatõne
Exo. xxiiij Jn hui⁹ etiã figura
Helyã in torrẽte carith ꝓcepit
vt paſceret. iij. Re. xvij. Sal
uator etiã diſcipulos exñtes
in mari qđ ꝑiam ſignat cũ
haberent ventũ ſcꝫ temptatio
nis cõtrariũ ingreſſus ad eos
ipſos eſt multipliciter conſo/
latus. Mat. viij. Paul⁹ etiaꝫ
volens cõfortare eos qui. erãt
ſecum in naui. ſimiliter cũ vẽ/
to contrario ait. Aſtitit mihi
angelus domini dicens. Ec/
ce donaui ꝛ ſaluaui oẽs qui
nauigant tecum. Actu. xxvij.
Conſolatur deus ꝓliantes
pro fide ꝛ iuſticia adiuuans ꝛ
confortans eos ĩ pugna. Sic
confortatus eſt ioſue dicens.
Noli timere non dimittaꝫ te
confortare ꝛ eſto robuſtus. Jo/
ſue. i. Machabeus et qui cuꝫ
eo erant videntes ſibi adiuto
rium miſſum a domino ꝛ di
ce letati ſunt. ꝛ benedixerunt
dño. ꝛ confortatis animis cõ
ualuerũt. ij. Macha. xi. Cõ/
ſolatur de⁹ obſeſſos corporale
et ſpẽaliter ab hoſtib⁹ ꝛ carce/
re mãcipatos. ſic cõſolatus eſt
ezechiã regẽ qñ interfecit per
angelũ. clxxxv. milia viroꝝ d
exercitu ſennacherib regl aſſirioꝝ
obſidẽti⁹ ꝛ eſt liberat⁹. iiij. re. xix
Filios iſrahel obſeſſos ab ho
loferne in bethulia cõſolatus
eſt in victoria eoꝝ per manuꝫ

femine iudith. Judith .x. ⁊ .xiij
Petrū incluſum in carcere he
rodis ꝯſolatus eſt per ange
lum ſuum liberans eū. Actu
xij. Paulū et ſylans poſitos
in carcere dominus miſſo ter
remotu conſolatus eſt frāgēs
vincula ⁊ liberans eos. vt ha
betur. Actuū .xvi. Paulū ſo
lum poſitū in cuſtodia clau
dij dominus per viſionē ſuā
eum mirabiliter conſolatꝰ eſt
Actuū .xxiij. ¶ Conſolatur
dominus iuſtos vtilia opera
facientes. Sic conſolatus ē
thobiam ⁊ ſaram liberando a
demonio qui viros eius occi/
debat. vt habetur Thobie .viij
Danielem iuſtum bis poſi/
tum in lacum leonum domi
nus conſolatus eſt per ange/
lū ⁊ abacuk. Dan. vi. ⁊ .xiiij.
Suſannā que adulterio no/
lebat conſentire morti damna
tam dominus per danielē li/
berauit. Dan. xiij. Impleuit do
minus promiſſum conſolato/
rem apoſtolis quando in pen/
thecoſten ſpiritum ſuū ſctm̄
miſit. Actu .ij. De eccleſia di
citur ꝙ edificabatur in timo
re domini. ⁊ conſolatione ſpi/
ritusſancti. Actuū .ix.

Capitulū .35.

De contemplatione ad deū
¶ Contemplantur deum et
illuſtrantur penitentes in
religione
¶ Quieſcentes ab occupatio
ne.
¶ Recedentes ab occupatiōe.
¶ Preſidentes in prelatione
¶ Abſtinētes a commeſtione
¶ Conſiſtentes in oratione.
¶ Patientes in tribulatione

Contēplā/
tur deum ⁊ illuſtrā
tur viri religioſi ꝗ relicta pa/
tria et parentibus vadunt in
terrā religionis ſibi a deo mō
ſtratam vt liberius contem/
plentur. In cuius figura poſt/
ꝗ̄ egreſſus eſt abraam de ter/
ra ſua ⁊ de cognatione ſua et
venit in terram quam mōſtra
uit et dn̄s in feruore contem/
plans apparuit et dn̄s. Gen.
xv. Helye fugienti a facie yeza
bel. i. religioſo a facie carnali/
tatis oſtenſum eſt ꝙ dn̄s non
erat in ſpiritu grandi. i. ſuper
bie. nec in commotione ſcilicet
auaricie nec in igne. i. luxurie
ſed in ſibilo aure tenuis. i. que

te contemplationis.iij. Regũ
xix. Johanne ſequeſtrato a cõ/
ſolatione mundana reuelata
ſunt celeſtia. vt habetur Apo/
cal.x. per totum ¶ Contem/
plari poſſunt deum viri men
te ⁊ corpore quieti. nõ diſcurrẽ
tes nec vagabundi. ſicut eſau
vir vagus nõ habuit benedi/
ctionem patris. ſed Jacob do/
mi remanens bñdictionem re
cepit ⁊ reuelatões plures ha
buit. Geñ.xxvij. Jtem Jacob
requieſcens ſuper lapidem poſt
ſolis occaſum vidit ſcalam ⁊
angelos deſcendentes ⁊ aſcẽ
dentes. Geñ.xxviij. Sara cũ
ancillis ſuis aſcendit in ſupe
riori cubiculo vt oraret ⁊ con/
templaretur Thobie.iij. Dani
el ingreſſus eſt domum ſuam
⁊ de nocte reuelatum eſt ei mi
ſterium Dañ.ij. Notabile eſt
q̄ maria que quiete ſedebat ad
pedes dñi preponitur marthe
que miniſtrabat et. Lu.x. Cũ
petrus oraret in ſuperiori do/
mo reuelatũ eſt ei gentiles nõ
abijciendos. Actuũ.x. ¶ Con
templari volentes liberi⁹ ne/
ceſſe eſt eſſe ſolitarios ⁊ a tur/
ba remotos. Sicut yſaac ha/
bitans i terra auſtrali relicta
familia egreſſus eſt ad medi tã
dum in agro. Gen.xxiiij. Pꝰ
tranſitum fluminis iacob ſo/
lus remanſit et contemplat⁹
eſt angelum luctantẽ ſecum.
Geñ.xxxij. Heliſeus quando
voluit orare pro filio ſunami/
tis remãſit ſolus ⁊ clauſit o/
ſtiũ.iiij. Regũ.iiij. Dauid con
templaturus dicebat. Quis
dabit mihi pẽnas ſicut colũ
be et volabam et requieſcã. Ec
ce elongaui fugiens ⁊ mãſi in
ſolitudine ⁊ expectabam eum
qui ſaluũ me fecit. pſal.v. Di/
miſſa turba ieſus aſcendit in
montẽ ſolus orare in quo dat
exemplum fugiendi turbas.
Mat.xiiij. ¶ Contemplãtur
deum prelati debite prelatõis
officium exercentes. Jn cuius
figura moyſes paſcens oues
caſq̃ʒ inducẽs ad interiora de
ſerti contemplatus eſt deum
in flammã rubi ardentis. ſic
prelatus ducens populuʒ ad
aſperam penitentiã deinde cõ
templatur. vt habetur Exodi.
iij. Petrus dixit moyſi q̄ eẽt
in populo in his que ad deuʒ
pertinent. i. in doctrina contẽ
plationis. Exodi.xviij. Prela
to aſcendente in montem con

templationis reuelat dominꝰ
quod debeat populo nuncia-
re ſeruanda. Sicut reuelauit
moyſi q̄n precepta ⁊ ceremoni
as et dedit in monte. Exo. xx.
Loq̄batur dn̄s prelatis in cō
templatione. ſicut loquebatur
moyſi facie ad faciē. vt amicꝰ
amico. Exo. xxxiij. Zachariaſ
ingreſſus templum ⁊ offerēs
ſacrificium contemplatus eſt
angelū nunciantē. Luce. i.
Contemplantur deū nō cra-
puloſi ⁊ ebrioſi. ſed ieiunantes
⁊ ſobrij. Jō moyſes ſtetit cum
dn̄o in mōte cōtemplando. xl.
diebus panē nō māducās et
aquā non bibens. Exo. xxiiij.
Helyas ieiunans contempla
tus eſt angelū qui pauit eū
ſpirituali cibo quo ābulauit ī
montē dei. iij. Re. xix. Sara
vt vacaret liberius orōni et
contemplationi tribus diebꝰ
ieiunauit nō māducās neq̄
bibens. Thobie. iij. Danieli
ieiunanti ⁊ abſtinenti oſten-
dit deus mirabiles viſiones
in eius contemplatōe. Dan.
ij. Ad ſaluatorem noſtrū poſt
ieiuniū acceſſerunt angeli et
miniſtrabāt ei. Mat. iiij. Saulꝰ
proſtratꝰ ⁊ excecatꝰ ieiunans
per triduū vidit mirabiles vi
ſiones. ⁊ tūc raptꝰ creditur eſ
ſe in tertiū celū ⁊ ibi audiuiſ-
ſe ⁊ vidiſſe ſecreta dei. Act. ix
Contemplari debet homo
deū orando. ⁊ deū in eccleſia
horis debitis collaudādo. In
huius figura ſamuelē dormiē
tem in templo. i. in orōne con-
templantem dominus voca-
uit. i. Regum. iij. Dum canta-
rent pſallentes ante heliſeum
facta eſt ſuper eum manꝰ dn̄i
⁊ prophetauit. iiij. Regum. iij.
Dixit angelus danieli oran-
ti. egreſſus ſum vt docerem te
⁊ intelligeres. Dan. ix. Oran
tibus apoſtolis in die penthe
coſtes deſcendit ſpiritusſctūs
⁊ illuſtrauit eos. Actu. ij.
Contemplantur deū tribula
ti p liberatione tribulationū
⁊ ſic contemplabatur Judith
quando videns tribulationē
ciuitatis ſue īgreſſa oratoriū
⁊ in cinerē ſe pſternēs orauit.
Judith. viij. Heſter vidēs ſu-
um pplm ī tāta tribulatiōe et
periculo poſitū depoſitis veſti-
bus regijs īduit ſe ſacco ⁊ fer-
uēter orās ⁊ cōtēplans; orauit
p liberatōe populi. Heſter. iiij.
Ezechiele ſtāte ī medio capti-

uor facta ē ſuper eū man⁹ do
mini. Ezechielis primo

Capitulū.36.

De correctione fraterna
Corrigendi ſunt fratres et
proximi.
Ex intentione miſerendi.
Cum diſcretione arguēdi.
Cum leſione reſiſtendi
Sub affectioẽ diligendi.
Comminatione puniendi.
Executione puniendi
In contemplatõe dirigēdi.

Correptio fraterna eſt opus mi
ſericordie ꝛ pietatis ſpiritua
lis. ꝛ eſt opus magis merito
rium ꝙ̄ miſericordia corpalis
qꝛ corporalis lucratur vitam
corpalem. ſpūalis vero vitā
anime. Vn̄ abraā poſtq̄ iura
uit abymelech facere ſecū mi
ſericordiā ſtatī increpauit eū
Gen̄.xxi. Magnā miſericor
diā fecerūt ruben ꝛ iudas ar
guētes frēs ſuos volētes īter
ficere ioſeph. qꝛ frēs retraxerūt
a fratricidio. ꝛ ioſeph ſeruauerūt
vitā. Gen̄.xxxvii. Finees
et ſocij miſericorditer egerunt
arguerūt fratres ſuos qui
edificauerunt altare in ſcan
dalum filioꝝ iſrael. ꝛ eos con
uerſos miſericorditer ſuſcepe
rūt ſatiſfactionem acceptan
tes. Joſue.xxij. Miſericordiā
duplicem fecit ionathas quā
do prēm reprehendendo tempe
rauit. ꝛ dauid per hoc liberauit.
i. Regum.xix. Perfectam
regulam dedit dominus Pe
tro dicens. Si peccauerit ī te
frater tuus. ꝛc. Et ſi audierit
te lucrat⁹ es fratrē tuū. Mat.
xviij Correctio frna dꝫ fieri
benigne. diſcrete ꝛ caritatiue ꝛ
talis correctio deducit hoīes
errantes ad viā veritatis ꝛ pa
cis. ꝛ ſic benigne ꝛ diſcrete cō
peſcuit abraā iurgiū inter pa
ſtores loth ꝛ paſtores ſuos. ge
neſis.xiij. Nō cū furore argu
it nathā dauid de adulterio ꝛ
homicidio di. Peſſime feciſti
ſꝫ cū diſcretõe aſſumpta ſili
tudīe illaqauit eū verbis oris
eius et conuertit. ij. Regū.xij.
ſimiliter vn⁹ de filijs pphe
taꝝ reph̄ēſurus regē iſrael di
ſcrete ſilitudinē pposuit ꝛ re
gē cōuertit. iij. re. xxij. Bēigne
reprehendit Judith ciues ſu
os et fecit eos ab incepto pro
poſito remoueri. Judicū.viij.

Capitulum.36.

Quia petrus diſcrete arguit quoſdam irridētes apoſtolos Ideo conuertit eos. Actuū.ij. ꝛ.iij. Poſt ſanationem claudi oſtendit petrus quibuſdam eorum culpam benigne aliqualiter eos excuſās. ꝛ dulcia verba dicens. Itaqꝫ conuerſi ſūt quinqꝫ milia hoīm. Actu.iiij. Paulꝰ benigne ꝛ diſcrete arguit romanos cōuerſos ad fidem. Ad Roma.ij. Ob quam cauſam diſcrete arguit iohannes apoſtolos eccleſiaſticos q̄ reprehendendo eos de malis q̄ faciebant ſemper memorabatur bona que faciebant vt nō deſperarent. ſed magis cōfortarentur. Apoca.ij.ꝛ.iij. ¶ Correctio ꝛ reprehenſio nō prodeſt obſtinatis. imo deteriores fiunt. Ideo dimittendi ſunt et habendi tanq̄ heretici ꝛ publicani. vt dicit os veritatis. Mat.xviij. Satis benigne et dulciter increpabat loth Sodomitas. ſed obſtinati nō audierunt. Gen̄.xix. Hebreꝰ vir cū rep̄hēderetur a moyſe ī iniurioſa verba obſtinatis prorupit. Exo.ij. Filij iſrahel reprehēderunt filios beniamin de ſcelere vxoris leuite ꝛ voluerunt punire malos. ſed ipſi obſtinati nō conſenſerunt. ideo perierunt. Iudicum.xx. Abner rep̄hendebat aſahel de perſecutione eius. ſed ipſe contempſit. idō perijt. ij. Regum.ij. Dulciter arguebat ꝛ conuincebat cecus phariſeos illuminatus a domino. ſed ipſi obſtinati eiecerunt eū extra templū. Iohā.ix.

¶ Corrigentes ꝛ arguentes bonos diliguntur ꝛ honorantur ꝛ correpti meliores efficiuntur. Ideo moyſes reprehenſus a yetro q̄ ſtulto labore cōſummaretur q̄uis homo eſſꝫ gentilis verba non deſpexit. ſed omnia implens eum dilexit ꝛ honorauit. Exodi.xviij. Daniel diſcrete arguit regem balthaſar exemplo patris ſui. Rex vero patienter verba audiuit. ꝛ ipſum dilexit ꝛ magnifice honorauit. Dan̄.v. ¶ Corrigendi ſunt duri cum zelo ꝛ feruore. ꝛ dure ꝛ acriter increpandi. Ideo helias cū magno zelo arguebat populum durū dicens Si deus eſt dominꝰ ſequimini eum. Si autē baal ſequimini illum. iij. Regū xviij. Grandi feruore ꝛ zelo reprehendebat helyſeus regem

israhel circũstante exercitu di
cens. Viuit dñs in cui⁹ con/
spectu sto q̃ si nõ vultum Jo/
saphat regis iude erubescerẽ
non attendissem te nec respex/
issem. iiij. Regũ. iij. Johannes
baptista cũ magno feruore di/
cebat phariseis. Progenies vi
perar̃. Mat. iij. Luce. iij. Mul
ta audacia zelo arguebat he
rodem dicens. Non licet tibi
tollere vxorẽ fratris tui. Mat.
xiiij. Marci. vi. Unus de la/
tronibus q̃ pendebat in cruce
cũ magno zelo alterũ reprehẽ/
debat. Luce. xxiij. Stephan⁹
in consilio iudeor̃ feruenter et
audacter increpauit eos. Actu.
vij. ¶ Corrigere debent prela
ti subditos suos ⁊ eos de quo
libet vicio singulariter argue
re. q2 vita subditor̃ debet stare
sub manibus prelator̃. Dñt
enim eos reprehẽdere. sic sacer
dotes restiterunt Ozie volen
ti offerre incensum quod non
erat sui officij dicente. Nõ est
tui officij adolere icensum. ij.
Paralip. xxvi. Item dñt eos
reprehendere si nõ seruant iu/
ra ⁊ statuta ecclesie. sicut rep̃/
hendit Esdras filios trãsmi/
grationis qui duxerũt contra
legem filias alienigenar̃. i. Es
dre. ix. ⁊. x. Item debent repre/
hendere oppressores minorũ ⁊
pauperum. sic neemias incre/
pauit optimates pp̄ter graua/
mina que a diuitib⁹ īponebã
tur pauperibus. Neemie. v.
Item debent eos reprehende/
re de violatione festorũ. Sic
arguebat neemias portantem
onera sabbato dicens. Que ē
hec res mala quã vos facitis
⁊ prophanatis diem sabbati.
vt habetur Neemie. xiij. Itẽ
debent eos reprehendere du/
re de mendacio. sicut Petrus
ananiã ⁊ zaphiram. Actuũ. v.
Debent increpare subditos de
malo exemplo per quod alij re
trahuntur de bono. sicut pau
lus elymam magum dure re
prehendit qui nitebatur auer/
tere proconsulem. Actuũ. xiij.
Reprehendere etiam dñt du/
re simoniacos. sicut petrus sy
monem magum volentẽ eme
re spm̃sanctum. Actuũ. viij.
Item de peccato carnis. sicut
apostolus reprehendit Chori/
theos de fornicatõne. i. Cor. v.
Reprehẽdere etiã debent ligã/
tes. Sic paulus eosdem chori
theos qui de secularibus ne/

gotiis litigabant .i. Chor.vi.
Item de irreuerentia circa ſa-
cramenta. Sicut paulus eoſ
dem de irreuerentia euchari-
ſtie.i. Chor.xi. Magis debent
eos arguere de errore circa re-
ſurrectionem.i. Chor.xv. Mul
tū debent increpari ſubditi ſi
nō reuererēter honorāt prelatos
ſuos vt decet. Sic apoſtolus
rep̄hēdebāt eoſ qui pro a falſis
apoſtolis grauia ſuſtinebant
et ipm nō honorabāt.ii.Chor.
xii. Arguēdi ſunt ſubditi vel
qui ingreſſum religionis vel
vite ſpiritualis volūt etiā ali
qua tenere de vita ſeculari.ſic
paulus arguit Galathas qui
poſt receptionem euangelii vole-
bant tenere obſeruātias legis
Ad Galathas iii. Itē debent
prelati corrigere ſubditos ocio
ſos et pigros.ſicut paulus cor
repit theſſalonicen.ocioſos.ii.
Ad theſſalocen.vlti. Corri-
gendi ſunt ebrioſi et crapuloſi
nō in ipſa crapula et ebrietate.
qz tunc nō hn̄t intellectum et
ſpūſ claros.ſed obfuſcatos. ſz
cū vinū vel crapulā digeſſe-
runt. In cuius figura hēmus
a ſapienti abygail que volens
reprehendere nabal ſuper di-
ticiā quā oſtendit nuncys da
uid.noluit tūc dicere illi poſt
prādiū ſtatī ſed expectauit tē-
pus oportunū quouſqz vinū
bibitū digeſſiſſet.vt habetur.
i. Regum.xxv.

Capitulū.37.

De curioſitate humana
Curioſitatem ſapientes di-
ligūt per ſucceſſionē ſapie
Cupiūt acceſſionē euidētie
Appetunt oſtenſionem emi-
nentie
Exigunt monitionem pe-
nitentie.

Curioſi de
ſiderant ſemꝑ noua
ſcire et ipſa ſciā app.terre. Ideo
pria mulier q̄ deſiderauit bo-
nū ſcire ſicut deus vocē ſerpē
tis audiens pomū aſpexit et di
uinū p̄ceptū contēpſit. Gene.
iii. Diſcipulor curioſitatē ſci-
re volentiū tp̄s ſecūdi aduen-
tus reprehēdit dn̄s di. Non
eſt veſtrū noſſe tpa vel momē-
ta. Actuū.i. Athenien.q̄ erant
curioſi nō vacabāt niſi audi-
re vel dicere aliqd nouū vt ſp
noua ſcirent. Actuum.xvii.
Curioſi volūt videre ſemꝑ
magna et noua et aliqn̄ in cor

periculū. Nā dyna curioſe vo
lens videre mulieres regiōis
capta et corrupta eſt a ſichem.
Nota illud de mulierib⁹. Ge
neſis.xxxiiij. Iudei videntes mi
racula dei fieri manifeſta ad
huc ſigna q̄rebant. Luce.xi
Herodes curioſe deſiderabat
videre criſtū vt videret ab eo
ſigna fieri. Luce.xxiij. Cu
rioſi cupiūt apparere potētes ⁊
magni quod eſt cōtra manda
tū dei. Ideo precepit dn̄s po
pulo ne ī montē aſcenderēt .i.
alta nō ſaperent ⁊ terminos nō
tranſirent. Exo.xix. Manda
uit dn̄s vllam curioſitatē in
trare ſacrificiū. niſi prius oīa ī
uoluerentur. Nume.iiij. Ozi
as rex iuda voluit adolere in
cenſum vt videret poſſe fungi
officiū ſacerdotis.ij. Paralip.
xxvi. A curioſitate proceſſiſſe
videtur ꝙ ſymon magus vo
luit baptiſari. quia videbat ſi
gna que faciebat philippus ⁊
ea ad oſtentatōem facere cupi
ebat. Actuū.viij. Curioſi de
bēt ammoneri ⁊ pdicari a pru
dentibus ⁊ bonis viris. qꝛ fre
quenter conuertunt ⁊ curioſi
tatem relinquūt. Ideo predicā
te apoſtolo in Epheſo multi q̄
fuerunt curioſa ſectati libros
⁊ combuſſerunt eos corā om
nibus diſcipulis. Actu.xix. Re
prehendebat apoſtolus quoſ
dā theſſalonicenſes curioſos
curioſe ⁊ inquiete ambulātes
⁊ nihil operātes.ij. Theſſalo.
iij. Adoleſcētiores viduas mo
net apoſtolus eſſe vitandas q̄
ſunt frequēter vage ⁊ curioſe
ocioſe ⁊ verboſe.i.ad Thi.iiij.

Capitulū.38.

De decimis et primitijs
Decie cōſiderantur q̄tum
ad qualitatem offerentium
et eorum modum
Ad dignitatem exigentiū
et eorum modum

Decime cō
ſiderāde q̄tū ad eas
dātes ⁊ q̄tū ad clericos reci
piētes. Decias dꝫ dare q̄libet
q̄tūcūqꝫ magn⁹ ⁊ potēs liben
ter ⁊ d' melioribus reb⁹. ſic fecit
melchiſedech q̄ dedit abrae d
cias de oīb⁹ q̄ hēbat. qꝛ melch
iſedech fuit rex ſacē. Ge.xiiij.
Dat hō decias. qꝛ ds eū cuſto
dit paſcit ⁊ veſtit ⁊ dirigit. ſi
cut petiuit iacob. Gen̄.xxviij.
Cito dn̄t decie dari. ſicut p
cepit dominus dicēs. Decias ⁊

primitias non tardabis. Exo
di. xxij. De melioribus ꝛ pul-
chrioribus ꝛ pinguioribus de
bent decime ꝛ primitie dari.
Numeri. xviij. A fidelib⁹ de/
bent decime ad templũ pͥſen/
tari. etiã ſi ſacerdotes nõ petãt
Deute. xviij. ¶ Decimas re/
cipientes ſunt clerici qui nõ
debẽt ſuperflua petere. ſꝫ deo
vacare ꝛ de decimis ꝛ primi/
tijs debent eſſe contenti. Nu/
meri. xviij. Per ſacerdotes re/
cipientes decimas debent cõ
municari decime ꝛ primitie ꝛ
alij redditus eccleſiaꝝ paupe
ribus pupillis ꝛ viduis. De
utero. xiiij. Sacerdotes q̄ reci
cipiunt decimas debent va/
cari ſpũalibus ꝛ diuinis. nõ tẽ
poralibus. ij. Paralipo. xxxi.

Capitulū 39.

¶ De deriſione et conuitijs.
¶ Deridentur a deriſoribus
¶ Moderatores malarum af
fectionum.
¶ Operatores rectarum ope/
rationum.
¶ Predicatores ſanctarum
operationum.

D Eriſores
ſuis deriſionibus accedũt pa
cificos. aliquando nocendo q̄
prius nõ habebant intentiõez
nocendi. Sicut viri ſochot de
ridentes gedeonẽ ipſis nunci
antibus eũ induxerunt ad no
cendũ eis. qui prius nocere no
lebant. Iudicũ. viij. Nabal i/
citauit dauid contra ſe et ſoci
os eius qui prius fuerant ſibi
pacifici ꝓpter deriſiones ꝛ cõ
uicia dicta nuncijs eoꝝ. niſi
q͛ per Abigail fuiſſet retẽtus.
i. Regũ. xxv. Inſtruendi ſunt
pueri a parentibus ne deride
ant ſenes. q͛ pueri qui deride
bant heliſeum dicẽtes. Aſcẽ/
de calue aſcende calue permiſ
ſi ſunt deuorare ab vrſis. qui
alias compaſſus puerũ mor/
tuum ſuſcitauit. vt euidentiſ
ſime habetur. iiij. Regum. ij.
Deridẽt mali ꝛ peccatores bo
nos iuſte operantes ſiue iuſte
operari volẽtes. Sicut mich
ol videns ludentẽ dauid an/
te arcam dñi deriſit eũ dicẽs
Quã glorioſus rex eſt factus
ij. Regũ. vi. ꝛ i. Paralip. xiij. et
xxv. Sanaballat ꝛ Thobias
deridebant edificãtes muros
ieruſalem. i. mali derident bo/
nos q̄ in bonis oꝑibus tanq̄

viuis lapidibus edificant fi
deles ecclesie. Neemi.iiij. Ni
canor vidẽs holocauſta offer
ri deridebat offerẽtes.i.mach
abeo.vij. Derident positi in
pſperitate tribulatos positos
in aduersitate. qđ maximum
malũ est. Sic excecato thobie
vxor parẽtes ⁊ cognati deride
bãt eũ dicẽtes. Ubi est spes
tua pro qua elemoſynas facie
bas. Thobie.ij. Similiter le
git de Job cui dixit vxor sua
Adhuc pmanes in simplici
tate tua. Job.ij. Saluator no
ſter tẽpore sue ſanctiſſime paſ
ſionis multas deriſiones ⁊ il
luſiones recepit. vt daret exẽ
plum tribulatis nõ curãdi de
deriſionibus mũdanoꝝ. vt di
citur Mat.xxij. ⁊ xxiij. De
ridẽtur hodie predicatores ⁊ p
lati missi ad predicandũ. qꝛ ve
ritatẽ dicunt ⁊ predicant. In
cuius figura filij israel deriſe
rũt curſores quos miſerat E
zechias.ij. Paralip.xxx. Sic
etiã deridebat populus ꝓphe
tas missos a deo.q̃ eis verita
tẽ annunciabant.ij. Paralip.
xxxvi. Iudei deridebant popu
los predicantes ⁊ loquẽtes va
rijs linguis. dicẽtes eos ple

nos muſto quos ſpiritusſcũs
repleuerat. Actuũ.ij. Cũ au
diſſent athenienſes reſurrecti
onem mortuorum quã paulꝰ
predicabat irridebãt euz. actu
um.xvij.

Capitulũ.40.

De detractione et ſuſur
ratione
Detractores habent sancti
tatis malignationem
Felicitatis indignationez.
Seueritatis punitionem.
Iniquitatis occaſionem
Sublimitatis elationem
Et bonitatis peruerſionem

DEtrahunt
viri peſſimi viris bo
nis ſolum ex malicia multa
falſa plura imponentes. Si
cut dña cui ſeruiebat ioſeph i
ique detraxit ei apud virũ ſu
um imponens et ꝙ eam volu
iſſz opprimere. Gen.xxxix. Si
militer pharao detraxit moy
ſi dicens cui dubiũ est ꝙ non
peſſime cogitetis. Exo.x. Pe
iores sunt tales ꝙ̃ balaam qui
voluit detrahere ⁊ maledicere
populo dei. Nume.xxij. An
cilla peſſima detraxit ⁊ male

Capitulū.40.

dẽpit zare imponens et inter/
fectõem viroꝝ. Thobie.iij. Se
nes illi peſſimi ſuſannã turpi
ter infamauerũt magnã falſi
tatez imponẽtes ei. Dan.xiij.
Symon male loquebatur de
Onia pñiſore ciuitatis ⁊ de/
fenſore gentis.ij. Macha.iiij.
Falſi teſtes detraxerunt Ste
phano dicẽtes. Homo iſte nõ
ceſſat loqui. Actuū.vij. ¶ De
tractio vitiū eſt inuidoꝝ qui
inuidentes felicitati alioꝝ in
famant eos vt deprimãt. ſic
principes detraxerunt dauid
apud achis.vt amouerent eũ.
i.Regū.xxix. Emuli edifican
tium ſcripſerũt artaxerſi de/
trahentes et vt opus faceret i
termitti.i.Eſdre.iiij. Pñcipes
populi detraxerũt Jeremie apd
Sedechiã regẽ inuidentes ei
Jeremie.xxxviij. Viri chaldei
inuidia moti accuſauerunt iu
deos detrahentes eis coram re
ge.Dañ.iij. Satrape Darij i
nuidentes felicitati Danielis
detraxerunt ei corã Dario. Da
nielis.vi. Phariſei inuiden/
tes chriſto multociens detra
xerunt ei.quia cum publica/
nis conuerſabatur. Mathei
ix.Luce.v. Paulo plurīes ex i
uidia detractum eſt. Actuũ
xxiij. Apud epheſum. Actuũ
xix. A quibuſdã iudeis in tẽ
plo. Actuũ.xxi. A tricliuio co
ram felice rege. Actuū.xxiiij.
Athenis a phariſeis. Actuū
xvij. ¶ Detractores grauiter
puniuntur a deo in preſenti ⁊
in futuro. Nam maria locu/
ta eſt detrahendo moyſi mode
ca occaſione aſſumpta.ſ; cito
ſecuta eſt lepre pena. Numeri
xij. Filij iſrahel detraxerũt ter
re promiſſionis in malum ſu
um.quia nullus eoꝝ intrauit
eam.ſed mortui ſunt ab hoſti/
bus ⁊ beſtijs in deſerto. Nu
meri xiij.⁊.xiiij. Jtẽ ꝑpter de
tractõem chore et complicum
eius multi fuerũt occiſi. Nu
meri.xvi. ¶ Detractio et ac/
cuſatio cauſa eſt homicidioꝝ
et multoꝝ malorum. Naz oc/
caſione doech ydumei referẽ/
tis ſauli ꝙ abymelech confor
tauerat dauid occidit. Saul
lxxxv.viros indutos ephod ⁊
mulieres et paruulos.i.Reg.
xxij. Principes filioꝝ amõ de
trahentes nuncijs dauid per
uerterũt prauã intentionẽ eoꝝ.
et fuerũt cauſa belli guerre de
bellatõis et homicidioꝝ mul

toꝝ.ij.Re.xv. Symon ꝓpoſitus
tēpli ſiue malis relatōib⁹ fa
ciebat templū dei deſpoliari
ij.Macha.iij. Mala verba ⁊ d
tractoria ꝗſtuariorum fecerūt
paulū capi ⁊ verberari. Actu.
xvi. ¶ Detractio a ſupbia pro
cedit et ambitiōe. volētes em̄
exaltari et alios deprimere d
trahunt eis. Sic abſolon am
biens regnū pris detrahebat
ei dicens. Nō eſt q̄ audiat te
cōſtitutus a rege.ij.Reg.xv.
Amon ſuperb⁹ ꝗꝛ nō adoraba
tur a mardocheo detraxit oī
bus iudeis corā rege. Heſte. iij
Alchimus q̄ volebat fieri ſū
mus ſacerdos detrahebat iu
de corā demetrio.i.Mach.vij.
¶ Detractores nō ſūt audiri
nec verbis eoꝝ eſt adhibenda
fides. Nā ſiba ſeru⁹ Miſibo
ſeth neqter detraxit domino
ſuo coram dauid. Et dauid ei
tol⁹ fidem adhibuit verbis ei⁹.
Et ideo peruerſum dedit iudi
ciū.ij.Re.xvi. Sapiēs fuit a
lexāder rex q̄ viros peſtilētes
q̄ venerūt aduerſus Jonathā
detrahētes et ⁊ iterpellātes re
gē aduerſus eū ipe eos nullate
n⁹ audire voluit.i.Mach.x.
¶ Detractores ꝑuertūt ſemꝑ
bona in mala vel mala inten
tione facta. Nā ſi ieiunas di
cit te ypocritā. ſi comedis vo
racē. ſi q̄eſcis pigrū. ſi vidis i
quietū. ſi taces ſtultū. Si lo
q̄ris ꝓſumptuoſū. ſi tua paup
rib⁹ das vl erogas dicit te fore
vanū et glorioſū. ſi nō erogas
auarū. ſi ſapiēs es ſuperbū. ſi
religioſus dicit te ypocritam
ſi bone cōuerſatōis diſſolu
tus es. ſi alioꝝ gratiaꝫ habes
adulatores. ſi alioꝝ gratiā nō
habes maledictus es. Si ma
turitati melancolicus es. vn̄
dicit Criſoſtomus. Sunt q̄
dā peruerſi hoīes ſimiles pha
riſeis q̄ de omni re quā vidēt
malū iudicāt ⁊ in pei⁹ interp
tātur. Jō de iohāne baptiſta
multū ieiunāte dicebāt q̄daꝫ
detractores demoniū habet.
De ieſu aūt comedēte dicebāt
Ecce hō vorax ⁊ potator vini.
Mat.xi. Viſo miraculo de ce
co nato detraxerunt phariſei
dicētes. Nos ſcim⁹ qꝛ hic hō
peccator ē ⁊ maledixerūt illū
nato. Johā.ix. Electo demōio ⁊
loquēte muto q̄dā detrahētes
xpo miraculū ꝑuerterūt dicē
tes. In beelzebub pricī. demo
eijcit de. Luc.xi. Mat.xij.

Capitulū. 41.

De diſcordia et lite.
Diſcordia oritur ex inuidē-
tia fraternitatis.
Ex adiacentia, cupiditatis
Ex eminētia ſublimitatis
Ex fraudulētia carnalitatꝫ
Ex ꝯplacētia cupiditatis
Ex aſſiſtentia fidelitatis
Corrigit ex prudētia p̄lati

Diſcordia
multociens oritur
ex inuidia fratrum. vt patet ī
prima diſcordia fratrum. vide-
licet inter Cayn ⁊ abel quam
mouit inuidia cayn. qꝛ mune-
ra abel deo placebant. Geneſ
iiij. Occiſo a dauid philiſteo
⁊ auditis cantantibus ſaul p̄
cuſſit mille ⁊ dauid decē mi-
lia inuidia motus. qꝛ min⁹ de
derant ſibi perſecutus eſt da
uid. i. Reg. xviij. In turba erat
diſſenſio de ieſu. Nā dicenti
bus quibuſdā. qꝛ bonus eſt. q̄
dam moti inuidia dicebāt. qꝛ
malus eſt ⁊ ſeducit turbam.
Johā. vij. Aliq̄n ex īuidia diſ-
cordant religioſi ſicut baptiſa
to cornelio a petro diſceptabāt
aduerſus illū qui erant ex cir-
cūciſione fideles inuidētes ei
quia gentilis fuerat. Actu. xi.
Diſcordie fiūt aliq̄n ex auari
tia propter tēporalem ſubſtāti
am. Nam ꝑpter multaꝫ ſub-
ſtantiā quā habebat abraam ⁊
loth facta eſt diſcordia ⁊ rixa
īter vtroruꝫ paſtores. Ge. xiij.
Quia iacob decepit eſau in
hereditate ⁊ benedictione pa-
terna facta eſt diſcordia inter
eos. Geñ. xxvij. Locupletato
yſaac paſtores ſui et paſtores
vicinorum iurgia inceperunt
Geneſis. xxvi. Et propter a-
uariciaꝫ ⁊ tenacitatem nabal
facta eſt deſcordia eius ad da
uid. ſed per abygail prudentiſ-
ſimam largitatem fuit ſapiē-
ter ſedata. vt dicitur. i. Regū
xxv. Diſcordie oriunꝭ mul
tociens ex ſuperbia ⁊ ambitio
ne dominij. Nā qꝛ reges ſo-
domoruꝫ a ſeruitute godorlao
morum factū eſt belluꝫ a qua
tuor regibus contra eos. Ge-
neſis. xiiij. Ex timore perden
di dn̄m pugnauit Amalech
cōtra iſrael per tranſitum ma
ris. Exodi. xvij. Inter abyme-
lech ⁊ viros ſichem qui male
fecerant euꝫ principē facta eſt
magna diſcordia. Iudicū ix.

Nimis peruida diſcordia, facta eſt inter abſolon ꝛ dauid. ij. Regū. xv. Et ꝓpter ſuperbiam ꝛ durā reſponſionē quam roboam fecit populo diuiſum eſt regnum. iij. Regū. xij. Contentio inter diſcipulos facta eſt quis eoꝝ eſſet maior. ex ſuꝑbia videbantur tranſiſſe originem que per humilitatē ſedata fuit. Luce. xxij

Diſcordie fiunt frequenter ꝓpter mulieres. ſiue ꝓpter luxuriā. Nam filij ſodomite vallauerunt domū loth in qua erant angeli ī humana ſpecie vt libidini vacarent. Gen̄. xix. Occaſiōe dyne quā ſichem oppreſſit facta eſt diſcordia ꝛ ſecuta ſunt homicidia. Gen̄. xxxiij. Propter vxorem Leuite peſſime abuſe facta eſt diſcordia tanta. vt ex inde bellaretur, ꝛ ex vna parte tantū. M M. ccccc. hominum morerentur. Iudicū. xx. Quia thamar violata ab amon fratre eius facta eſt diſcordia inter fratres. ex qua frater iuſſit interfici fratrem. ij. Regū. xij. ꝛ xiij. Propter vxorem ſampſonis alteri traditam diſſenſio facta eſt cum philiſteis. Iudicū. xv.

Diſcordie oriuntur aliqn̄ ex vicio gule. Sicut accidit de filijs iſrael qui iurgati ſunt contra moyſen, ductorem eoꝝ ꝓpter defectum cibi ꝛ propter potū. Exod. xvi. et xvij. Attediati filij manna [et pati ſunt contra moyſen petebant carnes. Nume. xxi.

Diſcordia ꝛ diſſenſio in diſputatōe pro inuenienda veritate vel defendenda fide ꝛ factē dis bonis bona eſt et ſuſtinēda. Iō barnaba ꝛ paulo predicantibus yconijs diuiſa eſt ciuitas. ꝛ quidā erant cū iudeis quidam vero bonos apoſtolos defendebant. Actuū. xiiij. Vt per paulū iuſticia per Barnabā miſericordia monſtraretur facta eſt diſſenſio inter eos ꝓpter iohannē. Actuū. xv. Cum exclamaſſet paulus in cōſilio de reſurrectione mortuorū facta eſt diſceptatio inter phariſeos ꝛ ſaduceos. Actuum. xx.

Diſcordes rixātes debent prelati ꝛ maiores corrigere et ad pacem ꝛ concordiā exēplis ꝛ rōnibus prouocare. ſicut moyſes corripuit rixātes hebreos ad inuicem. Exo. ij. Mulieres rixantes propter infantem viuum ſalomon cum vera iuſti

cia prudenter quietauit.iij.re.
iij.Contentōem diſcipulorū
quis eſſet maior chriſtus ſeda
uit.ſe ſua dans exemplū hu
militatis.Luc.xxij.Litiganti
bus iudeis quō chriſtus poſ
ſit ei dare carnē ſuā ad man
ducādū ſaluator mltis exhor
tationibus ſedauit.Johan.vi

Capitulū.42.

De duricia et obſtinatiōe
Duri et obſtinati verbis uti
libus non informantur
Signis ſublimibus non
corriguntur
Auditis correctionibus pe
iores efficiuntur

Duri et ob
ſtinati in malo per ver
ba et predicationes non emol
liuntur.ſicut duri lapides ſu
per quibus ſi cadat aqua non
moleſcunt interius.Sic he
ly verbo filios corripuit ſꝫ nō
profuit.vt habetur.i.Regū.ij.
Samuel ſatis dixit ꝓplo gra
ues conditiōnes regis ⁊ volū
tatem dei nō potuit immuta
re animū eoꝝ.i.Regum.viij.
Nec per verba ionathe admo
nētis nec per bñficia dñs cor
durū ſaul potuit immutare.vt
habetur.i.Regū.xviij.Nabal
fuit ita dur⁹ ꝙ ad dulcia ver
ba nunciorꝝ dauid flecti non
potuit.i.Reg.xxv.Multa ver
ba dixit abner ad aſahel vt n̄
perſequeretur eū.ſed ipſe nō aſ
ſenſit ⁊ occiſus crudeliter fu
it.ij.Regū.ij.Nunciȷ ezechie
lis inſtruebant et predicabāt
vtroſ inda.ſꝫ ipi indurati ſub
ſannabāt eos.ij.Paral.xxx.
Duri ⁊ obſtinati quātūcū
qꝫ viderint ſigna ⁊ mirabilia
fieri ꝓpter hoc nō mollificant
mentes ſuas.Sic induratū
fuit cor pharaonis qui ad mul
ta ſigna que moyſes de man
dato domini faciebat emollie
batur ad credendū dño.Exod
v.vi.vij.viij.⁊.ix.Iudei q̄ ap
prehenderūt ieſū fuerūt duriſ
ſimi ⁊ obſtinati ꝙ neqꝫ per ſi
gna ꝓſtratōis eoꝝ neqꝫ per ſi
gnū ſanationis auricule moti
ſunt cōtra eū.Lu.xxij.Johan.
xviij.Duri ⁊ obſtinati non
ſolū nō acqeſcūt.ſꝫ etiā ſi rep
hendūtur peiores fiūt.Nam
durior fuit cayn poſt āmoni
tōem dñi ⁊ fratrē occidit.Ge
ne.iiij.Obſtinati iudei zach
aria icrepāte ⁊ āmonente eum

crudeliter occiderunt. ij. Para
lip. xxiiij. Stephanũ icrepã-
tẽ iudeos de eoꝝ duritia ipſi
cũ neqter lapidauerũt. Actu-
um. vij.

Capitulũ. 43.

¶ De eccleſia vel templo.
¶ Eccleſia materialis eſt
¶ Sine pigritia edificandã.
Sũma leticia dño dicãda
¶ Ubi flagicia non ſunt per
petranda
¶ Ibi ſpurcitia eſt emendãda
Eſt ad officium ſic vt ſit. in
da.
¶ Ubi plebis vicia ſunt pre-
dicanda.

Eccleſia cũ ſolicitudine ⁊ feruo-
re debet a fidelibus edificari.
Idõ feruentioꝛ fuit ſalomõ in e-
dificatione templi prius ince
pit ⁊ prius perfecit. qꝛ tẽplum
in ſeptem annis. Domũ vero
in. xij. iij. Regũ. vij. Magnã
cauſam habuit dñs de edifi
catione eccleſie qñ precepit Cy
ro ꝙ edificaret ei domũ in Je
ruſalẽ. quod prius predixerat
per yſaiũ. yſaie. ij. t. i. Eſdꝛe. i. Iu
dei prius edificauerunt tem-
plum quam muros ciuitatis
licet haberent inimicos ꝓpꝛ
t. Eſdre. iij. ¶ Eccleſia edifica
ta debet ſolẽniter ⁊ cũ gaudio
conſecrari in toto vel in parte
ſcilicet in altari. Ideo magnã
ſolemnitatem fecit Salomon
in dedicatione templi. iij. Re-
gũ. viij. Obtenta victoria de
inimicis machabei dixerunt
ecce contriti ſunt inimici no-
ſtri cui contaminauerunt tẽ-
plũ aſcendamus nunc mũda
re ⁊ innouare ſancta. i. dedica-
re eccleſiam nec de ſuis do-
mibus fecerunt mentionem.
primo Machabeorum quarto
Multum debet homo timere
violationem dedicationis tẽ-
pli. Nam iudei preſtatiuri cuꝫ
nycanore plus timebant de vi-
olatione templi ꝙ de ſuis ꝓ-
prijs vxoribus et filijs. ſecun
do Machabeoꝝ decimoquin-
to. ¶ Eccleſia dedicata debet
eſſe libera ⁊ gaudere priuilegio
libertatis. vt fugientes ad eã
ſaluentur. nec ibi aliquis oc-
cidatur. Ideo precepit ioiadas
põtifex. vt athalia educeretur
extra templum et non occide-
retur. nec ſibi aliquid fieret in

templo. vt habetur .iiij. Re.xi. Rex demetrius statuit q̄ qui/cunqȝ fugeret ad templū in oī maleficio esset liber. i Macha. x. Quāuis iudei graui odio persequerentur paulū. tn̄ pro/pter reuerentiam ꝛ libertatem templi noluerūt eum occidere in templo. Actu.xxi. ¶ Ecclesiam debet homo intrare mūdus a peccato. In cuius figura dixit dn̄s moysi. Facies labrum eneū ad lauandū ꝛ missa aqua lauabant aaron ꝛ fi/lij eius manus ſuas et pedes cū ingreſſuri ſunt tabernaculū. per manus opationes ꝑ pedes affectiōes. Exo.xxx. Nō licebat niſi paucis ꝛ mundis intrare templū ꝛ tangere vaſa eius. Numeri.iiij. Quoniā ſepe mundauit domin⁹ tem/plū eijciens vendentes ꝛ emētes ꝛ menſas ꝛ oues ꝛ boues ꝛ columbas q̄ templū redde/bāt immundū Mat.xxi. Lu. xix. ¶ Eccleſiā debet homo ītrare ꝛ ſepe viſitare. ꝛ ſpeciali/ter clerici ad horas canonicas reddendas ꝛ orationes offerē/das. Jō commendatur thobi/as q̄ frequenter iuit ad tem/plū orans deum nobis in exēplum. Thobie.i. Inſtructi ſūt pueri vt eccleſiā viſitent exē/plo criſti qui .xl. die a nt̄itate voluit ad tēplū deferri. ꝛ duodecim in templo in medio do/ctoꝝ fuit a matre reportatus. Luce.ij. Petrus ꝛ iohānes a/ſcenderunt in templum ad horam orationis nonā. ꝛ tunc ſanatus eſt claudus quē petrus ſanauit. Actuū.iij. Eunuch⁹ candacis regine ethiopū commendatur qui de ethiopia ve/niebant in ieruſalem ad viſi/tandum templum ꝛ ſedens ī currum legebat Iſaiam ꝓphe/tam. q̄ eſt contra illos qui ad ſacra loca euntes et redeuntes non referunt documenta. ſed vana. Actuum.viij. ¶ Eccle/ſiam debet homo viſitare fre/quenter ꝛ predicationes ꝛ documenta audire que debent ꝑlati ꝛ religioſi facere deteſtando vicia ꝛ laudando virtutes Exemplo chriſti qui plures predicauit ꝛ docuit in templo vt habetur Matthei.xxi. Lu/ce.ix. et Johannis.vi. Angel⁹ aperto carcere in quo erant apoſtoli vincti. dixit eis. Ite loq̄/mini. vt habetur Actuū quin/to capitulo.

Capitulũ. 44.

De electione prelatorum
Electionem ſemper oratio
debet precedere
Deſignatio ſolet incedere
Juſtificatio debet accedere.
Sed malignatio ſolet intẽdere.

Electionez debꝫ precedere deuota oratio ad deum. vt deus eligentiũ corda illuminet ad veraciter eligendũ. Sic nos inſtruit moyſes qui moriturꝰ ante electõem alterius prelati orauit dicens. Preuideas de homine q̄ ſit ſuper multitudinẽ. vt habetur Nume. xxvij. Poſt mortẽ ioſue orauit populus dñi ꝛ conſuluit eũ p duce. Judicum. j. Apoſtoli cũ eligerent apoſtolũ loco Jude ſtatuerunt ioſeph ꝛ mathiã ꝛ orãtes dixerunt. Tu dñe q̄ noſti corda hoim oſtende nobis quẽ elegeris ex his duobꝰ. Actuũ primo. Elegit deus aliquando prelatos per ſigna vel p reuelationes. ꝛ iſte ſunt optime electões. ſicut precepit moyſi. Tolle virgã ꝛ põe in tabernaculo. q̄d cum feciſſet inuenit virgam Aaron germinaſſe in ſignum diuine electõnis. Numeri. xvij. De mãdato domini ſpeciali elegit ſamuel Dauid ꝛ vnxit eũ in regem. j. Regum. xvi. Barnabã ꝛ paulum elegit dñs per reuelationẽ dicens ſequimini. ꝛc. Act. xiij. Eligendi debent eſſe boni ꝛ iuſti. vt iuſte ꝛ pacifice regant populũ. Tales dixit jetro moyſi eſſe eligendos. di: q̄ eligeret ſapientes ꝛ timentes deũ in quibus eſſet veritas ꝛ qui oderint auariciã nobis ꝛ precipue religioſis in exemplũ. Exo. xviij. Saul quãdo fuit electus erat bonus et nõ erat in filijs iſrael melior. j. Regũ. ix. Poſt mortem ſaul illi de tribu iuda elegerũt dauid bonum in regem. ij. Re. ij. Appropinquans morti dauid dixit. De filijs meis elegit dominus ſalomonẽ. j. Paralip. xxviij. Scripſit dñs rex dicens. Eligite meliorẽ de filijs dñi veſtri. iiij. Regũ. x. Vocauit Jeſus diſcipulos ſuos et elegit ex eis duodecim, meliores quos vocauit apoſtolos. Luce. vi. Elegerunt apoſtoli

Stephanū virū plenū ſpiri-
tuſancto ꝛ fide. Actuū.vi.
Eligere dn̄t electores prelatū
nō infirmū.ſz forte qui poſſit
contra hoſtes ſpūales vel tem
porales vel corporales eos de
fendere ꝛ onera prelatōis ma-
gnanimiter portare. Jō moyſes
videns madianitas ſupare po
pulū dei ad vlciſcendū eū elegit
duodecim milia viroꝝ de omī
tribu fortiſſimos q̄ bellare poſ
ſent. Numeri.xxxi. Videntes
filii iſrahel ꝙ gedeon viriliter
pugnabat dixerūt. Dn̄are tu
nobis.ꝛ elegerunt eum in du-
cem ꝛ dn̄m. Judicū.viii. Ma
iores natu galaad elegerūt Je
pte vt imperaret eis ꝛ pugna
ret pro eis. Judicū.x. Amici iu
de dixerūt Jonathe. Ecce Ju-
das defunctus eſt ꝛ nō eſt ei
ſimilis te eligemus hodie in
principem pro eo.ꝛ ducem ad
bellādū bellū noſtrū.i. Mach
abeo.ix. ¶ Eligerunt aliqn̄ di
uino iudicio in dampnū eoꝛ
ꝛ mali populi eligentis: ſicut
abymelech qui procurauit eligi
per amicos.ſed male ſucceſſit
vtriſqꝫ. Judicū.ix. Parabola
de rāno electo ab arboribus p
tinet ad prelatos malos. Jud.
ix. Terribili dei iudicio factus
eſt rex Jeroboam ſuper decem
tribus q̄ fuit occaſio.ꝙ popu-
lus recederet a cultura dei.iii.
Regum.xii.

Capitulū.45.

De exhortatione ꝛ predica-
tione.

Exhortatio bona ſolet
Contemnentes nō timare.
Audientes honorare.
Morientes liberare
Exercentes recreare
Delinquentes coartare.
Patientes confortare.
Perparentes obſectare.
Negligentes incitare
Reſerretes animare.
Nō credentes reuocare.

Exhortatio
ꝛ predicatio obſtina
tis non prodeſt. Exterior enī
exhortatio ſine interiori nihil
prodeſt.ꝛ parū eſt efficax. Na
Cayn exhortatus exteriori in
voce dei a concepta nequitia
non deſtitit.ſed primū fratrē
ſuum crudeliter occidit. Gen.
iiii. Sodomite cum admone
rentur male reſponderūt ꝛ peſ
ſime egerūt. Gene.xix. Hortā

tu ꝫ eſt abner aſahelem. ſꝫ ipſe
obſtinatus non acquieuit. et
occiſus fuit. ij. Regum. ij. Cur
ſores ezechie exhortati ſunt fi
lios iſrahel. ſed ipſi obſtinati
deſtruxerunt eos. ij. Paralipo
xxx. Satis exhortabatur Da
niel Nabuchodonoſor. ꝙ pec
cata ſua redimeret elemoſynis
ſed nihil ei profuit. Danie. iiij.

¶ Exhortationes bonorū au
dientibus et ſequentibꝰ mul
tum proſūt. ⁊ bene accidit eis.
Sic bene accidit iacob ꝙ ac
quieuit exhortationibus ma
tris. ⁊ benedictionem habuit.
Geñ. xxvij. Bene ſucceſſit fra
tribus Joſeph qui crediderūt
exhortationibus Ruben. ⁊ iu
da. ne interficerent Joſeph. q
per eum poſtea ab inopia ſunt
ſubleuati et exaltati. Geneſ
xxxvij. ⁊. xliij. Serui Naa
man hortati ſunt eum vt cre
deret verbis Heliſei. qui acq
euit ⁊ in iordane ſe ſepties la
uit et ſanitatē recepit. iiij. Re
gum. v. Thobie bene accidit
quia credidit exhortatiōibus
rachael. Nā incolumis iuit
⁊ rediit. vt habetur Thobie. vi

¶ Exhortatio bona quādoqꝫ
liberat hominem a morte. nā
exhortatio quā fecit ſoror moy
ſi filie pharaonis mulier He
brea pro nutriēdo puulo cum
vocaretur liberauit moyſen a
morte ꝙ nō ſubiebat egiptias.
exod. ij. Bona exhortatio quā
fecit abygail ad dauid libera
uit nabal a morte. i. Reg. xxv.
Qñ mardocheꝰ exhortatꝰ ē he
ſterꝫ rogaret regē p populo. po
pulū a pículo eruit Heſter. iiij
Abymelech exhortatꝰ ē ſedech
iam ⁊ liberauit Jeremiā a car
cere ī quo morabat Je. xxxviij.

¶ Exhortatio bona laborem
et fatigatiōem minuit ⁊ recre
ationem tribuit. Nam exhor
tatio quam fecit yetro Moyſi
vt iudices minores ſtatueret ⁊
ipſe ſtulto labore ſe nō cōſume
ret. Diminutꝰ eſt labor et fa
tigatio moyſi. Exodi. xviij. E
dificantes templum in, ieru
ſalem de captiuitate reuerſos
hortabātur eggeus ⁊ zachari
as pphēta ⁊ recreabāt eos in
laborībꝰ ſuis. i. Eſdre. v. Deſi
derās neemias edificare mu
ros ieruſalē hortatꝰ eſt optia
tes et magiſtratꝰ dī. Surga
mus et edificemꝰ et alleuiatꝰ
ē labor. et cōfortate ſūt man̄
eorum in bono. Neemie. ij.

Capitulũ .45.

Exhortatio retrahit a peccato
tam in ꝓpoſito exiſtentes. Si
cut exhortatio Abygail ad da
uid eũ a peccato homicidij qđ
conceperat facere retraxit. i. re
gũ. xxv. Quãdiu vixit ioiada
qui exhortabatur ioas regem
iuda tamdiu fuit ioas bon⁹.
ſed eo mortuo factus eſt peſſi-
mus. Exhortatio enĩ illius re
trahebat eum a malo. ⁊ poſtea
quando nõ habuit exhortatõ
nem ruit in omne pctm̃. vt ha
betur. ij. Paralip. xxiiij. ⁊. iiij.
Regũ. xij. Ad exhortatõem ne
emie vſurarij reddiderũt vſu-
ras ⁊ vlterius nõ acceperunt
Neemie. v. Baptiſta exhortã
tem populũ multi baptiſabã
tur confitentes peccata ſua.
Matthei. iij ¶ Exhortatio bo
na tribulatos confortat ⁊ tri-
bulationes portare leuius ad
iuuat. Ideo thobias pergebat
per omnes in captiuitate poſi
tos exhortans eos. Thobie. i.
Tribulato iob venerũt amici
eius ad confortandũ eũ. Iob
ſecũdo. Primus illoꝝ ſeptem
fratrũ cum in ſartagine torq̃-
retur ceteri cũ matre hortabã
tur vna ſe mori fortiter dicen
tes. Dñs aſpicit. vt habetur
ij. Macha. vij. ¶ Exhortatio
bona parentum ad filios fa-
cit eos eſſe bones. Iõ ſumope
re ſtudere debent parentes fi-
lios ⁊ filias exhortare. Sicut
parentes vxoris thobie mo/
nuerũt eum honorare ſoceros
maritũ diligere gubernare do
mũ ⁊ ſeipam irreprehenſibilez
exhibere. Thobie. xviij. Mori-
turus mathatias filios effica
citer hortatus eſt ad agendũ
viriliter pro lege dñi quod ipſi
optime ſeruauerunt. i. Macha-
beoꝝ. ij ¶ Exhortatio bona in-
citat ⁊ iuuat homines ad bo/
num ⁊ virtutẽ. Sicut iudith
ſua exhortatõne animauit ho
mines de bethulia ad virili-
ter reſiſtendum oloferni et ad
complacẽdũ deo. Iudith. viij
Iudas machabeus hortabat
⁊ animabat populũ ſermoni-
bus bonis. i. Macha. iij. ⁊. iiij
et. ij. Mach. viij. x. ⁊. xi Paul⁹
et barnabas hortabantur fra/
tres ⁊ animabant vt perma/
nerent in fide. Actuum. xiiij.
¶ Exhortationes in predicati
onibus debent predicatores li
benter facere. tũ quia eis hoc
officium a deo iniungitur. Iõ
quia ex ipſis peccatores ⁊ infi
deles ad dñm conuertuntur
ꝓpter primũ dixit dñs Iſa. i.

Clama ne ceſſes q̃ſi tuba ex/
alta vocem tuã ⁊ annũcia po
pulo meo ſcelera eoꝝ. ⁊ domui
iacob peccata eorum. Iſa.lviij.
Jeremias primo de predicatio
ne ſe excuſauit. poſtea dño cõ
ſulente cõſenſit. Jeremie.i.⁊.ij
Factũ eſt verbũ dñi ad ionã p
phetã: vt iret predicare in ni/
niuen ciuitatẽ grandem. qui
licet primo fugerit poſtea obe
diuit. Jone.i.⁊.ij. Miſit ſalua
tor diſcipulos dicẽs predica/
te dicentes. Appropinquabit
eñ regnũ dei. Mat.x. Expro/
brata incredulitate eorũ chri/
ſtus dixit diſcipulis. Predi/
cate euangeliũ omni creatu/
re. Marci.xvi. Exhortatio
predicationis vtilis eſt. qꝛ pec
catores ⁊ infideles ad deum
conuertuntur. Sicut predica
tio Jone conuertit niniuitas
q̃ propter peccata ſubuerti de
bebãt. Jone.iij. Petrus in pẽ
thecoſte ſic efficaciter predica/
uit. ꝙ circiter tria milia hoĩm
conuertit ad fidem. Actuũ.ij
Ad predicatõem petri tot cre/
diderunt ꝙ factus eſt nume/
rus credentium quinqꝫ milia
Actuũ.iiij. Predicantibꝰ pau
lo et barnaba yconijs. credide/
runt multi iudei ⁊ greci. Actu
um.xiiij. Non debet homo p̄
dicator attediari predicare le/
gem nec auditores audire dũ
modo ſermo ſit vtilis. Naz q̃
dam vice predicauit Paulus
vſqꝫ ad mediam noctem. vbi
quidam adoleſcens oppreſſus
ſomno cecidit ⁊ mortuꝰ ẽ quez
deſcendens ſuſcitauit ⁊ iterũ
predicatõnem reſumens vſqꝫ
ad diem protraxit. Actuũ.xx
Eſdra ſtante ſuper gradũ li/
gneum et predicante ſiue legẽ
te libros a mane vſqꝫ ad me/
ridiem omnis populus cõgre
gatus eſt quaſi vir vnꝰ ⁊ au/
res eoꝝ erant erecte ad librũ
Neemie.viij.

Capitulũ.46.

De fallacijs mulierum.
Fallentes mulieres inten/
dunt.
Guloſitatis deceptõem.
Veritatis ſubuerſionem
Carnalitatis accenſionem
Cupiditatis repletionem.
Dei pietatis compaſſionẽ

Fallatia mu
lierũ ẽ vt ſeducant homines
ad omne malum ſiue vicium

Capitulū. 46.

Et quia per viciū gule cetera
vicia introducūtur. Ideo de vi/
cio gule primos hoīes decipiē
do ſeducūt vt ſic ad ſpūalē
⁊ corporalem deducant īteritū
Nā in occaſione Eue primus
homo ſeductus eſt vt vetitū
fructum comederet. ex quo ſpi
ritualem ⁊ temporalem mortē
incurreret Gen̄. iij. Sizaram ſi
tientem ex labore yahel inuita/
uit ad potum ⁊ fraudulenter
aquam petenti lac tribuit de
cuius potacōne ſopitū occidit
Judicum. iiij. ¶ Fallaces mu
lieres ſunt decipiendo mēda/
cijs quibus mulcium fallen/
do vtuntur. Vnde zara nō ſo/
lum homines ſed deum volu
it fallere mentiēdo dicēs. Nō
riſi. Geneſis. xviij. Cum ſuis
mendacijs addunt aliquādo
lacrimas falſe mulieres vt ci
tius eis credatur. Sic vxor ſā/
pſonis fundebat lacrimas di
cens. Odiſti me ſe ſimulans
ſampſonem diligere cuius ſe
cretum poſtea retulit quod ce
lare promiſit. Iudi. xiiij. Mē
tita eſt dalida ſimulans ſe ſā
pſonem diligere donec ſecretū
ſue fortitudinis reuelaret quēz
poſtea fallens tradidit inimi/
cis. Iudi. xvi. Vn̄ de talibus
fallenter plorantibus dixit q̄/
dam poeta. Dum burſa ſonat
hoīs ſibi ſpeciales erūt. Cum
eam depauperauerūt. ditiores
querūt. Vn̄ tibi prebet oſculū
⁊ magis lacrimatur. Vt ho/
minē ſeduceret in tēcto magis
verſatur. ⁊c. ¶ Fallacias mul
tas inueniūt mulieres vt vi
ros ad luxuriaz trahant et ſic
ad ſuas voluptates alliciant
Nā filie loth bīn alios viros
decepiſſent. ex quo prēm tali/
ter deceperūt q̄ ad luxuriam
eū ⁊ inceſtū duplicē prouocaue
rūt. Gen. xix. Mulieres moa
bitarū fornicari fecerūt filios
iſrael Nume. xxv. Dn̄a cui io
ſeph ſeruiebat fallere eū p lu/
xuriā voluit. ſed neſciuit. Ge/
neſ. xxxix. Citius deceperūt
populum mulieres Mo. ibi/
te q̄ daliba. vt habetur Nu/
me. xxv Licet optima itentōe
Iudith holofernē per accenſio
nē luxurie decepit. Iudith. x.
Herodias per ſuā filiā ſic de
mētauit Herodē vt decollari
faceret Iohannē quem iuſtū re
putab. ⁊c. Mar. v. Mat. xiiij.
Fallacias inueniūt mulieres a
uaricia ⁊ cupiditate attracte,

Sic rachel q̄ ꝓpter auariciaꝫ
furata fuerat ydola pri̇́s ſui ꝛ
cū pater inſecut⁹ ſupelectileꝫ
iacob ſcrutaretur prēm p̄r'l/
cia adinuentōe deluſit. Gen.
xxxi. Saphira ꝑ auariciā fu/
rata fuerat preciū agri ꝛ credi
dit petrū decipere. ꝛ ipſa expi
ta eſt diuinā ꝑcuſſionē. Actuuꝫ
v. Falluūt aliq̄n mulieres i/
niquos volētes alijs nocere ex
cōpaſſione ꝛ pietate detrahen/
do ꝛ eruendo de eoꝝ manibus
innocētes. Sicut obſtetrices
pharaonē nolentes interficere
pueros filiorum iſrahel. vt ha
betur. Exo. i. Raab exploratores
abſcondit ꝛ eos ad mortē que
rētes illuſit. Joſue. ij. Micol fe
cit fugere dauid a ſaule q̄ren/
te eum occidere ꝛ poſuit ſtatu
factū ſuper locū ſuū. ꝛ ſic de/
luſit ſaul ꝛ dauid liberauit. i.
Reg. xix. Mulier abſcondit fi/
lios dauid i puteo ꝛ poſuit ve
lamen ſuper os putei. ꝛ ſic eoſ
ſaluauit ꝛ liberauit. ꝛ eos que
rentes deluſit. ij. Re. xvij.

Capitulū. 47.

De fide ad deum.
Fides ad deum,
Commendatorum perfecti/
one oſtenditur
Miraculorum preceſſione
extenditur
Inimicorum abiectione at
tenditur
Periculorum euaſione ac/
cenditur
Ultra ſignorum oſtenſio/
ne defenditur
In deuotorum ſaluatōne ꝑ
penditur
Predicatorum inſtructōne
īfunditur.
Incredulorum vexatione p̄
tenditur.

Fidem ha/
bentes magnā ꝛ deo
credentes i ſcriptura commē/
dantur vt eorū exemplo creda
mus. Nam credidit abraam
deo ꝛ reputatū eſt ei ad iuſtici
am. Gen. xv. Moyſen de ma/
gna fide cōmēdat apl's dicēs
Fide moyſes magn⁹ effect⁹ eſt
Ad hebre. xi. Mariā virgineꝫ
de magna fide cōmēdat eliza/
beth di. Btā es que credidiſti
qm̄ ꝑficiētur ea. ꝛc. Lu. i. Cō/
mēdat ſaluator fidē cēturiōis
di. nō inueī tātā fidē i iſrl'. mat
viij. Credētes laudat dn̄s di.
eos eē btōs. bti q̄ n̄ vi. ꝛc. io xx.

Capitulum.47.

De fide commendatur Ste‑
phanus. Nã dicitur stepha‑
nus plenus fide ⁊ spiritusan
cto. Actuum.vi. ¶ Fides ali‑
quando acquiritur ex miracu
lis precedentibus ⁊ ostensis.
Dum em̃ homines vidẽt mi
racula inducuntur citius ad
credendũ. Jõ postq̃ filij israel
transierunt mare miraculose
diuisam ⁊ viderũt pharaonez
submersum timuerũt deum ⁊
crediderũt deo. Exo.xiiij. Ma
gi videntes stellam eius mi‑
raculose monstratã magnã et
nouã fidem receperunt veniẽ
tes de longinquo adorare par‑
uulũ puerũ xp̃um firmiter cre
dentes esse deum Mat.ij. Vi
so miraculo de claudo sanato
per petrũ ⁊ Johannem factus
est numerus credentiũ quin‑
q3 milia. Actuũ.iiij. Paulus
et cornelius vario modo vtri
q3 ostenso sibi miraculo est cõ
uersus ad fidem. Actuũ.ix.et
x. Proconsul videns elymam
magũ per paulum miraculo‑
se cecatum credidit. Actu.xiij
¶ Fidei attribuitur victoria
ipsa em̃ est que triumphũ ha
bet de hostibus. Juxta illud.
Sancti per fidem vicerũt re‑
gna. Hebre.xi. Hec ẽ em̃ victo‑
ria que vincit mundũ fides
nostra. Ideo dixit Jona cũ ma
gna fide armigero suo. Non
est deo difficile saluare ĩ mul
tis vel paucis qui postea vi‑
ctoriã habuit.i. Regum.xiiij.
Cũ magna fide dixit dauid
ad goliath. Tu venis ad me
cũ gladio hasta ⁊ clipeo. Ego
aũt ad te venio in nomine do
mini. et triũphauit in pugna
i. Reg.xvij. Magna fides fu‑
it qñ dixit aza. Dñe nõ ẽ apd
te vlla distantia vtrũ in pau‑
cis auxiliaris an in pluribus
⁊ bellando victoriã habuit.ij.
Paralip.xiiij. Similr dixit
iudas machabeus socijs exti
tit triumphator.i. Machabe.
iij. Fides facit hoĩem securũ
in omĩ periculo ⁊ aufert om̃ez
timorem. Jõ dixit iosophat ex
ercitui suo. Credite in dño deo
⁊ securi eritis.ij. Paralip.xx.
Esdras venturus in ierusalẽ
per periculosam viam noluit
conductũ petere a rege. s3 cũ
fide magna conuertit se ad do
minũ ieiunijs ⁊ orationibus.
vt habetur.i. Esdre.viij. Vi‑
dẽs neemias tot imminere pe‑
ricula et laborem edificantib9

dixit. Cum fide magna. De⁹ noſter pugnabit pro nobis et nos ſecuri faciemus opera. Neemie.iiij. Cū magna ſecuritate dixerunt tres pueri regi. Deus pater nos eripuit d manibus tuis Dan̄.iij. Exabundanti fide ⁊ ſecuritate proceſſerant verba illoꝝ ſeptē fratrum.ij. Macha.vij. Fides operatur miracula ſiue fidem habentes. Ideo chriſtus dixit Si habueritis tantam fidē q̄tum granū ſynapis ⁊ dixeritis huic monti tollere ⁊ mittere te ī mare. Mat.xxi. Mar. xi. Dicitur aūt ibidē. Signa aūt eos qui in me credent hec ſequentur. In noīe meo eiicēt demonia. Marci.vltimo. Miracula etiā recipiunt fidē habentes. Jō dn̄s propter fidem centurionis ſanauit ſeruum. Mat.viij. Multū debet valere chriſtianis fides propria. ſi tātū valuit paraſitico aliena q ſanauit eum. Luce.v. Mat. ix. Que mulier chananea magnaꝫ fidem habuit ideo ſanitatem filie impetrauit. Matthei.xv. Credens pater pueri lunatici dixit. Credo dn̄e adiuua incredulitatem meam.

Marci.ix. Paulus vidēs quendam qui nunq̄ ambulauerat habentē fidem ſanauit eum. Actuū.xiiij. Fides ſaluat ſiue facit homines ſaluari. Jō mulier patiens fluxū ſanguinis ait intra ſe. ſi tetigero fimbriā veſtimēti eius ſalua ero Et ſequitur. Confide filia fides tua ſaluā te fecit. ⁊ ſanata eſt.mat.ix. Magna fuit magdalene fides ppter quā chriſtus dixit ei. Fides tua ſaluā te fecit vade in pace. Luce.vij. Cuſtos carcerꝭ ī quo erat paulus videns terremotū ⁊ carcerē apertū dixit. quid me oportet facere vt ſaluus fiam. rn̄dit ei. Crede in Jeſum ⁊ ſalu⁹ eris. Actuū.xvi. Fidem inſtruunt ⁊ inſtruere debent p̄dicatores verbum dei populū audientem ⁊ ad eam inducere nō credentes. Nā predicante petro in penthecoſte crediderunt.ccc.milia viroꝝ. Actu. ij. Multi ſamaritani crediderunt in predicatione philippi ⁊ etiā ſymon magus. Actuūꝫ viij. Poſtq̄ philippus predicauit eunucho dixit eunuch⁹ Ecce aqua quis prohibet me baptiſare. Dixit philippus. ſi

credēdo ēēs in deū ex toto corde
⁊ aīt. Credo dñm ieſum criſtū
Actuū. viij. Quidā cipriȷ ⁊ ci
reneȷ loq̄bantur ad gentes et
multi cōuerſi ſūt ad fidē. Actu
um. xi. Fidem nō hñtes vel
modicā hñtes dñs reprehendit
⁊ puniuit. Jō zacharias qui ver
bis angeli fidem nō adhibuit
angelus cū taciturnitate per
cuſſit dicēs. Nō poteris loq̄
quouſq; hec fiant. p eo q̄ non
credidiſti. Lu. x. Puniuit dñs
illos de patria ſua ꝑpter care
tiā fidei ſubtrahendo virtutes
⁊ miracula. Nā q̄r q̄dem ipſi
fidē nō habebāt. Jpe ibi virtu
tes ⁊ miracula nō oſtendebat
Mat. xiij. Reprehendit ſaluator
petrū dt. Modice fidei quare
dubitaſti. mat. xiiij. Thomā
etiā nō credentē dñs arguit
dicens. Noli eſſe incredulus
ſed fidelis. Johan. xx.

Capitulū .48.

De fide magna mulierum
Fides magna mulierū ma
gna eſt.
More virorum ſic extollūt
Verbis ſanctorum ſic ob
ſecuntur
Ne creditorum corda pro
muntur.

Fides ſan
ctarum mulierum in
ſacra ſcriptura extollit ⁊ lau
datur. Nā cōmendat apoſto
lus ad Hebreos. xi. Raab me
retricem q̄ nō periȷt cū icredu
lis ſuſcipiens nūcios explora
tores in pace. De q̄bus dr Jo
ſue. ij. Cōmēdatur de f. de ruth
que dixit ſocrui ſue. Populus
tuus populus meus. ⁊ deus
tuus deus meus. vt habetur
Ruth. i. Redarguitur zachari
as ab angelo de icredulitate.
Sʒ elizabeth cōmēdatur d. fi
de. q̄r fideliter exclamauit. Lu.
i. De reſurrectiōe dñi multos
viros legim⁹ dubitaſſe. ſʒ de
mulieribus nihil legim⁹ tale
ſed q̄ apparuit p̄io marie ma
gdalene ⁊ illa credēs ⁊ currēs
fideliter aplīs nūciauit. Mat
xxviij. Marci. xvi. Fidem
hñt mulieres ſctē credēdo ver
bis ſanctoꝝ viroꝝ. et eis fidē
plenarie adhibēdo. ſic vidua ſa
reptana verbis helye fidē ad
hibuit. lʒ ille rē multū diffici
lē ſibi iuberet. iij. Reguʒ. xvij.
Alia mulier debitis obligata
verbis heliſei magnā adhibu

et fidē. ⁊ vaſa mutuo acceſſunt
⁊ oleū multiplicatū inuenit.
iiij. Regū. iiij. Lidia purpura
ria paulo iuſtruēti credidit. et
baptiſata cū omni domo ſua
fuit. Actuū. xvi. ¶ Fidē non
ſolū mulieres. ſʒ hoīes debēt
ore cōfiteri. Qr corde creditur
ad iuſticiā. ore aūt fit cōfeſſio
ad ſalut. Roma. x. Dñ̄ ⁊ mū
di creatorē ⁊ corpoꝝ reſurrectio
nem cōfitebatur illa mulier q̄
ſeptē filios ad mortē p̄ dei le/
gibus amiſit. ij. Macha. vij.
Anna pphetiſſa confitebatur
dñm ⁊ loq̄batur de illo oī vo/
lenti audire. Lu. ij. Mulier ſa
maritana cōfeſſa ē fidē dicēs
Scio ꝙ meſſias venit q̄ di
citur xp̄s Iohā. iiij. Confeſſio
fidei marthe ſimilis fuit con
feſſiōi petri. Iohā. xi. q̄ dixit.
Ego credidi ꝙ tu es xp̄s fili⁹
dei viui. vt ſupra. Iohā. xi. De
fide mulieris ſanguifflue cha
nanee ⁊ magdalē. q̄re ca. xlvi.

Capitulū .49.

De fidelitate hoī ſeruanda
Fideles debent eſſe homīes
Obedientia vere parendo
Beniuolentia ſe diligendo
In preſentia bū ſe regendo
Pleni ſcientia in cōſulendo
Et icuretētia pacta tenēdo.

Fideles debent eſſe ſerui domi
nis ſuis ⁊ nunq̄ ſibi impoſi
ta pretermittere. Sic Eleazar
ſeruus abrae fideliter egit ſibi
cōmiſſum a dño ꝙ iuit p̄ Re
becca uxorē ei⁹. vt habetur ge/
neſis. xxiiij. Iacob fideliter ſer
uiuit laban paſcendo fideliter
⁊ ſollicite greges. Gene. xxxi.
Erga dominū ſuum Ioſeph
ſe fideliter habuit quādo vxo
rem eius vrgentem tāgere re/
cuſauit. vt habetur Geneſis
xxxix. Noluit dauid tangere
ſuū dñm perſequentē ſibi cū
potuit eū occidere. i. Re. xxiiij.
Armiger ſaul licet indiſcrete
tamē fideliter ſe hūit. q̄r nolu
it viuere poſt mortē ei⁹. i. Reg.
xxxi. hoc eſt vltimo. Fideliter ſe
habuerūt viri Iabes ad dñm
ſuū ūlicet in alū honorifice ſepe
lierūt. i. Reg. xxxi. Vrias fide/
lis fuit nolens requieſcere in
delicijs ꝙ ſolū Ioab eius capi
taneus eſſet in exercitu quan
tumcunq̄ʒ eſſet a dauid vt re
quieſceret pluries ſuper latus
eius. ſecundo Regum. vndecio

Ca49.de fidelitate hoi ſeruāda.

Joab fuit domino ſuo vald' fi
delis qn̄ capiēdo ciuitates vi
ctoriam non ſibi ſed dn̄o pre/
buit.⁊.Regum.xij.Tres viri
robuſtiſſimi viriliter defende
runt dn̄m ſuum afferentes ei
aquā de ciſterna bethleem cū
magno periculo perſonarum.
Paralip.xi.⁊.ij.Regum.xxiij
Fidelitatem inter ſe debēt
ſeruare amici tempore tribula
tionis ⁊ alterutrum ſe iuuare
Sic Jonathas indicauit da
uid iram patris ⁊ ipſum quā
tum potuit excuſauit.1.Regū
xix.Dixit dauid ad filiū aby
melech amicū ſuum.Non ti/
meas ⁊ non paueas quicquā
qui queſierunt animā tuā q̄/
rent et meam.1.Regum.xxij.
Cum fugeret dauid Abſolon
dixit et ethay.Viuit dn̄s in
quocunq3 loco fueris ſiue ī vi
ta ſiue in morte ero tecum.ij.
Regum.xv.Rex iſrael dixit re
gi iuda amico ſuo.vbi ego ibi
⁊ tu.⁊ ſicut populus tuus ſic
⁊ populus meus.ij.Paralip.
xviij. Fideles debent eſſe p̄
lati ſubditis.⁊ eos more boni
paſtoris ⁊ nō mercenarij fide
liter defendere.Jdeo fideliter e
git ioiada pontifex cum ioas
filio ioram.vt habetur.iiij.re
gum.xi.Licet ipſe male reco/
gnouit poſtea.ij.Paralip.xxiiij
Onias ſummus pontifex fi
deliter laborauit vt cuſtodiret
depoſitū viduarum ⁊ pauper3
quādo ſimeon voluit templū
dn̄i facere ſpoliari.ij.macha.
iij. Fideles debent eſſe ho/
mines in conſilijs ⁊ fideliter
dare conſiliū indigentibus.
Sic ioſeph fideliter ſe habuit
erga pharaonem in cōſilio qd̄
ei dedit per quod famem eua/
ſit.Gen̄.xliij.Viri dauid de
derunt et fidele conſilium ꝙ
ipſe non exiret cum eis ad pre
lium vt non extinguat lucer/
nam iſrahel.ij.Regū.xxj.Di/
ſcretum et fidele conſiliu3 de/
derunt paulo qui dam de azia
ne ſederet in theatro.Actuu3
xix. Fidelitas ſeruanda eſt
ī promiſſis.vt homo ex pacto
id quod liber promittit obſer/
uet fideliter.ſicut raab fideli/
ter ſe habuit cū exploratorib9
quos ſaluare promiſit.Joſue
ij.Joſue etiam fideliter ſe ha/
buit erga eam ſaluando eam
ſicut exploratores promiſerāt.
Joſue.vi.Quamuis gabaoni/
te feſelliſſent Joſue et populu3

ſitus. tamen Joſue ⁊ populꝰ eiꝰ iuramenta ⁊ pacta facta cum eis fideliter ſeruauerunt con-tra hoſtes eos fideliter defen-dendo. Joſue. ix.

Capitulū. 50.

De filijs erudiendis
Filij inſtruendi ſunt a parē-tibus
Cū reuerentia deū timere
Summa decētia mala ca-uere.
Cum complacentia mores habere

Filij inſtruendi ſunt et erudien-di. Primo. ⁊ ante omnia dili-gendo deum ⁊ reuerendo qd ſi non faciunt pereūt mala mor-te. Naz quia filius mulieris iſrahelite de viro egiptio fue-rat male iſtructus. ſicut plu-res tales ſpurij proprie bāck hardini mali ſunt qui non be-ne a parentibus inſtruuntur primus blaſphemauit deum qui poſtea fuit a populo de p̄-cepto domini lapidatus. Le-uiti. xxiiij. Precepit dn̄s filijſ iſrahel vt docerent filios ſuos magnalia q̄ fecerat eis vt euz magis honorarent. vt habetur Deuter. x. Solicitus erat iob de filijs ſuis ne forte deū of-fenderent. Ideo pro eis quoti-die ſacrificium offerebat om̄i-bus parentibus in exemplū. Job. x. Mater ſeptem fratrum mirabiliter inſtruebat eos in his que dei erant. ij. Macha. vij. Filij inſtruendi corrigē-di ⁊ increpandi ſunt de vicijs que committunt. Sic Jacob increpabat ioſeph filium ſuū reuelantē ſōnia de ſuperbia ⁊ ambitione per quam videba-tur patri ⁊ matri ⁊ fratribꝰ do-minari. Ge. xxxvij. Arguebat iacob filios ſuos de negligen-tia dicēs. Quare negligitis Gen̄. xlij. Qr heli male corri-puit filios ſuos ipſi ⁊ ipſe gra-uiter ſunt puniti. i. Regū. iiij. Contumax filius ⁊ ſuperbus qui propter patris monita nō dimiſit peccata p̄cipitur a do-mino lapidari. Deutero. xxi. Adonias quia non fuit corre-ptus a patre volēs ſuperbe re-gnare fuit a fratre occiſus. iij. Regum. ij. Filij erudiendi ſunt ⁊ docendi bonos mores ⁊ operari virtutes. Sicut da-uid appropinquans ad mortē

luiſt ĩſtruxit filium ſuum Salo
monē de regimine bono. q̄ re
gnare debebat. i. Para. xxviij
Et. iij. Regū. ij. In tempore de-
bet pater inſtruere filiū bene
agere. Nā thobias docuit fi/
lium ab infantia. Thobie. i. Et
poſtea in iuuentute. Thob. iiij
poſtea in morte. vt habet Tho.
xiiii. Parētes multū dēnt iſtru
ere filias qn̄ matrimonio tra/
duntur vt bene in oībus ſe ha
beāt. Sicut parētes zare mo
nuerūt eam honorare ſocrum
diligere maritū: gubernare do
mū. ⁊ regere familiā. ⁊ ſeipſam
irreprehēſibilē exhibere Thob.
xviij. Qꝛ parentes ſuſāne cū
eſſent iuſti ⁊ erudierūt eā ipſa
noluit ad adulterio cōſentire Da
nie. xiij. Mathatias īſtruxit
filios ſuos dans eis vnū ex
fratribus in ducem. ⁊ aliū in
conſiliatorem oībus nobilibꝫ
in exemplū. i. Macha. ij.

Capitulū .51.

De fortitudine bona
Fortes ⁊ ſtrenui debēt eſ
ſe viri potentes ad ſuccur/
rendum.
Pure viuentes ad aſſeren-
dum.
Guerras agentes ad con/
ſtringendum
Bella regētes ad acuendū
Preuenientes ad inuadēdū
Se munientes ad reſiſten
dum
Et patientes ad ſuſtinēdū

Talis fuit
fortitudo abrahe q̄
audiens eſſe captū
Loth aſſumptis trecētis ver-
naculis ſuccurrit ei. ⁊ debel/
lauit quatuor reges et libera/
uit Loth. ⁊ reduxit eū cū to-
ta ſua ſubſtantia ⁊ populū ſo
domoꝝ. Gen. xiiij. Saul forti/
ter et viriliter ſuccurrit viris
Jabes. galaad obſeſſis Amo-
aꝫ. ⁊ liberauit eos. vt habetur
i. Regū. xi. Joiada ſtrenue eri
puit regem de manu athalie
ſuccurrēs ioas paruulo eiecto
per eā a regno et ipm̄ in regē
regni perditi coronauit. vt ha
betur. iiij. Regū. xi. ⁊ ij. Para.
xxiij. ¶ Fortē ſtrenuū ⁊ au
dacē reddit hominē puritas
conſcientie ⁊ ad dicendū et a-
gendum ſecure. Sic Jacob tu
mens iurgiū dixit ad laban
Quā ob culpam. Gen. xxxi.
Propter veritatē iacob cū ſe

mur emarcuit luctās cū āge
lo dixit angelus et. Si cōtra
deū fortis fuisti q̄tomagis cō
tra hoīes p̄ualebis. Gen. xxxi.
Moyses puerus ꝛ innocēs au-
dacter ꝛ constanter stetit corā
pharaone arguēs eū. Exodi. v
ꝛ sequētib⁹. Judith quia purā
ꝛ bonā intentiōem habebat cō
tra holofernē magnā strenui
tate fecit. Judit. xij. ꝛ. xiij.
Fortes sunt bellatores in pre
lijs ꝛ viriliter ꝛ strenue bel-
lantes ꝛ maxime iustū bellū.
Sic phinees cū duodeci mi-
libus pugnatoꝝ madianitas
ꝓpter homines ꝛ mulieres q̄
occisi sunt. xxxij. milia virgi-
nū duxit in predaz. nec aliq̄s
de suis est mortuus Numeri
xxxi. Caleph dixit q̄ ita fortis
erat ad bellādū in. lxxxv. ano
sicut fuerat in. xx. qn̄ fuerat ex
plorator. Josue. xiiij. Gedeon
fortissimus in trecentis viris
maximū populū viriliter sup̄
rauit. Dixerat eī et angelus.
Dn̄s tecū viroꝝ fortissime. Ju
di. vi. Et post hoc in illa forti-
tudine liberauit israel. Judicū
viij. Un⁹ formidolosus dissi
pat totū exercitū. Jō dixit ge-
deon. Qui formidolosus est re
uertatur Judi. vij. Sampson
multa fortia superat⁹ est con-
tra philisteos. Judi. xv. ꝛ xvi.
Dauid fortiter supauit leonez
ꝛ vrsum in heremo ꝛ goliath.
i. Regū. xvij. Fortiter licet de
sperate sunt preliati. xij. pueri
ex parte dauid. ꝛ duodecī ex
parte ysboseth. ij. Regū. ij. Vi-
riliter percussit Jehu duos re-
ges ꝛ fratres Ozie ꝛ prophe-
tas ꝛ baal. iiij. Regum nono
Fortem reddunt exercitū
confortationes principum et
ducum exercitus Ideo caleph
et Josue viriliter cōfortauerūt
populum dicentes. Ascenda-
mus ꝛ possideam⁹ terrā. Nu-
me. xiij Moyses dixit ad iosue
Confortare ꝛ esto robustus tu
introduces populum. Deute.
xxxij. Pergens Josue ad bel-
lum contra plures reges erat
in fronte exercitus confortās
alios seq̄ntes regibus ꝛ prin-
cipib⁹ in exemplū. Josue. viij.
Captis quinq̄z regib⁹ dixit.
Josue principib⁹ ponite pedes
sup̄ colla regū ꝛ nolite timere
Josue. x. Ayoth p̄ceps cōfor-
tauit ꝓplm dicēs. Sequimī me
tradidit dn̄s inimicos nr̄os
in manibus nostris. Judi. iij.

Judas machabe⁹ hortabatur milites suos dicēs. Estote fortes in bello. i. Macha. iiij. ⁊ ij Macha. viij. x. ⁊ xi. ¶ Fortis ⁊ audax debet eē vir bellator ad preueniendū. Nā ẜm Tullium. Melius est preuenire q̄ preueniri. Magnū em̄ habet auantagium qui ponit dare primos ictus. Sic superauit Dauid cū viro milite, ad castra saul ⁊ abstulit sceptrū ⁊ cyphū ⁊ hastam eius. i. Regum. xxvi. Jonathas cū solo armigero intrauit in philisteos ⁊ per eum filij israhel victoriā habuerūt vt habetur. i. Regū. xiiij. Tres milites dauid intrauerūt in castra philistinoꝝ ⁊ diuiserūt eos. ij. Re. xxiij. Judas machabeus viriliter transiuit Jordanem ⁊ iruit in hostes suos. i. Macha. v. Eleazar audacter iruit in elephantes ⁊ occidit licet ipse sit postea mortuus. i. Macha. vi. Machabeus ⁊ socij in ore leonum irruentes in hostes occiderunt multitudinem inimicoꝝ ij. macha. xi. ¶ Fortis est nihilominus et strenuus qui strenue ⁊ valenter resistit. licet aliq̄n p̄ueniatur. Ideo filij israel armati recesserunt de terra egypti vt se ab insequentibus tuerentur. Exo. xiij. Filij israhel vna manu edificabant ⁊ aliā tenebant gladiū vt resisterent inimicis. Neemie. iiij. Audientes filij israhel potentiā holofernis viriliter parauerūt se ad resistendum ei. Judith. iiij. Magnā fortitudinem habuit mathatias ad resistendū hostib⁹ iudeoꝝ. i. Macha. ij. ¶ Fortitudo perfectissima est tollerātia aduersarioꝝ. Unde dicit philosophus. ij. Rethori. Fortitudo est considerata periculoꝝ susceptio ⁊ laborū perpessio. tali fortitudine apud deū tollerauerunt fornacē pueri dicentes regi. Deus potest nos eripere de camino ignis. Dan. iij. Stephanus plenus grā ⁊ fortitudine viriliter sustinuit lapides. ⁊ sic de alijs martyribus. Actuum. vij.

Capitulū. 52.

De fortitudine mulierum
¶ Fortes sūt aliq̄n mulieres.
¶ Ad viroꝝ liberationem
¶ Aduersorum tolleratōem
Ad amorum demonstrationem.

Fortes in-
uente ſunt mulieres
ad ſaluandum viros in ſacra
ſcriptura et aliqñ ſe piculis ex
ponẽtes. Nã Delbora ſic ſua
fortitudine populuz liberauit
cũ iudicaret iſrahel q barach
noluit exercitũ ducere ipa cõ
ſulente niſi ipſa iret cũ eo. Iu-
dicum. iiij. Pariter ſaluauit
Abygail virũ ſuum a morte et
diſſipatõne. i. Regũ. xxv. Ma
gno periculo expoſuit heſter ſe
vt populũ liberaret a lata ſen
tentia. Heſter. vi. Iudith fuit
in magnis periculis vt holo
fernem occideret et populuz li-
beraret. Iudith. xiij. ¶ Fortes
etiã inuente ſunt mulieres ad
ſuſtinendũ aduerſa. Ideo di-
xit Boos ad ruth que erat vi
dua de ſua terra egreſſa. Scit
omnis populus mulierem eſ-
ſe virtutis. Ruth. iij. Graue i
properiũ ſuſtinuit zara filia ra
guelis ab ancilla. nec ei reſpõ
dens. Thobie. iij. Mulier ma-
ter filiorum ſeptem valde fuit
fortiter tormentata ſuſtinẽdo
ſupplicia in filijs et etiã in ſe-
ipſa. ij. Macha. vij. In paſſiõe
filij Maria fuit fortiſſima. q2
ſtans iuxta crucem gladius
paſſionis eius ipſius aĩam p-
tranſiuit ſ'm vaticiniũ ſyme
onis. vt habetur Luc. ij. Iohã.
xix. De ſtatione iuxta crucem
Fortem facit mulierẽ et au-
dacem amor inflãmans. ita vt
calefacta igne amoris nec pa-
ueat quid occurrat. Unde in-
uente ſunt mulieres que ardo
re filiorũ ſuccenſe leonibus q
filios rapuerũt occurriſſe legũ
tur. Sic magna fuit magda
lene fortitudo et audacia que a
more criſti ſuccẽſa in paſſione
aſſuit. iudeos armatos et cru-
deliſſimos non expauit. toci-
ens ad ſepulcrũ veniens val
latum cuſtodibuſq3 recedenti
bus diſcipulis non recedebat
audacter etiã dicebat. Dñe ſi
tu iſtuliſti eũ dicito mihi.
vbi poſuiſti eum. vt habetur
Iohannis. xx.

Capitulũ. Hz.

De fortitudine mala;
Fortes ſunt homines mali
ad offendendã innocentiã.
Inferendam violentiam
Poſtponendã reuerentiã

Fortes ſũt

mali ad nocendum innocen-
tibus et eis antequã noceãt
ſe multis periculis exponẽtes
qui poſtea fine peſſimo termi-
nãt. ſic fortis fuit cayn qñ in-
ſurrexit in fratrẽ innocentẽ et
occidit eũ. ſ; ipſe poſtea ſimili-
ter eſt occiſus. Gen. iiij Aby-
malech multũ laborauit occi-
dendo. lxx. fratres ſuos inno-
cẽtes. Iu. ix. Multis pıcul' ꝛ la-
boribuſ expoſuit ſe ſaul pſeq̃n-
do dauid. ſed nequitiã ſui ani-
mi nõ perfecit vt dr. i. Regum
xviij Similiter ſaul multos
labores aſſumpſit ꝛ periculis
ſe expoſuit et male ſeruiuit. ij.
Regũ. xx. xxi. ꝛ. xxiij. Pluresq̃
ꝙ quadraginta iudei vouerũt
ſe non comedere donec occide-
rent paulũ innocentẽ. Actuũ
xxiij. ¶ Fortes ſunt mali ad
mouendas guerras et bella ſe
multis periculis exponentes.
Nã multũ laborauerũt illi q̃-
tuor reges q̃ poſt magnã ſtra-
gem hoĩm debellauerũt reges
ſodomoꝝ. ꝛ loth in captiuita-
tem ducebant. Geneſ;. xiiij.
Terras multas perãbulauit
ꝛ deuaſtauit holofernes mul-
ta bella pceruens ꝛ mouens ꝛ
tñ vna mulier decapitauit eu;
antequã compleret deſideriũ ſu-
um. Iudith per totu;. De hac
materia require plura ca. xlij.
¶ Fortes ſunt mali homines
volendo ſe contra deũ erigere
opera diuina minuere. Ido; Je-
roboã multũ laborauit vt poſ-
ſet populu; a domo dauid et a
cultura dei deuiare. iij. Regũ
xij. Antiochus multũ labore;
ſuſtinuit vt cultũ dei deſtru-
eret in iudea. ꝛ tande; depau-
peratus ꝛ confuſus in terra
aliena miſerabiliter eſt defun-
ctus. ij. Mach. ix. Nõ ſolum
prudentiores ſed ꝛ fructiores
ſũt filij huius ſeculi filijs lu-
cis. Luce. xvi. Nã alijs dor-
mientibus diſcipulis iudas
tractans pditõem criſti ſolici-
te vigilabat Mat. xxvi Prin-
cipes ſacerdotu; multa ſolici-
tudine fatigati ſunt vt nomẽ
chriſti poſſent extinguere. na;
cuſtodes ſepulcri corruperunt
pecunia. Mat. vlti. Et diſcipu-
los eius incarcerauerũt. ꝛ pre-
ceperunt ne in nomine Jeſu lo-
querentur. Actuũ. iiij.

¶ Capitulũ. 54.

De gratijs agendis deo

¶ Grates ſunt reddende de-

Ca. 57. gratijs agēdis deo

pro beneficiorum receptōne
gratifica
Periculoꝝ euaſiōe mirifica
Inimicorum eiectione ma/
gnifica.
Pro filiorum adoptione ce
liſtca.
Pro infirmorum ſanatio/
ne deifica
Pro ciborum aſſumptione
pacifica

GRates ſūt
agende et reddende
deo generaliter ꝑ mul
titudine beneficioꝝ que a deo
recepimus. Ideo Iacob pꝰ mul
ta beneficia que a deo abun/
danter receperat ditatus ple/
nus liberis ⁊ omnibus bonis
gratias agebat dn̄o dicēs. Do
mine memor ſum oīm. ⁊c. Ge
ne. xxxij. Audiēs dauid mul/
ta beneficia ſibi ꝓmiſſa grati/
as humil' iter egit. ij. Re. xvij.
Daniel de multis bn̄ficijs q̄
a deo acceperat benedixit do
minū di. Sit nomē dn̄i bn̄di/
ctū. Dan̄. ij. Paulꝰ apl's gra/
tias agebat ꝑ bn̄ficijs ſibi a
deo collatis di. Grās ago deo
meo. i. Coꝝ. i. Itē grās agebat
ꝑ bn̄ficijs fratribꝰ collatis et
oēs hoīes ad agēdas grās in/
ducebat di. Semꝑ gaudete ſi
ne itermiſſiōe orate. ī oībꝰ gra/
tias agite Epheſi. v. ⁊. i. Theſ
ſa. v. Gratie reddēde ſūt deo
ſingulariter ꝑ liberatōe ⁊ eua
ſiōe ꝑiculoꝝ ⁊ tribulationū. iō
voluit dn̄s vt tribulatō filioꝝ
filioꝝ iſrl' d ſeruitute pharaōis
nūq̄ recederet ab coꝝ mēoria
di. Erit q̄ſi signū ī manu tua
Exo. xiij. Poſtq̄ filij iſrl' l. be/
rati ſūt trāſito mari rubro de
ꝑert. Cātemꝰ dn̄o gl'oſe. Exo.
xv. Tres pueri bn̄dicebāt deū
d igne īcēdio liberati. Dan̄. iij
Scripſerūt iudei ⁊ ꝓpl's ariſto/
bolo de magnis ꝑicul' liberati
ij. Mach. i. Gratie reddēde
ſūt deo ꝑ triūphis ⁊ victorijs
inimicoꝝ q̄ diuina bōitate obti/
nuerūt. Iō pꝰ mirabilē victori
am habitā a filijs iſrl' obtule/
rūt dn̄o dona Nu. xxxi. Sile
pꝰ victoriā d ſizara barath et
delbora dn̄o grāe cecinerūt. Iu
di. iiij. Ꝑ ita victoria ⁊ mū da/
to tēplo ꝑ iudā machabeū bn̄/
dixerūt ī celū. i. Mach. iiij. De
victo ⁊ debellato thimotheo ſile
ꝑ iudā ī ymnis ⁊ ꝯfeſſiōibꝰ bn̄
dicebāt. ij. mach. x. Grē referē
de ſūt deo ꝑ ipetratōne ſue ret

demptione filioꝝ bonoꝝ. Sic
laudauit dñm Anna pro gra
tia quã accepit ablato ſterilita
tis obprobrio .i. Reg. ij. Pro ſa-
lomõe dr. Bñdictus dñs qui
dedit dauid filium ſapientiſ-
ſimũ. iij. Regũ. v. Poſt conce-
ptionẽ filij dei in ſe beata ma
ria virgo laudauit dñm dicẽs
Magnificat anima mea do-
minũ. ⁊ exultauit ſpũs me. ⁊c.
Luc. i. Nato iohanne zachari
as laudauit dñm dicẽs. Be-
nedictus dominus deus iſ-
rael. ⁊c. Luce. i. Gratias de
bet homo agere pro ſanitate a
deo recepta. vel in ſe vel ĩ alio
Nã cũ thobias recuperaſſet
viſum ipſe ⁊ uxor eius et nati
glorificabant deũ. Thobie. xi.
Turbe videntes paraliticum
curatum a dño glorificabant
dñm qui dedit talem poteſta
tem ⁊c. Mat. ix. Marci. ij. Pro
vitã ⁊ ſalutem adoleſcẽti tra
ditam accepit omnes timor ⁊
glorificabant deum Luce. vij.
Unus de decem leproſis cu
ratus reuerſus eſt cuꝫ magna
voce magnificans dñm. Lu-
ce. xvij. Claudus ſanat⁹ a Pe
tro ſurrexit ⁊ ambulans ⁊ ex
ſiliens laudans deũ. Actu. iij

Gratias referre debent ho
mines deo pro victualibus q̃
dñs conceſſit eis ad ſuſtinen-
dã vitam corporalem. Sicut re
ligioſi faciunt exempl' criſti et
oĩm apoſtoloꝝ. Unde Criſoſto.
Gratiarũactio ad plus dan-
di eſt inuitatio. Et Gregori.
Nõ eſt dignus dandis q̃ nõ
agit deo grates de datis. De
bemus aũt deũ laudare ante
aſſumptiõeꝫ cibi qui parat no
bis eſcas. ⁊ omni carni apertẽs
manũ ſuam. ⁊ implens omne
animal benedictõe. Sic fecit
criſt⁹ an multiplicatõeꝫ panũ
qñ voluit turbã paſcere in de
ſerto. qui ſuſpexit in celũ gra-
tias agens. Mat. xiiij. Poſt
cenã etiã laudare debem⁹ de-
um et gratias referre q̃ nos ſa
tiauit ⁊ pauit Exemplo criſti
⁊ apoſtoloꝝ q̃ poſt cenam dixe
runt ymnũ anteq̃ exirent in
montem. Mat. xxvi. In prepa-
ratione ſpiritualis ⁊ angelici
cibi. ſcꝫ eucharistie ⁊ in ei⁹ cõ-
ſecratione ⁊ cõmunione agen-
de ſunt deo magne gratie. Ex
emplo criſti qui accepit paneꝫ
inſtans et venerabiles man⁹
ſuas ⁊ gratias agens benedi-
xit. Mat. xxvi.

Capitulū. 55.

De gratitudine ſeruanda homini

Gratus debet eſſe homo li-
berantibus operoſe

Dona dantibus generoſe

Declarantibus ſertioſe

Amicantibus gratioſe

Laborantibus virtuoſe

GRatus dē-
bet eſſe homo et q̄ eū
de aliquo pīculo liberauit. vel
in aliqua tribulatiōe iuuit. ſic
gratus fuit abrae rex ſodomo
rū qui liberauit eum ⁊ populū
ſuū de preda quatuor regū of-
ferens et oīa ſpolia. ſed ille libe-
ralis nihil voluit recipe. Ge-
ne. xiiij. Qr moyſes liberauit
filios Jetro ſacerdotis fuit ei
gratus. Exo. ij. Bene remūe-
rauit Joſue raab que liberaue-
rat exploratores ab hoſtibus.
Joſue vi. Cū gedeon liberaſſet
populū. grates populus dixit
Dn̄are tu nobis. Judicū. viij.
Thobias grat⁹ fuit raphaeli q̄
liberauerat eū a cecitate vxorē
a demonio. ⁊ filiū a deuorati-
one piſcis offerēs ei multa. qr
hoīem credebat eū eſſe. Thob.
xij. Naamā liberatus a lepra
multa dona obtulit heliſeo. li-
cet ipſe renueret. iiij. Reg. v.
Gratus debet eſſe hō laborā-
ti ⁊ fatigato ī eius ſeruicio et
retribuendo vt decet. Jō abra-
am oblata a rege ſodomoꝝ. lic;
p ſe tanq̄ liberalis reſpuerat.
voluit tn̄ vt ſocij partem pre-
de haberēt. q̄ ſecū p eo fatiga-
ti fuerāt. Gen. xiiij. Dixit la-
ban ad iacob. Nā qr frater me
us es ſeruies mihi gratis. Ge
ne. xxix. Regratiat⁹ eſt dauid
ſeruis ⁊ viris iabes q̄ labora-
uerāt ad ſepeliēdum ſaul dī.
Bn̄dicti vos a dn̄o q̄ feciſtis
miſericordiā hāc cū dn̄o vr̄o
ſaul ⁊ ſepeliſtis eū. ij. Regū. ij
Helyas aſcenſurus in paradi
ſum remunerauit heliſeū qui
ſeruierat ei. iiij. Reg. ij. Gra-
tus debet hō eſſe illis a quib⁹
recepit dona vel bona. cui ſem
per obligat⁹ eſt ſi nō retribuit
Jō laban vidēs tocalia q̄ ſeru⁹
abrae dederat rebecce ſorori ſue
dixit ei. Jngredere bn̄dicte do
mine cur foris ſtas. ⁊ prepara
uit ei conuiuium. Gen. xxiiij
Quia regina ſaba multa de-
derat ſalomoni. retribuit ei ſa
lomon ſicut gratus. iij. Re. x.

Helyas propter beneficia recepta a vidua eius filiū a morte ſuſcitauit. iij. Regum. xvij. Heliſeus bn̄ remūerauit mulierē ſunamitē apud quā trāſire ⁊ habitare conſueuerat impetrans ei filiū ⁊ ſuſcitās. iiij Regū. iiij. Plene recognoſcebat paulus collata bn̄ficia dicens. Sicut angelum dei recepiſtis me. Gala. iiij Grati debent eſſe homines multū inſtructorib⁹ ⁊ doctoribus Qr vt cōmentator ait. Patribus ⁊ doctorib⁹ non poſſum⁹ reddere equalēs nec poſſum⁹ eſſe nimis grati. Sic pharaō multū fuit gratus ioſeph qui eū viſionē ⁊ interpretatōez docuit. ⁊ in agendis conſuluit. quē pharao magnifice ſublimauit. Gen̄. xli. Nabuchodonoſor ⁊ balthaſar bene retribuit danieli pro eruditōne eoꝝ ⁊ interpretatione viſionū ⁊ ſomniorū. Dan̄. ij. ⁊ v Gratus debet eſſe hō amicis ⁊ heredibus eoꝝ. Jō qr cyneus amicus fuerat ⁊ bene ſe habuerat de filijs iſrahel pepercerat ei ſaul. i. Regum. xv. Dixit dauid ad abymelech cuius pater fuerat mortuus pro eo mane mecum qui queſieris animā tuā queret meā. i. Regū. xxij. Retribuit dauid gratia miſiboſeth pro gratia ⁊ amicitia patris. vt dr ij. Regum. ix.

Capitulū. 56.

De gula et ebrietate

Gule viciū ſolet inducere temptationes

Veneris adducere pollutiones

Mentis inducere cecatōes

Juris deducere ſubuerſiōes

Cordis pducere duriciōes:

Necis deducere occaſiōes

Gule viciū in temptatōe obtinet primū locū. Naz qr comedere ⁊ bibere ſunt de neceſſitate nature. diabolus ibi laqueū tēptationis abſcondit vbi neceſſitatē eſſe oſtendit. Sic enī primo de vicio gule primū hominē in paradiſo temptauit. imo ⁊ vicit. Gen̄. iij. Prima tēptatio filioꝝ iſrahel fuit de potu. ſecunda de cibo. Exod. xvi ⁊ xvij. Volens dyabolus ſaluatorē experiri. prius ipſum de gula q̄ de alio vicio temptauit vel temptare preſumpſit.

Matthei. iiij. ¶ Gule vicium
incendit et luxuriã nutrit. Jõ
venter ⁊ genitalia ſunt propi/
qua. Ideo venter mero eſtuãs
de facili ſpumat in libidines
Hic eſt ꝙ loth qui in ſodomis
bonus fuit. inebriatus cũ pro
prijs filiabus peccauit ⁊ du/
plicẽ inceſtũ comiſit. Geñ. xix.
In cuius figura dictum eſt.
Spũs immũdus. i. luxuria
habitat in ſepulcris. i. in hoi/
bus guloſis. Iuxta illud pſal.
Sepulcrũ patens eſt guttur
eoꝝ. Et demones petierunt in
porcos intrare. i. temptatione
luxurie in guloſos. Luce. viij.
Mar. v. ¶ Gule viciũ hoiem
infatuat ⁊ dementat. ita vt ſe
ipm̃ et quicquid facere debeat
non cognoſcat. Nam noe qui
erat vir perfectus. inebriatus
ſic dementatus eſt vt poſtpo/
ſita omĩ verecũdia denudat⁹
iaceret. Geñ. ix. Satis ſtult⁹
⁊ demens factus eſt eſau. qui
propter lentis edulium vendi
dit primogenita fratri ſuo. vt
habetur Geneſis. xxv. In que
ſtione trium ſapientium. in for
titudine dixit vnus. Vinum
preualet omnibus qui bibũt
illud. preualet. i. mutãdo de ſa
piente in ſtultũ. iij. Eſdre. iij.
In Iſaya dicitur. Abſorpti ſũt
a vino. ſcilicet propter ebrieta/
tem. vt dicitur Iſaye. xxviij.
¶ Gule vicium deordinat ho
minem in omnibus. ſcilicet i
ludis. in verbis ſeu actibus.
⁊ in oĩbus operibus malis
Ideo ſedit populus manduca
re ⁊ bibere. ⁊ ſurrexerunt lude
re. Exo. xxxij. In epulis homi
nes fiunt loquaciores ⁊ inor/
dinate audaciores. Ideo ſiche/
mite ĩter epulas ⁊ pocula ma/
ledicebant Abymelech. Iudi/
cum. ix. De inordinato popu/
lo dicitur. Comederunt et ſa/
turati ⁊ impinguati ſunt et p
uocauerunt te. ſcilicet propter
inordinationes ſuas. Neemi.
ix. De inordinatione guloſo/
rum dicitur. Vocauit deus
ad fletum et ad planctum. Et
ecce gaudium et leticia. occi/
dere vitulos. iugulare arietes
bibere vinum et comedere car
nes. Comedamus et bibemus
cras enim moriemur. Iſaye vi
ceſimo ſecundo. Propter inor/
dinationes filiorum ſuorum
Job in comeſſationibus et in
epulis offerebat quotidie ſan/
ctus Job holocauſta. Job. i. ca.

Propter inordinata verba ī e/
pulis dicta diues epulo cru/
ciabatur in lingua. Luce. xvi
¶ Gule viciū ꝛ ſi deteſtabi/
le eſt in omnibus hoībus. in cle
ricis tñ ꝛ religioſis eſt magis
deteſtandū. Ideo dixit, Domi
nus ad Aaron. Vinū et omē
quod inebriat nō bibetis tu ꝛ
filij tui qñ intrabitis taber/
naculuz. Leuiti. x. Nume. vi.
Filij hely ſacerdotis qui in ta
bernaculo ſeruiebant nolebāt
accipere carnes coctas ī ſacri
ficijs. ſed crudas. vt latiꝰ ſue
cupiditati prepararent. i. Reg. ij.
Religioſi ꝛ clerici qui habent
circa diuina obſequia ſedule de
ſeruire attendāt ad diſcipl'os
qui poſt cenā iacēt ꝛ oculi eoꝛ
erant grauati a ſomno. et non
poſſent cum dño vna hora in
oratione ſolummodo vigilare.
Mat. xxvi. ¶ Gule viciū mlˀ
toties cauſa vel occaſio ē mor
tis. Nā iuxta ſapientis ſentē
tia. Per crapulā multi perierūt
Unde philiſteis epulantibus
ꝛ letantibꝰ domus cecidit ſu/
per eos. Judi. xvi. Amon in cō
uiuio temulentus fuit ab ab
ſolone occiſus. ij. Regum. xiij.
Comedit Jonathas modicuz
mellis contra preceptum pa/
tris. et fuit condemnatus ad
mortem. ſed populus ipſum li
berauit. i. Regū. xiiij. Benadab
rex ſyrie temulentus per prin/
cipes prouinciaruz pueros ad
mortem fugatus. iij. Regū. xx.
Filijs Job veſcentibus ꝛ bibē
tibus vinum domus cecidit
ſuper eos ꝛ oppreſſit eos. Job. i.
Propter ebrietatem Holofer/
nis Judith habuit oportunita
tem ad eum occidendum. Ju/
dith. xij. Reuerſus Amon eſt
a conuiuio letus. et ſtatim ſu
it cum duabus filiabus ꝛ cū
decem filijs occiſus. Heſter. xv
Fecit Ptolomeus conuiuiuz
ſymoni ꝛ eum cum duobus
filijs interfecit. i. Machabeo.
xvi. In conuiuio natalis He
rodis regis fuit innocens ſan
ctus Johannes baptiſta pro/
pter veritatē miſerrime decol/
latus. vt habetur Marci. vi.
Matthei. xiiij.

Capitulū. 57.

¶ De homicidio et occaſio/
ne.

Homicidia cōmittūtur ab
inuidentiū iniquitate
¶ A. defendentiū nobilitate.

A ſuperbiētiū ſublimitate.
A laſciuiētiū carnalitate
A decipientiū ſeueritate
Ex retinentium vix equi-
tate
Sed delinquētium penā
penſate

Homicidi-
um procedit aliqn̄ ex i-
uidia. q2 videt aliquiſ illū cui
inuidet proſperari occidit eū
ne pſperetur amplius. Sicut
Cayn motus inuidia fratrem
ſuū occidit. Gene.iiij. Tanta
erat affectio ſaul ad occidēdū
dauid propter inuidiam quā
habebat ei ꝙ ipm nō valens
occidere occidit abymelech. q2
confortauerat dauid. ⁊ occidit
ſimiliter alios ſacerdotes cum
mulieribus et paruulis eorū-
dem. i. Regum. xxij. Iudei occi-
derunt ſaluatorem ſolū pꝛopter i-
uidia. ſciebat em̄ Pilatus ꝙ
ſolum propter inuidiam trade-
rent eū. Mat. xxvij. Homi-
cidiū fit aliqn̄ propter defen-
ſionē ſuam vel aliorꝝ. ſic moy-
ſes occidit egiptium calum-
niantē hebreū. vt defenderet
fratrem ſuū. Exo. ij. Aliqn̄ oc-
cidit homo aliquē propter de-
fenſionē patrie vel gentis ſue
Sic dauid occidit golyam p-
pter defenſionem populi ſui iſ
rahel cui iſte plurimū inſulta-
bat. vt habetur. i. Regū. xvij.
Occidit abner aſahel pſequē-
tem ſe ad occidendum. nec vo-
lentē a perſecutione deſiſtere.
ij. Regum. ij. Homicidia a-
liqn̄ cōmittuntur ꝓpter ſuper-
biam ⁊ ambitōem dominij. ſi-
cut Abymelech occidit ſepttu-
aginta fratres ſuos. vt ipe ſo-
lus dominiū obtineret. Iudi.
ix. Zambri occidit Elam do-
minū ſuū temulentum. vt re-
gnaret poſt eum. iij. Reg. xvi.
Athalia tanta libidine exar-
ſit dominādi ꝙ omne ſemē re-
gium interfecit. iiij. Regū. xi.
Sellus cogitauit cōtra zach-
ariam dn̄m ſuum ⁊ interfecit
eum. vt regnaret poſt eum. iiij.
Regū. xv. Ptolimeus occidi
fecit alexandrū regem vt re-
gnum quod deſiderauerat poſ
ſideret. i. Machabe. xi. Ho-
micidia fiunt ſepe propter lu-
xuriam. ꝓpter quā cauſam tā
in ſacra ſcriptura ꝙ̄ in ātiquo
rum geſtis multi leguntur oc-
ciſi. Nam ꝓpter luxuriā ſichē
defloraus dynam filiā iacob

ipſe cū patre ⁊ populo ab ipis
dyne fratrib⁹ eſt occiſus. Gen̄.
xxxiiij. Occaſione vxoris Le-
uite mercedarie vxoris depꝛa̅te
libidine occiſa eſt maxima mul-
titudo. Judi. xx. Dauid vt li-
berius cū berſabee vacaret li-
bidini fidelem militem occidi
fecit. ij. Regū. xi. Amon ꝓpter
libidinē quā exercuit in Tha-
mar ab abſolone in conuiuio
eſt occiſus. ij. Regū. xiij. Ado-
nias quia vxorem patris pe-
tijt in vxorem. fuit ſalomonis
ſnīa occiſus. iij. Regum. ij.
Homicidia multa exercent ꝓ-
ditores ⁊ proditorie. ſicut Joab
miſſis nuncijs vt abner redi-
ret pacifice ad Dauid cum ſeq̄-
retur et percuſſit in inguinem
⁊ occidit eum. ij. Regū. iij. Itē
ioab tenens mentū amaſe ſa-
lutans eū ⁊ quaſi ſoeſtderans
eum oſculari percuſſit eū la-
tenter ⁊ proditorie occidit. ij. re
gum. xx. Occidit triphon Jo-
nathan ⁊ duos filios ei⁹. cū
recepiſſet pro liberatione ei⁹ du-
os filios obſides. ⁊ triginta ta-
lenta argēti a ſymone fratre
ſuo. i. Macha. xiij. Ptolome⁹
fecit conuiuiū ſimoni ſacerdoti
⁊ duobus filijs eius quaſi vo-
lens eos honorare. In quo con-
uiuio eos ꝓditorie interfecit.
vt habetur. i. Macha. vlti.
Homicidiū fit aliqñ iuſte. cū
occiduntur hoīes ex iuſticia.
eorum exigentibus culpis. Nā
quia zebee ⁊ ſalmana occiderāt
fratrē gedeonis iuſte ⁊ rōnabi-
liter ſunt ab eo occiſi. Qr oēs
qui acceperit gladiū. gladio pe-
ribit. Judi. viij. Matthei. xxvi.
Juſte fecit Dauid occidi adole-
ſcentē. qꝛ ſaul dn̄m ſuū ſe pe-
rat occidiſſe. ij. Regū. i. Quia
ioab occiderat duos viros ꝓ-
ditioſe. qꝛ abner ⁊ amaſā ipm̄
iuſtiſſimus ſalomon manda-
uit occidi. iij. Re. ij. Duo ſenes
peſſimi q̄ ſuſannā condemna-
uerūt in mortē iuſſi fuerunt a
populo lapidari. Dan̄. xiij. A-
nania ⁊ zaphira dn̄o mentien-
tes dei ⁊ petri ſnīa ſunt occiſi
Actu. v. Homicidiū valde
deo diſplicet inter oīa vicia
ipſū legitur grauiter puniuiſ-
ſe. Nā homicidiū cayn puni-
uit acerbe. ⁊ tn̄ adhuc nō erat
ꝓhibitū lege ſcripta. Gen̄. iiij
Unde oſtenderet dn̄s q̄ ipſe
homicidiū abhorreret. ⁊ homi-
cidā abhorrere debet ſub figu-
re velamine. carnē cū ſanguī

ne prohibuit comedi. Leuit. xv.
Homicidia in anima dñe
reputari mortu' ⁊ occiſus. Iõ
dicebat rebecca timēſ ne eſau
occideret Iacob cur orbabor
vtroqz filio vno die. ſcz vno
anima. alio in corpore Geneſ.
xxvij. Tantum offenditur de
us innoxium ſanguinē effun
dendo. qꝛ voluit ꝙ dauid q̄ ſā
guinem innoxiū effuderat ꝙ
etiam occidi deberet ꝙ et ſa
lomon templum edificaret et
non dauid quod ⁊ Salomon
fecit. iij. Regum. vij. Qꝛ ioas
fecit zachariam iniuſte occidi
grauiter fuit punitus a domi
no. qꝛ diuina permiſſione ē oc
ciſus. nec in ſepulcro regio eſt
ſepultus. ij. Paralipo. xxiiij.
Vñ dicit quidaz ſanctiſſim'
doctor hortans ⁊ ammonens
quēlibet hom. etiā vt penite
at dicens. O homicida q̄d fe
ciſti. ſi totū orbem terre cōbuſ
ſiſſes. celū deſtruxiſſes. para
diſum ſpoliaſſes. deū nō tm̄
turbaſſes q̄ꝫ ꝙ fudiſti ſangui
nē p̄ quo dñs noſter ieſus xp̄s
ſuū ſanguinē roſeū effudit. In
teremiſti em̄ hoīem quē deus
viuificauit. cōuerte ⁊ age peni
tentiā. ⁊ erit tibi gratia a deo.

Capitulū. 58.

De honore parentum
Honorare debemus paren
tes eis loquendo cum reue
rentia
Eis parendo cum obedien
tia
Curam gerendo in indigē
tia
Non efficiendo triſtes te
dentia
Fructum querendo ex cō
placentia
Penam timēdo de negli
gentia

Honorare debet homo parentes
eis exhibendo reuerentiaz. ſcz
reuerenter loquēdo ⁊ reuerēter
aſſurgendo. Sic ſalomon ho
norauit Berſabee matrem ſu
am. quia ipe ſurrexit d' ſolio e
ius in occurſum matris ⁊ po
ſuit eam ſuper ſedem ſuaz. iij.
Regum ſecundo. Thobias in
ſtus inter alia que dedit filio
documentum fuit honorē ha
bes matri tue Thobie. iiij. Ex
pellens Ieſus de templo ven
dentes et emētes dixit. Scri
ptum eſt. Domus mea dom'

orationis eſt. vos aūt feciſtis illam ſpeluncā latronū. Luc. xix. ꝛ. Mat. xxi. Et nolite facere domū patris mei domū negotiationis. vos aūt feciſtis. ꝛc. Volens chriſtus oſtendere ꝙ patrem in miraculis et in omnibus honorabat dixit poſt excuſatiōez demonij. ego honorifico patrem meū. Johā. viij. Omnia opera que faciebat ieſus attribuebat patri. oſtendens quō pater debebat honorari. Johan. viij. ¶ Honorare debet homo patrem ꝛ matrē in ꝑceptis. inſuper ꝛ in oībus obſequēdo. quia nō obedictes malā incurrent ſententiam Ideo filij heli q̄ non obedierunt patri vt deſiſterēt a malis diuinā ſnīam grauiſſime incurrerunt. i. Regū. ij. Jonathas q̄ nō obediuit precepto patris. ſed contra eius mandatū modicum mellis comedit mortis ſnīam incurrit. i. regū. xiiij. Puer ieſus aſcēdens in nazareth cū parentib⁹ erat ſubditus illis. Luce. ij. Obedire debent filij parentib⁹ ſcita eoꝝ voluntate. dato ꝙ verbis nō exprimunt Ideo Jeſus ſciens ꝙ de voluntate matris erat ꝙ vinū in nuptijs nō haberetur aquā in vinum mutauit. Nam tm̄ dixit mater. vinum non habent. Johan. ij. Honorare debemus parentes de ipſis in vita ꝛ in morte habendo curam. ꝛ in neceſſitatibus eis ſubueniendo. Jo ¶ Dauid in magna neceſſitate exiſtens curā de parentibus habuit ꝛ ipſos regi moab diligētius cōmendauit. i. Reg. xxij. Thobias ſenior dixit filio ſuo Cū acceperit deus animā meam corpus meū ſepeli cū honoribus. matrē tuā habebis in omnibus diebus vite tue oībus filijs in exemplū. Thobie. iiij. Pendens chriſtus in cruce matrē ſuam dilecto diſcipulo cōmēdauit. Ex quo patet quantā ſolicitudinē de ipa gerebat qui de ea in tali articulo cogitabat. vt habetur Johan. xix. Nota hic exemplū quod dicit ſanctus Auguſti. de quadam filia que nutriuit matrē in carcere prebēs ei ſingulis diebus vbera eius. propter quā caritatē rex matrē vinculatā liberauit Hoc ī de ciuita. dei Honorare debemus parētes in nullo eos cōtriſtādo

Nec eos inq̄ntum poſſumus
contriſtari ſinendo. Nā licet
eſau eſſet malus ⁊ fratrē ſuū
vellet occidere. non tñ volebat
hoc perpetrare viuente matre
vel patre nec contriſtaret eū.
ſcʒ patrē. ſed dicebat. Veniet
dies luctus patris mei ⁊ inter
ficiam eū. Gen̄. xxvij. Timēs
iuda contriſtatōem patris ad
magnā penam ſe obtulit. cū
dixit de beniamin. Si nō re
duxero eum tibi reus ero in te
tu omni tempore. Gene. xliij.
Videns iacob q̄ iudas nō pa
tiebatur eū triſtari acquieuit
verbis eius. qui nō acquieue/
rat verbis ruben dicentis. du
os filios occide ſi nō reducaʒ
eum tibi. vt habetur Geneſis
xlij. Iuda cum ſupplicaret io
ſeph q̄ remitteret beniamī ait
Nō poſſum redire ad patrem
meū abſente puero. ne calami
tatis patris mei epiſtā teſtis.
Gen̄. xliiij. Honorare debe/
mus parentes ꝑpter fructum
conſequendū. Nā alicui alij
precepto deus nō adiunpit pre
miū ſeruantibus. ⁊ penā non
ſeruantibus. niſi ſolū precepto
de honore parentū. vn̄ ait. Ho
nora patrē ⁊ matrē vt ſis lon/
geuus ſuper terrā. et ſequitur
Qui maledixerit patri vl' ma
tri. ſit ille maledictus ⁊ morte
moriatur. Exo. xx. ⁊ xxi. Quia
Sem ⁊ iaphet patre denuda/
tuʒ honorauerūt. Ideo eius be
nedictōem acceperunt. Gen̄.
ix. Bn̄dictio aūt p̄ris magne
reputatōis erat quando eſau
et iacob pro ea taliter conten/
debant. Gen̄. xxvij. Nā cham
patrē nō honorauit. ſed deri/
ſit eius maledictōem incurrit
Gen̄. ix. Ad ruben dixit iacob
Non creſcas. q2 aſcendiſti cu/
bile patris tui. Gen̄. xlix.
Honorare debemus parentes
vt durū diuinū iudiciū fugi
amus. ⁊ eius vltōem q̄ in pre/
ſenti parentes nō honorantibꝰ
preparauit. Precepit eī domi
nus per moyſen. Si genuerit
quiſpiam filiū contumacem
proteruū. ⁊c. lapidibus obruet
eum populus. Deute. xxi. Ab
ſolon peſſime perſecutus ē pa
trem ſuū. Ideo fuit morte peſſi
ma interemptus. ij. Re. xviij.
Duo filij ſenacherib occiderūt
eum ſed neuter eorū regnauit
iiij. Regum. xix.

Capitulum. 59

Capitulum .59.

De humilitate.
Humiliare debemus in pe-
titione diuinorum
Famulatōne dominorum
Gubernatōne ſubditorum
In reſponſione iurgiorum
In religione clericorum.
Exultatōne premiorum
Reputatōne minorum
Cum deſpectione laudato-
rum
Per remiſſionem peccatoꝝ
Chriſti ſanctōne exemploꝝ

Humiliare debemus deo in ora-
tōne loquendo humiliter ⁊ ſer-
uiendo. Sic abraam deo hūi-
liter loquebatur dicens. Loq̄r
ad dn̄m deum meū qm̄ cinis
et puluis ſum ego. Gen̄. xviij.
Gedeon humiliter locutus eſt
angelo a deo miſſo dicēs. Fa-
milia mea infirma eſt in ma-
naſſe. ⁊ ego minimus ī domo
patris mei. Iudicū. vi. Dauid
coraꝫ deo humiliter ſe habuit.
qn̄ ante eius arcam ludendo
ſaltauit. ij. Regū. vi. Quando
nathan venit ad dauid ex par-
te dei dauid ſe humiliter ha-
buit ad eū. ij. Regū. xij. Diſci-
plinante dn̄o populū dauid
humiliter ſe excuſauit dicēs.
Ego ſum q̄ peccaui. ij. Regꝫ.
xxiiij. Magna humilitas fu-
it in magis. q̄ procedentes ado-
rauerant puerum in preſepio.
Mat. ij. Centurio humiliādo
ſe deo di. Dn̄e non ſum dignꝰ
⁊c. Fecit ſe dignū recipere gra-
tiā pro egrotante ſeruo. quam a
chriſto poſtulabat. Mat. viij.
Mater filioꝝ zebedei precatu-
ra pro filijs acceſſit humiliter
⁊ adorauit. Mat. xx ¶ Humi-
liari debet homo dn̄is tempo-
ralibus et eis ſeruire ⁊ reſpō-
dere. Ideo dixit angelus ad a-
gar. Reuertere ad domū tuaꝫ
⁊ humiliare domine tue. Ge-
ne. xvi. Multū humiliauit ſe
dauid contra ſaul dn̄m ſuū
cū debebat eſſe eius gener di-
cens. Quid ego ſum ⁊ que eſt
domus mea vt fiam gener re-
gis. ⁊c. i. Regum. xviij Humi-
liter cū ſaul perſequebatur eū
multū ſe humiliauit dicens
Cur perſequeris pulicē vnuꝫ
i. Regū. xxvi. Miſiboſeth tunc
accuſatus regi a ſeruo iniuſte
exhereditatus a domino hūi-
liter loquebatur. ij. Regū. xvi.
⁊ xix. ¶ Humiles debent eſſe
prelati. non ſe ambitioſe prela-

tionibus inherendo vel ingerendo. ſed humiliter excuſando ac cum ſubditis humiliter cõuerſando. Ideo humiliter ſe quinquies moyſes excuſauit anteꝗ̄ vellet ducatum populi accipere. Ad vltimum volẽte domino accepit Exodi. iiij. Non debent prelati totum ſibi velle ſuperbe. ſꝫ alijs humiliter partem dare. Ideo moyſes licet ducatum a domino haberet. tamen rogauit roab vt ſecum iret et populi ductor eſſꝫ Numeri. x. Nõ debent negotia de ſuo capite facere. ſed humiliter requirere conſiliũ ſubditorum. Nam licet moyſes ſic familiariter loqueretur cũ domino. tamen conſilium ietro conſulentis ſibi fideliter nõ deſpexit. Exo. xviij. Quãtum debeant homines prelationem reſpuere patet in Gedeone. qui licet electus noluit tamẽ populo dominari. Iudicum. viij. Non debent velle prelati ſalutationes hominum inferiorum et genuflexiones ante ſe ſuſtinere et adorari vt deus. Nam cum petrus adoraretur a Cornelio ait. Surge quia ego homo ſum. Similiter fecit paulus et barnabas. Actuum. x. et. xiiij. Humiliter debẽt homines cuilibet reſpõdere. Quia iuxta ſapientis ſententiam. Mollis reſponſio frãgit iram. ſermo durus ſuſcitat furorem. Nam quia Iacob loquens cum eſau humiliter reſpondebat. ideo cõpeſcuit iram eius. Geneſis triceſimotertio Valde humiliter reſpõdit dauid ad ſaul quando debuit fieri gener ipſius. primo Regum decimooctauo. Et Roboam humiliter reſpondiſſet nequaꝗ̄ decem partes populi perdidiſſet. tertio Regum duodecimo. Princeps quinquagenarius tertius non eſt conſumptus ab igne. quia humiliter loquebatur. iiij. Regum primo. Quia mulier chananea reſpõdit humiliter verbis chriſti q̃ aſpera videbantur aſſerens ſe catellum de micis menſe dñi capientem ſanitatem integrã filie procurauit. Matthei. xv. Querente dño a petro vtrum plus alijs diligeret reſpondit humiliter dicens. Domine tu ſcis quia amo te. nõ dixit plꝰ alijs. ſed ſimiliter amo te. Iohannis viceſimo capitulo

Capitulum .59.

Humiles debent esse religioſi pre ceteris gentibus exemplo aliorum religioſorum et heremitarum noui et veteris teſtamenti. ſcilicet helye et Johannis baptiſte. Ideo debent religioſi de ſe humiliter ſentire et ſe viles et humiles reputare. Sic Johannes dicebat. non ſum dignus ſoluere corrigiam. etc. Johan. i. Item debent de ſe humiliter loqui. Sic iohannes dicebat. Ego vox clamantis in deſerto. Johan. i. Debent et non pompatice. ſed humiliter indui. quia qui mollibus induuntur in domibus regum ſunt. In cuius figura iohannes erat indutus de pilis camelorum. Mat. iij. Vnde Aug. in regula dicit. Non ſit notabilis habitus veſter. Super quo verbo dicit Hugo de ſancto victore. Non enim tenera veſtis. ſed mundicia mentis ornatum facit clericum. Vnde Gregorius. Si cultus veſtium ſubtilium peccatum non eſſet nequaquam ſermo diuinus tam vigilanter expreſſiſſet dicens. Quod diues ille qui purpura fuit indutus apud inferos torqueretur. vt habetur Luce. xvi. De helya ſimiliter qui erat accinctus zona pellicea circa lumbos eius. iiij. Regum. i. Item debent humiliter et non laute paſci vt murmurent in deſerto cum filiis iſrahel dicentibus. Vtinam mortui eſſemus in terra egipti quando ſedebamus ſuper ollas carnium. ſed ſint contenti victu tenui cum iohanne. cuius cibus erant locuſte et mel ſilueſtre. Mat. iij. Helie etiam in cuius figura angelus ſolum panem ſubcinericium miniſtrauit. iij. Regum. xix. Debent etiam victum humiliter querere. nec ex ſuperbia verecundari mendicare. cum talia ſeruus dei a vidua sareptana buccellam panis humiliter poſtulauit. iij. Regum. xvij. Item debent humiliter habitare non in altis domibus et excelſis palaciis. ſed in locis ſolitariis et deſertis. Ideo habitauit iohannes in deſerto. Luce. iij.

Humiliantes ſe domino humiliter exaltantur. iuxta ſaluatoris ſententiam. Qui ſe exaltat humiliabitur. et qui ſe humiliat exaltabitur. In cuius figura ſaul qui querebat aſinas fuit a domino ſuper regnum iſrael exaltatus. i. Regum. ix. Veniens heliſeus ad iordanem. primo percuſſit aquas

nihil dicens ⁊ nõ eſt diuiſa.
qꝛ ſuperbe agebat. Secundo
nomen helye inuocauit humi
liter. ⁊ ſic exaltatus eſt. qꝛ ſpi
ritũ helye duplicẽ habuit. pro
pheta fuit ⁊ mira facere incho
auit. vt habetur. iiij. Regũ. ij.
Diſperſi ſunt filij iſrahel per
holofernẽ humiliauerũt ſe. et
fuerũt per victoriã exaltati in
tantũ ꝙ per triginta dies vix
collecta ſunt ſpolia aſſyriorũ
a populo iſrael. Judith. xv. Pe
tro dicente humiliter chriſto.
Exi a me qꝛ homo peccator ſũ
ego. Ex hoc officiũ apoſtolat⁹
ſibi dñs benigne cõmiſit. Lu
ce. v. Optimã regulã humili
tatis ⁊ exaltationis ſue oſten
dit ſaluator dicẽs. Cũ inuita
tus fueris ad nuptias recum
be in nouiſſimo. Lu. xiiij.

¶ Humiliari debet hõ quantũ
cunqꝫ magnus. iuxta ſenten
tiã ſalomonis qui ait. Quan
to maior es humilia te in om̃i
bus. Jdõ heſter magna humili
tate abominabatur figurã et
ſigna ſuperbie. ibidẽ. iiij Da
uid licet magnus ⁊ in regem
vnctus. tñ victualia fratrib⁹
hũiliter deferebat. i. Reg. xvij
Propheta magnus ieremias
ex vtero vocatus ꝓpheta di
cebat. Neſcio loqui. Jeremi. i.
Joſeph vir iuſtus ⁊ caſtus re
putans ſe indignũ coniugio
virginis voluit eã occulte di
mittere Mat. i. Johãnes cum
per ſanctitatẽ crederetur chri
ſtus dicebat. Nõ ſum dign⁹
ſoluere corrigiam. ⁊c. Johan. i.

Humiles debent eſſe homi
nes qñ aliqua bona faciũt vt
nõ velint inde ventũ vane glo
rie. vel ab hoĩbus collaudari.
Nã chriſtus publica ſua mi
racula phibebat dici. dicens
vt etiã patet in leproſo mun
dato. Mat. viij. Et de duob⁹
cecis liberatis. Mat. ix. Et de
ſurdo ⁊ muto ſanato. Mar. vij
Et ſimiliter de transfiguratı
one. Matthei. xvij. Ad fugiẽ
dam iactantiã ⁊ vanã gloriã
de bonis que nos agimus et
ad habendã humilitatẽ mul
tũ valet exemplũ de humili
phariſeo. ⁊ de ſuperbo publi
cano. Lu. xviij. Petr⁹ loquens
humiliter de claudo ſanato ſi
bi attribuere noluit. Actu. iij.

¶ Humilitas hoĩs meretur
indulgentiã peccatoꝝ. nõ ſolũ
autẽ bonis. ſed etiã malis. Exẽ
plum. Nã achab nequiſſim⁹,

audiens ſibi penā debitā pro
peccatis humiliatus eſt et de
us et penā temperauit. iij. Re-
gū. xxi. Roboam ꝛ principes e-
ius humiliati ſunt. ꝛ dominꝰ
mutauit ſnīam per prophetaꝫ
ſuū. ij. Paralipo. xij Ezechias
humiliatus eſt. idcirco nō ve-
nit ira dei in diebus ſuis. ij.
Paralip. xxix. Nabuchodo-
noſor humiliatus recognouit
ſtatum ſuū. ꝛ reductus eſt ad
ſtatū priſtinū Dan. iiij. Quia
viri niniuite humiliati ſunt
non eſt eoꝝ ciuitas ſubuerſa.
Ione. iij. Magdalena q꞉ ad pe-
des chriſti humiliter acceſſit.
peccatoruꝫ veniam humiliter
impetrauit. Luce. vij H. umili-
tatis exemplū de chriſto debe-
mus ſuſcipere in triplici ſuo
ſtatu. ſcilicet neceſſitatis vite
ꝛ mortiſ In natiuitate fuit hu-
milis. quia concipi voluit ī ci-
uitate parua ſcꝫ nazareth: vn̄
dixit nathanael. A nazareth
poterit aliquid boni eſſe. Jone.
i. Item quia de humili matre
Luce. i. Reſpexit humilitateꝫ
in humili loco collocando euꝫ
in preſepio. Luce. ij. De humili-
tate aūt chriſti quō humiliter vi-
xit. humiliter docuit. nūc omit-
to. q꞉ de hoc plena ſunt om̄ia
euangelia. De morte autem
chriſti notandū ē ꝙ fuit hu-
milima. Caruit em̄ ſeptē q̄ ſuper-
bi querūt. ſcꝫ. terrena affluen-
tia. mūdana ſapiētia. popula-
ri fama. inimicoꝝ victoria. nu-
meroſitate inimicoꝝ ecōtra fu-
it chriſtus veſtibus ſpoliatus
in carne vulneratus. inſipiēs
reputatꝰ. corpaliter victꝰ. a di-
ſcipulis derelictus ab his q
amici eſſe debuerūt acriter af-
flictus ꝛ crucifixus. Hec oīa
patēt Mat. xxvij. Luce. xxiij.
ꝛ Johan. xix. Quomodo deus
omnipotens ſuam deitatem
abſcondit ſub humanitate pa-
tent ex hoc prout pulcre effreꝫ
deducit in quodā ſermone de
chriſti transfiguratōe. vbi cri-
ſtum deū ꝛ. hoīeꝫ dicit. ꝛc. Si
non erat deus gabriel quē de-
um vocauit. Si non erat ho-
mo maria quē in ventre geſta-
bat. Si nō erat deꝰ eliʒabeth
quē ſalutabat. Si nō erat ho-
mo in p̄ſepe quis iacebat. ſi non
erat deꝰ angeli quē glorifica-
bāt. ſi nō erat hō maria quem
lactabat. ſi nō erat deꝰ magi
quē adorabāt. ſi nō erat homo
ioſeph quē circūcidebat. ſi nō

erat deꝰ columba que ꝑstabat
si nō erat hō iohānes qui ba/
ptisabat. si nō erat deꝰ quis re
laxabat pccā. si nō erat hō in
deserto quis esuriebat. si non
erat deꝰ mare ⁊ vēti cui obedi
ebāt. si nō erat hō in naui qs
dormiebat. si nō erat deꝰ mor/
tuos qs suscitabat. si nō erat
hō cibos qs sumebat. Si non
erat deꝰ latroni regnū qs da
bat. si nō erat hō in cruce quis
pendebat. si nō erat deꝰ sol lu/
cem ꝓpter quē tenebat. si non
erat hō in sepulcro qs iacebat
si nō erat ds die tertia quis re
surgebat. si nō erat hō thomas
quē palpabat. si nō erat deus
in celū quō ascēdebat. Patz er
go ꝙ xp̄s fuit deꝰ ⁊ hō ex sub
stātia pr̄is añ secula natꝰ. oīa
implēs. oīa continens. Equalis
ꝑ oīa patri in substātia. ex ip̄o
⁊ cū ipso sempiternꝰ. Nā in se
suscepit hūanā naturā crea/
tor ac dn̄s oīm creaturarum.
⁊ suā gloriosissimā deitatē ve
lauit ac hūanauit. sua humi/
litate nobis i exemplū vt ita
faciamus vt cū eo eternaliter
gaudere valeamus.

Capitulū. 60.

De iactantia ⁊ gloriatiōe.
Iactatores consueuerūt ali
os despicere detrahendo.
Ꝑpis se ꝑficere extollēdo.
Sic deū abijcere obloquē
do.
In factis deficere abdicen/
do

Iactatores
aliorꝝ facta ⁊ personas
despiciūt ⁊ seip̄os extollūt. sic
Gaal dicebat. Quis est Aby
melech. ⁊ quis est sichem vt ser
uiamus ei. vtinā daret aliqs
populū istū sub manu mea. q̄/
si diceret. Ego magna facerē
Iudicū. ix. Grandia verba dt
pit rapsaces ex ꝑte regis assy/
rioꝝ despiciēs regē iuda. et re
gē egipti ⁊ extollens dn̄m su/
um ⁊ seip̄m. iiij. Regum. xviij.
Contra iactātes se ⁊ ceteros
despiciētes ponit xp̄s ꝑabolā
de publicano hūili. ⁊ de pha/
riseo sup̄bo exaltāte se. ⁊ depri
mēte alios dī. Dn̄e nō sum si
cut ceteri hoīm raptores adul
teri. s; peior oī hoī. Lu. xviij. De
spiciebāt pharisei cecū illūia/
tū dī. In pctis natꝰ es ⁊ do/
ces nos. Io. ix. Arrogāter ait pi/
latꝰ xp̄o. Nescis q; potestatē

habeo crucifigere te ⁊ dimitte
re te. Johan. xix. ¶ Jactatores
pompatice ⁊ ex ſuperbia ma/
gna loquũtur. ſed homo ſapiẽs
de quibus iactari poſſet tacet
Sic ſampſon inermis interfe
cit leonem volens oſtendere ſu
am ꝓbitatẽ. Judi. xiiij. Stultũ
eſt ſe iactare de futuris conti
gentibus. Nam adonias ele/
uabatur dicens. Ego regna/
bo ⁊ poſtea nõ regnauit. iij. Re
gũ. i. Vñ philoſophus de fu/
turis cõtingentibus nõ eſt de
terminata veritas. Benadab
rex ſyrie pompoſe locut⁹ eſt re
gi iſrael per nũcios ſuos. cui
bene reſpõſum eſt. vt dr. iij. Re
gum. xx. Amon ſupbus pom
poſe iactauit ſe ꝙ ſolus cũ re/
gina pranderet. qui fuit poſtea
ſuſpendio condẽnatus. vt di/
citur Heſter. v. ⁊ vij. Nabuch
odonoſor in aula deambulãs
dicebat cũ ſupbia. Nõne eſt
hec ciuitas quã edificaui mi
hi ⁊ cetera verba iactatoria. Da
nielis. iiij. Quãtũcunq; hũi
liantur ſuperbi ſe iactare non
deſinũt. Sicut antioch⁹ tur
piter fatigatus ſupbe ſe iacta
bat. ij. Mach. v. ¶ Jactatores
nõ ſolum ſupra hoĩes ſe extol
lũt. ſed etiã ſupra deũ. Jõ dici
tur de lucifero angelo qui di/
cebat in corde ſuo. In celũ aſcẽ
dam ſupra aſtra exaltabo ſo/
liũ meũ. qui poſtea confuſe et
turpiter cecidit. Iſay. xiiij. Na
buchodonoſor dixit ſocijs da
nielis. Quis eſt deus qui eri
piat vos de manu mea. Dañ.
iij. Dicentibus iudeis. eſt de⁹
potens in celo qui iuſſit cele/
brari diem ſeptimũ. Reſpõdit
nycanor. Et ego potens in ter/
ra q̃ impero ſumi arma. ſecun
do Macha. xv. Qui ſe ſic ia/
ctant ſemꝑ mentiũtur ⁊ imi/
tantur diabolũ. q̃ ſe iactabat
plura poſſe dare ꝙ deus. dicẽs
chriſto. Hec omĩa dabo tibi ſi
cadens adoraueris me. Mat.
iiij. Scḋm vero Lucam ſe ia
ctauit dicens. Hec mihi tradi
ta ſũt ⁊ cui volo dabo illa. Lu
ce. iiij. ¶ Jactatores multa di
cũt ⁊ pauca faciũt. imo vt in
plurimũ confundãtur ⁊ defi
ciunt. Juxta illud poeticũ. Se
pe minus faciũt homines qui
magna minantur. Sic Goli
ath ſe iactans initabat alios
ad ſingulare certamẽ qui fuit
a puero ſuperatus. i. Reg. xvij
Holofernes iactabat ſe coram

Achior ꝙ ipm occideret ⁊ fili-
os iſrael ſuperaret. ꝗ poſtea fu
it a femina interfect⁹. Judith
vi. ⁊ xiij. Dixit ſeron. Faciam
mihi nomē et debello iudam. ⁊
ipſe fuit poſtea debellatus .i.
Macha. iij. Demetrius ſuper
ba verba miſit ad Jonathan.
ſed cito male ſibi ſucceſſit. pri
mo Macha. x. Nycanor iacta
uit ſe dare pro vno talento no
naginta mancipia iudeoꝝ. ſꝫ
ipſe ſuccubuit. ij. Macha. viij
Petrus iactāter ſe obtulit cū
chriſto mori. ꝗ cum ad vocē fe-
mine ter negauit. Mat. xxvi.

Capitulum. 61

De Idolatria et Idoloꝝ cul
tura

Idolatrare facit homines

Timiditas vel abſētia p̄latoꝝ

Calliditas et adherentia la
ſciuorum

Malignitas et complacen
tia ſociorum

Tumiditas et excellentia
ſuperborum

Iniquitas et conſcientia re
proborum.

Idolatra-
re facit homines ali
qn̄ abſentia prelatoꝝ. Tales fu
erūt filij iſrael. q̄ dū moyſes
eſſet in monte. interim dixerūt
ad aaron. Fac nobis deos qui
precedant nos. Qui puſillani
mus timens populi inſultū.
fecit eis vitulum cōflatilem
quē ipſi adorare ceperunt. Ex
odi. xxxij. Mortuo ioſue filij
iſrahel fecerūt malum in con
ſpectu dn̄i. ⁊ deſeruerūt dn̄m
deum patrē ſuoꝝ. ⁊ idolis ſer-
uierunt. Judicū. ij. Idolatra
re facit homines luxuria ⁊ in
ordinata concupiſcentia mu-
lierū. Nā fornicatus eſt popu
lus iſrahel cū filiabus moab
que vocauerunt illos ad ſacri
ficia ſua. ⁊ illi comederunt ⁊ a
dorauerunt idola ſua. Num.
xxv. Cum eſſet ſenex ſalomon
deprauatū eſt cor eius p̄ mu-
lieres. vt ſequeretur deos alie
nos. nec erat p̄fectum cor eius
apud deū. iij. Regū. xi. Ido
latrare facit homines mala
ſocietas vel malū exemplum
qd̄ videtur in alijs ꝗ male ege
runt. Nō em̄ ſufficit Achab
regi iſrael vt ambularet ī pec-
catis ieroboā. ſed inſuper ſerui
uit baal ⁊ adorauit eum. iij. re-
gū. xvi. Achaz rex iuda am-

bulauit in vijs regum iſrael
inſuper ⁊ filium eius cōſecra
uit transferens per ignem. vt
habetur.iiij.Regū.xvi.Trans
latiq̄ filij iſrael in ſyrios collo
cate ſunt diuerſe gentes in ci
uitatibus ſamarie.⁊ vnaque
q3 fecit deū ſuum iuxta q̄ con
ſuetudinē gentiū.iiij.Regum
xvij. Idolatrare facit hoīes
ſuperbia eorū qui ſe reputant
equales vel maiores deo.Sic
holofernes iratus contra ach
ior q̄ cōmendabat potentiā dei
hebreoꝝ.dixit ſe eſſe oſtenſurū
ꝙ nō eſſet deus niſi nabucho
donoſor.Iudith.vi.Darius rex
perſarū precepit ꝙ nullus pete
ret aliquid ab aliquo deo iſra
triginta dies.niſi ab ipſo tan
ꝙ ſe.ſicut deū oſtenderet potē
tem.Dan.vi.Nabuchodono
ſor fecit ſtatuā aureā ⁊ precepit
ſuperbe vt omnes gentes ado
rarent ipam.Dan.iij. Ido
latrare facit hoīes malicia ꝓ
pria ⁊ peruerſitas animi.Si
cut Jeroboā excogitato cōſilio
fecit duos vitulos aureos a
dorari pro deo.vt habetur.iij.
Regū.xij.Edificauerunt viri
iuda aras ⁊ ſtatuas ſuper col
les ⁊ ſubter arbores.iiij.Reg.
xvij.Confuſus ſennacherib re
uerſus eſt in niniuen.et cum
adoraret ī templo dei ſui.duo
filij eius occiderunt eum.iiij.
Regū.xix.Manaſſes rex iuda
fecit aras Baalim.⁊ adoraue
runt omnē miliciā celi.ij.Pa
ralipo.xxxiij.Babilonij prius
adorantes idolū poſt eius ſub
uerſionem adorauerūt draco
nem.Dan.xiiij.Antiochꝰ iuſ
ſit edificari aras ⁊ idola ⁊ im
molari carnes ſuillas.vt ptʒ
i.Macha.i.Manente Paulo
athenis incitabatur videns
idolatrare totā ciuitatē ī quo
monetur quilibet dolere de in
iuria dei.Actuū.xvij.

Capitulū .62.

De impatientia ⁊ murmure

Impatientes ſunt ⁊ mur
murantes ſubiacētes corre
ptionibus dominorum.

Seruientes compilationi
bus gulosorum

Inuidentes cōſolationibꝰ
aliorum

Iraſcentes in impleptionibꝰ
aduerſorum

Neſcientes in inſtructio
nibus peccatorum

E[illegible]entes in inuentioni

bus ſublimorum

Impatien
tes ſunt ſerui et ſub-
diti ad correptiones et verba do
minoꝝ et prelatoꝝ aliqñ. Sic
Agar nõ ferens correptionem
dñe ſue que affligebat propter
ſuperbiã eius recesſit impati-
ens. ſed eſt ad angeli monitõez
conuerſa. Geñ. xvi. Prepoſiti
filioꝝ iſrl' dixerũt moyſi p̃ſato
coꝝ Judicet dñs inter te et nos.
Exo. v. Filij iſrael impaciẽteſ
dixerunt yronice. proprie (ſpot
lichen) moyſi. Nũqd nõ erãt
ſepulcra in egypto. vt habetur
Exo. xiiij. Videns populuſqꝫ
moraretur cũ dño vt iſtrueret
eos. impatienter dixerunt ad
Aaron. Fac nobis deos qui p̃-
cedant nos. Exo. xxxij. Ancil
la ſare impatienter ferens in-
crepatõem cõtumelioſe reſpõ
dit. Thobie. iij. ¶ Impatiẽtes
et murmurãtes ſunt homines
guloſi nõ volẽtes pati aliquẽ
defectum eſce et potus. Nam
impatiens popul' iſrael mur-
murauit propter defectũ po-
tus. Exo. xvij. Murmuraue-
rũt poſtea tanqꝫ impatientes
propter cibũ et grauiter puniti
ſunt. Exo. xvi. Guloſi multa
habẽtes murmurare non deſi
nunt. Sic filij iſrael habẽtes
mãna et coturnices a dño ad-
huc murmurabãt ꝑpter ariditatẽ
ſitis. Exo. xvij. Recorda-
bãtur filij iſrael carniũ de egi
pto. ſꝫ de miſeria et ſeruitute ĩ
qua fuerãt nõ fecerũt aliquã
mentõem. de q̃ a deo fuerũt li
berati. Exo. xvi. Propter defe-
ctũ potus et fructuũ murmu
rauerũt ad aquas cõtradictio
nis. Nume. xx. ¶ Impatien-
tes et murmurãtes sũt hoĩes
inuidi de aliena felicitate. qd
domino multũ diſplicet. Jto
ꝑpter murmuratõem cõtra A
aron et dñm ex inuidia factã
egreſſus eſt ignis a dño et de-
uorauit extrema caſtroꝝ. Nu
me. xvi. Diſcumbente dño in
domo matthei phariſei inuidi
murmurare ceperũt qꝛ cũ pctõ
rib' mãducaret. Mat. ix. Luc.
v. Sic cũ diſcũberet cũ zach
eo. Lu. xix. Operarij murmura-
bãt aduerſ' prem familias. qꝛ
larg' fuerat nõ tm̃ laborãtib' to
ta die ſꝫ et venitẽtib' hora vnde
cĩa Mat. xx. Principes ſacerdo
tũ audiẽtes pueros cãtãtes o-
ſãna ĩdignati ſt. Lu. xix. Mt. xxi

Capitulum. 63.

Frater filij prodigi inuidens
feſto fratris indignatus nole
bat intrare. Luce. xv. Impa
tientes ſunt homines iracū/
di q̄ neſciūt aliquid patienter
pati. Aliq̄n impatientes ſunt
in dampnū ſuū. Sic achitof/
fel qui videns conſiliū ſuum
diſſipatum ira ꝛ indignatiōe
cōmotus laqueo ſe ſuſpendit
ij. Regū. xvij. Quia dure locu
ti ſunt filij iuda tribus decē
trate ꝛ ſeparate ſunt ab eis. ij
Paral. po. x. ꝛ. iij. Regum. xij.
Greci q2 videbāt viduas ſuas
in quotidiano miniſterio de/
ſpici. irati aduerſus Hebreos
murmurare ceperunt. vt habe
tur Actuū. vi. Impatiētes
ſunt aliq̄n multi q̄n inſtruūt
ꝛ veritas eis manifeſtatur. q2
habentes oculos obtenebra/
tos illuminari recuſant. Sic
vxor thobie. cū eam thobias i
ſtrueret furtiui impatiēter re
ſpondit. Thobie. ij. Diſputan
tes maxime q̄n ſuperant ab oſtē
dente veritatē turbātur ꝛ im/
patiētes ſunt. Sic helyas cō
uictus a Job multa ſigna im
patientie mōſtrauit. Job. xxij
Qui eleazarus inſtruebat eos
i veritate. q̄ eum diuperūt in
iram cōuerſi ſunt. ij. Macha.
vi. Phariſei audientes cecū
illuminatū diſputantē ꝛ con
uincentē eos maledixerunt et
Johan. ix. Audientes iudei ver
ba ſtephani diſſecabantur cor
dibus ſuis. Actuū. vij. Im
patientes ſunt hoīes ſuperbi
qui audire nequeūt verba que
eoꝝ extollentie opponūtur. Nā
cū ceſſaſſet loqui achior holo/
fernes īpatienter tulit. Judith
v. Sic fuit impatiens ſuper/
bus amon. ꝙ q2 mardocheus
nō adorabat cū patiuam repu
tās omnē aliā gloriā. mortē
eius ꝛ alioꝝ iudeoꝝ procurauit
nequiter. Heſter. iij. Nabuch/
odonoſor audiens ꝙ tres pue/
ri eius ſtatuam noluerūt ado
rare quā ſuperbe erexerat i ira
ꝛ in furore precepit eos mitti ī
fornacem ardentem. Dan. iij.
Herodes rex iratus audiēs ꝙ
chriſtus rex natus eſſet. ꝓpter
ſuperbiā dominandi. pueros
in furore mandauit occidi. vt
habetur Mat. ij.

Capitulum. 63.

De īgratitudine bn̄fictoꝝ.

Ingratus eſt homo de bn̄
ficijs largienti ſponte

Puris ſeruitijs relucenti fronte
De precipicijs eruenti pro parte.
In amicitijs non viuente ſorte

Ingrati ſũt

Homines deo ſua beneficia obliuioni tradentes. nec de ipſis gratias referẽtes. ſic filij iſrael educti a dño de ſeruitute egipti fecerũt vitulum aureũ adorantes eundẽ. vt habetur Exodi. xxxij. Cito obliti ſunt beneficiorũ dei filij q̃ faſtidiebant mãna ⁊ murmurabant. Nũme. xxi. Reprehẽdit angelus iudeos ingratos diuina beneficia recolendo. Judicũ. ij. Sublimauit deus Jeroboam ſuper decem tribus ⁊ ille auertit populũ a cultu dei iij. Regũ. xij. Ingrati ſũt aliq̃n homines ſeruientibus eis fideliter in quocunq; ſeruicio ſiue ore inſtruendo. ſiue operibus ſeruiẽdo. Sic igratus fuit ꝑpoſitus pincernarũ aduerſus ioſeph q̃ ſuccedentibus proſperis ſui interpretis eſt oblitus. Gen. xl. Laban multocies voluit fallere iacob ei fideliter ſeruiendo Gen. xxix. Multa ſeruicia receperat a dauid ſaul. ⁊ tñ eum occidere ſepius nitebatur. i. Regũ. xviij. Valde ingratus fuit dauid vrie cui tradidit litteras ſue mortis. ij. Regum. xi. Ingratus eſt aliq̃n hõ liberanti eum de magno periculo tales liberati nituntur aliq̃n deſtruere liberantes. Nã ſaluauit ⁊ liberauit dauid habitatores ceyle. Et tñ in manu ſaul eũ querẽtis occidere tradere voluerũt. i. Regum. xxiij Poſtq̃ dauid pepercerat abſolon fratricidiũ ⁊ liberauit de exilio abſolonem. Ipſe autẽ eum grauiter perſecutus eſt. ij. Re. xv. Miſit ionathas viros qui liberauerũt demetriũ. q̃ poſtea alienatus reprauit eũ. vt habetur. i. Mach. xi. Dñs vinee pepercit perſequẽtibus ſeruos q̃ poſtea eius filiũ occiderũt. Luce. xx. Mat. xxi. De decem leproſis liberatis a lepra nouem fuerũt ingrati. Lu. xvij Queſtores ingrati de liberatõe puelle a demone ſunt poſtea paulum pſecuti. Actuũ. xvi. Ingratus eſt hõ aliq̃n amicis honorantibus eũ ⁊ puro corde diligentibus. etc. vel eorũ heredibus

retribuēdo contrariū. Sic ſi-
lij amon pro honore accepto a
ſeruis dauid ad eos perſonaliter
deſtinatis. p honore vituperiū
reddiderūt. ij. Regū. x. Valde
ingratus fuit dauid amicitie
Jonathe: qñ filios hereditate
priuauit. ij. Regū. xvi. Nō eſt
recordatus Joas rex miſericor-
die & amicitie quā fecerat et io
iada ſacerdos. qñ zachariā eius
filiū interfecit. ij. Para. xxiiij.
Heliſeus multū honorauerat
populū iſrael & regem. & tñ iuſ
ſit eum rex decapitari. iiij. Re
gum. vi.

Capitulū. 64.

De inimicitia et odio
Inimicitia & odium,
Iniquitate acquiritur p̄cedente
Cupiditate inquiritur pre
pedente
Malignitate perquiritur i
ncedente
Carnalitate exquiritur in
uadente
Auctoritate cōcipitur arguēte.
Cum pietate dimittitur pa
ciſcente

INimicitias
permittit deus fieri. et
hoc ꝓpter pctm̄. pctm̄ eñ cau-
ſa eſt inimicitiarꝝ. Vñ Aureli-
auguſtinus di. Pctm̄ ē defor
mitas quā deus deteſtatur. ini
quitas quā demon amplexatur
infirmitas quam totus mun
dus diſſipatur. In cuiꝰ ſignū
ſtatim poſt pctm̄ primorꝝ parē
tum poſuit deus inimicitias
inter ſerpentē & mulierē. & in-
ter vtriuſqꝫ ſemen. vt dr. Gen̄.
iij. Tres inimicos ſuſcitauit
dñs Salomoni poſt pctm̄. ſ.
Razon filiū eliada. & Adad. et
Jeroboā. iij. Regū. xi. Cū filij
iſrahel peccarent & facerēt ma
lum coram dño iſurrexerunt
inimici eorꝝ. Judith. v. & ſequē-
tibus. Judeis peccantibꝰ holo
fernes obſedit eos. ſꝫ eis peni-
tentibꝰ liberati ſunt. Judith ꝑ
totū. Occaſiōe peccati diabo-
lus dicitur inimicus noſter:
ipſe eñ eſt inimicus quē odio
habere debemus. q̄ dormienti-
bus hoībus ſuperſeminauit zi-
zaniam. Mat. xiij. Inimicitie
multe ex cupiditate rerꝝ tēpo-
raliū oriūtur. Nā inter paſto
res abrae & loth facte ſunt ini
micitie ꝓpter ſubſtantiā. Gen̄
xiij. Rixati ſunt paſtores gera
ra cum paſtoribꝰ yſaac eo locis

pſ̄tato. Jdo appellauit nomen
loci illius puteus ad inimici/
tias. Gen̄. xxvi. Oderat eſau
Jacob ꝑpter hereditatē ⁊ di/
cebat. Venient dies luctus pa
tris mei ⁊ īterficiam eū. Gen̄.
xxvij. Inimicitia ⁊ odium
oritur aliqñ ex inuidia. Nam
īuidentes fratres Joſeph ꝙ a
patre cunctis fratribꝰ plus a/
maret̄. oderant eū nec poterāt
ei quicꝙ̄ pacifice loqui. Gen̄.
xxxvij. Egyptij oderāt filios
iſrael. q: creuerant ⁊ multipli
cati ſūt. ⁊ affligebāt eos. Exo.
i. Videns ſaul ꝙ dauid prudē
ter ageret ⁊ populus eū dilige
ret factus eſt eius inimicuſ. i.
Regū. xviij. Inimicitia ma
gna ſurgit ex luxuria. Propt̄
deſſloratōem dyne inter ſichē
⁊ filios Jacob inimicitia ma/
gna fuit. Gen̄. xxxiiij. Funde
bat apud ſampſonē lacrimas
uxor eiꝰ di. Odiſti me. ⁊c. Ju/
di. xvi. Et ꝑpter eaꝫ oblataꝫ ſi
bi factꝰ eſt inimicꝰ oībus phi
liſteis. Jud. xvi. Judicio dei fit
vt poſt carnalē amorē ſequat̄
odiū. vt ptꝫ ī amon ⁊ thamar
eiecta. ij. Regū. xiij. Inimi/
citias ⁊ odiū portant aliqñ ho
mines mali rep̄hendētibꝰ eos
⁊ loquētibus veritatē. Nā cū
helyas argueret achab ꝑ iniq̄
morte naboth. dixit et achab.
Num inueniſti me inimicū ti
bi. iij. Re. xxi. Dixit achab ad
Joſaphat de michea Ego odio
eum. q2 nō ꝓphetat mihi niſi
malū. iij. Regū. xxij. De hac
materia req̄re multū in ca. de
veritate. ca. cxxxv. Inimiciti
as debet ho fugere. ⁊ ꝙtū pōt
inimicos pacificare. ⁊ vt pacē
cito inueniant nō nimis offen/
dere. Nā Jepte pacificatuſ eſt
cū galaditis q̄ expulerūt eū:
⁊ p̄ eis pugnauit. Judicum. xi.
Duo latrōes rechab ⁊ baana
q̄ tulerūt caput Jſboſeth Da/
uid inimici ſui fuerunt ab eo
cōdemnati. ij. Re. iiij. Cogno/
uit ſymon ꝙ Triphon in dolo
teneret vel peteret argentū vel
pueros iuſſit tñ dari ne inimi
citia in ꝑplo magna fieret. pri
mo Macha. xiij. Reprehēden/
di ſunt q̄ ꝑpter bonas cauſas
nō faciūt pacē de inimicis cū
ꝑpter mortē dn̄i facti ſūt amici
et herodes ⁊ pilatus q̄ fuerūt
inimici. Lu. xxiij Inimicis de
uictis diuina nō hūana virtute
deo grē ſūt reddēde. Jn cōfigura
Thon rex audiens ꝙ Dauid

expugnaſſet ad arcem inimi-
cū ſuū. miſit ad eum filiū ſu-
um ⁊ gratias egit ei vt dicit
i. Paralip. xviij. Amputato
capite holofernis dixit Judith
Laudate deū q̄ fecit victoriā
⁊ interfecit inimicū nr̄m. Ju-
dith. xiij. Submerſis egyptijſ
dixit moyſes. Cātemus dn̄o
glorioſe. q2 equū ⁊ aſcenſorē p-
iecit in mare. Exo. xv. Raguel
⁊ anna laudauerūt deum qui
excluſerat ab eis inimicū ve-
xantē. Thobie. viij. Machabei
victoria habita dicētes. Con-
fuſi ſunt ⁊c. De hac materia q̄-
re in capitlo de diſcordia capi-
tulo. iiij.

Capitulum. 65.

De intentōe recta in opere
Intentio in opere facit ex-
terminare quid fuerit
Opus acceptari ſi defuerit
Debet occultari ſi latuerit.
Neq̄ iudicari q̄d voluerit
Debet regulari ne euerit

Intentio ī-
ponit finē operi. opus
de ſe nō iudicatur. ſed intētio.
Nā vna ⁊ eadē operatio facta
ad diuerſas intentiones ſorti-
tur virtutē ⁊ viciū. Vn̄ cay-
yn occidit Abel ⁊ peccauit. q2
ex inuidia fecit ⁊ malā inten-
tionē habuit. Gene. iiij. Da-
uid interfecit Golyam ⁊ me-
ruit. q2 ex iuſticia. Et, vt pplīm
defenderet. i. Regū. xvij. Abra-
am ⁊ ſara riſerunt in pmiſſio-
ne filij. ſed riſus fuit abrae cō-
mēdatiuus ⁊ virtuoſus. q2 ex le-
ticia. ſare vero reprehenſibilis.
quia ex incredulitate. Geneſ.
xvij. ⁊ xviij. Pharao dixit pec-
cauit. Judas etiā dixit peccauit
nec tn̄ veniā meruerūt. q2 erat
intentio eoꝝ deprauata. Exod.
ix. Mat. xxvij. Dauid dixit ſi-
militer. ⁊ deus pepercit. q2 re-
ctam intentōez habuit. ij. Re.
xij. Nō ſolū idē opus diuer-
ſis intentionibus ⁊ virtus ⁊ vi-
cium. ſz factū ab eodē. Nam
moyſes quaſi idem dixit ⁊ nō
heſitauit. ⁊ idē poſtea heſitans
primo meruit. ſcdo peccauit vt
habetur. Nume. xx. ⁊ Exodi.
xvij. Multiplices intentōes
habebāt turbe in ſequēdo cri-
ſtum. Nā aliq̄ eū iudicabāt
ad virtutes. aliq̄ ad vicia. nā
q̄dam ſequebātur eum vt eū
neq̄ter obſeruarent. ⁊ ſic graui-
ter peccauerūt. vt habetur. Lu-

cc.xiiij. quidam vt de panibus
eius ſaturarentur. et hi nec mere
bantur nec peccabãt. Johã. vi.
Alij vt ſanarentur a languo-
ribus. Johan. vi. Alij vt audi
rent verba eius et inde edifica
rẽt. et hi multipliciter merebã-
tur. Luce. v. Diuerſitas intẽ-
tionũ in cupiendo xp̄m videre
zacheum fecit mereri ſalutẽ
domui ſue. Luce. xix. Et hero
dem demereri chriſti reſponſi
onẽ. Luce. xxiij. Intentio et vo
luntas reputatur pro facto ſi
poſſibilitas nõ affuerit. Naz
cõmendauit dñs bonã volun
tatem dauid de edificando tẽ
plum. licet ipſe noluerit q edi
ficaretur per eum. ij. Regũ. vij
Herodis intẽtio qñ occidit pu
eros voluit occidere criſtũ. licz
nõ potuerit. Ideo chriſticida vo
catur. nã ita peccauit ac ſi cri-
ſtum occidiſſet. Mat. ij. Sñ
cauſa nõ dixit Jeſus. Qui vi
derit mulierẽ ad concupiſcen-
dam eã iam mechatus eſt in
corde ſuo. Mat. v. ¶ Intentio
celatur ab opere. nõ opus ab i
tentione. Nã dauid miſit ad
Vriam vt veniret et quieſceret.
nõ propter eius quietem. ſed vt
ſuum pctm̃ celaret. ij. Reg. xi

Ornauit ſe Judith vt ſolẽt ſe
ornare laſciue mulieres. ſed il
la ornatõ nõ ex libidine. ſed ex
maxima virtute patriã defen
dendi proceſſit. Judith. xi. Hero-
dis intentio erat chriſtũ occi-
dere. ſed tñ eã ſub adorationis
pallio abſcondit. Matthei. ij.
¶ Intentio hoĩs in his q̃ agũ
tur ab eo nec debet nec poteſt ſ
facile iudicari vtrũ ſit bona vl
mala. maxime in ambiguis.
et debet homo ſemp bonũ opus
in bonã partem cõuertere. nã
filij ruben et gad edificauerũt
altare ad bonã intentiõem. qđ
filij iſrael in oppoſitũ conuer-
terunt. vt habetur Joſue. xxij.
Qz mardocheus nõ adorabat
amon. credebat amõ q faceret
ex deſpectu. ſed nõ ex deſpectu
proceſſit. ſz quia creature noluit fa
cere reuerentiam creatoris. He
ſter. iij. Prohibuit dñs duobus
cecis illuminatis ab eo. ne cui
hec dicerent. at illi diffama-
bant euz in tota terra illa. nec
tñ arguuntur fore trãſgreſſo-
res. vt habetur Matthei. xx.
Intentionis habende in operi
bus regulã dedit chriſtus quã
ſcz intentionẽ debet homo ha
bere vel bona faciendo vl ma

la ſuſtinendo.q̄ om̄ia debēt re
ferri intentionalr̄ in ipſum dī.
Beati eritis cū oderit vos ho
mines ⁊ maledixerint vos p/
pter nomē meū. gaudete ⁊ ex/
ultate ⁊c. Mat.v Silr̄s regu
la habetur. cū dr̄. Qui dederit
potū ⁊c. Mat.x. Itē omnis q̄
reliquerit domū. ⁊c. Matthei.
xix. Elemoſynā dare. ieiunare
orare precepit dn̄s fieri nō in/
tentōe placendi hoibus. ſʒ pla
cēdi deo q̄ in abſcōdito videt
⁊ in abſcondito manēs iuxta
intentōem remunerat operan
tem. Mat.vi.

Capitulū.66.

De inuidia ⁊ emulatione
Inuidia ⁊ emulatio
Mortis dolorib⁹ dat oc/
caſionem
Summis honoribus inſi/
nuationem
Dat detractoribus obſocu
tionem
Propinquitorib⁹ perturba/
tionem
Dei cultoribus non dat le
ſionem

INuidia oc
caſio eſt ſpūalis ⁊ cor/
poralis mortis. Nā vt ſcribi
tur Sapien. Inuidia diaboli
mors introiuit in orbē terrarꝫ.
q̄ ſcʒ videns diabolus hoīem
eſſe ī ſtatu felici ⁊ ad illū locū
poſſe accedere. vn̄ ipſe ceciderat
doluit ⁊ temptauit ⁊ vicit ⁊ ho
mo vtriuſqꝫ ſum̄am mortis in/
currit tunc. ⁊c. vt dr̄ Gene.iij
Cayn motus inuidia abel fra/
tem ſuū occidit. q̄ eius mun̄e/
ra ⁊ nō ſua dn̄s accepit. Gen̄
iiij. De hac materia q̄re in ca.
de homicidio ca.lvi. Inui/
dia caret ola miſeria. ſʒ poſitis
in diuitijs. in honorib⁹ inui/
detur. Naʒ q̄ dn̄s bn̄dixerat
yſaac ⁊ multiplicat⁹ eſt. ob hoc
inuidebant ei paleſtini. Geneſ
xxvi. Propter honorē quē da/
bāt paleſtini dauid canētes
pcuſſo philiſteo dicen. Saul
percuſſit mille ⁊ dauid decem
milia. inuidere cepit ſaul ⁊ pſe/
quebat dauid.i. Reguʒ.xviij.
Videntes ſatrape ⁊ principes
q̄ daniel eos in honoribus ſu
perabat q̄rebāt occaſionē con
tra eū. vt dr̄. Dan̄.vi. Pn̄cipes
ſacerdotū audientes a pueris
xp̄m honorari. clamātes oſan
na. ⁊ videntes miracula ſunt
cōtra xp̄m per inuidiā īdigna

ci. Mat. xvi. Luce. xix. Audiē/
teſ phariſei lazarū ſuſcitatum
et turbā ſequentē criſtū inui/
dētes collegerūt conſiliū. Jo/
hā. xi. ¶ Inuidēt ſapientib⁹ et
docentib⁹ bona ab his q̄ neſci
unt ꝛ docere volunt. Naz vi
dens achitoffel ꝙ Cuſi conſi/
liū preualeret doctrine ꝛ con/
ſilio ſuo inuidia ſtimulat⁹ la/
queo ſe ſuſpendit. ij. Reg. xvij.
Petro et Johanne loquentib⁹
ad ppl'ꝫ ſacerdotes dolebāt
Q, ppl'ꝫ inſtruerent Actu.
iiij. Audientes phariſei verba
ſapiētie que ſtephanus diſſe/
rabāt cordibus ſuis qꝛ inui
dia inuidus corrumpitur itus
et extra. et ſtridebant dentib⁹
ſuis in eū. Actuū. vij. Conue/
niētibus ciuibus audire pau/
lum ꝛ barnabam iudei repleti
ſunt zelo. Actuū. xiij. ¶ Inui
di nō valentes ſe aliter ſatia/
re murmurant et detrahunt
ad modum canis latrantis.
Sic Alchimus proditor iude
ꝛ Nycanor inuidia detrahe/
bant. ij. Machabeoꝝ. xiiij.
De hac materia quere plura i
ca. de detractione capi. xxxix.
¶ Inuidi non parcunt ppin/
quis et attinentibus eis qui
inuideant omnibus ꝛ detra/
hunt et offendunt. Naz rach/
el Lye ſorori ſue inuidebat Ge
neſ. xxx. Fratres Joſeph inui
debant et videntes ꝙ a patre
plus amaretur. Gen. xxxvij.
Maria ſoror moyſi et aarō fra/
ter eius in moyſen īuidia mo
ti ſunt. Nume. xij. Frater filij
prodigi videns fratrem ſuum
cum honore receptum īdigna
batur et et noluit intrare. Lu/
ce decimo quinto capitulo
¶ Inuidi in quantum poſſunt
nituntur impedire bonoſ qui
ab alijs fieri volunt bene ope
rantibus multimode detra/
hentes. Nam edificantibus
templum filij Juda poſt redi/
tum de Babylone gentes inui
dentes eis multipliciter inui
debant et grauiſſime vexabā
tur eos. primo Eſdre quarto. c.
Audiētes Sanaballat ꝛ tho
bias ꝙ veniſſet homo qui q̄/
reret proſperitatem iſrahel co/
triſtati moti ſunt contra edifi
cantes. vt clare habetur Ne/
emie quarto capitulo. Cuz ex
Athenienſibus multi iudei
crederent inuidentes concita
uerunt omnes ciues. vt habe
tur Actuum decimo ſeptimo

Jnuidiam debent fugere boni
hoies quātūcunqʒ ab ea aliqñ
ſtimulentur. Nā cū duo viri
pphetarent in caſtris Jeſue q̄
ſi inuidens eis. q2 mos eſt di
ſcipulorum inuidere doctrine ali
orū magiſtrorum dixit moyſi. Do
mine mi phibe eos. at ille. qd
emularis pro me. nec ad inui/
diā pphetantiū induci potuit
verbis eius. ſʒ deſiderabat ſin
gulos pphetare vt dr. Nūme
ri xi. Fugit Johānes baptiſta
inuidiā. q2 cuʒ dicerent ei di/
ſcipuli ſui ſimiliter ſunt mo/
ti inuidia. q2 chriſtū baptiſa/
uit et tūbe ſequebātur eū. Re
ſpondit. Jn hec gaudium me/
um impletum eſt. Joh an. iij.

Capitulũ. 67.

De ipocriſi et ſimulatore
Jpocrite et ſimulatores
Gentes decipiunt bona ſi
mulantes.
Porros accipiunt frondes
deteſtantes.
Dentes ſuſcipiunt morte
comminantes

Jpocrite et
ſimulatores intēdūt
ſemꝑ ſuis ſimulationib9 ali/
quā deceptiōem inferre. ſicut
amō ſimulauit ſe languere vt
ſororē ſuā thamar ad ſe veni/
re faceret. vt eā deciperet et op/
primeret. qd et fecit. ij. Re. xiij.
Giezi ſimulauit dñm ſuū veſti/
bus indigere vt naamā dec x
ret et ipe acciperet veſtimēta. iiij.
Re. v. Appolonius pacē iudeis
ſolemnitatib9 ſabbatū ſimulauit.
et ſic eos decipiēs arma ſumēs
multos ex eis neqter trucida
uit. vt dr. ij. Macha. v. Phari
ſei placida verba ſaluatori di/
cebant. volentes eū capere in
ſermone. Mat. xxij. et. Marci
xij. Nō ſolū hoīs ſʒ etiā ipm
deū ipocrite conant decipe. Et
tō ſymō mag9 reputabat ſe eē
deū ſimulans ſe volare in aere. qd
diabol9 mō fecit quē petr9 tur
piter pſtrauit. vt patʒ i legēda
ſctōrum. Legit et de ſymone quo/
dā q̄ volebat emere ſpm̄ ſctm̄
Actu. viij. Jpocrite cauēt ſi
bi. de peccatis minorib9. de maiori
bus vicijs nō curātes. De q̄
bus dicit dñs. q ſūt collātes
pulicē et deglutiētes camelū.
Mat. xxiij. Phariſei noluerūt i
trare i paſcituen pretorium
vt ñ cōtāminarent pꝑʒ cas dic
accidere nō timētes. Joh. xviij

Archiſynagogus volebat ſab batū cuſtodire a populo ne ſanitatē reciperet. ſed non timebat offendere deum detrahendo et. ꝛ populū a bono ſubtrahendo. Luce.xiii. ¶ Ipocritas ponit dñs maledictionib' reprehenſionibus ꝛ flagellis ꝛ ſic ſunt a prelatis ꝛ a predicatoribus arguendi. Nā vxori Jeroboā que de viri cōſilio mutato habitu ſe aliā ſimulauit prophetā inquirens. Cui achias propheta dñi de mandato ſibi ꝛ viro ſuo multas maledictiones ꝛ flagella ſimul cum nece filii nunciauit. iii. Regū. xiii. Nā cum ſcriptura diuina generaliter impiū deteſtatur. tñ ſingulariter ve infernale ipocritis multiplicitter cōminatur dicens. Ve vobis. Mat.xxvi. Manifeſte ipocriſim ananie ꝛ zaphire Petrus acriter increpādo puniuit. Actuū.v. Helyman magū paulus grauiter de ipocriſi increpauit Actuū.xiii.

Capitulū .68.

¶ De ira dei contra delinquentes

¶ Iraſcitur dñs non obſequētibus eius preceptis

¶ Deū colentibus aris erectꝫ

¶ Laudes canētibus pro iā receptis

¶ De miſerentibus rebus incepti

¶ Pro preſidētibus ꝑcit ſubiectis.

Iraſcitur deus cōtra inobedictes et ꝛ ꝓceptis eius. Sed notandū ante oīa ꝙ ſm Auguſtinū ii.v. de ciuitate dei. Ira dei non eſt perturbatio animi eius. ſed iudiciū quo irrigatur peccato. Cogitatio vero eius ꝛ recogitatō mundanoꝝ eſt īmutabilis ratio. Nō em ſicut hoīem ira cuiuſcumqꝫ facti ſui penitet. cuius eſt de omnibus oīno reb' tam fixa ſententia quā certa ꝑſcientia. Sed ſi nō vtit ſcriptura talibus verbis nō quō familiari inſinuabit omēꝫ gratiam hoīm quibus vult eē cōſultū. vt preterreat ſuperbiētes excitet negligentes exercet q̄rentes. ꝛ alet intelligētes quō nō faceret ſi nō ſe prius inclinaret. ꝛ quō deſcenderet ad iacētes. Sic iratus cōtra moy

ſem nolentem recipere ducatū
populi qn̄ pluries mādauit et
Exo.iiij.Cōtra egiptios nolē/
tes obedire deo.ꝓplm dimit/
tendo iratus eſt deus et miſit
iram ſuā.Exo.vij.Propter in
obedientiā populi ꝛ moyſi iratus
eſt dn̄s contra eū ad aq̄s
cōtradictionis.Vn̄ ipſe dixit
Eſt mihi dn̄s iratꝰ ꝓpter vos
Deute.ij.Filij iſrael qꝛ nō obe
dierūt ꝛ tulerūt de anathema
te iratus eſt deus.Joſue.vij.
Dixit ioſias.Magnus furor
dn̄i ſtillauit ſuper nos.qꝛ non
cuſtodierūt patres noſtri pce/
pta dn̄i dei noſtri.ij.Paralip.
xxxiiij.Multū debent chriſti/
ani irā dei timere.cū Artaxer/
xes rex paganus dixiſſz.Oīa
in nobis ſm̄ legem dei fiant
ne forte ira dei exurgat.i.Eſ/
dre.vij.Jraſcitur deus ido/
latris deū celi nō adorantibꝰ
Nā iratus eſt dn̄s ſalomoni
eo ꝙ auerſa eſſet mēs eiꝰ a dn̄o
quia deos alienos propter mu
lierem adorauerat.iij.Reg.xj.
Propter peccatū idolatrie ira
tus eſt dn̄s contra populum
iſrael.et tradidit eos in manꝰ
azahel regis ſyrie.iiij.Reg.xiij
Propter auguriū ꝛ idolatriaz
irritauerunt dn̄m filij iſrahel
Jdeo iratus eſt eis.ij.Paralí.
xxviij.Jncreduli quaſi idolatre
reputātur ſuper quos deſcen/
dit ira dei.Naz qui credit in
filiū dei habet in ſe vitā eter/
nā.qui aūt incredulus eſt ira
dei manet in eum.Johā.iij.
Jraſcitur deus contra ingra/
tos qui ſua beneficia nō reco/
gnoſcentes peiora mala acu/
mulant.ſic iratus eſt cōtra a/
maſiā regem iuda.qui diuino
auxilio ſuperauit ydumeos et
attulit deos eoꝝ ꝛ adorauit eoſ
ij.Paralip.xxv.Ezechias nō
retribuit ſm̄ beneficiū dn̄i.ſz
eleuauit cor ſuū contra dn̄m.
ꝛ facta eſt ira dei contra iudā
et iſrael.ij.Parali.xxxij.Ser
uus nequā ingratus cuiꝰ dn̄s
mīnꝰt ot ꝛ tāta dimiſerat no/
luit miſereri cōſerui.Matthei
xviij.Jdcirco iratus dn̄s tra
didit eū tortoribꝰ donec q̄ debi
tū nouiſſimū reſignaret.Jude
is nō recognoſcentibus grām
ſanatōis infirmoꝝ quā chriſtꝰ
faciebat infirmis.ſz obſeruāti
bus ſi ſabbato curaret vt ac/
cuſarent eū.iratꝰ eſt dn̄s ſup
cecitatē cordis eoꝝ.Marci.iij.
Cōtra ingratos inuitatos ad

cerũt ⁊ nolentes venire. ſed per ſequẽtes ſeruos ⁊ nuncios iratus eſt dñs qui perdidit homicidas ⁊ eorũ ciuitates ſuccendit. Luce. xx. Mat. xxij. Iraſcitur dñs contra peccatores diuerſoꝝ viciorꝫ. Sic irat⁹ eſt contra populũ ſuũ ꝑpter peccatũ gule. qui populus eſtuabat deſiderio carniũ ſedens et merens vt hr̃. Nũe. xi. De quo ſitis aũt dr̃. Comederũt ⁊ ſaturati ſunt. puocauerũt autez te ad iracundiaz. Neemie. ix. Propter peccatum murmurationis egreſſa eſt ira a domino ⁊ plaga. Nume. xvi. Propter viciũ luxurie iratus ẽ dominus contra ꝑplm fornicantem cũ filiabus moab. Nũe. xxv. Tractãtes eucariſtiaz indigne exterminantes irã dĩ. Maz Oza qꝛ indigne tetigit arcam dei vt eam ſuſtentaret iratus eſt dñs ⁊ ꝑcuſſit eũ et mortu⁹ ẽ. ij. Regũ. vi. Qꝛ Joſaphat ſociauerat ſe pctõrib⁹. achab dixit ei. Jeſu irã dei meruiſti. ij. Paralip. xix. Contra peccatores non loquentes recta iraſcitur dominus. ſic iratus eſt contra helyfas ⁊ duos ſocios eius. quia contra Joab non loquebãtur rectũ. Job xlij. Multum timenda eſt illa ira quam dñs oſtendet peccatoribus in die iudicij. De qua dicit Johannes. Reges terre. ⁊c. dicent montibus cadite ſuꝑ nos ⁊ abſcondite nos ab ira agni. Apoca. 6. Iram dei debent prelati auertere a populo orationibus ⁊ obſecrationibus. ſic fecit moyſes dicens. Cur iraſcitur dñs populo ſuo. Exodi xxxij. Occaſione chore irato domino dixerunt moyſes ⁊ aaron orantes ad dominũ fortiſſime de⁹ ſpirituũ. Nũ vno peccante ira dei contra oĩes deſeuiet. Numeri. xvi. Propter hanc cauſam conſtituit Joſaphat iudices ⁊ principes id eſt prelatos dicens eis oſtẽdite fratribus veſtris vt non peccent. ne ira dei deſcendat ſuper eos. 2. Para. xix.

Capitulũ. 69.

De ira hominis per zelum
Iraſcit hõ bono zelo contra mãdata dei non implẽtes.
Inordinata vita viuentes
Cum obſtinata mente degentes
Ut ꝑpetrata ſint penitẽtes

Ca.69. de ira hoīs per zelum.

IRaſcuntur prelati non obedientib⁹ preceptis vel mandatis eccleſie. Sed ſciendū eſt ꝙ ira ꝑ zelum eſt iraſci cōtra vicia. ⁊ nō contra homines. Nā ſcḋm beatū Auguſtinū. Sic diligēdi ſunt homines ne errores eorū diligantur. Aliud em̄ eſt odiſſe quod factū ⁊ aliud quod facti ſunt. Sic moyſes cū pharao nollet acquieſcere precepto dn̄i vt dimitteret populū. exiuit ab eo iratus. Exo. xi. Preceperat dn̄s per moyſen populo. ꝙ nullus dimitteret manna quibuſdā reſeruantib⁹ cū ſcaturiret vermibus iratus eſt moyſes Exo. xvi. Heliſeus iratus eſt contra ioab. q: non percuſſit terrā ſagitta ſicut ei fuerat imparatum. iiij. Regū. xiij. ¶ Iraſcūtur hominum viri ⁊ maxime prelati qn̄ vident inordinate viuētes ⁊ tranſgredientes obſeruantias. ⁊ ceremonias ordinatas. Sic Moiſes reuertens ⁊ videns populū inordinate viuentem ſiue ludētem ⁊ vitulū adorantem. iratus proiecit ad radices montiū tabulas et confregit Exo. xxxij. Cum reuerſus eſt moyſes ⁊ repperit hircū pro peccato exuſtum. q̄ debebat comedi ē iratus contra Eleazar ⁊ ythamar. Leuiti. x. ¶ Iraſcūtur etiā viri contra homines obſtinatos in malo. q̄ nec ammonitionib⁹ nec exhortatōibus corriguntur. Sic moyſes vidēs obſtinatā rebellionem chore ⁊ complicium eius iratus eſt. nihilominꝰ pro eis orauit. Nume. xvi. Conſiderās ionathas obſtinatā maliciā patris contra dauid ſurrexit a menſa in ira furoris. i. Regū. xx. Reſpexit dn̄s ī ira obſtinatos iudeos q̄ obſeruabant eū. ⁊ contriſtatus eſt. Mar. iij. ¶ Iraſcūtur iudices cōtra reos vt eos puniant. Quia ſcḋm Criſoſto. Tolle irā doctrina nō proficit iudicia nō ꝓcedunt. Sic audita dauid parabola a nathā iratus aduerſus hoīem dixit. Viuit dn̄s quia hō mortis ē ij. Regū. xij. Neemias propter vſuras quas exigebant optimates. iratus increpabat eos Neemie. v. Audita ab heſter querimonia de amon rex aſuerus ſurrexit de conuiuio iratus. Heſter. vij.

Capitulū .70.

De ira hominis per odiuꝫ
Iraſcuntur mali ex inuiden/
tia ad felicitatem
Per attrahentia ad iniqui
tatem
Ex extollētia ad rapacitatē
Ex negligētia ad vtilitatē
Ex diſplicentia propteruti
tatem

IRaſcūtur ſolum inuidi ꝑpter i/uidiam contra innocenteſ. ſic iratus eſt cayn contra fratreꝫ ſuum abel. ⁊ occidit eū. Gen. iiij. Audiens ſaul cōmendari dauid iratus eſt ⁊ diſplicuit ei ſermo. i. Regū. xviij. ¶ Inuidi etiā iraſcūtur cōtra excuſantes illos quibus inuident Nā cū Jonathas excuſaret Dauid iratus eſt ſaul contra eū iurgio. i. Regū. xx. Cū audiret ſanabellath ꝙ murus Jeruſalē mutaret ex inuidia iratus eſt. Neem c. iiij Audiens anthiochus prelia ⁊ victorias iude machabei iratus eſt. pmo Macha. iij. ¶ Iraſcūtur mali ꝑpter bonos qn̄ nō poſſūt eos ad malū inducere. vel a bono retrahere. Sic iratus eſt. Balach contra balaam. qꝛ noluit maledicere populo dei. Nūeri xxiiij. Irati ſunt magiſtratus holofernis cōtra achior loqn̄/te pro populo dei. volentes oc cidere eū. vt dꝛ Judith. v. Eliu filius buzites iratus eſt cō tra iob vere ↄtēdentē ſe iuſtum eē. Job. xxxij Gentes irate ſūt qꝛ filij iſrael edificauerūt tem pla ⁊ ſanctuariū ſicut prius. i. Macha. v. Tortores eſcazari audientes verba conſtātie eiꝰ in irā conuerſi ſunt. ij. Mach. vi. Poſt cōſtantia verba ſeptē fratrū accenſus eſt antiochuſ ⁊ magis deſeuit. ij. Machabe. vij. ¶ Iraſcūtur tyranni ſup/bi contra ſubditos ſuos inue nientes cauſam. vbi nō eſt cā. vt ſubditos ſpoliāt ⁊ occidāt Sic iratuſ eſt achab cōtra na both vt vineā eius auferret. ⁊ iniuſte fecit eū occidi ſcilꝫ de cōſilio iezabel damnari et la/pidari. iij. Reg. xxi. Senacherib fugiens plagā quā intule rat ei deus iratꝰ multos iude os occidit. Thobie. i. Holofernes exarſit in iracūdiā audiens ꝙ iudei defendere ſe pararēt. Judith. v. Iratꝰ ē amon cō

tra in macedochcũ. qꝛ et diuos ho
nores impẽdere recuſabat. Heſter. iij.
Nabuchodonoſor i ira
magna precepit ſapientes ba
bylonis occidi. qꝛ neſciebant
ſomniũ iudicare. Dañ. ij. Itez
nabuchodonoſor in ira ⁊ furo
re iuſſit ſibi tres pueros pſen
tari. ⁊ in ignẽ ardentez mitti.
Dañ. iij. Dũcs anthiochus
ꝙ nõ poſſet expugnare perſipo
lim iratus eſt ira magna. ſcd̃o
Macha. ix. Iraſcitur male
cõtra inſtruẽtes ⁊ conſulẽtes
recte. Sic poſt ſalubre cõſiliũ
heliſei naamã iratus rece-
bat indignans. iiij. Regũ. v.
Aſa iratus eſt contra anan p
phetã reprehendentẽ eũ. vt dꝛ
ij. Para. xvi. Ozias rex irat⁹
eſt cõtra ſacerdotes ⁊ minaba
tur eis. qꝛ arguebãt eũ ꝙ ado
lebat incenſum. ij. Para. xxvi
Dicente thobia. Videte ne e-
dus furtiuus ſit. vxor ei⁹ ira-
ta eſt. Tho. ij. Principes iuda
irati ſũt cõtra Ieremiã pdicã-
tem veritatem ⁊ incarceraue-
rũt eum. Iere. xxxvij. Reſpon-
dente chriſto de veritate illis
de nazareth. repleti ſunt oẽs
de ſynagoga ira. Luce iiij
Iraſcũtur vidẽtes ⁊ credẽtes
ſe decipi vel illudi. Sic irati
ſunt viri de effraym. qꝛ ſepa-
uit eos Amaſias ab exercitu
ſuo. vt dꝛ. ij. Para. xxv. Ionas
credens ſe decipi. qꝛ niniuen
nõ eſt ſubuerſa deſiccata ede-
ra iratus eſt. Ione. iiij. Iratus
eſt Herodes illuſus a magis
Matthei. ij.

Capitulũ. 7I.

De occultis dei iudicijs
Iudicium dei occultũ eſt
Bonũ elicere de ĩdecentib⁹
Penas adijcere ſe diligen
tibus
Magna ſubijcere dire re-
gentibus
Poſſe deficere ſtare creden
tibus
Rebñdicere iã penitentib⁹.
Nil poteſt dicere quis de
latentibus

Iudicio dei occulto fit vt aliquãdo
fiat aliq̃ q̃ vidẽ nobis male-
facta. vt in aliq̃d bonũ eliciat
qꝛ tũc potuit nobis fieri mani
feſtũ. Nã ſciebat deus homi
nẽ peccaturũ. ⁊ tñ fact⁹ ẽ ab eo
peccabilis cũ potuiſſꝫ ĩpecca-
bilis fieri. ſꝫ ꝓpter bonũ occaſio

one illius cuiꝰ ſeq̄retur. ſ. in/
carnatio filij dei. nō de incar/
natōe hoīs. ſꝫ de incarnatione
filij dei. Gen̄. i. ꝛ. iij. Vendit⁹
Joſeph a fratrib⁹ ſuis. conſecu
ta ē liberatio egipti ꝛ circūſtā
tiū regionū. De. xli. Expulſauit
moyſes de egipto. ꝛ poſtea dei
habuit viſiōes. ꝛ fuit prīceps
populi. Exo. ij. ꝛ. iij. ꝛ ſequenti
bus. ¶ Judicio dei occulto ꝑ/
mittit de⁹ aliqn̄ iuſtos flagel
lari in mūdo. vt ſi q̄d habue/
rint rubiginis flagelli percuſſio
ne purgētur. ¶ Nā anteq̄ filij
iſrael educerētur de egipto lō
go tempore affliciti ꝛ flagella/
ri permiſit. Exo. xij. Thobias
poſt pia miſericordie opera ī q̄/
bus erat ſolicit⁹ lumine ē pri/
uat⁹. Tho. ij. Mirabāt ꝛ ſcāda
liſabātur amici tob iuſti vidē
tes eum tale flagellari. Job. ij.
Prophanatū ē ꝑ āthiochū ve
nerabile templū dei. ꝛ dei fide
les ꝑls interfect⁹. ij. Macha.
xv. Tpe anthiochi multi boni
hoīes interfecti ſūt. ex quo de/
us elicuit maioꝝ punitiōem ꝛ
quorūdā correptiōem. ꝛ multo/
rū occiſoꝝ merita fuerunt deo
multiplicitet augmentata. ij.
Macha. vi. ꝛ. vij. Judas ꝛ Jo
nathas ꝛ ſymon fratres fide/
liſſimi fuerūt mirabiliter mor
tui. i. Mach. xij. ꝛ. xiij. Eleaſar⁹
vir bonus ꝛ ſenex ꝛ illi ſepteꝫ
fratres fuerūt ꝓ lege dei terri
biliter cruciati. ij. Macha. vi.
ꝛ. vij. Maria puriſſima virgo ꝛ
ſanctiſſima regina celi cuꝫ io/
ſeph ꝛ puero ſaluatore dati ſūt
fugere in egiptū ꝓpter timorē
herodis. Mat. ij. Occiſi ſunt
innocētes ab herode. ſꝫ nunq̄
tm̄ ꝓfuiſſet obſeqio q̄ntum ꝓfu
it odio. Mat. ij. Johānes bapti
ſta ſāctitatis exemplū fuit ab
herode nequiſſimo decollat⁹.
Mat. xiiij. Mar. vi. Johānes
īnocēs ī paſſiōe ſua paſſ⁹ ē ab i
niquis diuerſa genera tormē/
torum. Actuū per totū. Pau/
lus fuit multipliciter īcarce/
ratus ꝛ ceſus. vt a predicatiōe
ceſſaret. Actuum. xvi. Et ta/
men hoc factum eſt volunta/
te diuina vt inde multas vti
litates efficeret. ¶ Nam meritū
Pauli exercuit. exempla vir/
tutū reliquit. ꝛ melius docu
it per opera q̄ docuiſſet per ver
ba. ¶ Nec ſanctus Paul⁹ tan
tum profuit predicando quā/
tum ipē profuit epiſtolas trā
mittendo. vt habet Actuū. ix.

Capitulum. 71.

¶ Judicio dei fit vt mali ĩdu-
rentur in malo. ⁊ exaltentur ĩ
mundo ad maiorem eorum cõ-
fuſionē ad penã preſentialis
vel future. Sic indurari pro-
miſit cor pharaonis. ⁊ eum ſu-
per populum exaltari. vt mira-
bilem vindictã oſtenderet pa-
tenter in mari contra eũ. Ex-
od. xiiij. ⁊ xv. Multa regna ꝑ-
miſit deus ab Holoferne va-
ſtari vt per manũ femine deij-
ceret eum. Judith. xiij. Satis
ꝑmiſit deus proſperari Hero-
dē qui decollauit iohannem
ad petitiõem meretricis ⁊ ſalta-
tricis puelle. Nec legimus ĩ
canone de aliquo illoꝝ deum
in preſenti vltionem feciſſe. ſ;
reſeruauit eos ad futura ⁊ grã-
uia tormenta. Mat. xi. Mat.
xiiij. De hac materia q̃re plu-
ra de ꝓſperitate mundana ca.
xi. ¶ Judicio dei fit aliq̃n oc-
culto. vt boni aliq̃n in diuer-
ſa peccata labãtur. vt q̄ ſe exi-
ſtimat ſtare videat ne cadat.
vt nullus pro ſtatu quam ha-
bet vel bonũ quod facit debet
alta ſapere. ſed timere. Nam
Gedeon poſt mirabilẽ victori-
am dei virtute obtẽta fecit e-
phod. qd factum eſt ei et eius
domui ĩ ruinã. Jud. viij. Mo-
yſes q̄ totiens populũ recon-
ciliauit peccãtē. ipſe ad aquas
contradictiõnis peccauit. Nu-
me. xx. Sampſon d̄ ſterili mi-
raculoſe angelo nunciante cõ-
ceptus fuit pluries per muli-
erem deceptus. Judicum. xvi.
Saul non erat in populo me-
lior qñ fuit electus. q̄ fact⁹ peſ-
ſimus fuit a dño reprobatus
i. Regũ. xv. Inter alia mala q̄
Saul fecit qd ſatis videtur
mirabile ſanctũ Samuelē a
phitoniſſa femina ſuſcitari. i.
Regũ. xxviij. Aug⁹ tñ di. ĩ li-
bro de doctrina chriſtiana. ꝙ
fuit imago ſamuelis. non ipſe
ſamuel. nec eius aĩa ⁊ tal' ima-
go fuit arte ſacrilega demonũ
preſẽtata. Dauid ſanctiſſim⁹
et ſalomon ſapientiſſim⁹ ſpe-
cialiter a domino commenda-
ti. ij. Regũ. vij. Ambo tam̄ in
peccata grauiſſima corruerũt.
Dauid. ij. Regũ. xi. Salomõ
iij. Regũ. xi. Jeroboam q̄ fuit
a dño ſuper decem tribus cõ-
ſtitutus populũ ad idolatriā
concitauit. iij. Regum. xij. Je-
hu rex iſrahel q̄ magno zelo ꝑ-
ſecutus Baal ab idolatria Je-
roboam non receſſit. iiij. Re. x.

Joſias rex iuda ſanctiſſimam
vitam duxit. qui poſtea cõtra
voluntatẽ dei cuȝ rege egypti
pugnauit ⁊ bellum perdidit. ij
Para. xxxv. Petrus apoſto-
lorum princeps ⁊ caput eccleſie
ter dñm nõ cognouiſſe aſſeru-
it. Mat. xxvi. Thomas qui cõ-
fidenter dixerat. eamus ⁊ mo-
riamur cum illo in reſurrectõ-
ne dubitauit. Johãnis. xx. Ex
iſtis duobus exemplis ſecu-
tum eſt ꝙ petrus fuerit miti-
or cõtra peccatores. ⁊ ꝙ nullus
debet de ſua firmitate confi-
dere. ⁊ ſiue cadat ſiue dubitat
de dei oĩpotẽtis miſericordia
nunꝙ̄ deſperet. Judas apoſto-
lus dñi ⁊ diſpenſator collegij
in ſcelus xp̄i proditõnis inci-
dit. Mat. xxvi. Judicio dei
fit aliquando vt pctõres puni-
ant in pñti. vt magnificet̃ ĩde
deus. Jdeo de quibuſdaȝ dñi
ſnia fuit vt ĩdurentur corda e-
orũ ⁊ caderẽt ⁊ perirent. Joh. xv
Hoc ipõ ꝙ filij iſrl' manſerũt
xl. ãnis ĩ deſerto ꝑpter pecca-
ta ſua amplius magnificat⁹
eſt dñs. q̃ tanto tp̄e eoſdeȝ in
ſolitudĩe pauit. ⁊ tñ in pmiſſi-
onis terrã nõ ĩtroduxit. Nũe.
xx. xviij. ⁊ Deute. i. Jrat⁹ filijs

iſrahel dñs ꝑpter pctã eoꝝ di-
xit. Nõ adijciã vt vltra vos
liberem. Jud. ij. Filij beniamĩ
ꝑpter ſcelus vxoris leuite ſic
grauiter ſunt puniti vt pauci
remanſerũt. Jud. xx. Dimiſit
dñs arcã capi ab ĩcircũciſis.
vbi multa miracula fecit. ex
quo magnificat⁹ eſt dñs. i. re-
gũ. iiij. Terribile fuit vt duos
qͥnquagenarios principes fe-
cit helyas ab igne ibi deuora-
ri. vt appareret dei magna po-
tentia. ad cui⁹ nutũ obediunt
vniuerſa. iiij Regũ. i. Occidit
leo virũ dei. ſȝ de carne nõ co-
medit. iij regũ. xiij Diuia iuſti-
cia punit ĩterdũ malos hoĩes
per peiores. Sicut filij iſrael
puniti ſunt per chaldeos. Jſa-
ye. xiij. Judicio dei occulto
dat ipſe ſuper pctõres ſnĩaȝ pe-
ne ⁊ poſtea placatus pnĩa par-
cit eis. Nã cũ eſſet achab ſce-
leratiſſimus. ⁊ audiret penã p-
cẽimbus exigendã cepit hũi-
liari exterius. ⁊ dñs penam i-
fligere prolongauit iij. Regũ
xxi. Ezechie dedit dñs ſnĩaȝ
ꝙ mori debebat. ſed cum oraſ-
ſet cum lacrimis deus ſentẽ-
tiam reuocauit. iiij. Regũ. xx
Manaſſes terribilia facino. a

perpetrauit ⁊ ad dn̄m conuer
ſus fuit a dn̄o eſt exauditus.
ij. Para. xxxiij. Niniuen ſub
uerti debebat. ſed ꝓpter penitē
tiam euaſit ſubuerſionis peri
culū. Ione. iij. Iudicio dei oc
culto ſūt aliqua quoꝝ de⁹ ſo
lus inueſtigator eſt. De qbus
nullus hō balbutiendo loqui
poteſt. q ſūt ſolo ſuo ſecreto cō
ſilio relinquēda. Sic mortiu
tus dauid fecit ordinatōez ſa
tis mirabilē. Sed q̄ſ ſcriptu
ra cōmendat cū nō debet per
quiri vlterius. iij. Reg. ij. Qui
dam ſcriba obtulit ſe ad ſequē
dum dn̄m. ⁊ nō fuit admiſſus
Aliū vero incitauit qui nō vi
debatur volūtarius ad ſequen
dū dicēs. Dimitte me ſepelire
mortuū. Mat. viij. Lu. ix. Fe
cit dn̄s virtutē in Corozaim
⁊ bethſaida vbi parū profecit.
⁊ nō in tyro ⁊ ſydone vbi plu
rimū profuiſſet. Luce. x.

Capitulꝫ. 77.

De iudicijs hominū rectꝭ.
Iudex vt recte iudicet debet
perq̄rere cauſe decentiam
Senſuſ exq̄rere ſufficiētiā
Rectum perquirere dando
ententiam.

Iudex vt re
cte iudicet debet cām
prius diligenter inueſtigare ⁊
examinare vt recte cognoſcat
quam ſententiā ferre debeat. Tō
dr. Cauſam quā neſciebā dili
genter inueſtigabā. vt dicitur
Job. xxix. Deus cui nil latere
pōt. vt de hoc iudicibus exem
plū demōſtraret. deſcendit vi
dere ciuitatē quā superedifica
uerūt filij Adam anteq̄ eos
puniret de diuiſione linguaꝝ
in babylonia. Gen̄. xi. Nolu
it dn̄s ſodomitas iudicare an
teq̄ diceret. Deſcendā ⁊ vide
bo vtrū clamorē qui venit ad
me opere cōpleuerint. Gen̄. xix
Salomon vtiliter ſubtiliter ⁊
diligenter inueſtigauit cauſā
illaꝝ duaꝝ mulierū. ⁊ ſic iuſtū
iudiciū iudicauit. vt patet. iij
Regū. iij. Diligenter ⁊ diſtin
cte examinauit daniel duos
ſenes de falſo crimine in Su
ſannā. Dan̄. xiij. Noluit feſt⁹
preſes ſubito paulū iudicare.
ſed dixit. Non eſt conſuetudo
romanis aliquē iudicare ante
q̄ accuſatus fuerit. Preſes ac
accuſatores locūq3 defenden
di ad obiecta crimina habeat ⁊c

ſ. inel⁹ valeat inueſtigari Actu. xxv. Iudex vt recte iudicet nō debet ſtare ſuo proprio ſenſui: ſed in quibus eſt aliquod du biū velle debet conſiliū diui/ nuum pariter et humanū. Sic moyſes conſilio ietro acq̄euit. vt det populū ſalubriter iudi/ caret. Exod. xviij Ob hanc cauſam cōſtituit moyſes ma iores iudices et minores. vt ſi mul haberent conſilium. Exo xviij. Conſuluit moiſes ꝑpter cauſam filiaꝝ ſafphat. et reſpō dit dn̄s Cum mortuus fuerit vir abſq₃ filio ad filiam eius trāſibit hereditas. Nu. xxvij

Iudex vt recte iudicet poſt inueſtigatōnem et conſilium habitam debet rectam habe/ re ſententiam. et nec prece nec precio. nec amore nec odio deui are a tramite veritatis. Sic moyſes de duodecim bobus. et ſex plauſtris iudicium iudi/ cauit eſſe filiorum carith. licet eſſent ſibi propinquiores. Nu meri. vij. Recte iudicauit moy ſes ꝙ filij ruben et ceteri q̄ pe tebant terram iam acquiſitaꝝ armati alios ad bella precede/ rent donec eſſet alia terra ac/ quiſita. vt clare habetur Nu meri. xxxij. Anthiochus licet eſſet malus recte iudicauit an/ dronicū. qui iniuſte occiderat Onyam. ſecundo Machabeo rum quarto

Capitulū. 73.

De iudicijs hoim falſis

Judicium iniuſtum eſt cū interrumpitur vana gloria et vigilia

Quando corrumpitur ex au aricia

Qando prorumpitur ire nequitia

Qando dirumpitur ex a micicia.

Iudex tūc inique et iniuſte iudi/ cat quando cau ſam non dili/ genter examinat. ſed ſignis et relationibus cito credit. Sic Iudas male iudicauit Tha/ mar cōburendam. audiens ꝙ eſſet fornicata cum alio. et nō prius examinans veritatem. Geneſis. xxxviij. capitu. Do minus Ioſeph nimis cito cre didit verbis coniugis Ioſeph falſe accuſantis. et ipſum ſine examine aliquo tempore carce re mancipauit. Geneſ. xxxix

¶ Ca. 73. de iudiciis hoīm falſis

Judicat iudex īiuſte ꝑ aua
riciā corruptus pecunia q̄ per
uertit tūc iudiciū. Sicut dr
de filiis ſamuelis. Decliaue
rūt poſt auariciam ⁊ peruerte
runt iudicium. i. Regū. viij.
Injuſte protulit dauid ſenten
tiam mifiboſeth propter mūe
ra que dedit ei ſiba. ij. Regū
xx. Poſtq̄ autē cognouit ſen
tentie huius veritatem nolu
it eam immutare. ij. Reg. xix.
De iudicibꝰ noſtri temporis
dici poteſt. qd̓ dicitur de iudi
cibꝰ ⁊ pricipibꝰ iſrl̓. Pricipes
tui infideles ſocij furum oēs
diligunt munera. aurū ſequū
tur. vt dicitur Jſaye. i. Mene
laus culpabilis propter pecu
niam eſt abſolutus ab Anthi
ocho. Et accuſatores eius in
nocentes ſunt ab eodem iniq̄
morte damnati. ij. Mach. iiij.
¶ Judicat iudex nō recte qui
judicat cum ira ⁊ furore. Nā
ira impedit animum ne poſſit
cernere verum. Sic nabuch
odonoſor male iudicauit quā
do in furore et ira ꝑcepit. q̄ oēſ
ſapientes babylonis interfi
cerentur. quia eius ſomnium
ignorabant. Dan. ij. Herodes
in igne iudiciū ꝑtulit. quādo
iratus eſt valde ⁊ mittens oc
cidit omnes pueros qui erant
in Jeruſalem ⁊ in omnibꝰ fi
nibus eius. Matthei. ij ¶ Ju
dex nō recte iudicat qn̄ ad peti
tionem aliquoꝝ amore vel ti
more a via veritatis deuiat.
Sic male iudicauit ſedechi
as de Jeremia qui ad petitōez
principum eius eum ſine cau
ſa terribiliter incarcerauit. Je
remie. xxxvij. Licet darius rex
perſarū ſciret danielem inno
centē. tn̄ ad petitionē ſatrapa
rum fecit eum mitti in lacū
leonum. vt ibi a leonibus de
uoraretur. Dan. vi. Ad petitio
nem babyloniorum rex timore cor
ruptꝰ danielē pena ſimili iudi
cauit. Dan. xiiij. Ad vitꝰ ſal
tatricis petitionem iuſſit He
rodes Johannē iuſtiſſimū de
collari. Mat. xiiij. Mar. vi. Jn
iquum iudicium dedit Pila
tus qui ad petitionem iudeoꝝ
volens eis placere barnabam
ſeditioſum dimiſit. ⁊ Jeſum in
nocentem tradidit morti cru
cis. Mat. xxvij. Peruerſum iu
dicium dederunt magiſtratꝰ
qui paulum qui puellam libe
rauerat a demonio ad petitio
nem queſtuariorum fecerunt

virginis diuersimode flagel/
lari. vt habetur Actuum. vi.

Capitulũ. 74.

De iuramento hominum.
Iurant hoies promiſſiones
fidelitatis.
Conuentiones ſocietatis
Aſſertiones veracitatis.
Punitiones iniqtatis
Peruerſiones temeritatis

Iurare poſ
ſunt homies licite ſer
uare promiſſa cum firma fidu
ciã. Sic Abraam obſeruauit
Abymelech ad reqſitõem ſuã
ꝙ non noceret ei. Geneſ. xxi.
Flente dauid mortem Abſolõ
iurauit ei Joab. ꝙ ſi nõ deſiſte
ret a fletu ipſe ⁊ omnis popu
lus relinqueret eum. Hec pro
miſit vt eum ad conſolatõem
reduceret. ij. Reg. xix. Dauid
Berſabee matri ſalomonis ꝙ
Salomon regnaret poſt eum
iij. Regũ. i. Iurant homies
licite conuentões ſocietatũ
matrimonioꝝ et amicoꝝ fir/
mas ſeruare. Sic Joab et La
ban iurauerũt fedus fir. Ge/
neſis. xxxi. Moyſes iurauit vt
habitaret cũ ietro. ⁊ acciperet
filiam eius in vxorem. Exo. ij.
Pte iurauit Heliſeus non de
relinquere helyam donec poſſz
ſecum eſſe. iiij. Regũ. ij. Pepi/
git fedus amicitie Jonathas
cum dauid et iurauerũt ami/
ko. i. Regũ. xx. Iurant homi
nes aſſerendo veritatem. vt fi
des magis adhibeatur. Sic
chriſtus in pluribus locis ve
ritatem iohannis affirmans
dicebat. Amen amen. Mat. v.
Item paulus propter hãc cau
ſam multociens in ſuis ep̃lis
iuraſſe legitur dicens. Deus
et pater dñi mei Jeſu criſti ſcit
quia nõ mentior. Ad Gala. i.
Et alibi. Teſtis eſt mihi deus
cui ſeruio. Romanoꝝ. i. Itez. ij
Ad Coꝝ. pi Ecce coram deo. qꝛ
nõ mentior. Propter hãc cau
ſam conſueuerunt mendaces
ſua mendacia iuramento fir/
mare. vt ſcilicz maior fides ad
hibeatur eiſdem. quibus quã
tum plus iurauerũt fides mi
nor eſt adhibenda. Sic iura/
uit petrus mentiendo ſe chri/
ſtum nullatenus cognouiſſe.
Mat. xxvi. Mendaciter ⁊ cũ
fraude iurauit anthiochus ſe
pacem tenere. vt crederent ei.
primo. Macha. vi. Iurant

in

aliq̄n hoīes ſiue iudices ⁊ prī-
cipes malefactores punire hu
mana vel diuīa ſnīa. Sic rex
ſalomon audita petitōe pēſſia
adonie. ſcʒ ꝙ volebat vxorē pa
tris ducere. iurauit ꝙ occide
ret eum. iij. Regū. ij. Dixit he
lyas ad achab regem peſſime
operantem. Viuit dominus
in cuius cōſpectu ſto. Si erit
annis his ros vel pluuia. ni-
ſi iuxta verbū meū. iij. Regū.
xvij. Audita parabola dauid
de hoīe q̄ tulit ouem pauperis
iurauit ꝙ ouem in q̄druplum
redderet. ⁊ filius mortis eſſet.
ij. Regū. xij. Iurant aliq̄ te
meritates facere quorū iurare
peruerſum ⁊ peruerſiſſimū eſt
obſeruare. Sic iurauit dauid
deſtruere nabal ⁊ omīa que ha
bebat. j. Regū. xxv. Benadab
rex ſyrie indignatus eſt ad re
prehenſionē iurauit ſi ſuffice-
ret ⁊c. iij. Regū. xx. Similē iu
ramentū fecit yezabel ꝙ occi-
deret helyam. iij. Regum. xix.
Nabuchodonoſor iurauit per
thronū ſuū ꝙ vindicaret ſe de
filijs iſrael. Iudith. j. Miſe iu-
rauit ⁊ peſſime ſeruauit iura-
mentū herodes dare ſaltatri-
ci quicquid volebat ⁊ conceſ-
ſit et caput ſanctiſſimi Johā-
nis baptiſte. Marci. vi. Mat
thei. xiiij.

Capitulū. 75.

De iuſticia et equitate

Iuſticia recta eſt. ſi promeren
tibus ſingula reddantur

Et bona conſequentia be
ne diuidantur

Et aliq̄n indigentibus pre
cijs emantur

Et delinquentibus eque
menſurantur

IUſticia et equitate reddit vnicui-
qʒ qđ ſuū eſt. ⁊ hoc iudiciū ha-
bet a deo. ſcḋm pſal. Reddet vni
cuiq; ſcḋm opa ſua. et ſcḋm Am
bro. Iuſticia cōis eſt virtꝰ red-
dēs vnicuiqʒ qđ ſuū eſt. Jō di-
xit Jacob ad Laban. Rn̄debit
michi cras iuſticia mea. Gene.
xxx. Teſtimoniū dei inſtanter
petierūt filie ſalphat quarū de
iure erat hereditas. cū in here
ditate paterna moyſi ſuccede-
re petierūt. Numeri. xxvij. Di-
xit dauid ſaul. Dn̄s retribuit
et vnicuiqʒ iuſticiā ſuā. j. Re-
gū. xxvi. Iuſticia ſeruari de-
bet in diuidendo coīa ⁊ ordinando

diuiſa in diuidẽdo .maior de
bet diuidere ⁊ minor debet eli
gere. Sic abraã volens ſe ſep
are a loth, dedit et optionē vt
eligeret vnã partem quem vel
let. Geñ. xiij. Conſtituit Da
uid, ⁊ q̃ſi habitū eſt ꝑ lege ꝙ
equa eſſet portio euntiū ad bel
lū ⁊ remanẽtiū ad ſarcinas. j.
Re. xxx. ❡Iuſticia exigit vt
q̃ indiget aliena nõ furtiue. nec
violēter accipiet. ſꝫ cõgruenti
precio emat. Sic dauid nolu
it accipere aream gratis quã
volebat a Jebuſeo. ſed ipam iu
ſto precio comparauit. j. Paral.
xxi. ⁊ ij. Regũ. xxiiij. Audiens
thobias edum balantē dixit.
Videte ne furtū ſit Thobi. ij.
❡Iuſticia exigit vt malis re
tribuatur eadē menſura. etiã in
pñſenti quã ⁊ ipſi alijs retribu
erũt. Et idõ iuſtũ eſt vt nõ pere
at iuſtus cũ impio. vt abraã
dixit. Ge. xviij. Adõibezeth
iuſte amputate ſunt manuū
ſũmitates. ſicut ipſe amputa
uerat ſeptuagita regibꝰ. vt hr̃
Jud. j. Agag q̃ ſine liberis fece
rat mulieres remãſit ſn̄ liberis
mater eius. j. Regũ. xv. Sup
bus amon ſuſpenſus eſt in eo
dē patibulo qḋ ipſe parauerat.
mardocheo. Heſter. vij. Hoſtes
iudeoꝝ eadē die occiſi ſũt quo
ipſi iudeos occidere decreuerāt.
Heſte. ix. Viri q̃ danielem fe
cerunt mitti in lacū leonum.
miſſi ſunt in eodē ⁊ deuorati
ſunt Dañ. xiiij. Duo ſenes q̃
voluerunt iniuſte occidere ſu
ſannam a populo īterfecti ſũt
Dañ. xiij. In eodem loco ī quo
adronicus occiderat oniam fe
cit eũ eunuchꝰ occidi. ij. mach
abeorum. iiij. Jaſon qui mul
tos interfectos inſepultos ab
iecerat lamentatus ⁊ īſepul
tus abiectus eſt. ij. Macha
beorum. v. Anthiochus blaſ
phemus ⁊ homicida peſſimo
vlcere interfectꝰ eſt. ij. Mach
abeorum. ix. Seruo nequã q̃
noluit cõſeruo dimittere repe
tijt dñs debitum tam dimiſ
ſum. Mat. xviij.

Capitulū. 76.

De iuſtis inter peccatores
latentibus

Iuſti inter pctõres inueni
untur caſte viuẽtes cũ lu
Fide feruẽtes (xuriãtibꝰ
cũ idolatrantibus
Sic inocẽs cũ malignãtibꝰ
Viri clemẽtes cũ ĩiuriãtibꝰ

Capitulum. 76.

Iuſti inuē-
ti ſunt inter luxurio-
ſos caſte et honeſte viuentes
quod magnū eſt. Nā qn̄ oīs
caro corruperat viam ſuā di-
xit deus ad Noe. Te em̄ vidi
iſtū corā me. Gene. vi. Loth
caſtus ꝛ continens tūc habi-
tauit in medio ſodomoꝝ luxu-
rie deditoꝝ. Gen̄. xix. Joſeph ī
egipto caſtam fideliter duxit
vitam cū muliere adultera et
laſciua. Gen̄. xxxix. Suſan-
na timens fuit in Babilone
caſtiſſima. vbi ſenes īuēti ſūt
impudici. Dan̄. xiij. ¶ Iuſti
inuenti ſunt fideles ꝛ dei cul-
tores īter infideles ꝛ idolatras.
Sic in terra madian infideli-
um paganoꝝ apparuit domi-
nus moyſi fideli cū oues pa-
ſceret in deſerto. Exo. iij. Cre-
debat helyas ſolus eſſe fidelis
inter idolatras. ꝛtn̄ audiuit a
dn̄o: Reliqui vtri ſeptem mil-
lemilia qui nō curuauerūt ge-
nua ſua ante baal. iij. Re. xix.
Mardocheus ſolus alijs ado-
rantibus amon et diuinos ho-
nores impēdere recuſabat. He-
ſter. iij. Ezechieli dixit deus.
Increduli ꝛ ſubuerſoꝛ ſunt te-
cum ꝛ cū ſcorpionibus habi-
tas. Ezechie. ij. Daniel ꝛ ſocij
eius habitauerūt inter idola-
tras caldeorum adorantes do-
minum deum ſuū. Dani. iij.
Mathatias cum filijs eius ꝛ
cum paucis tempore antho-
chi īuenti ſunt fideles. primo
Macha. ij. De fide centuriōis
dixit chriſtus. Nō inueni tā-
tam fidem in iſrael. Matthei
viij. Nicodemus inter iudeos
incredulos venit ad ieſū no-
cte ꝛ credens dixit Scimus
qr a deo veniſti magr̄. Joh. iij
¶ Iuſti inuēti ſunt īnocētes in
medio impioꝝ. Sic Samuel
cū peſſimis filijs heli nutritꝰ
ſanctus ꝛ innocens permāſit
vſqꝫ ad finē vite ſue. vt dicit
i. Regū. ij. Thobias de tribu
neptalim ſub regno ſamarie ī-
ter peſſimos innocentiā ſerua-
uit Thobie. i. Job de eſau ꝛ gē-
tibus natus dicebat. Frater
draconum ꝛ ſocius ſtruthionū
Job. xxx. Jeremias inter popu-
lum peccatorē ꝛ impiū ſerua-
uit innocentiam ſuā. Jeremie
xlij. ¶ Iuſti inuenti ſunt pij
et miſericordes inter infideles
ꝛ immiſericordes. Sic īter infi-
deles iudeos ꝛ immiſericordes

qui christū crucifixerunt. ni/
codem⁹ portauit aromata. Jo/
hān. xix. Alijs pretentib⁹ cru/
deliter vt christus crucifigere
tur. Joseph pie petijt vt xp̄s ſe
peliretur. Mat. xxvij. Gama/
liel legiſdoctor inter phariſeos
pitum dedit conſiliū pro apo/
ſtolis. Actuū. v. Corneli⁹ erat
in ceſarea cū omni domo ſua
inter crudeles religioſus et ti
mens deum ⁊ faciens elemo/
ſynas. Actuū. x.

Capitulū. 77.

De lacrima et fletu
Lacrimantur et plorant ho
mines pro dolorum demō/
ſtratōne
Gaudiorum promulgatōne.
Cupiditorum expectatōne.
Propriorum auſcultatōne.
Miſerorum ex cōpaſſione.
Peccatorum obſtinatōne
Flagellorum ſupportatōne.
Petitorum in oratōne
Amicorum ſeparatōne
Inuidorum indignatōne

Lacrimantur et plorant aliquā
do hoīes ex triſticia ⁊ dolore.
De morte carorū amicorū benefi
ciorum ⁊ propinquorū. Sic fle
uit Agar volens videre filiuz
ſuū morientem. Gen̄. xxi. Ve
nit abraā vt plangeret ſaram
vxorem ſuā iā defunctā. Ge/
neſis. xxiij. Planxit iacob mul
to tempore credens Joſeph fi/
lium ſuū a beſtijs deuoratuz
Gen̄. xxxvij. Planxit dauid
ſuper mortē ſaul et Jonathe et
aliorū occiſorum in bello. ij. Re
gū. i. Dauid et om̄is populus
planxit ſuper abner. quē Joab
proditioſe occiderat. ij. Regū. iij.
Fleuit Dauid ſuper mortem
abſolon filij ſui. licet eum fue
rit grauiter perſecutus. ij. Re.
xviij. In morte mathatie ⁊ iude
machabei ⁊ ionathe factus eſt
fletus magnus. i. Machab. ij
ix. ⁊. xiij. Occiſis pueris ab he
rode impletum eſt illud. Vox
in rama audita ē ploratus ⁊ vl
lulat⁹ rachel. ⁊c. Mat. ij. La
crimas fundunt ⁊ plangunt
aliqn̄ homines. ⁊ econuerſo p̄
gaudio quod habēt pro aliquo
Sic eleuata voce fleuit iacob
cognita rachel con ſobrina ſua
Gen̄. xxix. Eſau videns fratrē
ſuū iacob q̄ diu nō viderat la
crimas non potuit continere.
Ge. xxxiij. Cōmota ſūt viſcera

ioſeph ſuper fratre ſuo Benia
min. ⁊ lacrime erūpebāt. Ge-
neſis. xliij. Ioſeph vt cognoſce
retur a fratribus eleuauit vo
cem ſuam cum fletu dicens.
Ego ſum Ioſeph frater veſter
quem vendidiſtis. Geñ. xlv.
In reditu de babilone iudeis
edificantibus voces letantiū
fletus videbantur. i. Eſdre. iij
Legente eſdra verba legis oīs
populus pre gaudio et exulta-
tōe plorauit. Neemie. viij. Ra
guel recognoſcens thobiā cū
lacrimis oſculatus eſt eum. ſi
militer ⁊ gabelus. Thobie. vij
viij. ⁊. ix. Thobie redeunte oc-
currerunt parentes ⁊ ambo p̄
gaudio plorauerunt. Thob. xi
¶ Lacrimantur ⁊ flent aliqñ
homines ex deſiderio rei quā
habere deſiderant. Sic fleuit
Eſau pro benedictiōe paterna
quā deſiderabat pre ceteris ob
tinere. Geñ. xxvij. Vulgus p̄
miſcuū quod deſcenderat de
egypto pro carnium deſiderio
fleuit. Numeri. xi. Voc. ferās
om̄is turba fleuit dicēs. Vti
nam mortui eſſemus in terra
egypti quando ſedebamus ſu
per ollas carniū et comedeba-
mus in ſaturitate. Hoc ex deſi
derio carnium procedebat. Nu
meri. xiiij. Morā faciēte tho
bia mater eius cū vidit deſide
rans irremediabilibus lacri
mis flebat dicens. Fili mi vt
quid te miſimus peregrinari.
Thob. c. x. Pro deſiderio cele
ſtis p̄rie dicebat dauid. Quē
admodum deſiderat ceruus ad
fontes aquarum ita deſi. ⁊c. pſal.
xli. Pater filij lunatici filij ſa
lutē deſiderans orauit cum la
crimis dicens. Dñe. ⁊c. Mat
xvij. Luce. ix. Mar. ix. ¶ La
crimantur aliqñ homines ⁊ flēt
audientes pia verba moti quā
dam deuotōne. Sic fleuit Io-
ſeph fratribꝰ cum rogantibus
vt obliuiſceretur iniurie ab eis
recepte. Geñ. l. Saul audita
voce dauid multum pie loquē
tis fleuit dimiſſa iracundia.
i. Reg. xxiiij. Auditis hijs ver
bis neeunt ambe nurus eiꝰ nō
valentes lacrimas continere
leuantes voces ſuas. vberrime
flere ceperunt. Ruth. i. ¶ La-
crimantur aliquando homines
ex compaſſione quā habēt ad
alienas miſericordias. Sic fle
uit omnis populus videns in
morte moyſi ⁊ Aaron dei popu
lum acephalū remāſiſſe. Deu

ero.xxxiiij.hoc eſt vltio. Pla
xerunt filij iſrahel ex compaſ
ſione ſuper filios Beniamin
quos ipſi tot̄ iterficerēt ꝑpter
ſcel' cōmiſſū tpꝛe leuite Jud
xxi. Audita obſidione Jabes
filij iſrahel compatientes ele
uauerunt voces ⁊ fleuerunt.i.
Reg.xi. Lugebat ſamuel ſau
lem.quia dn̄m penitebat ꝙ cō
ſtituerat eum regem.i.Re.xv.
Manducauit thobias panem
cum lacrimis ſuper mortuꝫ
quem ſepelire volebat. Tho.ij.
Compatiēs Job afflictis di
cebat. Flebam ſuper eum q̄ af
flictus erat. Job.xxx. Jeremi
as compatiēs dicebat. Quis
dabit capiti meo aquam, ⁊ o
culis meis fontem lacrimarū
⁊ plorabo die ac nocte interfe
ctus populi mei. Jere.ix. Fle
bant amici ſuſanne eam vide
rent preſbiteros aduerſus eaꝫ
teſtimonium prolaturos. Da
niel.xiij. Contriſtatus eſt an
thiochus animo ꝑpter iniquā
mortem onie ⁊ flexus ad mi
ſericordiaꝫ lacrimas fudit re
cordatus defuncti ſobrietateꝫ
⁊ modeſtiam quam habebat.
ij.Machabeoꝝ.iiij. Ex com
paſſione fleuit chriſtus ⁊ ma
gdalena ſuper lazarum defun
ctū. Johānis.xi. Propter ma
gnam compaſſionem quā ha
bebat maria ad chriſtum ſta
bat ad monumentum plorās
Johannis.xx. Lacrimātur
et flent homines ex contritio
ne peccatorum ſuorum. Sic
quando angelus domini im
properauit filijs iſrahel dei be
neficia et eorum peccata q̄ co
ram deo commiſerant clama
uerūt voce magna vnanimi
ter et fleuerunt.vt clare habe
tur Judicum.ij. Cum audiſſet
Joſias rex comminatiōes ſcri
ptas in libro legis domini.ꝑ
pter peccata ſcidit veſtimenta
ſua ⁊ fleuit quod deo multuꝫ
placuit.vt habetur.iiij.Regū
xxij. Fleuit Eſdras et ꝑpul'
propter commixtiōnem populi
iudaici inter gentes eaꝝ ex
emplo peccantis.i.Eſdre.ix.c.
Pro peccatis ſuis fleuit Da
uid dicens. Lauabo per ſin
gulas noctes.id eſt culpas le
ctum meum.pſal.vi. Non ſo
lum dauid de lacrimis fecit
ſacrificiū propter pctā ſua.ſꝫ ꝑ
pter cibū ⁊ panē.ait em. Fuerūt
michi lacrime mee panes die
ac nocte duꝫ dicit̄.⁊c.pſal.xli

Capitulum.77.

Magdalena pro contritōe pec
catoꝝ ſic fleuit ꝙ chriſti pedes
lacrimis rigauit. Luce.vij.c.
Petrus poſtq̄ trinā negatio-
nem fecit recognita culpa ſua
egreſſus fleuit amare. Lu.xxij
¶ Lacrimas fundūt ⁊ plora-
tus audientes grauia mala q̄
oportet eos pati in preſenti: vl
vident alios eſſe paſſuros. ſic
videns dauid ciuitatē ſiche-
lech ſuccenſam ⁊ habitatores
ductos captiuos planxerunt
ipſe ⁊ populus.i.Reg.xxx. He
liſeus videns corā ſe azaelem
cepit flere propter malū que il
le facturus iſraeli erat cū ipē
eſſet facturus rex ſyrie ſicut et
pphetico ſpū fuerat demōſtra
tum.iiij.Regū.viij. Cū audiſ
ſet mardocheus iniquā ſniaꝫ
cōtra iudeos platam ſcidit ve
ſtimenta ſua ⁊ cū eiulatu plo
rans animi ſui amaritudineꝫ
oſtendebat. Heſter.iiij Videns
iſayaſ amaritudinē populi ſui
dicebat. Diſcedite a me ama
re flebo. Iſay.xxij Fleuit ſuſan
na inſpiciēs celū timens iniu
ſte mortis ſniam. Danie.xiij.
Cū anthiochus faceret cedere
homines in ieruſalē factus ē
planctus magnus.i.Macha.i.

Videns ieſus ciuitatē fleuit
ſuper illā q̄m a romanis erat
funditus deſtruēda Luc.xix
¶ Lacrimant ⁊ plorāt amici
⁊ tenerrime ex quadā teneritu
dine cordis q̄n ab inuicē ſepa
rant. Sic dauid ⁊ ionathas
facta amicitia cū ab inuicem
diſcederēt lacrimas vberes ef
fuderūt.i.Regū.xx. Cū diſce-
deret thobias a parentibus pa
rentes eius amariſſime flere
ceperūt. Thobie.v. Paulus va-
ledicēs fratribus ait Vos ſci
tis ꝙ cū multis lacrimis ſer-
uierim. Actu.xx ¶ Lacrimā
tur ⁊ plorāt hoīes in orōne ex
quadā deuotōe. Sic filij iſra
hel pugnaturi cū filijs benia
min corā dn̄o fleuerūt. Iudi.
xx. Anna fleuit largiter coraꝫ
dn̄o ꝓ filio quē erat petitura.
i.Regū.ij. Fleuit ezechias fle
tu magno.cū oraret ꝙ leuaret
dn̄s ſniam mortis.iiij.Regū
xx. Et Iſaye.xiij. Audiēs neē
mias ſtatū miſerabilē ciuita
tis ꝓ eius recuperatōe dn̄m cū
lacrimis exorauit. Neemie.i.
Thobias ceco audito impro
perio ab vxore deū pro recupera-
tione viſus lacrimans poſtu-
lauit. vt dr̄ Thobie.ij. Populuſ

d bethulia auditis verbis ho-
loferni ab achior q̄ referebat
ea. dñm exorauerūt cum lacri
mis vt eos ab eius tyrannide
liberaret. Judith. vi. Fleuit iu
dith ante lectū holofernis cū
lacrimis orans vt deus ſuū
ꝓpiciaret cogitatum. Judith
xiij. Dauid dicebat orās. Ex-
audit deus orōnem meā auri-
b⁹ percipe lacrimas meas .ꝛc.
pſal. xxxviij. Et exclamās di
xit iudith Conforta me dñe et
ſtatim amputauit et caput. Ju
dith. xiij. Paulus poſitis ge
nibus ſuis cū his q̄bus loq̄
batur orauit dñm. magn⁹ aūt
fletus factus eſt omniū Actu
um. xx. Circūdederunt vidue
petrū flentes et adorantes ꝓ
dorca. que illas continue reſo-
uebat vt dr̄ Actuū. ix. La-
crimātur ꝛ plorant aliq̄n ho-
mines mundi de aliena felici
tate ex quadā amaritudīe ani
mi. videntes ꝙ q̄bus inuidēt
nocere nō poſſunt. Nā poſtq̄
amon vidit mardocheū tā ma
gnifice honoratum feſtinauit
lugēs. ꝛ operto capite ingreſ
ſus ī domū ſuā. vt hr̄. Heſt. v

Capitulū .78.

De liberalitate ꝛ curialitate

Liberalis, largus et miſericors debet eſſe homo
In largiendo cum beniuolentia
In reuerendo dignos reuerencia
In defendendo paſſos violencia
Subueniendo templis ad decentia
Diſtribuendo ſi eſt indigētia
Reſtituendo ſiue negligentia
In exhibendo ſponſis complacentia
In relinquendo nos allicentia
Pro acquirendo his cū reſpodentia

Liberalis largus ꝛ miſericors debet eſſe hō in reſpondendo ꝛ donando ſiue cōmunicando ſua. cū beatius ſit dare ꝙ̄ accipere. Sic valde liberalis fuit rebecca in verbis. in factis plus offerens ꝙ̄ ſeruus abrae peteret. Gen. xxiiij. Grata libertas ſeu liberalitas tempore neceſſitatis. ſic dauid gratius

Capitulū.78.

Habuit qñ̄ berçellai ⁊ exerci/
tui eius neceſſaria detulerat.
ij.Regū.xix. Obtēta victoria
de amalechitis dauid libera
liter miſit dona ſenioribus iu
da.vt dr̄.i.Regū.xxx. Largus
donator ⁊ remunerator eſt cri/
ſtus qui relinquenti tempora
lia pmittens eterna.tribuenſ
centupſū in preſenti.⁊ vite e/
terne gloriā tribuens in futu/
ro.Mat.xix. Non debet libera
liſ peraſtinare.qr qui cito dat
bis dat. Sic criſtus q̄ nō di
pit latroni.cras mecū eris in
paradiſo.ſed hodie. Luce.xxiij
¶ Liberalis debet eſſe homo
ad honorandum homines di
gnos honore.⁊ maxime ad ſu/
um hoſpicium venientes.ſic
honorauit moyſes Jetro veni/
entem ad ſe.Exo.xviij. Rex ſa
lomon multū honorauit Ber
ſabee venientē ad ſe qñ̄ ſurre/
pit de ſolio.⁊ ſolium fecit ſibi
parari iuxta ſe.⁊ quicqd pete/
ret ſe facturū promiſit.iij.Re/
gū.ij. Rex aſuerus liberaliter
⁊ magnifice honorauit Mar/
docheum quando fecit eū in/
dui veſtibus regijs.et ponere
eum ſuper equum de ſella ſua
Heſter.vi. Quia ſymon nō re
cepit honorifice chriſtū in do/
mo ſua.chriſtus reprehēdit eū
in comparatōne ad magdale/
nam dicens.Intraui i domū
tuam aquā pedibus meis nō
dediſti.Luce.vij. ¶ Liberalis
debet eſſe homo ad defenden/
dum illos quos videt iniuriā
pati verbis vel factis.Sic li
beraliter egit moyſes filiam ie
tro a paſtoribus defendendo.
Exod.ij. Liberalem epiſtolam
ſcripſit Artaxerſes pro defen
ſione populi iudeorum eſdre ſa
cerdoti.Eſdre.vij. Chriſtus li
beraliter defendit publicanos
et peccatores appropinquātes
ſibi murmurationibus ſcriba
rum ⁊ phariſeorum. Luce.xv.
Liberaliter defendebat diſci/
pulos a detractionibus iude
orum ⁊ phariſeorū. Mat.xij.
Mariam magdalenam defen
dit a ſorore conquerente.Luce
x.Phariſeo murmurante.Lu
ce.vij.Et iuda pro effuſiōe vn/
guēti eam prodigam appellan
te.Mat.xxvi Johā.xij. Mire
liberalitatis fuit paulus qui
ſeruos philemonis fugitiuoſ
liberauit a pena ſcribens epi/
ſtolas mire libertatis.ad Phi
lemonē.i. ¶ Liberales debet e/

hominesad ecclesias. ecclesia
stica seruicia. ⁊ ecclesiasticos
seruitores bona distribuendo
quia spūalia recipiūt in eisdē.
Sic liberales erant filij isra
hel q̄ mente promptissima ob
tulerunt ad faciendum opus
tabernaculi. Nume. vij. Sic
libeberales fuerunt filij israel
ad edificium. vt artifices cō
pulsi sunt dicere ⁊ plus obtu
lerunt q̄ necesse sit. Ex. xxxvi
Precepit rex darius reedifica
ri templū ⁊ dare sumptus de
arca regis. i. Esdre. v. Ad sacri
ficia ecclesie debemus esse libe
rales. Sic dauid pro interfe
ctis in bello prestitit sumptus
ad sacrificia. ij. Machabeo. xij
In paupere maior virtus repu
tatur lebertas q̄ diuiti. Nā
duo minuta paupercule vidue
posita in gazophilatio mune
ribus diuitum a dño preferū
tur. Luce. xxi. Mar. xij. Li
beralis debet esse hō pauperi
bus ⁊ egenis eis p̄ cristi amo
re elemosynas largiēdo. Nobi
libus aūt depauperatis p̄ vere
cūdia mēdicare nolētib⁹ ma
gis pius ē esse largū. Sic da
uid p̄cepit mifiboseth q̄ fuerat
nepos regis q̄ in mēsa sua co
mederet semp̄ secū. ij. Reg. ix.
Quidā boni viri israel capti
uos vestierūt iudeos ⁊ q̄ am
bulare nō poterāt ex magna li
beralitate īposuerūt iumētis.
ij. Para. xxviij. Job liberalis
fuit ad pauperes. qui ait. Cor
vidue consolat⁹ sum pater erā
pauperū Job. xxix. Liberali
ter magi christo pauperi pan
nis inuoluto in p̄sepio stabu
li reclinato munera obtulerūt
Mat. ij. Saluator liberaliter
pauit pauperē turbā. quia nō
habebat quod manducaret. vt
habetur Matthei. xiiij. Mar
ci. viij. Multum largus erat
zacheus. qui dicebat. Dimi
diū bonoꝝ meoꝝ dñe do pau
peribus. ⁊ si quē defraudaui
reddo quadruplum. Luce. xix
Religiosis et predicatorib⁹ q̄
sunt pauperes christi debent
ipsi homines esse liberales. si
cut lidia purpuraria liberalis
fuit Paulo predicanti. Actu.
xvi. Audiāt hec diuites ⁊ ma
gnates naufragijs ⁊ piculo po
sitis Paulo ⁊ socijs barbari
hūanitatē maximā p̄stiterūt
Accēsa enī pira reficiebat nos
oēs pp̄ter ymbrē q̄ imminebat ⁊
frigus. vt habet. Actu. xxviij

Ca. 78. de liberalitate et curia.

¶ Liberales debēt eſſe hoīes
non aliena auferendo. ſed reſti
tuendo ablata. ⁊ remittēdo q̄
de iure ſua ſunt. Jō dixit mo
yſes regi Edom. Liceat nobis
tranſire per terrā tuam. nō ibi
mus per agros nec per vineaſ
nec bibemus aquā de puteis.
Nume. xx. Rex Cyrus remi-
ſit in ieruſalem vaſa aurea q̄
tulerat Nabuchodonoſor pa-
ter eiꝰ. i. Eſdre. i. Thobias mi-
rum fuit liberalis raphaheli
quē hoīem reputauit offerēs
omnia q̄ adduxerat. Thob. xi
Zacheus in hoc magnā oſtē-
dit liberalitatē qui dicebat. ſi
aliquē defraudaui reddo qua
druplū. ⁊c. Luce. xix. Magna
liberalitas apparuit. in ſimili-
tudine de ſeruo neq̄. cui omīa
ſunt dimiſſa. Mat. xviij.
Liberalis debet eſſe homo ī ma
trimonijs ⁊ nuptijs. tā ex par
te dantis ꝙ recipientis vxorē
Talis fuit raguelis libertas
q̄ dando thobie filiam ſuā in
vxorem dimidiū ſue ſubſtan
tie dedit pro dotibus. Thobie
vij. ⁊. viij. Rex Aſuerus fecit
magnū et liberale conuiuiū ī
nuptijs heſter. qn̄ eam ſibi de
ſponſauit in vxorē. Heſter. ij.
Viri etiā debent eſſe liberales
vxoribus ſuis. Jdeo dixit rex
aſuerus ad heſter. Si dimidi
um regni mei. ⁊c. Heſt. v. Ma
gnā liberalitatē oſtendit chri
ſtus in nuptijs. quando defi-
ciente vino aquam in vinum
conuertit. Johan. ij. Valde li
beralis fuit ille rex qui nupti-
as fecit filio ſuo. ⁊ miſit voca-
re inuitatos ad nuptias donec
mēſe diſcumbentium imple
rentur. Mala reijcere mala a-
gentibus. Mat. xxij. ¶ Libe-
rales debent eſſe religioſi quā
do intrant religionem ad mit-
tendum pauperibus omnia.
et nihil ſibi penitus reſerua-
re. Sic enim chriſtus conſu-
luit iuueni volēti eſſe perfe-
ctus dicens. Vade et vende
omnia que habes. ⁊ da paupe
ribus et veni et ſequere me. ſi
vis eſſe perfectus. Matthei.
xix. Barnabas intrans reli-
gionem vendidit agrum ⁊ po
ſuit ante pedes diſcipulorū
vt clare habetur Actuū. iiij.
Male ſucceſſit Ananie ⁊ Za
phire prefatam religionem in
trantibꝰ q̄ ꝑtem precij ſibi reti
nuerūt. et partem diſcipulis
attulerunt. vt hr̄ Actuum. v.

Liberalis debet eſſe homo
ſi attendat remunerationem
liberalitatis. ⁊ punitionem te-
nacitatis etiā in preſenti. naꝫ
de filijs berſcellay a quib⁹ pri-
us dauid receperat de ſua ſal-
lacia fecit. Naꝫ dixit berſcel-
lai. Veni ut requieſcas ſecur⁹
mecum in ieruſalē. ij. Regum
xix. Regina ſaba multa attu-
lit ſalomoni. ⁊ ſalomon dedit
ei omnia q̄ petijt. iij. Regū. x. Iu-
ſtus liberaliter recepit paulū
⁊ ſocios eius. ⁊ paulus uxorē
eius egram reſtituit ſanitati.
Actuū. xxvij. Quia viri ſoch-
ot ⁊ phanuel nō fuerūt libera-
les gedeoni ab eo grauiter ſūt
puniti. Iudicū. viij. Nabal i
maximo ꝓpter tenacitatē ſuā
fuit periculo niſi largitas abi-
gail ſuppleuiſſet. i. Re. xxv.

Capitulū. 79.

De loquacitate mulierꝫ.

Loquuntur mulieres ſtul-
te in petitionibus ⁊ reſpon-
dendo

Perſuaſionibus male con-
ſulendo.

Secreta ſermōibus expri-
mendo

Increpationibus iurgia ſe-
quendo

Et petitiōibus vane reſpō-
dendo

Loquūtur
mulieres aliqn̄ ſtulte
petendo. Nam ſara interroga-
ta cur riſiſſet. ſtulte reſpondit
dicens. Non riſi. Gen. xviij.
Stulte loquendo petunt mu-
lieres aliqn̄ impoſſibilia fieri.
Sicut rachel dicebat Iacob
Da michi liberos. quaſi eſſet i
poteſtate ſua. Geneſis. xxx.
Stulta fuit petitio matris
filiorū zebedei. ⁊ ideo fuit a do-
mino reprobata. q: pro eis pe-
tebat quietem an̄ laborē: premi-
um ante curſum. coronā ante
victoriam. Mat. xx. Importūa
petitio ancille ⁊ ſtulta fecit pe-
trū negare chriſtū. Mat. xxvi.
Multa verba ſtulta petendo ⁊
reſpondendo antequā̄ chriſtū co-
gnoſceret dixit illi mulier ſa-
maritana. Iohā. iiij. Loquū-
tur mulieres valde ſtulte ali-
qn̄ in conſilijs per ſe neſcien-
tes. nec a prudentibus volen-
tibus addiſcere. ſed ſolo ꝓprio
appetitui credere ⁊ ſtultis ali-
orum conſilijs aſſentire. Ideo
eua ſtulte locuta eſt cōſulendo.

viro vt de fructu vetito man
ducaret. q2 prius legit locuta
fuiſſe cū ſerpente in ſuggeſtio
ne q̄ꝫ deo in oratōne. vel cū vi
ro inſtruente vt ab eo reciperet
documentū. Gene.iij. Vxor
Amon audiēs queſtionē fieri
de mardocheo ſtultum dedit
ei conſiliū. ⁊ ille ſtultus credi
dit qn̄ excelſam trabē parari
iuſſit. Heſter.v. De hac mate
ria require plura de cōſilijs ma
lis.c.xxxij. Loquuntur aliq̄n
mulieres ſtulte reuelando ſe
creta eis impoſita q̄ cōtinere
nō poſſunt. Jō ſtultū eſt eis vi
ros reuelare ſecreta ⁊ occulta.
Nā vxor ſampſonis ſtatī qđ
ꝓpoſitū didicit a marito i dā
num eius alijs reuelauit. Ju
di.xiiij. Dalida ſcito vbi erat
ſecreta fortitudo ſampſonis re
tulit inimicis. Jud.xvi. Lo
quuntur mulieres ſtulte expādo
cum vicinis bonū aliq̄n con
uertendo in malū Naz quia
dauid ſctūs ex magna deuo
tōne ſaltauerat corā arca vxor
eius yronice conuiciando di
xit. Quā glorioſus factus eſt
rex. ij. Regū.vi. Turpiter ⁊ cū
conuicijs expabātur due mu
lieres corā ſalomone ꝓ filio vi
uo ⁊ mortuo. iij. Regū. iij. An
cilla ſare iuſte reprehēſa ab ea
expando dixit. Amplius nō vi
deam ⁊c. Tho. iij. Vxor thobie
cum expa et reſpōdit Vana fa
cta eſt ſpes tua. Thobie. ij. ca.
Vxor iob conuiciādo dicebat
Benedic deum ⁊ morere. Cui
iob ait. quaſi ſtulta locuta es.
Job ſecundo.

Capitulū.80.

De luxuria ⁊ īcontinentia

Luxuria ⁊ incontinentia
mulieris cā extitit homicidi
orum
Raro ſibi reſtitit quiſpiam
bonorum
Hāc ſectanti aſtitit cumu
lus malorum
Et in fine preſtitit penam
commiſſorum.

Luxuria cā
vel occaſio fuit vel eſt
homicidiorum ⁊ effuſiōis ſāgui
nis. Nā ꝓpter violētiā dyne
ſichē ⁊ amor cū habitatoribus
ciuitatis ſūt occiſi. Ge.xxxiiij.
Occaſiōe vxoris leuite īcredi
bili vexate luxuria multi īfuerūt
hoīes īterfecti. Jud.xx. Amon
ꝓpter violētiā ſororis ſue tha

nn.x ab abſolōe in cōuiuio fu/
it occiſus.ij.Re.xiij. Dauid ꝓ
pter pulcritudinē berſabee ca/
ptus fuit cū ꝓditōe homicidiū
ꝑpetrauit.ij.Re.xi. Iſboſet
repꝛhēdit abner ꝙ fuerat ad cō
cubinas pr̄is eiꝰ ingreſſus fa
cta ē indignatio īter eos ⁊ am
bo pꝰ modicū tp̄s ſūt occiſi.ij.
re.xxxiij. Propter luxuriā he
rodis ⁊ herodiadis fuit iohā/
nes baptiſta neq̄ter decollatꝰ
in carcere. Mar.vi. Mat.xiiij.
¶ Luxuria multi ꝑtit. Dome/
ſticꝰ ⁊ familiaris hoſtis eſt. ið
vero multū timeri debet. Nā
virtuoſitatē deijcit potētes.
Sic deiecit ſampſonē dalida
Iud.xvi. Deprimit ſctītate vi
rētes ſic depſſit dauid berſa/
bee quā lauātē pſpexit.ij.Reg.
xi. Decipit ſagacitate prudētes
Sic decipit ſalomonē ꝑ mu/
lieres q̄bus adheſit.iij.Re.xi.
Diminuit pōtate pollētes.
ſic diminuit holofernē ꝓpter
iudit quā cōcupiuit. Iud.xij.
xiiij. Deſtruit honeſtatē ⁊ eta/
te ſeneſcentes. Sic deſtruxit
duos ſenes ꝓpter ſuſannā et
eius pulcritudinē aſpicientes
Dan.xiij. ¶ Luxuriā ſequun
tur multa mala / multa incon/
gruā eam ſectātibus. propter
que luxurie vicium ab omni/
bus hominibus preſertim cri/
ſti famulis deteſtandū eſt. De
quibus ponuntur quinq̄z. Pri
mum eſt diuina indignatio
cum ſeueritate. Naꝫ cauſe di
luuij videtur eſſe vel fuiſſe lu
xuria. quia omnis caro corru/
perat viam ſuam. Ideo dixit
deus ad Noe. Delebo homi/
nem. Gen̄.vi. Secunda ē di
abolica inhabitatio cum im/
pietate. Anima q̄ ſibi dn̄i va/
cat habent ſuper eam poteſta/
tem demonia. Ob hanc cau/
ſam petierunt demonia intra/
re in porcos. id eſt luxurioſos.
Matthei.viij. Tertium eſt ce
leſtis glorie priuatio ex iniqui
tate. Nam ſi vxorem queren/
tes ſeu ducentes nō fuerunt
digni cena dei. q̄d erit de ad/
ulteriis et fornicariis. et aliis
generibus laſciuoꝝ. Luc.xiiij.
¶ Luxurioſi grauiter puniun
tur in legibus a deo. Ideo etiā
relatum fuit iude ꝙ Thamar
ex adulterio cōcepiſſet att. Di
cite eam ad comburendaꝫ. Ge
neſis.xxxviij. Duo ſenes lu/
xurioſi volētes ſuſannā oppri
mere a p̄plo ſūt lapidati. Dan.xiij.

Grauiter puniuntur q̄ fornicantur in ſacra. Nā tempore Anthiochi templū fuit lupinarie plenū quod ſūmo deo diſplicuit. ⁊ eos graui acerbitate puniuit. vt habetur. ij. Mach. vi. Mulier in adulterio deprehenſa mādabatur a Moyſe lapidari. Leui. xx.

Capitulū. 81.

De maledictōne qua deus maledicit

Maledicit deus homini
Prauis peccatoribus laici tenoris
Malis ſermonibus clericalis moris
Tardus in furoribus eſt animi more paſtorum

MAledicit deus laycos peccantes et alios ad peccatū inducentes. In cuius figura ſerpens que ad peccandū Euā induxerat legit a dn̄o maledicta. Gen̄. iij. Sic deteſtatus eſt deus peccm̄ q̄ nō ſolum peccatores. ſed ⁊ alias creaturas in eoꝝ opere maledixit. Ideo dixit Ade p⁹ peccatum. Maledicta ſit terra in opere tuo. Gen̄. iij. Et iteꝝ. terra es ⁊ in terram reuerteris. et iterū. In ſudore vultus tui veſceris pane tuo. Ecce quantā maledictōem. Peccm̄ homicidij ⁊ effuſionē innocentis ſanguinis ſic de⁹ abhorret vt eis ſpecialiter maledicat. Sic maledixit cayn et terrā que ſuſcepit ſanguinem fratris ſui. Geneſ. iiij. Ocioſis in opere q̄ verboſis in lingua deus ſingulariter maledixit. In cui⁹ figura maledixit ficulneā cum folijs ſcz verborum ſine fructu Mat. xxi. Terribil' erit illa maledictio in die iudicij. Qn̄ dominus dicet. Diſcedite a me maledicti in ignē eternum ⁊c. Matthei. xxv. Maledicit deus clericis et ſacerdotib⁹ male operantibus. Et eoꝝ maledictio peior eſt maledictōnibus ſecularū. Ideo lamentans Jeremias dixit. Repulit dominus altare ſuū. maledixit ſanctificatōe ſue. Trenoꝝ. ij. Sacerdotibus male loquentibus loquitur dn̄s per malachiam dicens. Maledicam maledicentibus vobis. Malachie. ij. Maledictionem tardat deus tanq̄ miſericors ſepe expectās

reconciliatõem vel conuerſio/
nem pctõris. benedictõem aũt
feſtine ꝛ liberaliter donat. Jõ
de maledictõne dixit daniel
oſtendens tarditatẽ eiꝰ. Stil
lauit ſup nos maledictio. Da
nielis. ix. Qꝫ autem largus
ſit ad benedicendũ ſapiẽs oñ
dit in eccleſiaſtico dicens. Be
nedictio illius quaſi fluuius
inundabit. Eccleſiaſti. xxxix

Capitulũ. 82.

De maledictiõe qua homo
maledicit homini
Maledictões hominum.
Prima fugienda eſt que eſt
progenitorum
Alia cauenda eſt que eſt fi/
liorum
Tertia timenda eſt ſi ſit p̃/
latorum.
Quarta deridenda eſt ho/
minum malorum
Quinta ferenda cum ſor/
te punitorum

Maledictio
patris vel matris mlᵗ
tum timenda eſt. Quia ſicut
benedictio firmat domos filio
rꝫ. ſic maledictio eradicat fũ
damenta. Jdeo timere debent
filij parẽtes offendere ne ma/
ledicantur ab eis. Nã offen/
derat cham Noe oſtendẽs eiꝰ
nuditatem et deridens ipſe
ꝛ filij ꝛ filij filiorum maledi/
ctionẽ acerbiſſimã incurrerũt
cum dixit. Maledictus chã.
ꝛc. Geñ. ix. Per locum a con/
trarijs videri poteſt q̃tũ time
bant Jacob ꝛ Eſau maledicti
onem patris qui ita erant pro
benedictõne ſoliciti. Vñ ꝛ et
Jacob dixit matri. Timeo ne
pater meus putet me ſibi vo/
luiſſe illudere. ꝛ inducat ſup
me maledictõnem pro benedi
ctione. Geñ. xxvij. Quia Sy
meon ꝛ leui contra voluntatẽ
patris occiderunt ſichem di/
xit Jacob pater eoꝝ. Maledi/
ctus ſit furor eorum. quia per/
tinax. ꝛ indignatio eorum. qꝛ
dura. Gene. xlix. Maledicere
nõ debent filij patribus vel
matribus carnalibus. nec ſub
diti ſpũalibus patribus vel p̃
latis. Qꝛ vt dicit. Qui male
dixerit patri vel matri morte
moriatur. qđ non ſolũ pro car
nali patre vel matre accipitur
ſed etiam pro prelato et matre
eccleſia exponitur. Leuiti. xx.
Arguebant iudei paulum vt

centes ſummum ſacerdotem dei maledictis. ſed excuſauit ſe eis dicens. Neſciebā fratres ꝙ princeps eſſet ſacerdotū. vt habet Actuū.xxiij. ¶ Maledictio prelatorū et excōicatio mala eſt et timenda. ſiue iuſta ſiue iniuſta etiam ſi ſint male. Nā ī maledictus erat quē Balaam maledicebat. Nu.xxij. Seruare debemus mandata dei ⁊ eccleſie ne maledictōem vel excōmunicatōem dei icurramus. Nā ī multas maledictōnes dedit moyſes dei trāſgreſſoribus mandatoꝝ. Deut.xxvij. Joſue capta iericho dixit. Maledictus ſit ille ꝗ edificat Jericho. Joſue.vi. Saul volens perſequi philiſteos imprecatus eſt dicens. Maledictus vir ꝗ comederit panē vſq; ad veſperas donec vlciſcar me de inimicis meis. i. Regū xiiij. Inſtruendi ſunt pueri ne derideant ſenes ⁊ p̄latos. Nā pueris deridentibus heliſeus ipſe maledixit. Nā duo vrſi de ſaltu exierunt ⁊ deuorauerunt eos. iiij. Regū.ij. ¶ Maledictio male viuentiū quibꝰ ex officio nō incūbit timenda ⁊ cauenda nō eſt. Sic Sichemite īter epulas maledicebāt abymelech. Judicū.ix. Multi obſtinati qn̄ plura pericula patiuntur plus maledicūt quoniā maledictio timēda nō eſt. Nā obſeſſi ī terra a iuda maledicebant eis .ij. Macha.x. Nō fuit timenda ſed deridenda maledictio illa quā pharisei illuminato a dn̄o dederūt eū maledicentes dixerūt. Tu diſcipulus eius es. ꝗ maledictō di deſcendat ſup vos ⁊ maneat ſp. Johan.ix. Maledicentes alijs ſine cauſa maledictōnibus et alijs penis grauibus puniūntur. Ideo dicebat Jacob benedicendo filiū. Qui maledixerit tibi ſit ille maledictus. vt patet Gen̄.xxvij. Goliath ꝗ maledixit dauid in dijs ſuis ī proximo bello eſt occiſus ab eo. i. Re.xvij. Sichemite maledicentes abymelech ſunt ab eo ſimiliter interfecti. Judi.ix. Semei qui maledixit dauid fugientē a ſalomone eſt occiſꝰ tertio Regum ij.

Capitulū.83.

De matrimonio.

Matrimonio iuncti debēt inuicem habere equalitatem.

Vtercꝫ iubere ad bonitatē
Unius cauere pluralitatem.
Ritus fouere idemptitatē
Prolis tenere causalitatē
Dis honor vere dat dignitatem
Scire fugere carnalitatē:

Matrimonio

iuncti vir ⁊ mulier seu vxor debent inter se habere eq̄litatē. Debet eñ vxor viri esse socia. nō domina nec ancilla. Ad quod designandū dominus formauit eam videlꝫ eā de costa viri. que est in medio non de capite nec de pede. ita vt eam diligat sicut cor suū Gene. ij. Quilibet tamen cōiugum licet equales sunt debet alteri reuereri ⁊ obedire. nā sara obediebat abrae vocās eū dominum. ⁊ ipse condescendebat sare in omnibus q̄bus eū rogauerat. Gen̄. xviij. et .xxi. Propter hanc causam scilicꝫ equalitatem ad matrimoniū requiritur consensus vtriusqꝫ partis. Ideo dixerunt parētes rebecce. Queramus voluntatem puelle. Gen̄. xxiiij. Et nota ꝙ ista equalitas non est in sapientia animi. nec in corporis pulchritudine. sed in equatione voluntatum ad bonum Ideo aliquando expedit viro stulto ducat vxorem sapientē quia per eam dirigitur ⁊ saluatur. vt patet in nabal ⁊ Abigail sapiente. i. Regum. xxv. Parentes tobie sare matrimonialem regulam sibi dantes docuerunt eam diligere maritū. quia dilectio communis actus est. non dixerunt timere quod est seruilis. Thobie. x. Quantum ad actum cōiugalē iudicat apostolus equales virum ⁊ vxorem dicens. Mulier non habet potestatem sui corporis. sed vir. Similiter et vir non habet potestatem sui corporis. sed vxor. i. Cor. vij. c.

Matrimonio iuncti licet in multis debeant esse equales. in agendis tamen ⁊ in consulendis vir debet esse caput. ⁊ mulier virū sequi. hoc aūt volens ostendere deus fecit virū pri⁹ ⁊ mulierem de viro formauit Gen̄. ij. Ob hanc cām mariti debēt vxores tāꝙ caput membra dirigere. sꝫ secreta q̄ ad eū ptinēt q̄ nec alijs vult pādere hec vxori caueat reuelare eo ꝙ mlieres nō sūt bone secretarie

Capitulum. 83.

Naȝ quia ſampſon reuelauit
ſecreta vxori que parentibꝰ no
luit reuelare ipſa in damnum
ſui alijs reuelauit. Judic. xiiij.
Sicut caput preualet omni/
bus membris. ſic vir ꝯiūx ad
vxorem preualet omnibus fi/
lijs et conſanguineis alijs. ideo
dixit helchana ante vxori ſue
Melior ſum tibi decem filijs
primo. Reguȝ. primo ca. Sic
membra ſeruant fidelitatem
capiti. ſic vxor viro ſeruare de
bet. Sic ſuſanna vt fidē tho
ri ſeruaret expoſuit ſe morti.
Dañ. xiij. O vtinam ſic face/
rent noſtre moderne mulieres
ꝙ heu timendum eſt. ¶ Ma/
trimonio iuncti debent eē vni
ca vinci. vir em̄ vnā ſolam de
bet habere et econuerſo. Jō di/
xit deus. Erunt duo in carne
vna. Geñ. ij. Ante diluuium
ſolus Lamech duas vxores
habuit. qui duplex poſtea ho/
micidium perpetrauit. Gene.
iiij. Jn arca noe tot viros quot
vxores iuſſit dominus reſer/
uari vt eſſet vnica vinci. Ge/
neſis. vij. Querentibus a. cri
ſto diſcipulis. ſi liceret vxorȝ
dimittere propter aliquaȝ cau
ſam ⁊ ducere aliam. Reſpōdit

qd deus coniunxit homo non
ſeparat. Matthei. xix. ¶ Ma/
trimonio coniuncti nō debēt
eſſe diuerſi ritus vel ſecte. qr
vnus aliuȝ ad malum cito fa
ceret declinare. Nam ideo io
ram fecit malum ⁊ ambula/
uit in vijs achab. quia filiaȝ
eius duxerat in vxorem. Ex
quo apparet ꝙ multum dñt
reſpicere ad parentes puelle q̄
ducunt vxorem. vt habet. iiij.
Regum. viij. Propter hāc cau
ſam neemias increpauit du/
centes vxores alienigenas et
verberauit. Neemi. xiij. Si au
tem alter coniugum vult face/
re malum vel diuerſum ritum
ſequendo vel mala alia com/
mittendo nō debet alter ſequi
Jdeo male ſe excuſabant mu/
lieres tranſlate in egiptuȝ de
idolatria. quia ſic videbāt fa/
cere viros ſuos. xliiij. Jdeo fi/
lij tranſmigratōis dimiſerūt
filias alienigenas quas ha/
bebāt. i. Eſdre. x. ¶ Matrimo
nium debent cōtrahere viri ⁊
mulieres nō ad ſatietatem li/
bidinis. ſed ad dei laudeȝ ⁊ ad
multiplicatōem prolis. Sic
fecit ſara filia raguelis dicēs
Virum cum timore tuo ⁊ nō

cū libidine dn̄e conſenſi ſuſci
pere. Thobie. iij. Dixit āgelus
thobie. In illis qui vxores ac-
cipiunt vt deum a ſe exclu-
dant ⁊ libidini vacent ſemper
habet ſup eos poteſtatē demo
niū. Thobie. vi. Honeſtiſſimā
cauſam ducendi vxorem ex-
poſuit angelus dicens. Acci
pies vxorem cū timore dei et
amore filiorum magis ꝙ amo
re libidinis. vt habetur Tho.
vi. Propter hanc cauſam no-
ui coniugati prius deberēt va
care diuino operi ꝙ operi con-
iugali. Sicut thobias qui pri
ma nocte ſecunda ⁊ tertia do-
cuit vxorem orare anteꝙ con-
iugerētur. Thobie. viij. Iſte ꝗ
ſe excuſauit a cena ꝗ vxorē du
xerat nō dixit. habeas me ex-
cuſatū ſicut fecerunt alij. qr
ſtatus eorum qui ducunt vxo
res vt libidini vacent. ita for
titer eos afficit vt eos ſepe re-
trahat a diuinis. Luce. xiiij.

Matrimoniū in nouo teſta
mento ⁊ veteri deus multipli
citer honorauit. Nā ordinem
matrimonialem ī paradiſo cō
ſtituit qn̄ mulierem homi ſo-
ciauit. Gen̄. ij. Deſtruente do
mino mundū per aquas dilu-
uij ſolos matrimonio coniun
ctos ſaluauit. ex eo ſcʒ ꝙ noe ⁊
vxorem eius ⁊ tres filios ſuoſ
cum vxoribus eorundē. Gen̄.
vij. Matrem ſuā virgineʒ vo-
luit deſponſari vt contra he-
reticos qui damnant matri-
moniū dicentes ipm̄ eſſe a di
abolo cōſtitutū ideo matrimo
nium cōmendauit. Matthei.
primo. Matrimonialibus nu
ptijs chriſtus cum matre ⁊ di
ſcipulis voluit intereſſe. ⁊ ibi
prius manifeſtū miraculū o-
peraret. vt ipſum matrimoniū
honoraret. Johan. ij. Celeſte et
ſpirituale conuiuiu matrimo
nialibus nuptijs a dn̄o ſimi
latur. Luce. xiiij.

Matrimo
nio repugnat adulteriū quod
eſt maximū viciuʒ ⁊ grauiter
puniuntur a dn̄o ⁊ ꝓpter ipſa
mala innumerabilia cōmit-
tuntur. Ideo egiptij magis de
teſtantur adulteriū ꝙ homici
dium. Nā Abraam timebat
occidi ꝓpter ſaram. vt cū eſſet
ſine viro pharao cognoſceret
eam. Gen̄. xij. Propter ſaram
vxorem abrae flagellauit de⁹
Pharaonē plagis maximis
Gen̄. xij Et abymelech per ſom
nium exterruit comminando

Capitulū. 83.

Geñ. xx. Ex adulterio nati vt in plurimū sunt mali qui male nutriuntur. Nam qui primus blaſphemaſſe deum legitur fuit ſpurius. q̄ poſtea iubente domino fuit lapidatus Leui. xxiiij. Dauid ꝓpter adulteriū homicidiū. ⁊ proditõez perpetrauit. ideo filium abſtulit ei deus. ij. Regum. xij. Herodias vt liberius cum herode adulterio vacaret Johannē baptiſtam q̄ eum de hoc vicio arguebat neſter decollauit. vt hꝫ Mar. vi. ⁊. Mat. xiiij.

Capitulū. 84.

De mendacio

Mendaces ſolent grauiter
cōmittere tranſgreſſionem
Sepe ꝑmittere deceptõez.
Mortis premittere occaſionem
Menti īmittere ꝑditionez.
Bonam omittere relatõem
Falſam admittere aſſertionem
Culpe ſubmittere conuerſionem
Et hinc admittere tribulationem

Mendaciuz eſt peccatum grauiſſimū e o ꝙ veritati. imo deo qui eſt veritas ⁊ vita opponitur. Ita nāqꝫ graue eſt mentiri quod Judas grauius eſtimabat mentiri ꝙ fornicari. Jdeo de Thamar cum qua ex pacto fuerat fornicatus mittens et edum ⁊ eaz nō inueniens dixit. Mēdacio non poteſt nos arguere. Geñ. xxxviij. Propter grauitatē mēdacij non licet alicui ex q̄cunqꝫ cauſa mētiri. ſꝫ aliqñ liceat et expediat veritatez tacere. Sic fecit ſamuel dicēs Ad immolandū dño veni. et tñ aliud facere principaliter venerat ⁊ nihilominꝰ nō ꝓponēſ i. Regū. xvi. Mēdaces que sūt decipe audiētes. tō primū mendaciū fuit a diabolo ꝓſequente platum. ſcꝫ neq̄ꝙ moriemini. vt hoiem decipiendo traheret ad pctm̄ quod et fecit Geñ. iij. Gabaonite calliđe cogitātes ioſue mēdacio voluerūt decipere. ſꝫ ille bono vſus cōſilio pctm̄ pactū initū nō fregit. ſꝫ eos vt meruerāt in ſeruitutē redegit. Joſue. ix. Vir dei q̄ ꝓdixerat ieroboā deſtructõz altaris a falſo ꝓpheta mēdacio ē deceptꝰ. iij. Regū. xiij.

¶ Mēdaces hoīes suis men
dacijs hoīem ducūt ad mortē
vt pꝫ in p̄cedēti historia. Vbi
vir dei decept⁹ mēdacio fuit a
leone occisus. iij. Regum. xiij
Prophete mēdaces suaserunt
achab vt iret ad pugnā vbi ad
mortē exiuit vulnerat⁹ vt hr̄
iij. Re. xxij. Verba q̄ dixit Ju
dith holoferni duxerūt eū ad
mortē turpissime. licet ipsa Ju
dith ꝓpter bonā intentionem
quā habuit excusetur. Judith
xiij. Pessimū mēdaciū invēit
amon vt posset īterficere mar
docheū. Hester. iij. ¶ Mēdaces
sūt multū hoīes ad ꝑditiōes
qui vt ꝑditiones suas valeāt
adīplere pallio mēdacij eas te
gunt. Sic anthioch⁹ p⁹ men
dacia verba ⁊ pacifica ciuita/
tē plaga ꝑcussit. i. Machab. i.
Rūpit anthioch⁹ iuramentū
⁊ intrauit destruit murū. pri/
mo Mach. vi. Alchim⁹ ꝓdito
rie volēs eē sūm⁹ sacerdos. in
de mēdacijs trahebat. i. Mach
vij. Bachides ⁊ alchim⁹ loq̄n
tes mēdacia factū aliter ꝑuer
terūt. i. Mach. vij. Promisit
demetri⁹ ionathe multa si libe/
rat⁹ eēt q̄ se postea alienauit ab
eo. i. Mach. xi. Proditore tri/
phon mētitus ē symoni q̄n ar
gentū ⁊ obsides ꝓ Jonathe li/
beratōe recepit q̄ postea Jona/
than ⁊ filios eius īterfecit. i.
Macha. xiij. ¶ Mēdaces vt
plurimū sunt accusatores alio
rū. ⁊ relatores nouoꝝ q̄ semꝑ
addūt ad referēda. Sicut oc/
ciso viro de filijs Dauid ab
absolone fama accusantium ⁊
referentiū vēit ꝙ absolon oēs
filios regis īterfecit. ij. Re. xiij
Ab accusatorib⁹ paulū fuerūt
multociens multa dicta mēda/
cia. scꝫ a questuarijs. Actuū
xxi. Itē a q̄busdam athenien/
sibus. Actuū. xvij. ¶ Mēda/
ces pessimi sunt testes falsi q̄
suis mēdacijs ⁊ assertōib⁹ fal
sis multos ꝑditorie ⁊ iniuste fa
ciūt cōdēnari. Sic duo falsi
testes ꝑducte cōtra naboth eū
iniuste lapidari fecerūt eum
blasphemasse deū mēdaciter
asserētes. iij. Re. xxi. Cōtra su
sannā falsum testimoniū ꝑfe/
rentes detestabile mendaciū
ꝓtulerunt duo iniqui senes ⁊
falsi iudices. Dan. xiij. Duo
falsi testes qui locuti sunt cō
tra beatum stephanum iniu/
ste eum lapidari fecerunt. vt
clare patet Actuum. vij. capt.

Capitulū.85.

Mendaces ſunt aliquādo perſone ⁊ ſpecialiter mulieres excuſando ſe a malis operibus de q̄bus aliq̄n arguuntur. ſic excuſauit ſe ſara vxor abrae timore perterrita dicens. Non riſi. ⁊ mentita eſt. Gen̄.xviij. Multa mendacia dixit Pharao moyſi ſe excuſando vt dimitteret populū. Exo.viij.et.x Os illius q̄ mentitur occidit animā. ⁊ etiā aliq̄n corpus. ſicut anania ⁊ zaphira excuſātes ſe mendaciter corā Petro dire mortis ſniam incurrerūt Actuū.v. Mendaciū officioſum remuneratū eſt in p̄ſenti nō in futuro. Sic mendacium obſtetricū que dixerunt pharaoni vt filios iſrael paruulos nō necaret. Exod.i. Temporaliter remunerata eſt raab que mentita eſt officioſe. vt exploratores iſrael liberaret Joſue ij. Officioſe mentitus eſt chuſi pro ſaluatōe dauid dicens abſolont. Sicut fui cum patre ita ero tecum.ij.Regū.xvi. Mentita eſt eciam officioſe illa mulier que nuncios dauid ſub velamine abſcondendo celauit.ij.Regū.xvij.

Capituluz.85.

De miraculis diuine potentie.

Miracula fecit deus in celo cum corporibus ibi contentorum

In angelis minoribus more miniſtrorum

In igneis ardoribus ſepe paſſiuorum

Aere tenoribus perditis vaporum

Aqua que liquoribus ius dat humidorum

Terra que culturibus fructuum dat laborum

Beſtiarum morſibus atq̄ iumentorum

Ex progenitoribus ortu filiorum

Hominum ſaporibus dulcis ciborum

Hominum erroribus incorrigendorum

Hominum terroribus exitia bellorum

Hominum doloribus carnis egrotorum

Hominum ſaporibus mortis deditorum

Miracula fecit deus in celo et ce

leſtibus corporibus. Inter que
miracula p̄cipuū fuit prima
creatio q̄n deus celū creauit
ī principio. ⁊ poſtea quarto die
ſolem ⁊ lunā ⁊ ſtellas ⁊ ſigna
⁊ tempora mirabiliter ordina
uit. Gen̄. i. Ita fuit mirabilis
mundi creatio ꝙ eius noticia
nō potuit niſi per reuelatiōem
haberi. Vn̄ Gregorius ſuper
Ezechielem omelia. i. De pre-
teritis ꝓphetauit moyſes di-
cens. In principio creauit. ⁊c.
Non ꝙ predixerit futura. ſed
ꝙ predixit occulta. Hec Greg.
Stetit ſol ad vocem ioſue di
centis. Sol contra gabaō nō
moueraris. Joſue. x. Valde fuit
mirabile ꝙ ad petitōez Ezech
iel ſol decem lineis retroceſſit
iiij. Regum. xx. Stella q̄ mi-
rabiliter ī oriēte apparuit ma-
gos ad chriſtum adorandum
adduxit Matthei. ij. In paſſi
one chriſti facte ſunt tenebre
ſole mirabiliter obſcurato. nā
cum luna eſſet. xv. ⁊ ſole in p̄
te celi oppoſita non licet natu
raliter eclipſari. Quod mira
culum Dyoniſius vidēs dixit
Aut de⁹ nature patitur aut
mundi machina diſſoluetur
Matthei. xxvij. In aſcēſione
corpus dn̄i eſt in celum mira
biliter eleuatū. Actuū. i. Hora
tercia factus eſt repente de ce
lo ſonus ⁊ ſpūs vehemens de
celo apoſtolos illuſtrauit. A-
ctuū. ij. Paulum miraculoſe
lux de celo circūfulſit. ⁊ ipſe vo
ci celeſti celeriter obediuit. A-
ctuū. ix. ¶ Miracula fecit de
us in angelis ⁊ celeſtibus ſpi
ritibus. quos tanꝙ miniſtros
noſtros pluries in noſtro ſeruit
io deputauit. Unde angeli
Loth de ſodomis mirabiliter
eruerunt. Gen̄. xix. Angelus
ad locum flentiū veniens fi-
lios iſrahel ad penitentiā exci
tauit. Judicū. ij. Heliam fati-
gatum in itinere angelus a-
quam ⁊ panē ſubcinericium
miniſtrauit. iij. Reg. xix. Pu-
ero territo oſtendit heliſe⁹ cur-
rus auxiliantium angelorū:
iiij. Regū. vi. Reſurgente chri
ſto āgelus domini de celo de
ſcendens ſepulcrū cuſtodien-
tes exterruit. Mat. xxviij. A-
poſtolos in carcere ſub publi-
ca cuſtodia poſitos nocte an-
gel⁹ domini liberauit. Actu.
v. Liberauit miraculoſe ange
lus petrum vinctum cathenis
duabus. ⁊ a ſedecim militib⁹

cuſtodientibus eū. Actuū. xij De hac materia quere multū de āgelis bonis. ca. xi. p totū
Miracula multa fecit de⁹ in q̄tuor elementis ꝛ vt facili⸗ us a legentib⁹ miracula predi cta valeāt ordinate perſpici de quolibet elemēto diſtincte et ſingulariter ꝓcēdemus. Pri⸗ mo nāq; deus miracula opera tus eſt i elemēto ignis q̄n fili os iſrl' in colūna ignis per no ctē de egiptiaca ſeruitute per duxit. vt habetur Exodi. xiij. Helyas ignem conſumentem holocauſtū miraculoſe a dño impetrauit iij. Reg. xviij. Ad vocem helye deſcendit ignis de celo ꝛ duos quinquagena rios deuorauit. iiij. Re. i. Ignis egreſſus a dño sup ſodomā ꝛ gomorrā ciuitates et hoīes ſub⸗ mergēdo deuaſtauit. Ge. xix De turribulo imꝓtoꝝ ignis e greſſus multos incredulos cō⸗ cremauit. Nu. xvi. Dignum memoriale fuit illud qđ tres pueri in camino ignis ardētis ludentes ꝛ benedicentes deū illeſi ꝛ incolumes perſiſtebāt. Dan. iij. Miracula multa fecit deus in aere ꝛ vaporibus exiſtentibus in eodē. Nam e greſſos filios iſrael de egipto dñs in columna nubis per di em protegendo preceſſit. Exod. xiij. Leuauit moyſes manū in aere ꝛ facta eſt grando qua lis nunq̄ fuit in terra egypti Exod. ix. Pugnantibus quiq; regib⁹ cōtra ioſue fcā ē grādo ſicut lapides corruerūt sup eos. Ioſue. x. Orante helya annis tribus ꝛ menſibus ſep aer plu uiam nō emiſit. iij. Regū. xvij Item eo orāte venit ex aere plu uia ſuper terrā. iij. Regū. xviij Pulcrū miraculū oſtendit de us tribus diſcipulis in trāſ figuratione eius q̄n loquente domino eos nubes lucida ob umbrauit. Mat. xvij. Marci ix. Luce. ix. Miracula mul ta fecit in elemento aque quā do firmamentū fecit in medio aquarū superiores ab inferio⸗ bus diuidens. ꝛ poſtmodū ex aqua reptilia ꝛ volatilia in eſ ſe producens. piſces producēs gurgiti. reliquas aues in aere collocauit. Gen. i. Cū deus aquis diluuij tangeret om̄ez terrā noe cum filijs ꝛ vxorib⁹ in arca ſuper aquas miraculo ſe ſaluauit. Gen. vij. Satis fuit magnū miraculū q̄ do⸗

minus aquas egypti cõuertit
in sanguinem. Exo.vij. Ma/
gna vald' e miracula operatus
est qñ mare diuisit ⁊ aque sta/
rent pro muris a dextris et a
sinistris. donec filij israel libe/
re transierunt. vt habetur Ex/
odi. xiiij. Per lignũ ostensum
sibi a domino moyses amaras
aquas subito dulcorauit. Exo.
xv. Aquã de petra durissima
sitienti populo deus miracu/
lose ꝓduxit. Exo.xvij. Ingres/
si filij in iordane aque superio
res steterũt. inferiores vero in
mare mortuũ descenderũt. et
sic ipsi per arentẽ alueũ trãsi
erunt Josue.iij. Helyas suo pal/
lio tangens aquas iordãis ip
sas diuidẽs libere ptransiuit
iiij. Regũ.ij. Helyseus dei po/
tentia fecit illud idem mira/
culum aquas iordanis simi/
liter diuidendo.iiij. Regum.ij.
Fecit idem heliseus natare fer
rum grauissimũ super aquas
iiij. Regum.vi. Tempestate in
mari domino dormiente ad e
ius imperium mare quieuit. vt
habetur Mat.viij. Ad prece/
ptum domini discipuli the/
ci mittentes in mari plenum
magnis piscibus extraxerunt

Johannis.xxi. Luce.v. Mi
racula multa operatus e fr de
us in elemento terre. quando
animalia produxit ex ea ⁊ ho/
minem de eius limo habita d'
liberatione produxit. Geneß.
i.⁊.ij. Grande ⁊ terribile mira
culum fuit quando terra se ap
peruit ⁊ dathan ⁊ abiron mur
murantes subito deglutiuit.
Numeri.xvi. Non fuit pra/
uum miraculum quando illi de
nazareth ira repleti precipita/
re dominũ voluerunt cum in
ter eos ambulans se abscõdit.
Et scdm Bedam terra ⁊ lapi/
des cedentes corpori suaz ima
ginem tenuerunt impressam.
Luce.iiij. In passione domini
terra mota est et petre scise sũt
et aperta sunt lapidea monu/
menta. Matthei.xxvij. Resur
gente domino factus est ter/
remotus cuius timore exterri
ti sunt custodes. Mat.xxviij.
Paulus et silas dum essent
in carcere terremotus factus
est et vincula sunt soluta. vt
clare habetur Actuum.xvi.
Miracula fecit deus in a/
nimalibus ferocibus silvestri
bus et alijs pluribus contra
naturam ipsorum mirabilia

operando. Nam balaam cum
iret ad maledicendum populo
dei fuit ab aſina quam ſtimu
lo feriebat redargutus. Nume.
xxij. Ad heliam ꝑfugum a fa
cie Iezabelis corui panes et car
nes quotidie deferebāt. iij. Re
gum. xix. Danieli poſito i la
cu leonum leones mirā man
ſuetudinē ei oſtenderunt. Da
nielis. vi. et. xiiij. Piſcis q̄ Io
nam naufragū deuorauit poſt
triduū cōſeruauit in columē
ipſum euomando. Ione. ij.
Miracula multa deus opera
tus eſt in hominib⁹. et hoc mul
tipliciter ſcdm multiplicē ſta
tum hoīm in quibus eſt mi
racula operatus. Et primo in
natiuitatibus miraculoſe ho
mines producens. Sic mira
culoſe natus eſt Iſaac per re
promiſſionem a dn̄o reuelatā
Geneſis. xviij. et. xxi. Sam
pſon miraculoſe conceptus dux
eius conceptus parentib⁹ ab
angelo nunciatur. Iudic. xiij.
Filius mulieris ſunamitis fu
it a dn̄o per heliſeum precib⁹
impetratus. iiij. Regum. iiij.
Angelus domini qui apparu
it Zacharie Iohannē naſcitu
rum miraculoſe nūciauit. Lu.
primo. Mirum et dulce valde
miraculū q̄ chriſtus et deus
et homo eſt conceptus et nat⁹
de virgine. ad quod q̄dem mi
raculum annunciandum Io
hannes in vtero matris exul
tauit. vt clare habetur Luce. i.
¶ Miracula fecit de⁹ in ho
minibus eos cibis et potib⁹ nu
triendo. et aliqua que ad vitā
corporis ꝑtinent largiendo. Iō
em deus vniuerſoꝝ lignorum
fructus homini i paradiſo tra
didit ad veſcendū. Et lignum
vite in medio vt pomū vetitū
derelinquens et fructū come
dens ligni vite viueret in eter
num. Geñ. i. Dedit dn̄s ꝑplo
coturnices et mannam ad man
ducandū et aquā ſimiliter ad
bibendū. Exo. xvi. et. xvij. Mi
ſit deus carnes in abundātia
carnes frangentibus in deſer
to. Nume. xi. Quadraginta
annis adduxit deus filios iſ
rahel per deſertum. et nō ſunt
attrita veſtimenta eorum nec
calceamenta eorum vetuſtate
conſumpta. Deute. viij. Pre
parauit dominus cibum eſu
rienti helye per viduam ſare
ptanam cui farina ydrie non
defecit. nec lechitus olei c̄ di

minuitur.iij.Regũ.xvij. Per
heliſeum augmentauit dñs
oleũ in ſubſidijs mulieri debi
ti obligate.iiij.Regũ.iiij. De
ficiente vino in nuptijs aquã
in vinũ cõuertens primũ mi-
raculũ eſt dñs operatus.Joh.
ij. De paucis panibus ꝛ piſci
bus ſaluator multa milia po
puli duabus vicib⁹ ſatiauit.
ꝛ multas fragmentoꝝ reliqui
as q̄ ſupꝑrauerant apoſtoli col
legerũt. Mat.xiiij. Marci.vi.
Johan.vi.Luce.ix. Miracu
la multa opꝑatus eſt dñs in
omnibus pctõribus eos diui
nis miraculis corrigendo ꝛ pu
niendo. Nã qꝛ omnis caro cor
rupꝑrat viã ſuã in hoĩes aqua
diluuij inundatione purga/
uit.Geñ.vij. Peccatum ſup/
bie turrim edificantiũ de⁹ lin
guaꝝ confuſione puniuit. Ge
neſis.xi. Propter punitõnem
chore ꝛ complicũ eius fuerũt
multa mirabilia perpetrata.
Numeri.xvi.ꝛ.xvij. Propter
arcam captã puniẽs dñs phi
liſteos multa eſt miracula opꝑ
atus.i.Regũ.iiij.v.ꝛ.vi. Ex-
ercitũ regis ſyrie neq̄ter operã
tem dñs cecitate percuſſit.iiij
Regũ.vi. Heliodorus volens

expoliare templũ miraculoſe
fuit acriter verberat⁹.ij.Mach
iij. In figura hominum ſine
fructu bonoꝝ opꝑũ maledixit
dñs ficulnee ꝛ fuit ſubito a-
refacta. Mat.xxi. Elymã ma-
gum reſiſtentẽ apoſtolis pau/
lus priuauit lumine oculoꝝ
Actu.xiij. Cum q̄dam ĩ noĩe
dñi ꝛ pauli dereſiue demonẽ
adiurarent ipſe inſiluit cõtra
eos. Actuũ.xix. Miracu-
la plura fecit deus hoĩb⁹ bel
lis ꝛ terroribus vexatis ab a-
lijs eos defendendo miraclis
ꝛ alios opprimendo. Naz poſt
ſeptem circũitus muri iericho
funditus corruerũt. Joſue.vi.
Jonathas ꝛ armiger eius per
cuſſerunt tot homines q̄d fa-
ctum eſt miraculum. ꝛ turba
ta ſunt caſtra.i.Regum.xiiij.
Magnũ fuit mirũ q̄ Dauid
philiſteum in funda ꝛ lapide
ſuperauit.vt h̄.i.Regũ.xvij
Obſidente ieruſalem rege ſe-
nacherib.cẽtum octoginta q̄n
qꝫ milia hominum ſunt pcuſ
ſi.iiij Regũ.xix. Aduerſarij io
ſaphat in ſe ipſos conuerſi mu
tuis ſeviſ vulneribus conciderũt
ij.Para.xx. Propter auxiliuꝫ
datum a dño centum viginti

milia hoim̄ perierūt ꝙ omēs a
iuda machabeo ⁊ a ſuis fratri
buſ fuerūt in bello interempti
ij. Macha. viij. ¶ Miracula
fecit deus in hoibus dolenti
bus ⁊ infirmis q̄cunq̄ꝫ fuerint
infirmitate detenti. In cui⁹ fi
gura percuſſi ſunt filij iſrael
ſerpentibus per ſerpentē eneū
ꝗ criſtū ſine veneno peccati pec
catoribus ſimilem figurabat
ſunt a doloribus liberati. Nu
me. xxi. Heliſeus naaman le/
proſum in iordanis flumīe ſe/
ptena lotione ſaluauit. iiij re/
gū. v. Thobias q̄tuor ānis ce/
cus felle piſcis miraculoſe eſt
per angelū liberatus. Thob. xi
Chriſtus multos egros ſana
uit varijs ⁊ diuerſis languo
ribus. Nā duos leproſos cu/
rauit. vnū demoniacum. De/
cem leproſos cū īgrederetur
quoddā caſtellum. de quibus
vn⁹ ſolus reuerſus dedit lau
dem deo. Luce. xvij. Demoni/
acos criſtus liberauit de quo
rū vno patet. Mat. ix. De alte/
ro matthei. xij. Luce. xi. d vno
alio. mat. xvij. Mar. ix. De a/
lio ſcꝫ ceco ſecus viā habetur
Marci. x. Luce. iiij. De infir/
mis in genere inter quos ceci
mat. xv. De magdalena legit̄
eiecisse ſeptem demonia. id eſt
ſeptem peccata mortalia. Mar.
vltīo. Singulariter em̄ vnde
cim īfirmos ſanauit. ſcꝫ ſocrū
petri a febribus. mat. viij. Pa
ralíticū per tectum dimiſſum
mat. ix. Idropicum Luce. xiiij.
Habentem manū aridā. mat.
iij. Languidū ad piſcinā. Joh.
v. Incuruatā mulierē Luc. xiij
Seruū centurionis. matthei
viij. Filiū reguli ꝗ incipiebat
mori. Johan. iiij. Mulierē flu/
xum ſanguinis patientē. mat
ix. mar. v. Et malchū ſeruum
principis ſacerdotū cui petruſ
auriculā amputauit. Lu. xxij.
Petrus ſanauit claudū. actu
um. iij. Et paraliticū iacentem
in lecto. vt habetur Actuū. ix.
Vmbra petri ſanauit īfirmoſ
Actuū. v. Et philippo predicā
te multi ſanati ſunt. Actuū
viij. In ciuitate liſtriſ paulus
claudum ex vtero matris ſa/
nauit Actuum. xiiij. Puellaꝫ
a ſpiritu phitonico liberauit.
Actuū. xvi. Sudaria ⁊ veſteſ
pauli languores curabant. vt
habetur Actuū. xix. ¶ Mira
cula facta ſunt virtute diuina
ſuper hominib⁹ mortuis eos.

ſuſcitando. Sic helyas filiuz mulieris matrisfamilias eius hoſpite a mortuis ſuſcitauit. iij. Regū. xvij. Heliſeus filiuz ſunamitis ſuſcitauit a mortuis quem ei ſuis precibus impetrauit. iiij. Reg. iiij. Oſſa defuncti cadaueris tangens ipſius heliſei defunctus ꝓtinus exurrexit. iiij. regū. xiij. Saluator noſter tres mortuos ſuſcitauit. ſcz filiā archiſynagogi ī domo patris. mat. ix. marci v. Filium vidue extra portā delatum. Luce. vij. Et lazarum quadriduanū mortuuz in monumento vetitū. Johānis. xi. In paſſione domini inter alia ſigna miraculoꝝ multa corpora ſanctorum ſurrexerūt. mat. xxvij. Ipſe etiam ſaluator mirabiliter ſurrexit a mortuis ianuis clauſis diſcipulis apparendo. Johan. xx. Petrꝰ vocauit thabitam mortuā ꝛ illa aperuit oculos ꝛ reſpondit. vt hr̄ Actuū. ix. Cū paulus predicaret cecidit de feneſtra tertij cenaculi adoleſcens. ꝛ ſubleuatus eſt mortuus. ad quez deſcendens paulus et euz in nomine dn̄i noſtri Jeſu criſti ſuſcitauit. Actuum. xx.

Capitulū. 86.

De morte euentus in cōi
Mortis euentus ex peccato creditur orbē introiuiſſe
Vita carnis deditus timet homo dum viuit
Sed virtute preditus ipm acquiſiuit
Quem preſſure dedit' valde concupiuit

Mortis ſententiā hō per pctm̄ incurrit. qr diabolus motꝰ inuidia procurauit. Inuidia em̄ dyaboli mors introiuit in orbez terrarū. Sap. ij. nō ſolū ſcḋm corpus ſz ſcḋm aīaz hō moritur per pctm̄. Nā dictū fuit hoī a dō Quacūqz hora comederitis. ꝛ mādatū trāſgreſſi fueritis morte moriemini. Ge. ij. Jō lōga vita videbatur eē cuſtodia legis. vn̄ lōgeuo viuetis tpe. Deute. v. Ob hāc cām ob memoriaz patres nr̄i precauerūt ꝛ mortē incurrerēt poſt deſtructōez vite citius ſibi et an̄ diluuiū mortuꝰ eſt Gen. v. Mors timēda ē ſcḋm carnē cū ſit finis oīm terribilium. nō enim patres antiqui mortem timebant ex ratione

horribilitatis eius. tñ q̄r non
potuerunt celum aſcendere do-
nec ſaluator veniret ⁊ q̄ aperi/
ret ianuã paradiſi. Jō loth ti-
muit montẽ aſcendere ne for/
te apprehenderet eũ malum et
moreret. Geñ. xix. Quamuis
moyses ſeruus dñi vellet do-
mino in omnibus obedire. tñ
videtur ꝙ libenter plus vixiſ
ſet ſi dñs voluiſſet. Vñ dicit
Jratus eſt dñs contra moyſẽ
⁊c. Vñ ait moyses. Ecce mori
or in hac humo. Deutero. iiij.
Ezechias bonus ⁊ iuſtꝰ audi-
ta mortis ſententia ab Jſaya
ꝓpheta lacrimabili oratiõe et
ꝓpoſita longatiõne vite domi/
nũ exorauit. Jſaye. xxxviij. Je/
remias ezechiã rogauit ne eũ
occideret ⁊ ſilr̄ ne ī carcere mo/
reret. Jere. xxxviij. Ante aduẽ
tum ſpũſſancti apoſtoli mor-
tẽ timebant. Nã omes fugie
runt. Mat. xxvi. Jdeo quilibet
chriſtifidelis naturalẽ mortẽ
timere debet ꝓpter aliq̄ accidẽ
tia in morte. Vñ dt. Auicen
na. Cũ vita hominis extingui
tur mox tria accidunt et exti-
guunt. Primo viſus frãgitur
Secũdo os aperitur. Tertio pe
ctus ſubleuat. Vñ ait q̄dam

poeta. verſꝰ. Hoc ſcio vbi quo
modo neſcio quando. ¶ Mors
bõa et in bono ſtatu hoīs ap/
petenda eſt. Vñ aliq̄n mali de
ſiderãt bene mori. ſicut ait ba
laam. Moriatur anima mea
morte iuſtorum. Nume. xxiij.
Thobias iuſtus mortẽ deſide
rabat dicẽs. Precipe in pace ꝺ
poni ſpm̄ meũ. Tho. iij. Apoſto
li ſic ſunt poſt aduentũ ſpũſ
ſancti cõfirmati vt mortem ⁊
verbera nõ timerẽt. Vñ legit
in actibus. Jbant apl̄i gaudẽ
tes a cõſpectu cicilij q̄m digni
habiti ſunt pro noīe Jeſu con-
tumelias pati ⁊c. Actuum. v.
Deſiderabat paulus mortem
cũ dicebat. Nõ ſolũ ligari ſꝫ
et mori. Actuũ. xxi. Et Cupio
diſſolui ⁊ eſſe cum chriſto. Ad
Philipeñ. ¶ Mortem deſide
rant homines cũ aliquas gra
ues ſuſtinẽt paſſiones. vt ab
eis citius eruantur. Sic he-
lyas ſedens ſub iunipero quẽ
pſequebat̄ yeſabel petijt vt mo
reretur. iij. Reg. xix. Poſt cõ
tumeliã ab ancilla receptã ſa
ra dixit. Peto dñe vt de vin
culo improperij huius eripias
me. Tho. iij. Poſt mortem cru
cis q̄uã ſaluator ſuſtinuit om̄

dit ꝙ nō ſolū mortez ſed oē genus tribulatōis ꝛ mortis criſtianus debet ſuſtinere libenter. Mat.xxvij. Quãuis paulus vitaret inſidias.. ꝛ decitutate in ciuitatez fugeret perſequentez nō timore mortis hec fecit. ſed furori cedens. vt exēplum preberet ſe vtilitati plurimorum reſeruauit Actuum per totum

Capitulū.87.

De morte horrēda malorꝫ et homicidiorum.

Morte horribili moriūtur homicide rancoroſe ſanguinem fundentes

Tyranni malicioſi bonos deprimentes

Homines luxurioſi ꝛ laſciuientes..

Et ſacra lege expoſt bona capientes

Patri non obſequioſi nec obedientes

Viri ꝗ ꝗtioſi mala ſuadentes

Morte horrēde moriuntur homicide aliorꝫ ſanguinē fundētes Sic Cayn q̄ fratrez ſuū occidit fuit a lamec ꝗ poſtea interfectus et miſera ꝑiliter mortuus eſt. Geū.iiij. Pharao qui ſubmergi fecerat pueroſ hebreorum in mari cū exercitu ſuo eſt ſubmerſus. Exo.xiiij. Adonibozeth qui manuū ſummitates ꝛ pedū preciderat alijs ſimiliter ipſe eſt preciſus. Jud. primo. Zebee ꝛ ſalmana q̄ fratres occiderant gedeonis. a gedeone ſilr ſunt occiſi. Jud.viij. Abimelech q̄ ſeptuaginta fratres occiderat ſuper lapidem fuit ab vna femīa percuſſus ꝛ occiſus Judi.ix. Adoleſcēs qui ſe dixerat Saul occidiſſe fuit dauid iuſſionibus interfectus.ij.Regū i. Latrones q̄ occiderūt yſboſeth fuerūt a dauid interempti cui crediderūt placere.ij.Regū.iiij. Joab qui duos viros ꝓditorie occiderat fuit ſalomonis imperio interfectus.iij.Regū.ij.. Zambri q̄ occidit helam regem ſuū poſt ſeptem dies in ꝓprio pallatio ſe conbuſſit.iij.Re.xvi. Achab q̄ iniuſte fecit lapidari nabotħ canes eius ſanguinē potauerūt.iij.Re.xxij. Jeſabel hō micidā iehu mādauit ꝓcipitari. ꝛ equitorꝫ pedib⁹ cōculcari.iiij.

Re.ix. Athalia q̄ oēs ſemē regi
um extirpauit. ⁊ ipſa valde tur
piter eſt extincta.iiij. Regũ.xi.
Adronicus eodem loco occu-
buit occiſus vbi oīa fecerat tru
cidari.ij. Macha.iiij ¶ Morte
horrenda moriũtur q̄ alios op
primere delectãtur iniuſte. Nã
Izara tyrannus crudelis per
manũ femine clauo ⁊ malleo
eſt confoſſus. vt dr. Iudic.iiij.
Saul q̄ ſic iniq̄ perſecutus ē
dauid ſeipſum ꝓprio gladio i
terfecit.i. Regũ.xxxi. Impius
benadab a ſeruo ſuo Azahele
fuit dei iudicio iugulatus.iij
Regũ.xx. Ioas tyrannus in-
gratus q̄ fecerat zachariã la-
pidari.ij. Para.xxiiij. Fuit a
ſeruis ꝓprijs interempt᷒.iiij.
Regũ.xij. Holofernes q̄ multa
vaſtauerat fuit per manũ feīe
capite detrũcat᷒. Iudith.xiij.
Superbus tyrannus Amon
q̄ ſe fecerat adorari fuit ſuſpē-
ſus patibulo q̄d fecerat Mar
docheo. vt habetur Heſter.vij.
Anthiochus q̄ multoꝝ viſce-
ra euulſit eſt dolore viſcerũ in-
terēptus.ij Mach.ix. Iaſon
qui fratrē Iude captiuauerat
⁊ multos expulerat per regē
eſt mortuus ⁊ nō ſepultus.ij
Macha.v. ¶ Morte horrenda
moriuntur luxurioſi ⁊ maxīe
qui deſeruiũt horrēde luxurie
Nam q̄r oīs caro in luxuriã
corrupérat viã ſuã miſſe ſunt
aque diluuij ex q̄bus ſũt mor
tui oēs homines ſuper terram
Geñ.vij. Super ſodomã plu
it dñs ſulphur ⁊ ignē. ⁊ ſub-
uertit nephárias ciuitates. Ge
ne.xix. Filij beniamin q̄ vxorē
leuite turpiter deluſerũt etiã
crudeliter ſunt deſtructi. Iud.
xx. Amon q̄ ſororē ſuã oppreſſe
rat ab abſolone in cōuiuio eſt
occiſũs.ij. Regũ.xiij. De hac
materia reqre cap. de luxuria
lxxix. ¶ Morte turpiſſīa mo-
riũtur q̄ deũ offendũt neq̄ter.
Nã nadab ⁊ abiu ignem alie
nũ cōtra dei voluntatē offerē
tes ſũt ab ignis incendio cre-
mati. Leui.x. Blaſphemus q̄
nomē dñi blaſphemauit a po
pulo lapidatus eſt. Leui.xxiiij
Chore dathan ⁊ abyrō q̄ cōtra
deũ ⁊ moyſen inſurgebãt ab-
ſorbuit terra viuos. Nu.xvj
Golyam ſuperbum et deum
blaſphemantē dauid puer eī᷒
ꝓprio gladio eũ interfecit.p̄mo
Regũ.xvij. Senacherib blaſ-
phemus in deũ poſt fugam a

ꝓprijs filijs occiſus eſt.iiij.re
gũ.xix. Sedechias rebellis
deo videt occidi filios ſuos an
ſe ⁊ ipſe malo exitu clauſit vi-
tam ſuã.iiij.Regũ.xxv. Anthi
ochus dei aduerſari⁹ ꝑcuſſus
grauiſſimo.eſt mortu⁹ tormen
to.ij.Mach.ix. Herodes q̃ di-
uinas extirpauit laudes ꝑcuſ
ſus a vermibus expirauit. A
ctu.xij. ¶ Morte horrẽda mo-
riũtur ſacrilegi et raptores.nã
achior q̃ tulit de anathemate
iericho diuino iudicio fuit la
pidat⁹ a ꝑplo. Joſue.vij. Liſi-
mach⁹ ſacrileg⁹ digne iuxta
oratoriũ eſt occiſus.ij.Macha
iiij. Sacrilegus menela⁹ de
turri altiſſima fuit ꝑcipitat⁹.
ij.Macha.xiij. Anania ⁊ za-
phira fraudãtes de precio agri
q̃d tũ erat deo dedicatũ aut de
ditũ dei iudicio morte ſubita
nea ſũt ꝑempti. Actuum.v.
¶ Morte horrẽda moriũt̃ pa-
rentes q̃ nõ corrigũt filios ſu
os delinquẽtes.et filij ꝑntib⁹
ſpũalibus nõ obedictes vl' eoſ
i ſuis ſenectutib⁹ deridẽtes.
Nã q2 hely nõ correxit filios
de eoꝝ ſceleribus de ſella cecidit
fractis ſuis ceruicib⁹ expira-
uit.j.Re.ij.⁊.iiij. Abſolon non
ſolũ nõ obediens ſz perſequẽs
patrẽ ſuũ dauid capillis ad-
herẽs quercui fuit lãcea ꝑfo
ratus.ij.Re.xviij. Pueri ma-
le nutriti q̃ deriſerũt heliſeum
ab vrſis ſũt dei iudicio deuo-
rati.iiij.Regũ.ij. Balthaſar q̃
nõ fuit exemplo patris correc-
tus poſt manus ſcribẽtis ad
parietẽ fuit eadẽ nocte penalr̃
interfectus.Dañ.v. ¶ Morte
horrẽda moriuntur cõſiliarij
male ſuadentes.mala ⁊ falſa
teſtificãtes. Nã achitoffel q̃
cõtra dauid dedit malũ con-
ſiliũ laqueo ſeipſum ſuſpẽdit
ij.Regũ.xvij. Siba q̃ cogno-
uit populũ cõtra dauid fugi
ens in abela fuit decapitat⁹.
ij.Regũ.xx. Falſi accuſatores
danielis fuerunt a leonib⁹ de
uorati. Dañ.vi.⁊.xiiij. Teſtes
falſi deprehenſi a puero dani
ele iuſte a populo ſunt occiſi.vt
habetur Dañ.xiij.

Capitulꝫ .88.

De morte precioſa iuſtoꝝ.

¶ Morte precioſa moriuntur
Innocentes moriuntur fi-
de vel iuſticia
¶ Patienter ſuſtinentes
et ſine triſticia.

Sic decenter conuincētes
abſq3 malicia
Sapienter inſtruentes cū
recta peritia

Morte p̄cioſa moriunt martyres
qui pro eoꝝ innocentia vl' pro
iuſticia vel fide ſuſtinēt paſſi
ones. Sic abel innocens ē a
cayn interfectus. Geneſ. iiij.
Miſerūt impij lapides i zach
ariam filiū ioiade ⁊ eum mar
tyrem fecerunt. ij. Para. xxiiij
Ait Iudas. Si appropinqua
uit tempus noſtrū moriamur
nos in veritate pro fratribus
noſtris. i. Macha. ix. Poſt tor
menta mortuuſ eſt eleazarus
exemplū confortatōnis dere
linquens. ij. Macha. vi. Se
ptem fratres cum pia eorum
matre morientes pro legibus
exempla ſimiliter reliquerūt.
ij. macha vij. Pro veritate et
honeſtate fuit iohānes bapti
ſta ꝓpter herodiadem decolla
tus. Mar. vi. Mat. xiiij. Ste
phanus plenus ſpūſancto le
ſum vidit qn̄ fuit a perſecuto
ribus lapidatus. Actuum. vij
De hac morte loqtur ſanctus
Aug⁹. li. iiij. De ciui. dei dicēs.
Q deus tantā fidei contulit
grām vt mors q̄ vite cōtraria
cōſtat eſſe inſtrumentū fieret
per qd̄ tranſiret ad vitā eter
nā. Morte precioſa moriūt
homines tribulati ſuas tribu
latōnes patienter ⁊ ſine mur
mure tollerātes. Ideo Iob qui
in ablatōne reꝝ. perditōne fili
orum. ⁊ infirmitate corpoꝝ ſic
pertulit patienter vt in his om
bus non peccaret poſt flagella
centūquadraginta annis ⁊ vi
dit filios ſuos ⁊ filios filiorū
vſq3 in q̄rtam generatōem et
mortuuſ eſt ſenex. Iob. xlij. vl'
vltimo. Lazarus paup ⁊ ple
nus vlceribus mortuus ī ſi
num abrae ab angelis eſt por
tatus. Luce. xvi. Qualiter cū
q3 vixerit latro qui pependit a
dextris. qr penā crucis patien
ter ſuſtinuit dicēs. Digna fa
ctis recipim⁹. ē feliciter mortu
us. Lu. xxiij. Saluator noſter
poſt multas tribulatōes mori
ens prī feliciter commēdauit
ſpm̄. Iohā. xix. Et oportuit pati
criſtū ⁊ ita ī gloriā intrare. Lu.
xxiiij. Morte p̄cioſa moriūt
hoīes q̄ in mūdo bn̄ vixerunt.
Nam ille non poteſt feliciter
mori niſi qui feliciter vixit.

Quia s̄cdm Augustinū ma-
la mors nō est putanda. quaz
bona vita precessit. Sic ābu-
lauit enoch cum deo. sic et tu-
lit eum deus. Gene v. Abra-
am mortuus est in senectute
bona plenusq̄ etatis. Gen̄.
xxv. Completi sunt dies Jsa-
ac. clxxx. annis qui consum-
ptus etate mortuus est. Gen̄
xxxv. Aaron cum expoliasset
se veste induit eleazar et obijt
Numeri. xx. Mortuus est ser-
uus domini moyses iubente
deo et eum dominus sepeliuit
Deute. xxxiiij. et vltimo. Cur-
rus et equi ignei diuiserūt he-
lyam ab helisco. helyam felici-
ter assumentes. iiij. Regū. ij.
¶ Morte preciosa moriuntur
homines qui cum bona cogni-
tione decedunt et eorum sanc-
tias instructes. Sicut Jacob
finita instructione filioꝝ colle-
git pedes supra lectum et obijt
Gen̄. xlix. Cum instruxisset io
seph fratres ut eius ossa repor-
tarent qn̄ egrederentur de egi-
pto ad terram pmissionis mor-
tuus est in pace. Gen̄. l. Da-
uid post instructōem filij et fa-
cta oratōne in bona obijt sene-
ctute. i. Para. xxix. et iij. Reg.
ij. Post ammonitōem filij ne-
potum di pit thobias. Prope ē
interitus meus. Thobie xiiij.
Mathatias post benedictiōez
filioꝝ suoꝝ appositus est ad pa-
tres suos. i. Macha. ij.

Capitulū. 89.

De multitudine malorum
Multo plures sunt pecca-
tores et damnati q̄ saluati
¶ Aduersantes castitati vere
continentibus
¶ Juncti infidelitati firmiter
credentibus
Datq3 hostilitati iuste se tu-
entibus.

Multo plu-
res sunt damnati et fi-
lij diaboli q̄ filij dei. Jn cu-
ius figura plures fuerunt filij ys-
mahelite q̄ filij ysaac. Genes.
xxv. Sexcenta tria milia qn-
quaginta quinq3 viroꝝ nume-
rati sunt. Nume. i. De q̄bus
soli duo Caleph et Josue terrā
pmissionis intrauerūt. Jn cu-
ius figura maior pars filioꝝ
israhel erat samarie. qz decem
tribus. minor aūt in regno ie-
rusalem. scz sole due. iij. Regū
xij. ¶ Multo plures sunt in

putioſi ⁊ carnales ꝙ honeſti ⁊ caſti. Nam tēpore diluuij ſolum octo inuenti ſūt honeſti ſcʒ noe et vxor eius ⁊ tres filij ⁊ vxores filiorum eius omnis alia caro corruperat viam ſuā Gen̄. vi. In cuius figura Abraam plures filios habuit de zethura ꝙ de ſara. Gen̄. ij. ⁊ v. In quinqʒ ciuitatib⁹ ſodomorum nō ſunt inuenti decē viri boni qui carnis vicio cōtaminati nō eſſent. cū eſſet luxurioſoꝝ maxia multitudo. Gen̄ xviij. ¶ Multo plures ſūt homines infideles ꝙ fideles deo in tꝑalibus dn̄is ⁊ prelatꝭ fratribus ⁊ amicis. Nā īter fratres Joſeph q̄ erāt vndecī duo fuerūt eum liberare volentes. ceteri peurantes eius mortē Gen̄. xxxvij. Moyſes miſit exploratores duodecim ad terrā ꝓmiſſionis. ſʒ tm̄ duo Joſue ⁊ Caleph fideliter peregerunt. Nume. xiij. Plures erāt cū abſoloni regnū patris vſurpāte. qm̄ cum dauid iuſte ⁊ rōnabiliter regnare debente. ij. Reg xv. Cū in ieruſalem eſſet maxima multitudo q̄ clamaret dimitti barnabā ⁊ dn̄m crucifigi. nō eſt inuent⁹ vnus fidelis q̄ peteret dn̄m relaxari ⁊ dimitti. Johan. xix. Quidā romani dixerunt rome paulo. Notū eſt nobis ꝙ vbiqʒ chriſtianoꝝ ſecte contradicit. Actu. xxviij ¶ Multo plures ſunt homines bellantes cōtra iuſticiā ꝓ tyrannis ꝙ bellantes ſcḋm iuſticiā defendentes oppreſſos. Nam tantus erat bellatoꝝ ſyrie cōtra iſrl' exercit⁹ ꝙ pulueꝛ ſamarie nō ſufficeret. iij. Reg. xx. Tantus erat exercitus holofernis vt ſicut locuſte terrā cooperuerūt. Judith. ij. Nō remanſerūt cū iuda niſi octigēti viri ⁊ in exercitu bachidis ⁊ alchimi ꝓditoris viginti milia hoīm pugnatoꝝ. i. Machabeorum. ix.

Capitulū. 90.

De obedientia et ſubiectōe
Obedire debet homo deo.
Non gentibus et oppoſitis
Et preſidentibus ſibi prepoſitis
Suis parentibus pactis oppoſitis
Factis patentibus atqʒ cōpoſitis
Non deferentibus modis propoſitis

Magna iubentibus ſibi re
poſitis
Nō obſequentibus malis
expoſitis

Obedire de
bemus deo magis q̄ꝫ
hominibus ſi q̄ nobis precipiūt
contraria ad ſalutem. Unū ma
thatias dixit nūcio regis an
thiochi. Et ſi omnes obediūt
regi anthiocho ego et filij mei
obediemus deo. i. Machab. ij.
Unus illoꝝ ſeptem fratrum
q̄ noluerūt obedire regi vt car
nes contra preceptum dn̄i co
mederent dixit. Parati ſumꝰ
mori priuſq̄ꝫ tranſgredi legem
dei. vt dr. ij. Macha. vij. Pe
trus ꝛ iohannes principibus
ſacerdotum precipientibꝰ ne
in nomine ieſu loquerentur. ta
liter reſponderunt dicentes.
Si iuſtū eſt vos potius au
dire q̄ꝫ deū iudicare. Actu. iiij
Deinde cū argueret a pricipi
bus dixerunt. Oportet obedi
re deo magis q̄ꝫ hominibus.
Actuū. v. Obedire oportet
prelatis ſiue ipi ſint boni ſiue
mali. dūmodo ipſi bona preci
piant. Ideo dixit criſtus. Su
per cathedram moyſi ſederūt
ſcribe et phariſei omīa quecū
qꝫ dixerint vobis facite. Mat
thei. xxiij. Itēz cornelius dixit
btō petro que dn̄s prelatum re
liquerat. omnes nos in cōſpe
ctu tuo ſumus parati obedire
quecunqꝫ precepta ſunt tibi a
dn̄o. Actuū. x. Paulus electꝰ
in ſocium barnabe perambu
labat confirmās omnes eccle
ſias ꝛ precipiens obedire pre
ceptis apoſtoloꝝ. Actuū. xv.
Obedire debet homo parenti
bus ſi nō precipiāt que diſcre
pant ad ſalutē. Iō dicit Pau
lus. Obedite filij parentibus
veſtris in dn̄o. Ad Epheſeos
vi. Ad Colo. ij. Sic ioſeph o
bediuit patri mittenti eum ad
fratres ſuos q̄uis prius accu
ſaſſet eos ex quo timere ſic po
terat. Gen̄. xxxvij. Sic dauid
vnctus in regē obediuit patri
fratribꝰ victualia portās. i. re
gū. xvij. Thobias iunior di
xit patri. Oīa q̄ precepiſti faci
am pr̄. Tho. v. Heſter obediuit
ī oībus mardocheo ſicut qn̄ eū
paruulū nutriebat. Heſ. ij. Deſcē
dit puer ieſus cū maria ꝛ Io
ſeph ī nazareth ꝛ erat ſub. ill.
Lu. ij. Obedire dēt hō nō
ſolum lingua ſed opere. Nam

Capitulū. 90.

Magnam obedientiam pmi
ſerunt filij iſrahel dicentes.
Omnia que pcepit nobis de
us faciemus ⁊ erimus obediē
tes. ſtatī poſtea contraria faci
entes. Exo. xxiiij. De obediē/
tibus verbo ⁊ non facto ſiue
verbo pluſꝗ̄ facto. ꝓponit ſal/
uator exemplum duoꝝ filioꝝ
quoꝝ vnus dixit ſe iturum ⁊
operaturum in vineā ⁊ nō iuit
Aliꝰ negauit ⁊ iuit. Math.
xxi. Obediendū eſt prompte ⁊
nō procraſtinandū. Sic Noe
ſponte obediuit dn̄o in omni/
bus que precepit. Gen. vi. i fi
ne. Ad prelatōes t. aſſumpti
dn̄i ꝑtū poſſūt renuere ex hu
militate. Sed ad voluntatē
maioris poſtmodū obedire. ex/
emplo moyſi qui quinquies ſe
excuſauit de ducatu populi ⁊
tn̄ poſtea humiliter obediuit.
Exod. xxxiiij Filij iſrael ad p
ceptū dn̄i prompte erigebāt
tentoria ⁊ ad eius imperium
eriſtine ⁊ ſolicite reponebant.
Nume. ix. Cito ⁊ perfecte obe
dierūt iſti apoſtoli qui ſtatim
relictis rhetibus ſecuti ſunt
ſaluatorem. Mat. iiij. Similiter
etiā legitur de mattheo qui re
lictis omnibus ſecutus ē eū.
Matthei. ix. Luce. v. Paulus
audiens vocem Jeſu prompte
reſpondit dicens. Dn̄e qd me
vis facere. vt patet ꝙ cor. rectio
⁊ caſtigatio facit hominē eſſe
obedientem ad omnia mādā/
ta. Actuū. ix. Obedire de/
bet homo quācunqꝫ mandetur
ſibi difficilis. Nam Abraam
mandatum circūciſionis licꝫ
eſſet difficile nō diſtulit ad/
implere. Gen. xvij Graue erat
abrae de filij immolatōe pre/
ceptum. quod niſi deus aliter
ordinaſſet ſn̄ mora voluiſſet i/
plere. Ecce quanta obediētia
Ge. xxij. Hāc āmonitōez fece
runt ſerui naaman dicentes.
Si rem grandem dixiſſet ti/
bi propheta certe facere debu
iſſes. vbi patet ꝙ cōfortatio va
let ad obediendum. iiij. Re. v.
Mirabilem et difficilem obe/
dientiam impleuerunt recha
bite nō bibere vinū donec edi
ficent domū in ſempiternū
ſicut a patre fuerat impetratū
vt habetur Jeremie. xxxv. Pre
dixerat dominus ſalomoni ꝙ
ſi eius precepta ſeruaret i ſem
piternum ſuper iſrael thronꝰ
eius eſſet. iij. Regum. viij. Et
Parali. vij. Preceptum circū

ciſionis licet eſſet difficile. tñ ſaluator noſter in ſeuoluit ad implere. Luce. ij. Obedientes ad plenum victoriã temptationum in mundo pro mercede recipiunt ⁊ exultatõem in celo. Ideo dicit ſalomon. Vir obedičs loquitur victoriã. Prouerbioꝝ. xxi. In cuius figura quandocunqꝫ filij iſrahel de mãdato domini pugnauerũt pauci de multis victoriã habuerunt. Numeri. xxxi. Propter hanc cauſam exemplum obedientie in ſaluatore noſtro proponit apoſtolus dicens. Factus eſt obediens patri vſqꝫ ad mortē crucis. Et ponit fructũ obedientie ſequentē di. Propter quod et deus exaltauit illũ ⁊ dedit illi nomen quod eſt ſuper omne nomen. Ad Philip. ij. Obedire nolentes ſed inobedientes grauiter puniũtur Nam prima precepti trãſgreſſio in primis parentibus grauibus maledictõibus eſt punita. Geñ. iij. Filij iſrahel cũ contra mandatum dei terraꝫ pmiſſionis conarentur aſcendere. ⁊ contra mandatum dñi euntes ad bellum fuerunt debellati. Nume. xiiij. Qꝛ mandatum Joſue tranſgreſſus eſt Achior. ideo fuit a populo lapidatus. ⁊ Joſue ⁊ populus ex illa inobedientia in bello fuerat ſuperatus. Joſue. vij. Saul q̃ contra preceptũ ſamuelis ſacrificium obtulit ⁊ agag regi in pinguibus contra preceptũ dñi parcere voluit. fuit a dño reprobatus. vt habetur. i. Reg. xv. ⁊ xvi. Dixit dñs ſaluator ꝙ ſi nõ cuſtodiret mãdata dei deleret de terre ſuperficie thronum eius. vt habetur. ij Paralip. vij. Vir dei contra preceptum dñi cũ propheta mãducans a leone extitit interfectus. iij. Regum. xiij. Similiter percuſſus eſt a leone ille q̃ de mandato domini percutere noluit vnũ de filijs pphetarum vbi oſtenditur ꝙ obedientia datur interdũ etiam in hijs que videntur ſine ratione mãdari. iij. Re. xx. Jonas q̃ refugiebat domino obedire precipienti vt in Niniue verbũ dei predicaret. in mari fuit domino diſponente ſubmerſus. Jone ſecundo

Capituluꝫ. 91.

De opãte que de attēdit

p

Operantem reſpicit deus
Si perfectus ſit operatiōe
Si ſit rectus intentione
Si electus executione

Operātem diligit deus. primo ſi ſit bonus et deo gratus. Nā ſi perſonam non acceptauerit ſeruiciũ nō acceptat. licz et in politicis homo faciendo iuſte oſtenditur iuſtus. ī gratuitis tñ non. quia qui facit iuſta ē iuſtus. ſed iuſta facit quia iuſtus ē ſcđm Criſoſtomũ. Nō quia oculus videt acute. ſed acute videt quia acut⁹ ē. Pri⁹ eñ deus reſpicit operantez ſi eſt bonus anteꝗ̄ acceptet vel recipiet eius opus. Cayn nanqz malus ⁊ abel bonus munera ambo obtulerũt. Sed deus reſpexit ad abel ⁊ ad eius munera. ſed ad cayn ⁊ ad ei⁹ munera nō reſpexit. Gen̄. iiij. Mirabilia fecerũt in egipto moyſes et Aaron. Sic ⁊ malefici pharaonis. ſed priorꝫ nō aliorum miracula deo placuerũt Exo. vij. Bethzamite viderũt ⁊ ſacrificiũ deo obtulerunt ⁊ tñ percuſſit eos dñs graui plaga. q: ꝑpter pctā eorꝫ videre arcam dñi nō debebāt. i. Reg. vi. Reprobabat dñs ſacrificium qđ iuſſerat fieri ⁊ hoc ꝑpter offerentiũ prauitatem. Iſaye i.

Operantē ꝗ acceptat deus ex intentōe quā habet in operando magis ꝗ̄ in opere. Cuz eñ opus inordinabile peruerti poſſit ex praua intentōe. vt dare elemoſynā. ieiunare ⁊ orare ꝑpter fauorez vel queſtum. Malũ etiā ex genere bene fieri poſſet ex bona intentōne vt hoīem ex iuſticia exigente occidere oportet operantē ⁊ ꝓpus eſſe ordinatum recta intentōe Nam ſcđm Ambroſiũ. Intētio tua operi tuo finem ponit. Nā ꝑmiſſo a dño abrae filio naſcituro de ſara riſit abraā. ⁊ riſit ſara. Sed riſus Abrae nō fuit a dño reprehenſus, q: riſit ex leticia repromiſſionis Sed riſus ſare ex diffidētia ꝑmiſſionis. vt dr Gen̄. xvij. ⁊ xviij. Talia thuribula ⁊ forte nobiliora habuit chore ⁊ complices qualia habuit aaron ⁊ tñ incenſionē aaron ꝑpter bonā intentōem habuit de⁹ gratā. Illorꝫ vero ꝑpter intentiōez peſſimā reprobauit. Nu. xvi. Contulit deus duo minuta

vidue p̄re muneribus diuitū
q̄r puriora intentōe donabat.
Luce.xxi. Deſiderabat Zache
us videre Jeſum pura intenti
one bonitatis. Jō fuit a domi
no cōſolatus. Lu.xix. Deſide/
rabat etiā herodes videre ieſū
⁊ eo viſo gauiſus eſt. ſ; praua
intentōe curioſitatis. Jō de ei⁹
viſiōe fructū quē volebat mi-
latens reportauit. Lu.xxiij.
Operantē attendit ſi opus eſt
q̄d fecit ex officio ſibi incūbit.
aliocq̄n ſi ſibi vſurpat q̄d ſuū
nō eſt nō placet deo. ſed diſpli
cet nec acceptat. ſ; reprobat ta
le opus. Nā ſaul expoliauit ſe
⁊ fuit iter ꝓphetas ⁊ ꝓpheta/
re cepit. ſ; par ei ꝓfuit. q̄r non
erat ſui officij ꝓphetare. i. Re.
x. Oza extēdit manū ⁊ tetigit
arcā ne caderet de plauſtro. ſ;
fuit ꝑcuſſus a dn̄o. q̄r tāgere
arcā erat ſolū officiū leuitarū
ij. Regū. vi. Licʒ offerre ſacrifi
ciū ſit bonū: tn̄ nō niſi ſacer/
dotib⁹ cōuenit. Jō ozias ꝑcuſ/
ſus ē lepra. q̄r more p̄ſbiterſicē
ſū voluit adolere. ij. Pa. xxvi.

Capitulū. 92.

De operatione bona.
Opus bonum
Dn̄s āpliſicat magnis do
cumentis.
Placet ſi edificat locum ſa
cramentis.
Homines malos viuificat
cum impedimentis
Homines quaſificat ſuis
incrementis
Homines magnificat ma
gnis donamentis
Quem hic nō letificat ma
net in tormentis

Opus bo
nū placet do ⁊ i quolī
bet ſtatu iſſ̄d ꝓcepit: cōſuluit et
hortat. Jō i ſtatu inocētie poſu/
it ds hoīez in padiſū volupta
tis vt oparet ⁊ cuſtodiret iſſ̄d
Ge. ij. Silr p⁹ pctm̄ miſit: de⁹
hoīem de padiſo vt oparet ter
rā. Gen. iij. Laudabilia opa pa
trū p̄cepit dn̄s imitari di. Si
filij abrae eſtis opa abrae facite
Joh. viij. Propt̄ hāc cām dr̄it
oi gēte q̄ timet ⁊ opat̄ iuſticiā
accept⁹ ē illi. Actu. xvi. Vt do
mīo placeret paul⁹ māſit cū
aq̄la. Actu. xviij. Op⁹ bonū
⁊ vald̄ deo acceptū ē edificare
eccl̄ias cui ds dat bonā perfe
ctōez. Nā ſalomō i modico tē
pore opus tēpli maximi cōſū
mauit. vt habetur. iij. Re. vij.

Ca. 92. de operatōne bona

Filij iſrahel ceperunt edifica-
re templum anteꝗ̄ alia opera
ſeu domus inchoarentur. Ne
emie. ij. vſqꝫ ad. vij. Precepit
Darius vt edificaretur dom⁹
dei in ieruſalem, ⁊ darent̄ ſū-
ptus de archa regis ne impe-
diretur opus. vt habetur. i. Eſ
dre. vi. ¶ Opus enī bonū ha-
bet multos impeditores. Nā
opera que filij tranſmigratio
nis faciebant in reditu baby-
lonis fuerūt ſepe ab impedien-
tibus moleſtata. i. Eſdre. iiij.
Illud opus piū quod magda
lena exercuit in vngendo ca-
put ⁊ pedes dn̄i. iudas cum a
lijs diſcipulis voluit impedi-
re. Mat. xxiiij. ¶ Opus bonū
manifeſtat hoīem. ſicut fruct⁹
manifeſtat arborem. Ideo di-
xit ſaluator. Attēdite a falſis
pphe. ⁊c. ſequitur. a fructibus
eoꝝ cognoſcetis eos. Mat. vij.
Ipſe enī dicebat de ſeipſo. Ope
ra que ego facio in nomine pa
tris mei iſta teſtimoniū perhi
bent de me. Et paucis inter-
poſitis. Si mihi nō creditis
operibus credite. Johannis. x.
Duo diſcipuli nō cognouerūt
dn̄m ſeu Jeſum donec fuerūt
ſecum conuerſati in verbis ⁊
poſtmodū cognouerunt eū in
fractione panis. vt habet̄ Lu.
xxiiij. ¶ Opus bonū largiter
remuneratū. Quia nullū bo-
num irremuneratū dimittit
deus. vt dicit ſanctus Augu
ſtinus. Ideo ezechias qui fecit
bonū coram dn̄o valde proſpe
ratus eſt. ij. Paral. xxxi. Me
retur enī opus bonū per remu
nerationem indulgentiā pecca-
torum. Nam vidit deus ope
ra niniuitarū ⁊ miſertus eſt eis.
Jone iij. Serui qui acceperūt
talenta ⁊ operati ſunt in eis
remunerati ſunt in duplo. Mat
xxv. Propter hanc cauſam a
poſtolus comparat bona ope-
ra ſemini de quo modicū iaci
tur ⁊ fructus plurimus expe-
ctatur dicens. Qui parce ſe-
minat parce et metet. ij. Cor.
ix. Thabita propter bona que
agebat meruit a petro miſeri-
corditer ſuſcitari. Actu. x. O-
perari nolentes ſed vacantes
ocioſitati grauia facinora per
petrant. Et ideo reprehendunt̄
⁊ grauiter ⁊ acriter puniūtur
ac corrigiuntur. Nam tempo
re quo ſolebant reges ad bella
conſurgere dauid vacās ocio
adulterium ⁊ homicidiū per-

petrauit. ij. Regum. xi. Argu-
untur a dño ocioſi, qñ vocan-
tur operarij ad mercedē Mat.
xx. Seruus qui in vno talen
to noluit operari turpiter fuit
a dño reprobatus. Mat. xxv.
Paulus reprehēdit grauiter
ocioſos dicens. Qui nō vult
operari nō manducet. ij. Theſ
ſalonicen. iij.

Capitulū. 93.

De oppreſſione bonoꝝ ꝛ ma
lorum

Opprimunt mali bonos.

Illis inuidentes de felici-
tate

Et laſciuientes in carnali
tate

Illos perſequentes ex ma-
lignitate

Illos audientes dicta ve-
ritate

Opprimunt mali bonos aliquan-
do ex ſola inuidia. quia vidēt
illos feliciter proſperari. Sic
Cayn ex inuidia preualuit in
abel et eum nequiter ꝛ inuidi
oſe opprimendo occidit. Gen.
iiij. Eſau inuidus quia iacob
patris benedictōes vſurparet
voluit eū occidere. propter qđ
iacob eſt cōpulſus fugere ad
laban. Gen. xxvij. Egiptij i-
uidentes filijs iſrahel. q꞉ cre-
ſcebant oderant eos ꝛ grauit-
ter oppreſſerunt. Exo. i. Saul
ex ſola inuidia perſecutus eſt
dauid eo ꝙ ſibi victoria Go
liath erat aſcripta. Dicebant
eñ. Percuſſit ſaul mille ꝛ da
uid decem milia. i. Reg. xviij.
Saluator noſter ex īuidia fu
it damnatus ab anna ꝛ Cay
pha ꝛ iudeis Mat. xxvi.

Opprimunt mali bonos ꝓ
pter eoꝝ luxuriam quā bonis
impedientibus exercere non
poſſunt. vel quia eos de luxu
rie vicio comprehēderūt. Sic
domina cui ſeruiebat Joſeph
quia ſuā concupiſcentiam ex
ercere nō potuit eū opprimere
falſe voluit. Gen. xxxix. So-
domite ꝓpter eoꝝ luxuriā ani
mam loth multipliciter et in-
ferendo violentiā vexati ſunt
Gen. xix. Duo luxurioſi pre-
ſbiteri ſuſannā propter eorum
luxuriam neqter opprimebāt.
Dan. xiij. Herodes ꝓpter luxu
riam ad petitōem meretricis
iohannē baptiſtam in carcere
decollauit. Mar. vi. mat. xiiij.

Opprimunt mali bonos ꝑpter coꝝ ſuperbiā ⁊ ambitōem dominij. Sic abymelech am bicōs principatū fratres ſuos neq̄ter interfecit. Judi.ix. Abſolon ambiens regnū patris ipſum eſt acriter perſecutus.ij. Regū.xv. Amon ex ſuperbia ꝓcurauit mardocheū occidere ⁊ iudeos. ſed deus aliter ordinauit. Heſter.iij. Propter ſupbiā nabuchodonoſor fecit ſtatuam aureā pueros vero non adorantes eos fecit proijci in fornacē ⁊ danielem in lacū leonum. Dan.iij.⁊.vi. Triphon q̄ ꝑpter dominū ſuū āthiochū adoleſcentem occiderat ꝓditorie Jonathan ⁊ eius filios interfecit.i. Macha.xiij. Opprimunt mali bonos ex ſola cordis neq̄tia ⁊ deprauatōe mentis. Sic impia yeſabel opprimebat helyam ꝓphetā.iij. Re.xix. Rex ioram audiens famē eſſe in terra caput heliſei precepit amputari.iiij. Reg.vi. Nequiſſimus holofernes voluit iudeos opprimere nuper de captiuitate reuerſus. Judith.ij. ⁊ ſequētibus. Propter ſuā nequitiam anthiochus in ieruſalem hoim̄ cedē fecit. ꝑmo Macha.i. Ex magna neq̄tia cordis herodes perſecutus eſt criſtum ⁊ pueros interfecit. vt habetur Mat.ij. Sil'r herodes agrippa occidit iacobū ⁊ Petrum incarcerauit. Actu.xij.

Opprimūt etiā mali bonos q̄ veritatē loquuntur quā ipi mali habēt odio. Sic ab impio ioas lapidatus eſt zacharias q̄ ipm̄ veriſſime inſtruebat ij. Para.xxiiij. Sic ieremias fuit a rege miſſus in carcerē: qui nūciauerat veritatē. Jeremie.xx. Sic ananias falſus ꝓpheta mēdacio voluit cōfundere ieremiā ꝓphetam veriſſimū. Jeremie. xxviij. Prīcipes ſacerdotū cōſortij incarcerauerūt aplo̅s qui veritatē dei loquebātur. Actuū.v. Judei lapidauerunt ſtephanū. q2 non poterāt reſiſtere ſpūi qui loq̄batur. Actuū.vij. Paulus q̄ predicabat publice veritatem multas oppreſſiones ſuſtinuit a iudeis. Actu.xiij.xiiij.xvi

Capitulū. 94.

De oratōne ⁊ deprecatione.

Orare volentes debent attendere pro quibus inquiritur ⁊ qui deprecatur.

¶ Tempus quod exquiritur his qui exorantur
¶ Mod⁹ qui requiritur his qui poſtulantur.
¶ Cauſam que perquirit his qui exaudiantur
¶ Fructus qui acquiritur et que dona dantur

ORare volē tes debent primo attē dere qui ſunt illi q̄ debēt orare. ⁊ p quibus faciāt ſuas oratōes. vbi ſciendū eſt q̄ orare debent preſidentes ſingul'r p ſuis ſubditis vel ſubiectis. Eligentes ſpēal'r pro ſuis electis. om̄s gentes generaliter p vtris abiectis ¶ Orare primo debent prelati pro ſuis ſubditis q2 ipſorum officium eſt vt ſuis orationibus a populo iram dei auertant. Sic cum poſt adoratōem vituli deus populum vellet deſtruere. moyſes cor̄ p̄lat⁹ p eis feruēter orauit veniam meruit a dn̄o inuenire. Exodi. xxxij. Propter oratōez moyſi abſorpt⁹ ē ignis q̄ deuorabat caſtra murmurātiū p̄ labore. Nume. xi. Maria ꝓpter pctm̄ ſuū facta ē leproſa. ſ3 moyſes prelat⁹ ei⁹ orauit ad dn̄m ⁊ reſtituta ē priſtine ſanitati. Nume. xij. Pro afflicto pp'lo ignitis ſerpētib⁹ orauit moyſes ⁊ ſalubre remediū habuerūt. Nūe. xxi. Samuel dixit ad pp'lm. Abſit a me hoc pctm̄ vt ceſſē orare p vobis. oſtēdens grauiter peccare prelatos q̄ p ſuo pp'lo nō exorāt. i. Regū. xij. Bon⁹ p̄latus erat paul⁹ q̄ dicebat thimotheo ſibi ſubdito. Sine intermiſſione habeo tui memoriā in orōib⁹ meis. ij. ad Thimo. i. ¶ Orare dn̄t electores cū ad electōez alicui⁹ p̄lati conueniūt vt de⁹ iſt' puideat d̄ p̄lato ydoneo q̄ pp'lm ſibi ſubditū bn̄ regat. In cui⁹ figura ip̄e dn̄s ad hoc volēs tales inducere ait. Rogate dn̄m meſſis vt mittat operarios in vineā ſuā. Mat. ix. Luce. x. Apoſtoli volētes eligere in apl'atum vnu3 de diſcipulis p̄miſſa orōe dixerūt. Tu dn̄e q̄ noſti corda hominū oſtende nobis quē elegeris ex his. Actu. i. Cū dixiſſet dominus. Segregate michi barnabā ⁊ paulū in opus ad qd̄ aſſumpſi eos. ſc3 in apoſtolatum. ſequit'. Erāt in orōne ⁊ imponentes eis manus dimiſerunt eos. vt h3 Actuum. xiij.

¶ Capitulũ .94.

Orare debent oĩes hoĩes
pro peccatoribus ꝛ inimicis:
vel qui pro ſe apti nõ ſunt ad
orandũ. Sic deuote orauit ab
raam deũ vt parceret ſodomi
tis. Gen. xviij. Moyſes mul/
tociens exorauit vt deus pla
gam verteret ab egipto. ꝛ licet
egiptij eſſent mali: fuit a dño
plurıes exauditus. Exo. viij.
ix. ꝛ. x. Saluator noſter ꝑ ini-
micis orare docuit. Matthei
v. Et ipſe pro crucifixoribꝰ ſu/
is exorauit. Lu. xxiij. Feruen
tius orauit ſtephanus pro ſu/
is perſecutoribus q̃ pro ſeipõ
qꝛ pro ſe orans ſtetit. ſed orans
pro ſuis perſecutoribꝰ genua
flexit. Actuũ. vij. Apoſtolus
paulus pro perſecutoribus o/
rabat vt deus eos ad peniten
tiã vocaret. Ideo dicebat. O/
ramus pro vobis vt dignetur
vos deus vocare. vt dicitur. ij
ad Theſſalonicẽ. i. ¶ Orare
volentes debent attendere tẽ/
pus. ſcꝫ qñ eſt orandum. Ubi
nota ꝙ orandũ eſt in omni tẽ
pore. ſed maxime et principalr
qñ iter agentibus ire diſponi
tur loqui volentibus verbuꝫ
proponitur cenã querentibus
ci bus appõitur. cum patien
tibus ieiunius opponitur
Orare igitur primo debemus
cum ad aliquem locuꝫ pergere
volumus. vt dñs in viaꝫ pa/
cis dirigat pedes noſtros. vt
cuſtodiat nos angelus dñi. eũ
tes cõmorantes et redeuntes
Judith. xiij. Propter hãc cau
ſam dicitur. Oramus domi
nũ pro incepto itinere ꝛ ſecure
euẽit nobis ꝛ proſpere. i. Eſdre
viij. Multũ cõfidebat iudith
in oratõe qñ debebat ire ad ho
lofernem. cũ dicebat. Nihil a
liud ſtat pro me niſi oratio. Ju
dith. viij. Recedens paulus a
fratribus de acheia poſt pul/
cros ſermones diutius orauit
Actu. xxviij. Item paulus di
cebat romãis obſecrans ſi quo
modo proſperum iter habeam
Ad Romanos. i. ¶ Orare de
bet homo cũ debet aliqua ver
ba ꝑponere vel ad interrogata
reſpondere. vt dñs tangat et
mũdet labia ſua vt digne ver
ba pronũciat. ſ labia Jſaie cal
culo mundauit ignito. Jſa. vi
Neemias rogauit dñm celi
cum deberet ad interrogata re
ſpondere. Neemi. ij. Heſter lo
cutura ad regem aſſyriorũ ro
gauit mardocheũ vt congrega

ret iudeos qui erant in ſuſis vt ipſe ⁊ ipſi dn̄m pro ea; dep/carentur. Heſter.iiij. Paulus apoſtolus iſta deſiderans di/cebat Coloſeñ. Fratres orātes pro vobis vt deus aperiat no/bis oſtium ſermonis. vn̄d for/te ſumpſit originē ꝙ predica/tores in principio ſermonis p̄/mittunt orationes fieri. vt digne proferant verbū dei. Coloſeñ. iiij Orare debet homo tripli/citer. Primo cum debet cibū aſſumere. ⁊ cum acceperit gra/tias referendo. largo modo ſu/mendo oratōem. Sic neemi/as orauit dum daret regi bi/bere. Neemie.ij Saluator no/ſter cū diſcumbere faceret mul/ta milia hominum quos de paucis panibus ſatiauit. pri/uſq̄ comederet orauit in celū oculis leuatis. Johannis. vi. In cena cum criſtus ſuū cor/pus ſanctiſſimum cōſecrauit quā de menſa cum diſcipulis urgeret gratias reddiderunt. ⁊ ymno dicto exierunt ad mon/tem oliueti ad locum paſſiōis Mat.xxvi Orare debet ho/mo omni tempore vt mundo ſe nobis opponente recurramus q̄ nos de aduerſitatib⁹ liberet

Sic thobias cecus vxoris ī/proprijs tribulatus confugit ad oratōnis remediū. Thobie. iij. Filij iſrael tribulati ab ho/loferne orātes ad dn̄m clama/uerunt. Judith.iiij. Tribula/tus et afflictus mardocheus p ſuo populo dn̄z exorauit. He/ſter.iiij. Azarias et ſocij eius ī tribulatione fornacis ad ora/tionis remediū confugierunt Dañ.iij. Jonas afflict⁹ in vē/tre ceti orauit ⁊ ſaluus a dn̄o eſt eductus. Jone.ij. Iudei ī tri/bulatōne a poſiti orauerunt ⁊ fu/erunt a domino exauditi .ij. Machabe.iij. Paulus ad ter/ram pſtratus ⁊ cecatus veni/ens damaſcum orauit. ⁊ fuit liberatus. Actuum.ix. Quan/do petrus ſeruabatur in carce/re tribulatus orō fiebat ſine ī/termiſſione ab eccleſia ad de/um pro eo. Actuū.xij. Ora/re volentes debent attendere modum orandi. ſcȝ qualis de/bet eſſe oratio. Circa q̄d ſciēdū eſt. ꝙ digne orare volentes de/bent orare cū ſolicitudīe ocio/ſitatis. certitudine lacrimoſi/tatis. cum promptitudine ve/re vnitatis. cum certitudine ſue vilitatis. cū ſolicitudīe aſ

ſiduitatis ¶ Oratio primo de
bet eſſe ſolitaria ⁊ ſepata a tu
multu ⁊ occupatõe q̄ humane ſo
licitudinis. Nã iacob deuote
orare deſiderãs ſe ab vxorib⁹
⁊ ab alia familia ſequeſtrauit
Ge. xxxij. Oratio ſit ſolitaria
⁊ mentalis. clamat in aures
dei. Sicut patet de Moyſe
mẽtaliter ⁊ ſolitarie deprecã-
ti dixit deus. Quid clamas
ad me. Exodi. xiiij. Deprecatu
rus dauid dñm pro paruulo ĩ
greſſus ſeorſum iacuit in ter-
ra. ij. Regũ. xij. Dimiſſa turba
aſcendit dñs in montẽ ſolus
orauit. nos ſic orare inſtruen-
do. Mat. xiiij Aſcendit petrus
orare in ſuperiora dom⁹ vt poſ-
ſet orare diutius ab alijs ſepa
ratus. Actuũ. x. ¶ Oratio de
bet eſſe ſecundo lacrimoſa te-
nerrime deuotionis. Ideo ezech
ias cõuertit ſe ad dñm ⁊ orãs
cũ lacrimis fuit a dño exaudi
tus. iiij. Re. xx. Et Iſa. xxxviij
Item idem ezechias conuertit
ſe ⁊ orauit cũ lacrimis. Id di-
xit et dñs. Audiui orationes
tuas ⁊ vidi lacrimas tuas vt
habetur. iiij. Regũ. xx. ⁊ Iſaye.
xxxviij. Flens ſuſanna aſpe-
xit in celũ ⁊ orauit ad dñm ⁊
eius oratio exaudita eſt. Danī
xiij. Magdalena in ſua cõuer
ſione nõ legitur oraſſe vocali-
ter. ſed credendũ eſt eam oraſſe
mẽtaliter. ⁊ fleuiſſe cum lacri
mis pedes dñi rigauit. Luce
vij ¶ Oratio tertio debet eſſe
vnita in multitudine homi-
nũ vinculo caritatis. Multũ
enĩ placet deo oratio alicuius
multitudinis vel ſocietatis e
orũ q̄ ſunt in caritate coniun
cti. Ideo ſacerdotes ⁊ viri reli-
gioſi vnanimes vno ore ⁊ cor-
de caritatiue deũ orare debẽt
Nã ſacerdotes et viri vnani
mes cũ mulieribus reſolutis
crinibus dñm orauerũt. ⁊ ex-
tenſis manibus dñm dep̄ca
bantur. ij. Macha. iij. Iudas ⁊
q̄ cũ eo erant ſimul dñm de-
precabantur. vt eriperet eos ab
impio nycanore. vt dicitur. ij.
Macha. xv. Saluator di. Si
duo ex vobis cõſenſerit de q̄-
cunq; re petierint fiet eis. vt
Matthei. xviij. Poſt aſcenſi-
onem erant omnes diſcipuli
dñi in oratione cũ mulierib⁹
perſeuerantes vnanimiter cũ
maria matre Ieſu. Actuum. i.
Omnes fideles in primitiua
eccleſia erant vnanimes ĩ ora

tione ⁊ doctrina apoſtolorum.
Actuū. ij. ⁊. v. Cū oraſſent di-
ſcipuli vnanimiter vna voce
motus eſt locus ī quo erat cō
gregati. ⁊ repleti ſunt oēs ſpi
ritu ſancto. ⁊ loquebantur ver
bum dei cū fiducia.. Actuū
vij. ¶ Oratio quarto debet eē
humilis ⁊ ſui ſtatus recogni
tiua. Naz miro modo fuit hu
milis oratio manaſſe. vtz ſcitur
enti. ij. Para. vltimo. Daniel ī
telligens opus captiuitatis
completum eſſe humiliter do
minū exorauit. Dan. ix. Bre-
uem et humilē modū habuit
leproſus qui genuflexo orauit
dominū dicens. Dñe ſi vis
potes me mundare. Matthei
viij. Mar. i. Humiliter orauit
centurio pro paralitico ſeruo
indignū ſe reputās preſentia
Jeſu chriſti. Mat. viij. Ad orā
dū nos humiliter inducit ex
emplum de humili publicāo
Luce. viij. q̄ breuibus verbis
meruit remiſſionem omnium
peccatorum dicens. Deus p-
picius eſto mihi peccatori. vt
habetur Lu. capi. p̄allegato.
¶ Oratio quinto debet eſſe aſ
ſidua ſiue continua. vt ſi ſtati
cum petit homo non obtinet

nihilominus adhuc orare de
bet. Nam orans Helyas pro
pluuia cum puerum mitteret
ad videndum vſq; ad ſeptez
vices nil penitus apparebat.
quomodo orationis inſtantia
mirabiliter commendatur. iij
Regum. xviij. Non dimiſit
Daniel propter decretum Da
rij quin oraret ter in die flexis
genibus. ſicut ante conſue-
uerat facere. Dan. vi. Ad hoc
idem hortatur nos dominus
dicens. Oportet vos ſemper
orare ⁊ nunq̄ deficere. vt clare
habetur. Luce. xviij. Ad orati-
onis inſtantiam etiam ipſe do
minus nos inducit. exemplo
vidue que iudicem cum impor
tunitate iudicare petebat. Et
exemplo amici qui panes in-
ſtanter ſibi petijt commodari
vt habetur Luce. xviij. Pau-
lus apl's qui orare ſine inter-
miſſione monebat Theſſaloni
cenſes. hoc ipſum ſollicite fa-
ciebat dicens. Sine intermiſſi
one memoriam veſtri facio in
orationibus meis. vt euiden-
tiſſime habetur Ad Theſſalo-
nicenſes primo capitulo.
¶ Orare volentes debent at
tendere cauſas ⁊ modos quib9

exaudiantur. Ubi ſciendum
eſt ꝙ ſunt quidam qui ſʒm ap
petitum ſuū ʒ laudiūtur. Qui
dam nō licita petūt nō exau/
diuntur. Quidā bonū concu
pitū preſens aſſequunt. Qui/
dā magis expeditum hoc adi
piſcuntur. ¶ Orare volentes
primo quidē exaudiūtur ſʒm
eoꝝ appetitum ꝛ placitum. li/
cet nō ad vtilitatem eoꝝ. Nā
petijt populus in deſerto car/
nes. ꝛ dñs iratus cōceſſit eis.
propter quod patet ꝙ non ſem
per exauditio orationis eſt ſi/
gnum diuine dilectōis. Nu
meri. xi. Non placuit domino
ꝙ filij iſrahel petierūt ſibi re
gem et tñ eos exaudiuit ad vo
tum. i. Regū. viij ¶ Orantes
et non exaudiuntur. qꝛ non pe
tunt ſibi bona ꝛ licita. ꝛ quia
mali ſunt ꝛ indigni qui petūt.
Sic dñs dauid orantem pro
populo licet valde deuote ora/
uerit nō exaudiuit. qꝛ nō erat
tunc dignus exaudiri. ij. Re/
gū. xij. Magne reprobationis
erat oratio ieremie qñ dicebat
ei dñs. Noli orare pro populo
iſto nec ſumas ꝓ eis laudem
vel orationē. q. non exaudiā
eos. Jeremie. xi. Jacobus dicit.
Petitis ꝛ non accipietis eo
ꝙ male petatis. Jacobi. iiij. ca.
Populo indigno et malo di/
xit dñs. Cum multiplicaue/
ritis orationes veſtras non ex
audiam vos. qꝛ manus veſtre
ſanguine plene ſunt. Jſaye. i.
¶ Orantes etiam aliqñ exau
diuntur ad votum ꝛ ad vtili
tatem. qꝛ oratio eorū bona eſt ꝛ
ſibi expedientia petunt. Sic
exaudiuit dñs niniuitas cla
mantes ꝛ orantes ad dñm. pec
cata dimittentes a ſubuerſio
ne ciuitatis liberati ſunt. Jone
iij. Sic etiā exaudiuit ſuſan
nam cū eam a morte ꝛ īfamia
liberauit. Dañ. xiij. Hoc modo
exaudiuit omnes. Querere in/
fra de effectu orationis. ca. v.
¶ Orantē aliqñ exaudit deus
non ad votum. ſed ad vtilita
tem. Quia ſcdm ſniam ſanctiſ
ſimi doctoris Auguſtini qui
dicit. Prouidet deus meliora
quā petant. quod manifeſte pa
tet in paulo. qui patiēs ſtimu/
lum carnis vt ammoueretur
ter dominum orauit. quē nō am
mouit. ſed melius ſibi conceſ/
ſit ſcʒ gratiam ſupxādo dicēs
Sufficit tibi gratia mea. nā
virtus ex īfirmitate ꝑficitur.

ij. Cor. xij ¶ Orare volentes debent attendere oratõis ef/fectũ vel fructũ. q̄ effectus ex oratione acq̄ritur. scietes q̄ dĩgne orantes a dño recipiunt pctõrum remissionẽ gloriosaz. filior adeptõem gaudiosam. aduersor depressionem ruinosam. temptationũ repulsionez virtuosam. ⁊ signor porrectõez fructuosam. ¶ Oratio primo q̄dem impetrat remissionẽ peccator. Sic per oratõem moysi dicentis. Dimitte eis dñe noxam hanc. aut dele me de li/bro in quo me scripsisti. Ad cuius oratõem dñs populo suo peccatum dimisit. Exo. xxxij Propter hanc causam docu/it nos saluator vt debitorum id est peccator dimissionez in oratõne dñica peteremus di/centes. Dimitte nobis debi/ta nostra. Mat. vi. ⁊ Lu. xi. In cuius figura dimisit rex oĩe debitũ seruo q̄ eum rogauerat sic et postea ex sua nequitia sunt et que fuerũt dimissa repetita Mat. xviij. ¶ Oratio his se/cundo impetrat filios q̄ nõ poterãt ex sua sterilitate filios naturaliter procreare. Nam isaac deprecatus est dñm pro vxo/re sterili. ⁊ filios meruit obti/nere Gen. xxv. Anna similit deuote deũ orauit cum lacri/mis. ⁊ filium a dño cũ p̄cib⁹ impetrauit. vt habet. i. Reg. i. Heliseus hospite sue sterili i̅/petrauit a dño filium. quez similiter suis oratõibus resu/scitauit. iiij. Regũ. iiij. Zacharie et Elizabeth nõ erat fili⁹ eo q̄ esset elisabeth steril' ⁊ ambo p̄cessissent in diebus suis Angelus aũt apparuit zacharie dicens. Exaudita est oratõ tua. vxor tua pariet tibi filiuz ⁊ vocabis nomen eius iohannes. vt patet Luce. i. ¶ Orõ tertio tribuit victoriam de aduersarijs ⁊ inimicis. Nam in bello filior israhel contra amalech plus fecit oratio Moysi vel moyses orando q̄ iosue pugnando. Exo. xvij. Ideo pugnaturi filij israhel contra phili/steos rogauerunt Samuelez orare pro eis. vt victoriam ob/tinerent. vt habetur. i. Reguz vij. Josaphat rex iuda timore perterritus propter multitu/dinem que venerat contra eũ totum se contulit ad orandũ vt victoriaz impetraret. vt habetur. ij. Paralip. xx. Judith

quādo decapitare voluit ho
lofernem dnm pro victoria ex
orauit. Judith. viij. Commiſſu
rus iudas bellum contra gor
giaz orauit et exiuit victor bel
li. i. Macha. iiij. Quia Judas
in bello cōtra anthiochum nō
orauit nō vicit. ſed diuertit. ij.
Machabeo. v. Item qꝛ nō ora
uit in exercitu contra bachidē
ipſe fuit occiſus ꝛ exercitꝰ de
bellatus. i. Macha. ix. Judas
ꝛ qui cum eo erāt inuocato do
mino congreſſi ſunt contra ex
ercitū nycanoris manu quidem
pugnantes. ſed cordibus orā
tes belli victoriam obtinuerūt.
ij. Macha. xv. Dicebat pau
lus obſecro vos vt iuuetis me
in oratiōibus. vt liberet me ab
infidelibus. Romanoꝝ. xv.
Oratio quarto expellit diabo
lum et eius temptationes. Jō
raphael monuit thobiam vt ſe
tribus diebus abſtineret ab
vxore. ꝛ tum ipſe quam ipſa orarēt
continue ne diabolus haberet
in eis poteſtatem. Thobie. vi.
Propter aſſiduam orōnez cha
nanee filia eius a demonio li
beratur. vt habetur Mat. xv.
Dum diſcipuli quoddā demo
nium non poſſent eijcere ꝛ mi
rarentur. Dominus dixit eis.
Hoc genus demoniorum nō
eijcitur niſi in oratione ꝛ ieiu
nio. vt patet Matthei. xvij. c.
Marci. ix. Cum Paulus iret
ad orationem obuiauit puelle
habenti ſpiritum phitonem
quem expulit orando in nōīe
domini noſtri Jeſu criſti. vtꝫ
Actuum. xvi. Oratio quīn
to facit operari miracula. Nā
per oratōem helye clauſum eſt
celū ne plueret. ꝛ per orationez
eius ad pluuiam eſt apertum.
iij. Re. xviij. Ad oratōem deuo
tā helie puer qui erat tā mortuꝰ
ſuſcitatur. iij. Reg. xvij. Mar
tha ꝛ maria dnm orauerūt et
impetrauerūt lazarum ſuſcita
ri. Johan. xi. Decem leproſi la
eronite orantes ad dominum
meruerunt recipere ſanitatez.
vt clare habetur Luce. xvij. c.
Petrus et iohannes aſcendē
tes ad orationem liberauerūt
claudum ex vtero matris ſue
vt patet Actuum. iij. Similī
ter petrus et iohannes oraue
runt pro illis de ſamaria. ꝛ ī
ponebant manus ſuper illos
ꝛ ſpiritumſanctum accipere
faciebant. vt clare patet Actu.
viij. Patrem publij febribus

⁊ diſſenteria laborantem patris ſua oratione ſanauit. vt patet Actuū. xxviij.

Capitulū .95.

De ornatu mulierum

Ornatus mulierum eſt
- Ad perſonarum deceptōez
- Ad perfectorum reprehenſionem.

ORnatus mulierū ſepe fit ad deceptionem hominum. licet aliquādo fiat vt ipſe viris placeant ornare ſe dicant. Nam Thamar volēs de Juda ſocero ſuo concipere veſtibus viduitat depoſitis ornauit ſe concubitum patiens ab eodem. vt habetur Geneſis. xxxviij. Jeſabel audito aduentu iehu depinxit oculos ſtibio et ornauit ſe. Nota hiſtoriam. iiij. Regum ix. Propter ornamenta que iudith aſſumpſit potentem holofernem decepit. Judith. x.c. Occurrit mulier iuuenis ornatu meretriceo preparata ad decipiendas animas. vt habetur Prouerbiorum. vij. Non ſine cauſa dicitur. Auerte faciem tuam a muliere compta quia ſic excitat te ad peccandum. vt patet intuenti Salomonem in Eccleſiaſtico. ix. Ornari nō debent mulieres bone et honeſte que ſoli deo placere deſiderant. Jdeo heſter qn̄ debuit introire ad regem nō queſiuit cultum muliebrem ſicut querebāt alie mulieres. vt habetur heſter. ij. Comminādo dicitur. In die illa auferet dominus ornamentum calciamentorum ⁊ lunulas et torques. vt clare habet Jſaye. iij. Mulierum non ſit extrinſec⁹ capillatura vel circundatio auri vel veſtium cultus. vt ꝫ prima. Petri. iij.

Capitulūz .96.

De patientia et manſuetudine.

Patientes ferre debent
- Attinentes propinquorū offenſiones
- Seruientes dominorum correctiones
- Patientes tormentorū afflictiones
- Renuentes receptorum tilationes

Capitulū. 96.

Audientes benignorum re
ſponſiones
Attendentes exemplorum
oſtenſiones.

PRimo pati
enter ferre debent in
iurias conſanguinei ⁊ contu
eti ſi aliquando vnus ab alte
ro offenditur verberetur vel cor
rigatur. Sic patiēter tulit yſa
ac ⁊ ſine murmure qn̄ abraã
pater eius eum voluit immo
lare. Gen̄. xxij. Joſeph patien
ter tulit iniuriā quā ei fr̄es p
prij intulerunt eiſqȝ poſtea il
latam ab eiſdem p̄fatā iniuri
am clementer indulſit. vt di
citur Gen̄. xxxvij. ibidē. iij.
⁊ v. Cito orauit moyſes p̄ ma
ria ſorore ſua que eum offende
rat in murmuratione. Nume.
xij. Dauid perſecutōem ſuſti
nuit quā ei pprius filius īfe
rebat. ij. Reg. xv. Thobias pa
tienter tulit conſanguineorū
improperia pariter ⁊ vxoris. vt
habet Thobie. ij. Patiēter
ſuſtinere debent ſerui ⁊ ſubdi
ti ſi aliqͣs moleſtias recipiant
a dn̄is ⁊ prelatis. Dn̄i et prela
ti patienter ſuſtineant ſi etiā
aliqn̄ a ſubditis offenduntur.
Nā miphiboſeth patiēter tu
lit iniquā ſniam quā dauid
tulit contra eū. ij. Regū. xvi.
⁊ xix. Quia mulier in adulte
rio deprehenſa ſcribaꝝ ⁊ phari
ſeorum accuſatōem patienter
ſuſtinuit. ⁊ accuſata nihil rn̄
dit. dn̄s eā ne lapidaret miſe
ricorditer liberauit. Johā. viij.
Similiter prelati et dn̄i dn̄t
eſſe patientes ſi etiam aliquā
do offendant a ſubditis. Nā
moyſes pro murmure populi ſe
non turbauit. ſed patienter ſu
ſtinuit ⁊ miſit aaron interce
dere pro eis. Nume. xvij. Sa
ra patiēter ſuſtinuit contempe
ſtam ab ancilla ſua ſibi vitu
peroſe illatam. Tho. iij. Pa
tienter debet homo tribulatio
nes ⁊ penas a deo inflictas vl'
pro eo vel pro eius fide ſuſce
ptas ferre. Sic thobias exce
catus patienter ſuſtinuit ceci
tatem. Thobie. ij. Job fuit pa
tiens perdendo ſua. filios ⁊ q̄ſi
ſeipm̄ per grauē infirmitatem
quā habuit. Job. i. ⁊ ſequētib.
Ab vxore ⁊ amicis plus inſe
rentibus ſibi deſolatōem q̄ cō
ſolatōem. Job per totū. i. ⁊ ij.
Alacrem patientiam habue
runt tres pueri in fornace qui

noluerūt ydolis immolare. vt
habetur. Dañ. iij. Eleazarus
diros ſuſtinuit patienter pro
legis obſeruantia cruciatꝰ. ij.
Macha. vi. Septem fratres
cū pīa eoꝝ matre in eoꝝ tormē-
tis mirabilem patientiā ha-
buerūt. ij. Macha. vij. ¶ Pa-
tienter ferentes iniurias non
debent querere vltōem de offen-
ſis. licet ipſi valeant vindica-
re. Nā ſaul noluit ſuſtinere ꝙ
viri q̄ ei detraxerūt occiderent
in detractionis vīdicta. i. Re.
xi. Heliſeus etiā nō ꝑmiſit ꝙ
occiderentur viri q̄ eū capere ve-
nerant. ſed ipſos plene reficiēs
libere abire permiſit. iiij. Re. vi.
Nō ſolū vindictā non debet
homo querere de offenſa. ſʒ of-
fendenti debet dimittere ex co-
de. nō ſolum ſemel ſed pluries.
Nā petro querenti quotiens
dimitteret ꝓximo. rn̄dit chri-
ſtus. Non ſolū ſepties. ſed ſe-
ptuageſies ſepties. Matthei.
xviij. Ad patienter portandū
eſt multotiēs iniurias dimit-
tendum adducit ⁊ inducit nos
criſtus exemplo ſerui nequā
cui dimiſſa fuerant decē mi-
lia talēta. vt patet Mat. xviij.
¶ Patientiam confert homi-
ni humilis ⁊ benigna reſponſio
Sic econtra dura ⁊ aſpera ſu-
ſcitat furorē. Quia rn̄ſio mol-
lis frangit iram. ſermo durꝰ
ſuſcitat furorem. Prouer. xv.
Dauid qui ad durā reſponſi-
onem nabal fuerat perturba-
tus. ad humilē rn̄ſionem aby-
gail ecōtra mirabiliter eſt pla-
catus. i. Regū. xxv. Filij effra-
ym turgantes cōtrā gedeonē
ſedati ſunt ꝓpter eius humi-
lem rn̄ſionē. Iudicū. viij. Sic
roboam ſi iuxta conſiliū ſenū
humilē rn̄ſionē populo dediſ-
ſet impatientiam ⁊ indigna-
tōem populi non duxiſſet. iij.
Regū. xij. ¶ Patientie exem-
plū habemꝰ a criſto maxime
vt cedamus furori. Nā chri-
ſtꝰ q̄ pati venerat a iudeis plu-
ries declinauit. Luce. iiij. Ioh.
viij. Exemplū etiā patiētie ha-
bemus a criſto tpe paſſionis
q: patientiā conſeruauit ī ver-
bis detractorijs. cōtradictorij
⁊ cōtumelioſis. in factis ⁊ il-
luſionibus ⁊ verberibus cru-
cifixionibus blaſphemijs et
morte. Mat. xxvi. Mar. xiiij.

Capitulū. 97.

¶ De paupertate ⁊ inopia

Capitulū. 97.

Pauperes ſpū d̄n̄t poſſeſſi
onū ꝓprietates deſpicere
Refectionem ſobrietatis ꝑ
ficere
Exemplum mendicitatis
aſpicere
Ditatōꝫ ſublimitatꝭ iſpicere

PAupertas
ſpiritualis ſiue pau/
peres ſpiritu nihil debent pro
priū poſſidere. In cuius ſigu
ra iacob patriarcha fugiens ⁊
ad laban vadens nec animal
nec famulum habuit. Sed in
baculo iordanē tranſiuit ⁊ vo
lens requieſcere lectū nō ha
buit. ſed ſupponens lapidem
capiti ſic dormiuit. Ge. xxviij
Moyſes paſcebat oues yetro.
q2 ꝓprias nō habuit. Exod. iij.
Filij rechabitarū domos non
hītabant. vinū ⁊ vineas non
habebant. nec tabernacula fa/
ciebant. Jeremie. xxxv. Adole/
ſcenti dixit dn̄s. Si vis per
fectus eſſe vade ⁊ vende oīa q̄
habes ⁊ da pauperibus. Mat
xix. In primitiua eccleſia oīa
dabantur ⁊ tanq̄ coīa ab apo
ſtolis dn̄i habebātur. Actuū.
iiij. Paulus dixit fratribus
aſperie. Argentum aurū et ve/
ſtes non cōcupiui. Actuū. xx.
Petrꝰ vero pauper dixit clau
do. Argentū et aurū nō eſt mi
hi. qd aūt habeo hoc tibi do. vt
patet. Actuū. iij. Pauperes
ſpiritu parce viuere debent et
de modico victu contentari
Nā ſatis parce viuebat ruth
q̄ colligebat ſpicas poſt terga
metentiū. Ruth. ij. Multum
parce ⁊ cū magna penuria vi
uebat helyas qn̄ petebat buc
cellam panis ⁊ paululū aque
a ſareptana vidua ſibi dari. iij
Regū. xvij. Filij ꝓphetarū ſa/
tis temperate viuebant. quia
pax de pane ⁊ pulmentū inſi
pidū comedebāt nobis in exē/
plum. iiij. Regū. iiij. Pauper/
tatis exemplū habemꝰ a criſto
q̄ eſt de paupe matre natus. a
paupere fabro nutritꝰ. in pau/
pere loco reclinatꝰ. pānis pau
peribus inuolutꝰ. pauperū obla
tōe in templo ſcꝫ turture vl' co
lumba redemptꝰ. duodenis in
templo ſolus ſine familia eſt
repertus. Hec oīa nobis in exē
plū paupertatis patiēter ſuſti
nuit. Lu. ij. Ad pauperes nu/
ptias vbi vinū defecit acceſſit
⁊ aquā in vinū mutauit. Jo/
han. ij. Caput vbi reclinaret ⁊

cruce nō habuit. Lu.ix. Pau
pertem familiā oībus diebus
habuit. Mat.iiij. In cruce pa
tiens nudus pependit. ⁊ mor
tuus in ſepulcro alieno iacu
it. Lu.xxiij. Matthei.xxvij.
¶ Pauperes ſpiritu vel pau
pertatē patiēter differētes ex
altantur ditant ⁊ remunerā
tur a dño in preſenti ⁊ in futu
ro. Nā ſaul q̄ vno ſeruo contē
tus longe q̄rebat aſinas prīs
ſui nō equos ⁊ curus, familia
minima fuit vnct⁹ in regē .i.
Re.x. Dauid exñs in paſcuis
⁊ q̄ſi in nihilū reputatus fuit
per ſamuelē vnctus in regem
quē etiā miſit pater ad fratres
victualib⁹ oneratū .i.Reg.xvi
⁊.xvij. In cuius figura Na
buchodonoſor pauperes dimi
ſit ⁊ diuites interfecit. vel ca
ptiuos duxit. Et ſignificat do
minū q̄ pauperes dimiſit vel
dimittet. ⁊ diuites in infernū
deducet. Jeremie.xxxix. Inter
beatitudines quas poſuit do
minus prima ponitur pauper
tatis. Mat.v. Vitā eternā remune
ratōem pmittit criſtus diui
tias relinq̄ntibus pp̄ter eum
Luce.xiiij. Mat.xix. Lazarus
pauper in ſinu abrahe ab ange
lis eſt portatus. Luc.xvi. Ob
hanc cām paupes ⁊ debiles
ad magnā cenā per regis nū
cios introducti ſunt. Lu.xiiij

Capitulum.98.

De pace et concordia.

¶ Pax atq₃ concordia ⁊ vni
tas inter homines:
¶ Approbatur ex complacen
tia fraterne dilectionis.
¶ Comprobatur ex pericientia
eterne queſtionis
¶ Roboratur ex beniuolētia
paterne dilectionis
¶ Qretribatur ex aſſiſtentia
interne corruptōis
¶ Conſummatur in excellen
tia ſuperne dānationis

PAx. cōcor
dia ⁊ vnitas īter ho
mines ſup oīa alia opa dō pla
cet. In cui⁹ ſignū oīa alia aīa
lia p̄ter hoīez fecit duplicia .ſ.
marē ⁊ femin. hoīez vero vnū
vt vnitatē pacis ⁊ cōcordie cō
mēdaret. ge.i. Quāuis dauid
eēt ſcūs noluit tñ dš q edifi
caret et domū .q̄r fuerat belli c
ſus. ſz ſalomō q īterp̄tat pacifi
c⁹ vt ondēret ſolū pacificoꝝ ac
cepta ſeruitia reputar .iij.re.v
Diligit de⁹ corda pacifica et

in eis habitat. In cuius figu/
ra oſtenſum eſt helye ꝙ domi
nus nō erat in cōmotione nec
in grandineto. ſz in ſibilo au/
re tenuis. i. in loco ſecreto. iij. Re
gū. xix. Q deus pacē ſic di
ligat patet ex his. q2 in ei9 na
tiuitate angeli pacem annū/
ciauerūt. Luce. ij. Pacē pcepit
diſcipulis inter ſe hrē. Johan.
xiiij. Pacez cōmiſit apoſtolis
pdicare. Lu. x. Mat. x. pacem
in teſtamto reliquit Johā. xiiij
Et poſt reſurrectōem ſuā pacē
diſcipulis ſuis nūciauit. vt
habetur Lu. xxiiij. Johan. xx.
Pacē debent querere q pri
us fuerant inimici. ⁊ maxime
qui habent inimicos potētes
Ideo abymalech pacificat9 eſt
cum yſaac quē pſperari vide/
bat. vt habetur Geneſ. xxvi.
Gabaonite audientes ea que
fecerat Joſue potentiſſim9 Je/
richo venerunt ſecum facere
pacem. Joſue. ix. Miſit iona
thas legatos ad bachidez vt
componeret pacē cū eo ⁊ bach
ides tamen fuerat dux exerci
tus i quo Judas occubuit fra
ter eius. vt habet. i. Machab
ix. Rex demetrius miſit ad io
nathan epiſtolam rogans pa
cem. i. Macha. xi. Pacem i/
ducunt inter homines furori
cedere vel reſpondere humili/
ter. Furori em̄ maioꝝ cedendū
eſt. Sic fecit iacob recedēs ab
eſau. Geñ. xxvij. Finees et ce
teri legati ad filios rubē miſ/
ſi in excuſatōez illoꝝ benigna
humilitate dulciter ſunt pla
cati. Joſue. xxij. De hac mate/
ria quere in precedenti capitu
lo de patientia. ⁊c. Pacem
perturbant ⁊ deſtruunt mul/
ta. Nam aliquando pacez per
turbat inuidia. Nam fratres
Joſeph inuidentes et non po/
terant ſibi quicꝙ pacifice loq
vt clare habetur Gen. xxxvij
Auaricia ſeu copia tempora/
lium rerum cauſa ſunt turba
tionis ⁊ pacis. ⁊ fomentū diſ
cordie ⁊ iurgiorum. vt patet in
paſtoribus Loth ⁊ Abrae Ge
neſis. xiij. Simile habetur de
yſaac et paſtoribus Gerare p
pter cauſam predictam. Gen.
xxvi. Ambitio ⁊ ſupbia domi
nādi pacē pturbant ⁊ guerras
⁊ diſcordias ſuſcitant inter p
pinquos. vtz in dauid ⁊ abſo/
lone. ij. Regū. xv. Ficta etiam
pax pturbat ⁊ impedit pacem
bonā ⁊ veram. Ideo Jonathas

noluit recipere pacem demetrij qꝛ ficte pacificari querebat. vt habetur. i. Machab. xi. Pacis bonum ex gratia ⁊ dono dei ꝓcedit. Vn bonitas gratiosi ꝑlati ⁊ gratia ⁊ bonitas subditorum causa existit aliqñ magne pacis. vt patet de ciuita et populo iudeorum. ij Mach. iij. Propter hanc causam paulꝰ in suis epistolis paci preponit grati am dicēs. Gratia vobis et pax. Dans intelligere ꝙ sñ gratia nō potest esse pax. Nā non est pax impijs dicit dñs Isa. xvij. De magno dono gratie diuine ꝓcedit pax. qñ ille qui recepit iniuriā vel offensā offendenti parcit ex animo. et pacē eius q̄ eū offenderat concupiscit. Sic dauid lꝫ ab Absolone ꝑsecutꝰ q̄rebat pacē di. Et ne pax puero absolon. vtꝫ ij. Regū. xviij.

Capitulū. 99.

De pctō ⁊ eius effectibus.
Peccatum nocet homini
Ab interiori deprauando naturam
Ab exteriori procurādo iacturam
A superiori exclamādo presuram.
Ab inferiori deturpando figuram.

Peccatū ex sua turpitudine nocet hoī ab intrinseco. Qꝛ hūanā naturā deprauat et exterminat. Tollit eñ hoī audaciā. ⁊ causat erubescentiā. Nam primi parētes q̄ in statu innocentie nudi non erubescebāt. post peccatū erubescētes se perizomatibus cōtexerunt. Gen. iij. Item aufert hoī sensum ⁊ infatuat eū. Vn̄ adam q̄ añ pctm̄ tāta scīa pollūit ꝙ reb; oībus imposuit noīa scdm̄ ꝓprietates ipōrū. Post pctm̄ sic infatuatꝰ ē ꝙ a facie dñi cui nuda ⁊ aperta sunt oīa abscondere se credebat. Gen. iij. Salomonē etiā sapiētissimū pctm̄ infatuauit maculās eius famā. iij. Re. xi. Narratio peccantium odiosa. Ecclesia. xxvij. Itē facit hoīem timidū auferendo securitatē. Nā adam q̄ ante pctm̄ pluries audiuit vocē dñi nihil timēs post pctm̄ cū vocaretur a dño ait. Dñe audiui auditū tuū et timui. Gen. iij. Itē tollit q̄etam intrinsecā. Hoīes nō

ſinens quieſcere. qꝛ labore ſtul
torū affliget eos. Eccleſiaſtes
x. Sic percuſſit dñs cor da
uid poſtq̄ peccauit populū nu
merando dicens. Peccaui. ij.
Regū. xxiiij. Peccatum no
cet homini ab extrinſeco. quia
multociēs penā corporali pu
niunt. vt patz in adam et Eua
expulſis de paradiſo cū male
dictionibus et penis ſuis. Pe
na viri fuit ſimplex. qꝛ dixit do
minus ade. In labore et ſudore
vultus tui veſceris pane tuo
Pena aūt mulieris fuit du
plex. dixit eīn ei. In labore pa
ries filios. et ſub viri poteſta
te eris. Huius duplicationis
cauſa fuit. qꝛ ipſa virū induxe
rat ad peccandū. Geñ. iij. So
domite etiā pena ignis et ſul
phuris ſunt puniti Geñ. xix.
Uxor etiā loth quia peccauit
contra preceptū dñi ſe verten
do in ſalis ſtatuā eſt conuerſa
Geñ. xix. Pharao etiā ꝑpter
pctm̄ cognouit ſe flagellari di
cens. Peccaui in deū verum.
Exo. x. Quia filij iſrael mul
tociens deū offenderūt peccā
do fuerūt ab eo ſepius flagel
lati. Nume. Judi. Joſue. Regū
Judit. et ꝑ totū q̄ſi vetꝰ teſtam

tū. &c. Deſerta eſt ieruſalem et
omnis vrbs iuda ꝑpter mali
tiā quā fecerūt vt patet Jeremie
xliiij. Peccatū nocet homi
a ſuperiori. qꝛ clamat vindictā
et ſpecialiter pctm̄ enorme quod
cumqꝫ. ſicut illud de quo di
xit dñs ad cayn. Vox ſangui
nis fratris tui clamat ad me
de terra. Geñ. iiij. Sic dixit
dñs abrae Clamor ſodomorū
et gomorreorꝝ venit ad me. Ge
xviij. Clamor pctorꝝ veſtrorū
in aures dei ſabaoth introiuit.
Jacobi. v. Pctm̄ nocet hoī
ab inferiori recta eius figuraz
ad multa incomoda in curan
do. Et ſpecialiter recidiuatio in
pctm̄ q̄ multū debilitat hoīez
ſicut recidiuatio in egritudi
nem debilitat corpus plus in
ipſum plura ꝑicula inducen
do. Vñ in huiꝰ figura dicitur
Q postq̄ ambulauit iorā in
vias peſſimas. ſic debilitatus
eſt q recesſit ab eo edom. et no
luit ei ſoluere tributa. iiij. Re.
viij. Seruus ſalomonis au
ſus eſt inſurgere cōtra eū ꝑpter
pctā ſua. iij. Regū. xi. Ad hoc
facit chriſti parabola. Cum im
mūdus ſpūs exierit ab homi
ne. Mat. xij. Luc. xi. Ob hāc

cauſam dixit dñs languido curato. Unde apl'us noli pec care ne deterius tibi contigat. Et idē dixit mulieri in adul/terio deprehenſe. Johā. viij. Et ideo ad noſtrū ꝓpoſitū poſſe/mus predicta tria capitula cō cludere cū quadā auctoritate ſanctiſſimi Doctoris Auguſti ni vbi dicit. ꝙ pctm̄ eſt diffor mitas quam deus deteſtat̃. iniquitas quam demon am/plexatur. infirmitas quā to/tus mundus diſſipatur.

Capitulū .100

De penitentia peccatorū.

Pnīa debet fieri cū accel/leratione omni tarditate ꝺ poſita

Vera contritione lacrimo/ſitate ſuppoſita

Pura confeſſione meditata/te appoſita

Cum ſatiſfactione et auſte ritate impoſita.

Juſtificatione atq3 ſancti/tate compoſita.

Sic receptōne et benignita te propoſita

Penitentia debet fieri celeriter et nō differri vſq3 ad ſenectutē vel mortē. Non em̄ eſt tutū ire per deſertū huius vite ſine amaritudine penitentie. In cu ius figura ꝙdiu permāſit ma ria ſoror Moyſi extra caſtra nō ꝓceſſerunt filij iſrael per deſer/tū. Nume. xij. Hoc eſt etiā cō ſiliū ſapientis. Ne tardes ve nire ad dn̄m. et ne differas de die in dic. Ut dn̄s ad peni/tiā feſtinā induceret hoīes dixit exēplū de quibuſdam ſuper quos cecidit turris. Et ſubdit. Niſi penitentiā feceritis oēs ſimul peribitis. Luc. xiij. Ad hoc idem facit parabola de ſer uis vigilantibus. ſcz in peni tentia et expectantibus dn̄m ſuū qn̄ reuertatur. q2 diē et ho rā mortis penitus ignorām9. Nā ſcḋm Grego. Nihil certi9 morte. nihil incerti9 hora mor tis. Un̄ dixit quidā poeta. Hoc ſcio ꝙ morior vbi quō neſcio qn̄. Querētibus quidam iudeis qd facturi eſſent rn̄dit petrus Pnīam agite. Actu. ij. Dixe rūt fideles. ergo de9 penitētib9 pnīam dedit ad vitā ī vita ex erceō. Actu. xi. Ut ergo pnīa ī hac vita ab hoīb9 differri nō debeat ſz poti9 cū celeritate fieri

Ob hanc cauſam dixit Sy/
ſo magiſter vniuerſitatis pa/
riſienſis iſtos verſus. Linquo
coax ranis cra corvis vana
qꝫ vanis. Ad loycam pergo q̄
mortis nō timet ergo. ¶ Pe/
nitentia debet eſſe cum cotri/
tōne cordis. cuius ſignū ſunt
lacrime fluētes ab oculis. Jō
audiens dn̄s populum irat⁹
eſt ꝑpter murmur coꝝ. Lexit
populus nimis ꝛ in mane pl⁹
ꝙ deus preceperat facere volu
erūt. Numeri. xiiij. Ad vocē
angeli populum increpantis
leuauerūt vocem pariter ꝛ fle
uerunt. Judicū. ij. Lamentan
te eſdra pro peccatis dictū eſt
ei. Si eſt penitentia in iſrael
percutiamus fedus cum dn̄o
deo noſtro. ꝛc. i. Eſdre. x. Pec/
catrix mulier penitens ſic la/
crimis abundauit ꝙ de eis pe
des domini lauit. Luce. vij. c.
Quia dn̄s vidit magnam in
muliere contritōem in adulte
rio deprehenſam leuem ꝛ bre/
uem ei penitentiā dedit dicēs
Vade amplius noli peccare.
Johan. viij. Homo volens in
penitentia contritōem habere
debet a turba recedere. Jn cu/
ius ſignum petrus qui pecca

uit in atrio foris exiens fleuit
amare. Mathei. xxvi. ¶ Pe
nitentia poſt contritōem requi/
rit nudam ꝛ apertam confeſſi
onem. ꝑpter qḋ dn̄s tranſtu/
lit pctm̄ a dauid. quia ad rep
henſionem nathan ſe humili
ter accuſauit dicens. ſe pctm̄
commiſiſſe. ij. Regū. xij. Poſt
pctm̄ numeratōis populi con
feſſus eſt etiā dicens. Ego ſū
qui peccaui. ij. Regū. xxiiij. Jō
dicebat iob. Si iuſtificare me
voluero os meū cōdemnabit
me. Job. ix. Unde dauid dixit
Confitebor aduerſus me iniu
ſticias meas dn̄o ꝛ tu remiſi
ſti ꝛc. pſal. xxxi. Jn cuius figu/
ra dn̄s decem leproſis penitē
tibus dixit. Jte ꝛ oſtēdite vos
ſacerdotibus. ꝛ ſequit̄. Dū au
tem irent mundati ſunt Luc.
xvij. De hac materia quere in
capitu de confeſſione. c xxviij

¶ Penitentia poſt confeſſio/
nem reqrit integraꝫ ſatiſfacti/
onem que conſiſtit in aſperita
te ieiuniorum. ꝛ deuotōne orō
nis. ꝛ largitione elemoſynarū
vt per aſperitatem ie iuniorū
ſatiſfaciamus pro his que cō
miſimus in noſipſos. per ora/
tōem his que in deum. per ele

mosynaz his que in proximũ fuimus operati. Jõ achab prꝰ sceleratissimus operuit carnez suã cilitio ieiunauit ꝛ dormiuit in sacco ꝛ ambulauit dimisso capite ꝛ dñs temperauit penam quã ei inflixerat ꝑ peccato cõmisso. vt dr. iij. Regum xxi. Sacerdotes induerant se cilitijs ꝛ ieiunauerũt a timore holofernis. id est diaboli Judith. iiij. Uiri niniuite fecerũt penitentiam. induti sunt sacco ꝛ ieiunauerunt ꝛ deus indulsit. Jone. iij. Machabeus ꝛ q̃ cũ eo erant deprecabant dominũ. capita cinere aspergentes ꝛ lumbi accincti cilitijs ad crepitudinem prouoluti. i. Macha. iij. ¶ Penitentiam etiã deberent facere viri iusti q̃tũcunq; sint amici dei. Quia ex hoc eoꝝ merita augmentãtur. Ideo iob q̃uis esset vir sãctus dicebat. Ago penitentiã in fauilla ꝛ cinere. Job vltimo Johannes baptista sanctificatus in vtero fugit ab ãnis teneris in desertũ vbi tam aspere vixit ꝛ tantã pniam egit q̃ dicebatur de eo. Nõ manducans neq; bibẽs. Matthei. xi Saluator noster qui peccatũ nõ fecit in deserto quadrãta diebus ꝛ quadraginta noctibꝰ ieiunauit. Mat. iiij. Penitentes deus benigne recipit eorũ penitentiam acceptando. Nã Manasses rex iuda qui ꝓpter peccata ductus fuerat in Babilonem qñ repenituit deus benigne recepit. ꝛ eum ad gaudium pristinum collocauit. vt ꝫ ij. Paralip. vltimo. Und Augustinus. Tanta est enĩ dei misericordia vt deus penitentez intantũ diligit sicut illum q̃ nunq̃ peccauit. Libenter eniz deus recipit peccatores ad penitentiam. quia predicationez suam a penitentia dicitur incepisse. Mat. iiij. Magdalenã benigne recepit ꝛ magnam familiaritatem ostendens ei eaz multipliciter commendauit. vt habetur Luce. vij. Ad hoc idem facit exemplum de filio prodigo qui benigne fuit receptus a patre. Luce. xv. Sic alacriter deus recepit penitentes. vt dicat gaudium est in celo super vno peccatore penitẽtiam agente magis q̃ sup nonagintanouem iustos. Lu. xv. Matthei. xviij. Libenter recepisset cristus penitentiaz iude

ſi quando fuit penitentia ductus nõ deſperaſſet nõ ſeipſm laqo ſuſpendiſſet. Mat. xxvij

Capituluꝫ. lol.

De peregrinis ⁊ hoſpitib9.
Peregrini recipiendi ſunt.
Cũ hylaritate dei militias
Hoſpitantes liberalitate
Pias debitas miniſtrãces
De vtilitate nouas leticias expectantes
Sed in paucitate veras diuitias premonſtrantes

Peregrinos debet recipere homo hilaritet. q2 frequenter recipit criſtum ⁊ angelos in ſuũ hoſpitium recipiendo eos. Nã Abraam celeriter recepit chriſtuꝫ ⁊ angelos in hoſpicio quos credebat eſſe homines pegrĩos. Gen. xviij. Loth reputans homines eſſe angelos ⁊ peregrinos tranſeuntes ſuſcepit hoſpicio. ⁊ defẽdit vt potuit a ſodomitis eis nephandã violẽtiam volentibus irrogare. Geneſis. xix. In diſcipulis ſeipm aſſerit recipi ⁊ contemni cũ dicit. Qui vos recipit me recipit et q̃ vos ſpernit me ſpernit. vt habetur Mat. x. Luc. x. Paul9 ait hoſpitalitatẽ nolite obliuiſci. per hanc eñi placuerunt q̃daꝫ angelis hoſpitio receptis. Hebreo. vlti. Peregrinos debet homo recipere libẽter leta facie neceſſaria miniſtrando. Sic liberalis ⁊ prouida videbatur eſſe Rebecca qñ ſeruo abrae dixit Ingredere benedicte cur foris ſtas preparaui domũ ⁊ locũ camelis tuis. Gen xxiiij. Sine magna prece ⁊ libenter moyſes a ietro recept9 eſt hoſpitio. ex quo poſtea eius filia ⁊ nepotes fuerũt magnifice honorati ſicut ipſe vellet letanter ⁊ libenter recipi. Ideo De. x. moy. Dñs amat pegrinũ ⁊ dat ei victũ amictũ veſtitũ ⁊ vos debetis amare peregrinos. q2 ipſi fuiſtis aduene. vt3 Deute. x. Exploratores quos miſerat ioſue raab libenter recepit. Ioſue. ij. Liberalis hoſpitalarius fuit iob qui dicebat. Foris non remanſit peregrin9 oſtium meum apertum remãſit viatori. Iob. xxxi. c. Ambulãs ieſus per mundum nõ habebat vbi caput ſuum reclinaret. ſed et martha eum libẽter ſuſcepit hoſpicio. Luc. x. Sic

libenter debent recipi peregrini
q̄ ſunt cogendi intrare hoſpi
tium exemplo duoꝝ diſcipulo/
rum euntium in emaus q̄ xpi
ſtum peregrinū coegerunt. vt
patet Luce. xxiiij. Pegrīos
recipientes multas a deo reci
piunt gratias ⁊ multa mira/
cula. Naz helyas peregrinus
ſuſcitauit filiū mulieris apud
quā hoſpicio ē receptus. iij. Re
gum. xvij. Mulieri ſunamiti
filium nō habenti heliſeꝰ ab
ea receptus hoſpitio ⁊ filium
impetrauit ⁊ ſeipſuz poſtea ſu
ſcitauit. iiij Regum. iiij. Gau
dens recepit zacheus in ſuo ho
ſpitio ſaluatorem ⁊ ipſe et gau
dium duplicauit quando ſa/
lutem eius domui nunciauit
Lu. xix Publius pīceps pau
lū cū ſocijs de cōfracta naui
cuaſos ſuſcepit hoſpitio. pau/
lus autem liberauit patrē eiꝰ
a febribꝰ ⁊ dꝰ diſſenteria labo/
rātem. Actu. xxviij Peregri
nos recipiunt hoſpitio paupe
res ⁊ artifices magis q̄ nobi
les ⁊ diuitijs abundantes.
Naz in gabaa beniamin nō
inuenit leuita qui eum hoſpi
cio receptaret. niſi ſenem deꝰ o
pere reuerentem. Judicum. xix

Helias in ſarepta ſidonie ſolū
a vidua paupercula hoſpitio
eſt receptus. iij. Regum. xvij.
Petrꝰ apoſtolus eſt apud quē
dam ſymonem coriarium ho/
ſpitatus. vt p; Actuū. x. ca.
Paulus manebat apud pri
ſcam ⁊ aquilam qui erāt eiuſ
dem artis Actuum. xviij. Li
da purpuraria rogauit paulū
et ſocios ſuos ſecum in hoſpi/
cio habitare. vt clare p; Actu
um. xvi..

Capitulū .103.

De permiſſione diuina

Permittit deus aliqn̄ bo/
nos flagellari addens con
ſolationem

Electos temptari ſubiun
gens deprauationem

Malos debellari iniungēs
conſolationem

Permittit deꝰ bonos affligi ad
tps eos poſtea mirabile exaltā
do. Sic pmiſit iacob pati ab
eſau q̄ poſtea repatriauit dita
tus abūdātiſſime. Ge. xxvij.
Thobiaz excecare permiſit quē
poſtea illuminatū gaudio am
pliauit. vt clare h; Thobie. ij.

Capitulū. 102.

Job grauiter affligi ⁊ depaupe-
rari permiſit. cui poſtea omnia
duplicauit. Job per totū. Da-
uid longo tempore permiſit p ru-
di perſecutionē ſaulis quem i
regē poſtea ſublimauit. i. Re-
gū. xviij. ⁊ ſequētibus. Fili-
os iſrahel affligi per Holofer-
nem permiſit qbus poſtea vi-
ctoriam magnā dedit. Judith
xiij. per totū de victoria. De
hac materia require plura de
iudicijs dei occultis. c. xviij
Permittit deus aliqñ bonos
homīes cadere in peccata gra-
uia. vt nō glorient de ſua ſan-
ctitate. nec confidant de ſua
conſtantia. vt alijs ſciant cō-
pati quando peccant. Sic per-
miſit cadere Sampſō fortiſſi-
mū. Judicū. xvi. Dauid ſan-
ctiſſimū. ij Regum. xi. Petrū
promptiſſimū. Matthei. xxvi
De hac materia quere plura d
iudicijs dei occultis ſupra. ca-
pi. xviij. Permittit aliquā-
do deus populum flagellari p-
pter peccata prelatorū malorū
Sic deus permiſit ꝙ filij iſ-
rahel debellarent filios benia-
min ꝓpter eoꝝ ſcelus et pecca-
ta. Judicū. xx. Sic etiam pro-
pter peccata populi ⁊ filioꝝ he-
li permiſit a philiſteis iſrahel
debellari. i. Regū. iiij. De hac
materia quere plura de iudi-
cijs dei occultis vbi ſupra. xviij
⁊ xiij. Plures etiā diuiſio-
nes ⁊ exempla quere ibidem:
quia fere eadē eſt materia vtri-
uſqꝫ capi.

Capitulū. 103.

De permiſſione humana
Permittunt boni aliq̄ fie-
ri non libenter vt euitētur
eminentes defectus
Vt conſolentur ſubiacen-
tes affectus.

Permittūt
aliqñ boni viri aliq̄ fi-
eri. nō tamē libenter. ⁊ hoc ad
vitandū maius malū. quod
poſſet accidere. Sic permiſit
Jacob beniamin predilectum
ire cum fratribus in egiptum
ne ſimeon remaneret in vincu-
lis ⁊ ceteri filij ſecum fame et
inopia morerentur. vt pȝ Ge-
neſis. xliij. Sic permiſit Ab-
raam ꝙ Loth ſepararetur ab
eo timens paſtoꝝ iurgium ne
homicidium ſequeretur. Gen.
xi. Moyſes permiſit vxori da-
ri libellum repudij ne vxoricī

dium exercerent. Deuterono. xxiij. Permittunt boni homines aliquando fieri aliqua non libenter vt ſocios ſeu ſubditos contentent et conſolentur. Sic Dauid permiſit non ire ad bellum poſtquam vidit quod erat populo gratum. et ait. Quod videtur vobis rectum hoc faciam. vt ij. Regum. xviij. Heliſeus vt contentarentur filij prophetarum qui certificari volebant de helya permiſit eos ire ad querendum eum quem ipſe ſciebat aſſumptum. iiij. Regum. ij. Simon cognouit quod triphon preteret eum doſo duos filios Jonathe et talenta argenti et tamen permiſit dari vt populum contentaret et ne populus crederet quod fratrem ſuum negligeret liberare. vt primo. Macha. xiij.

Capitulum. lo4.

De peruerſitate quorundam

Peruerſitas hominum conſiſtit in extollentia ſublimitatis ſuperbiendo

In affluentia cupiditatis in poſſidendo

In exigentia guloſitatis in comedendo

In concupiſcentia carnalitatis laſciuiendo

In patientia ferocitatis in detrahendo

In negligentia ſedulitatis in exercendo

Peruerſos facit homines ſuperbia et ambitio dominandi. Nam vocati dathan et abyron a moyſe. quia dominari volebant et non poterant peruerſe reſponderunt dicentes. Numquid paruum nobis eſt qui deduxiſti nos de terra fluente lacte et mel. Numeri. xvi. Superbi et vane glorioſi ſunt ſic peruerſi quod cauent a minimis et maxima ſcelera perpetrant. Sic chriſtus dicit colantes culicem. et deglutientes camelum. Mat. xxiij. Tales ſunt ſimiles balaam qui noluit maledicere populo dei et dedit conſilium quo a mulieribus populus eſt ſeductus. Num. xxij. xxiij. et xxv. Ita peruerſi ſunt ſuperbi vt ſi aliquem offendant ſemel non contentamentum niſi peius faciant. Tales ſimiles ſunt regi filiorum amon qui videns quod iniuriam feciſſet dauid ad huc eum voluit impugnare cum eum potius placare debuiſſet.

ij.Re.x. Sic etiaz pversi sunt
supbi qꝑ nō timent mala cōmit
tere vt videāt aliqd noui face
re.⁊ si arguantur.interficiunt
arguētes. Similes sunt iero
boam q sublimatus in regem
populum a cultu dei deuiare
fecit ⁊ capi fecit prophetā qui
eu3 super hoc scelere arguebat
iij.Regū.xij.xiij. Idolatria sa
crilegia.homicidia et diuersa
scelera manassen superbi habē
tur.iiij.Reg.xxi.ij.Paralipo.
xxxvi. Solus mardocheꝰ nō
adorabat amon ⁊ tamē ipe oēs
iudeos conatꝰ ē occidere.Hest.
xxx De hac materia qre pla
exempla de superbia ca.cxxx
per totum vsq3 ad finem
Peruersos facit homines pe
catū auaricie. Nam auari di
tāt filios malos de spolijs bo
norum oppositi deo.qui dita
uit hebreos de spolijs egiptio
rū.Exo.xij. Magna peruersi
tas fuit iude pditoris q ppter
auariciā ⁊ cupiditatē tradidit
christū a quo beneficia innumē
sa receperat. Mat.xxvi. Quo
modo auari sunt peruersi ⁊ di
scoli quere exempla pulcra de
auaritia.qd est ca.xvij. Quo
modo aūt peruertūt iudicium
quere ibidem. Peruersos
facit homines tertium viciū
scilicet gula. Naz prima mu
lier ordinem nature peruertit
q pomū vetitū comedere viro
dedit.cum vir debuisset ei im
ponere qd deberet comedere vl
vitare.Ge.iij. Filij isrl' i deserto
gule peruersitate commoti me
morabant ollas carniū de egi
pto.sed de seruitute grauissīa
de qua virtute domini fuerāt
liberati nō faciebant aliquaz
mentōnem. Nume.xi. Hac ea
dem peruersitate idem popu
lus laborabat quando dice
bat. Recordamur piscium quos
comedamus.sed de māna esca
angelica nō curabant.Ex.xvi
Quomodo vicium gule puer
tat hominem deorum ⁊ demē
tet quere supra de gula.ca.lx.
Peruersos facit homines
quartum vicium sc3 luxuria
Nā amon pversitate ductus
luxurie thamar sororē suam ex
pelli fecit quam prius oppresse
rat violenter.ij.Regum.xiij.
Sic igitur peruersum est in
gredi ad sororem vt prefatum
ostendit exemplū. Sic peruer
sum est etiā lectū patris pollu
ere. Jō iacob attēdens peruer

ſitatē filij ſui ruben q ingreſ
ſus fuerat ad balam concubi
naz patris ſui. Gen. xxxv. Ad
mortem veniens dixit ei. Nō
creſcas. quia aſcendiſti cubile
patris tui. Gen. xlix. Abſolon
vald peruerſus fuit qn̄ ad cō
cubinas patris patenter intra-
uit. 7 fuit maior peruerſitas ꝙ
ſi ad eas clam introiſſet. ij. Re
xvi. Duo ſenes vnde debebāt
honorare ſuſannā quia noluit
frangere fidem viro ſuo eis cō
ſentiendo eā dānauerūt ad
mortem. Dan̄. xiij. De multis
peruerſitatibus 7 malis que
facit luxuria quere exēpla plu
ra de luxuria. c. lxxix. per totū
¶ Peruerſos facit homines
quintum vicium ſcilicet ira.
Sic em̄ peruerſi ſunt iracun
di vt nō parcant benefactori-
bus innocentibus vel propī-
quis. Siles ſunt ſauli qui cū
dauid ei ſeruiens vt eum leti
ficaret pſalleret coram eo agi-
tatus ira ipſam in pariete cō
figere procurauit. i. Re. xviij.
Anthiochus per ſuam culpā
fugatus iratus culpā ſuā in
iudeos volebat retorquere. ij.
Macha. ix. Herodes pu̾erſus
iratus de natiuitate chriſti in
nocentes paruulos irā cō-
uertit. Mat. ij. De peruerſita
te iracūdoꝝ quere exēpla plu-
ra de ira in omnibus diuiſio
nibus eius capitulo. lxix. ¶
Peruerſos facit homines ſep
timum vicium ſcilicet inuidia.
Sic em̄ peruerſus eſt inuidꝰ
vt de eo qd̕ ſibi nō nocet alijs
prodeſſe non velit. Similes
ſunt regi Edom et ſeon regi a-
morreoruz qui noluerunt. ꝙ fi
lij iſrahel per terram eorum ſi-
ne leſione tranſirent. Sic ſi
ſte eis accidit vt qui noluerūt
concedere modica ſine damna
multa cum ſuo diſpendio per
diderunt. vt habetur Nume
ri. xx. Inuidi peruerſores ſunt
ſicut fuit balaam qui voluit
maledicere populo quem crede
bat benedictuz a deo. Sz ipſi
plura mala dicunt de bonis
7 iuſtis ꝙ de peccatoribus et
malis. Numeri. xxij. Saulꝰ
peruerſus voluit percutere io
nathan. quia excuſabat da-
uid cui ipſe nequiter inuide-
bat. vt clare habetur. i. Regū
xx. Principes pe ſarum inui
ſauerunt danielem ſolum ꝑ
inuidiā ꝙ tribus temporibꝰ
adoraret. vt habet Dan̄. vi. c.

Inuidi ſic peruerſe agūt vt cō
patriotas quos ratōnaliter de
berent diligere eo plus odiant
⁊ diffament. Similes ſūt al
chimo qui cū eſſet de gente iu
deorū ⁊ iudaus ⁊ iudeos debe/
ret defendere eos peruerſe ⁊ ne
q̄ter accuſauit. ij Machabeo.
xiiij. Inuidi enī ſic perſi ſūt vt
nihil poſſit fieri quod ipſi nō
peruertant ⁊ conuertant ī ma
lum. Nā ſicut dicit Bernar
dus. Inuidus omnia opera per
uertendo diffamat. Nā ſi ie/
iunas dicit ypocrita es. Si co
medas voracem te dicit. Si
ambulas inquietum. ſi quieſcis
pigrū. ſi erogas tua ꝓpria di
cit te fore vane glorie cupidū.
ſi tenes tua auarū. ſi taces in
ſciū et ignarū. ſi loqueris gar
rulum. ſi gaudes diſſolutum.
ſi matureſcis dicit te melan
colicū. ſi ſapiens ſuperbū. hec
Bernadus Similes ſunt iſti
iudeis ſcdm Johannem quos
nec auſteritas vict⁹ nec mā/
ducatio decens ſaluatoris po
tuit contentare. Mat. xi. Si
militer Jeſu eiciente demonia
pharisei inuidi miracula per/
uertebant dicentes. In Beel
zebub prīcipe demonioꝝ eijcit
demonia. Mat. xij. Lu. xi. De
hac materia quere plura de in
uidia capt. lxv. per totū De de
tractione ſupra ca. xxxiv.

Peruerſos facit homines ſe/
ptimū viciū. ſcz Accidia. naz
accidioſi inconſtantes ⁊ ꝑuer
ſi ſunt. Nā ſi eis aliqd iniun
gitur operari nolunt. ſi aūt nō
iniungit conquerunt. Simi/
les filijs iſrahel q̄ auditis ex
ploratoribus nūc volebant in
egiptum redire nunc cōtra vo
luntatē dñi feſtinare. Nu. xi
Filij effraym rogati noluerūt
ire cū iepte ad bellum. ſed ipo
redeunte cū victoria iurga
ti ſunt contra eū quaſi non eſ
ſent vocati. Judicum. xij. De
hac materia quere ſupra de ac
cidia ca. iij. per totum

Capitulū. 105.

De perſeuerātia in ꝓpoſito.

Perſeuerare debet homo
In bonitate operādo feruēt
In caſtitate ſeruādo decēt
ter.
Utilitate ꝑlicando valēter
Penalitate tollerādo patiēt
Grauitate collaudādo fre/
quenter
A vanitate declinādo pru

deuter.

Perſeueran
dum eſt in bono ope
incepto. licȝ multa habeat hō
impedimēta. ſed eſt operandū
frequēter et cōtinue. In cuius
figura Neemias licȝ multa
impedimēta haberet nō ceſſa-
uit ab opere donec muꝝ hieru
ſalem totaliter cōpleret. Nee
mie. iiij. ⁊ vi. Si aūt deſiſtat
homo ab ope iam incepto. acci
dit exemplū de homine dext
dendo qui cepit edificare ⁊ nō
potuit cōſummare. Luce. xiiij
Non debet hō dimittere opꝰ
bonū licet ꝯtingat cū tribula
tionē incurrere. Naȝ thobias
remāſit in timore dñi. licȝ pla
ga cecitatis euenisset ei. Tho
bie. ij. Tales ſic perſeuerantes
exaudiūtur a dño. Ideo dixit
Eliachim ad populum. Exau
diet dñs preces vrās ſi in ora-
tionibꝰ et ieiunijs perſeueraue
ritis Judith. iiij. Non dimi-
ſit daniel ꝓpter preceptū da-
rij et decretū quin dñm vt ce
perat adoraret Dan. vi. Hoc ē
ꝙ barnabas hortabatur an-
tiochus in bono cordis propo
ſito remanere. Actuum. xiij.

Perſeuerandū eſt maxime
in propoſito et firmitate caſti-
tatis. Nam licet hō ſtimulet
interius a carne. ⁊ ſolicitet ex
terius ad perſonā male diſpoſi
ta ſemꝑ debet firmū ꝓpoſitū
caſtitatis retinere. Exemplo
ioſeph adoleſcentis queȝ caro
plus debuit ſtimulare. ⁊ tamē
ꝙuis quottidie moleſtaretur
a dña. firmū tamē ſeruauit ꝓ
poſitum caſtitatis. vt habet
Gen. xxxix. Conſtāter ſuſāna
reſtitit duobus ſenibꝰ. licȝ ip
ſa eſſet ſola cū eis. et ipſi eēnt
iudices. et maiores et minas
mortis inferrēt. nec tn̄ theſau
rū matrimonij violauit. Da-
nielis. xiij. Maria firmuȝ te-
nebat propoſitū caſtitatis. que
in conceptiōe tanti filij nō cō
ſenſit. donec audiuit ꝙ eius
conceptio nō eſſȝ humana ſed
diuina Lu. i. Quomō ꝓpoſitū
caſtitatis ſeruetur i ſocietate
bonoꝝ. et perdetur in ſocietate
malorum. Quere ſupra de ca
ſtitate plura exempla bona ca
pitulo. xxvi. Quō autē ſit ca-
ſtitas diligenda et q̄liter reli
gioſi et clerici et vidue debēt
eius ꝓpoſitum retinere. Que
re ibidem. ca. iij. ⁊ iiij. et. v.

ſ

¶ Capitulum.104.

¶ Perſeuerandū eſt in plijs
tempalibus ⁊ ſpiritualibus:
Quia ſcdm apl'm nō corona
bitur niſi q̄ legittime certaue
rit. Et ſcdm Grego. Si vos
delectat magnitudo premioꝝ
nō terreat certamen laboꝝ. In
cuiꝰ figura dauid dure repre
hēſus a featre ſuo et diſſuaſꝰ
a saule rōnibꝰ nō deſtitit ab
incepto. ſꝫ cū philiſteo viriliſ
pugnauit quē et vicit. i. Re.
xvij. Quia ioab pſeuerauit ī
obſidione ciuitatis rabat. Jō
eius munitōes obtinuit. ⁊ q̄
pſeuerauit in bello cōtra abſa
lō victoriā habuit. Et nota q̄
ioab ab incepto nō deſtitit q̄
uis eſſet abſalon debellatꝰ. ſed
pſecutꝰ eſt eū donec herentem
quercui pfodit eū tribꝰ lāceis
et occidit. ij. Regū. xij. ⁊. xviij.
Sic pſeuerauit idē cōtra ſiba
obſidiōe abela nec deſtitit do
nec abſciſum cerneret caput
eius. ij. Reg. xx. ¶ Perſeuerā
dū eſt tolerādo pſeuerāter ad-
uerſa ſiue a deo ſiue ab hoībꝰ
ſint inflicta. Nā conſtāter et
perſeuerāter pſeuerauit Job ſu
ſtinēdo ablationē reꝝ mortem
ſubitā filioꝝ ⁊ pprij corpis du
riſſimas q̄n in his omibꝰ nō
peccauit. Job. i. ¶ Perſeueran
dū eſt multū in tolleratiōe tor
mētoꝝ p noīe ieſu xp̄i et defen
ſione fidei chriſtianeꝫ. Exēplo
eleazari q̄ oīa tormēta pſeuerā-
ter ſuſtinuit ne faceret contra
legē. ij. Macha. vi. Septē illi
frēs cū pria eoꝝ mr̄e magnuꝫ
exēpluꝫ cōſtantie ⁊ pſeuerātie
oſtenderūt nobis p fide xp̄ia
na ſeruāda q̄ tot et tāta ſuſti
nuerūt genera paſſionū ne pa
ternas traditōes. et leges trāſ
greſſi cogerent̄. ij. Macha. vij
Stephanꝰ firmiter pſeuera-
uit duros ictus lapidū ala-
criter ſuſtinēdo / donec chriſto
p cuiꝰ patiebat̄ amore mortē
ſpiritū cōmēdaret. Actuū. vij
Quare aūt perſeuerādum ſit
in paciēcia tribulationū. īfra
de tribulatōibꝰ q̄re ca. cxxxiij.
per totū ¶ Perſeuerandū ē in
virtute gratitudis dn̄i p re-
ceptis bn̄ficijs ſine intermiſ-
ſione laudando deū. Sic cecꝰ
natus a dn̄o plurics interro
gatus vt in laude dei defice
ret ſemp in laude dei ⁊ cōfeſ-
ſione et publicatiōe miraculi
conſtāter ⁊ ſine timore perſeue
rauit. Johan. ix. In liberatiōe
ſurdi et muti p̄cipiebat iheſus

ne cui diceret. quãto autẽ magis precipiebat. tanto magis cla/mabat et amplius laudabat Mar. vij. Apoſtoli poſt chriſti aſcenſionẽ erãt pſeuerãces in laudib⁹ cũ maria matre ieſu Actu. i. Qualr autẽ laudãd⁹ ſit de⁹ p receptione bñficioꝝ et euaſione periculoꝝ ꝛ deiectõe inimicoꝝ. et ad opatõez ſtkioꝝ et ſanatione infirmoꝝ. et in aſſumptõe cibo. Quere exẽpla plura de gratijs agẽdis caplo liij. viij. xij. et xxxiiij. ¶ Perſeuerandũ eſt in maloꝝ operũ declinatõe et deteſtatõe. nec recipiẽdũ eſt retro poſt egreſſũ de ſocietate maloꝝ. ne accidat homĩ ſicut vxori loth p⁹ egreſſum de ſodomis. q̃ retro aſpiciẽs in ſtatuã ſalis ẽ cõuerſa. Gen̄ xix. Mardoche⁹ licz ſciret amon eſſe magnuz ĩ cõſpectu regis. tn̄ pp̄ter timorẽ ei⁹ non dimiſit q̃n pmaneret in ppoſito non ordinãdi eũ. vt habet Heſter. iij. ¶ Socij danielis multũ cõſtãtes et pſeuerãtes fuerũt ne ſtatuã quã erexerat nabuchodonoſor adorarent. Dan̄. iij.

Capitulũ. 106

¶ De pietate mulierum.
¶ Pietatẽ exẽplo mlieꝝ habẽ inter agẽtib⁹ et (re debit. neceſſitate conſtrictis.
¶ Paruum potentib⁹ ex paruitate reſictis.
¶ Et attinẽtib⁹ cõſanguitate. Cum patien/ (te aſtrictis. tib⁹ ꝛ penalitate afflictis.
¶ Famam prodẽtibus ex impietate conuictis.
¶ Et cum viuẽtibus viuãt aſtrictis.

Pietatẽ mulieꝝ ad hec ſcripta veteris teſti ꝛ noui cõmẽdãt vt hoĩes duros ad pietatẽ inducat. Pro igit exẽplo eaꝝ nos decet ad paupes ꝛ egẽos ꝛ maxime pegrinos. In cui⁹ exẽplo Rebecca vidẽs ſeruũ abrahe pigrinũ ꝛ aduenã bibere poſtulatẽ pietate cõmota nõ ſolũ ſibi bibere tribuit ſed adaquit camelos et ſibi etiaz plurima repromiſit. Gen̄. xxiiij. Vidua sarepta a pietatẽ oſtẽdit q̃ pauit heliam aduenã et inopem et peregrinã. iij. Regũ. xvij. Tantam pietatem ad heliſeum peregrinum habuit mulier ſunamitis vt vir ſuũ induceret.

vt ipſe aptum locū faceret ad
manducandū.iiij. Regum.iiij
Magna apparet hūilitas pie
tatis btē Marie virginis ad
paupres.quia ad paupes nu
ptias ire voluit vt deficiente
vino verecundoꝝ paupeꝝ corā
filio fieret aduocata. Johā.ij.
Larga etiā pietas beate marie
perpenditur ꝙ cū in die epy-
phanie aurū ⁊ dona a magis
reciperet.poſtmodū in ſui puri
ficatōe nō potuit emere agnū
ꝙ͂ differret ꝑ filio. ſꝫ obtulit ob
lationē paupeꝝ.ſ.par turturū
aut duos pullos columbarū.
Quia illa munera erant iam
per ipam paupribus erogata.
Math.ij. Luc.ij. Saluatori
noſtro paupri. et ꝑegrino mar
tha preparauit hoſpitiū et ei
neceſſaria miniſtrauit. Lu.x.
Mulierum pie fuerūt ille mulie
res q̄s lucas dicit miniſtraſ-
ſe dn̄o predicanti. Luce.viij.
Hanc pietatē hn̄t paupercu
le mulieres plus ꝙ͂ diuites.
et multo magis merentur:
Ideo deus ꝑ̄fert duo minuta
paupis vidue oblatiōibus di
uitum. Lu.xxi. Lidda purpu-
raria magnaꝫ pietatē ad pau-
lum et ad ſocios eius habuit
Actuū.xvi. Qualiter pietas
debet haberi ad peregrinos q̄-
re de peregrinis ſupra cap.c.
Qualiter autē piiſſimus ad
paupes.q̄re ſuꝑ̄ de liberalita-
te ca.lv.⁊.lxxvij. Pietas mu-
lierum a quibus ſumere debē
mus exemplū eſt ad pueros
paruulos qui ſeipſos iuuare
non poſſunt.vnde ē quaſi pie
tas infirmoꝝ. Sic pie fuerūt
obſtetrices egyptij que pietate
mote cōtra pharaōis ꝑ̄ceptū
pueros paruulos ſeruauerūt.
Exo.i. Filia pharaonis vidēs
puerū moyſen paruulū in fi-
ſcella lacrimabiliter vagientē
ipſius miſerta in ꝓpꝛiū ſibi
filiū adoptando mulieri habe
re tradidit ad nutriendū Exo
di.ij. Cum athalia occideret
omnē ſemen regiū Joſaphat
miſerās ioas puero paruulo
tulit ipm et ne cū alijs inter-
ficeretur abſcondit ⁊ nutriuit
iiij. Reg.xi. Pietatē exēplo
patrū mulieꝝ habere debet hō
ad filios et ſibi carne ⁊ fide cō
iunctos. Sic aaron vidēs ſu
os ſpirituales filios ab igne
incēdio deuaſtari cucurrit ad
mediū multitudīs depcās de
um vt plaga ceſſarꝫ. Nu.xvij

Vna illaꝝ duaꝝ mulierū cor
habuit valde piū. cui⁹ visce/
ra sup ꝓprio filio quem salo
mon diuidi per medium iusse
rat sunt cōmota. iij. Reguꝫ. iij
Mulier chananea tantā pie
tatē habuit erga filiā que ve/
xabatur a demone ꝙ illi⁹ ve
xationē ꝓpriam reputabat di
cens Dn̄e miserere mei Mat
thei. xv. Mater filioꝝ zebedei
pia erat ad filios ꝓ quib⁹ sic sol
licite dn̄m deprecabatur Ma
thei. xx. Multū fuit pia ma/
ter iesu ad filiū ei⁹ ꝓpriū. quem
cū perditū eē credidit in tēplo
remansit sic sollicita et cuꝫ do
lore requisiuit. Luce. ij. Maxi
mā pietatē aūt omniū mu/
lierum habuit beatissima vir
go et mater maria circa salua
torem quādo discipulis fugien
tibus ipsa si eū iuuare posset
in aliquo loco iuxta crucem fi/
lij sui ex maxima cōpassione
et pietate stetit. Johannis. xix
¶ Pietatē exemplo mulieꝝ
debet homo habere ad positos
in tribulatōe et mortis pericu
lo siue extranei fuerint siue ꝓ
pinqui. Sic raab videns ex/
ploratores israel ad mortem q̄
pia misertа coꝝ abscondit et q̄
rentes eos subtiliter delusit
Josue. ij. Sic pia mater mul/
ier bahurit nuncios dauid z
quos absalon q̄rebat ad mor/
tem pie abscōdit in puteo os
putei velamine superposito con
tegendo. ij. Reg. xvij. In ma/
gno periculo posuit se Hester
pia vt mardocheū et populū
a mortis sentētia liberaret. He
ster. iiij. Mulieres ille multū
fuerūt pie q̄ christo patiēti per
sonaliter astiterunt. et secute
sunt eū plangētes duꝫ duce
ret ad crucē qn̄ eū apostoli re
liquerunt Lu. xxiij. Johan. xix.
Ipso etiam posito in sepulcro
vnguenta portātes pietatem
ondere voluerūt Luce xxiiij.
Marci. xvi. Petro educto de
carcere queꝫ herodes decreue
rat decollare maria pia mat
Johānis pie recepit hospitio.
vbi erat multitudo credentiū
abscondita ꝓpter metū iudeo
rum. Actu. xij. ¶ Pietatē de
bet habere hō exemplo mulieꝝ
ad eos quos audiūt turpiter
diffamari. detrahi. publice vel
occulte. eos pie excusando. et si
possunt veridice eos de bōis
operibus cōmendando Sic e
nanqꝫ blasphemātib⁹ et dep

cantibus iudeis christi mira/
cula pta mulier extollens vo
cem de turba dixit illi. Bea/
tus venter qui te portauit &c.
Luce. xi. Accuſantibus iu/
deis chriſtum et eum corā py
lato pluribus diffamando:
vxor pylati chriſto compatiēs
iniuſtam eius mortem voluit
impedire de iuſticia eius com
mendādo ꝙ de nullo viro le/
gitur accidiſſe Mathei. xxvij
De hac materia q̄re plura ex/
pliſa ſupra de liberalitate capi/
tulo. lxxvij. ¶ Pietatem ha
bentes exemplo ſanctarū mu
lierū vitam corporalem et ſpi
ritualem impetrant et conſer/
uant ſibi et ſuis ſicut manı/
feſte apparet in abigail cuius
virum propter eius crudelita
tem dauid et ſocij eius vole/
bant occidere. ſed ipſa propter
pietatem quā habuit ad da/
uit ſe et virum ſuū a mortis
periculo liberauit. i. Reg. xxv
Propter pietatē quam exerce
bat martha dominū hoſpitā
do voluit chriſtus eius fra/
trem lazarum ſuſcitare mortu
um et iam quadriduanū. Jo/
hānis. xi. Thabitam propter
opera pietatis petrus apoſto/
lus ſuſcitauit a morte cum a
viduis et pauperibus q̄s ipa
pie alebat deuotis precib' ro/
garetur Actuum. ix. Simile
eſt hoc miraculū illi quod de
druſiana legit in legenda Jo/
hannis euangeliſte.

Capitulū. 107

De populi nobilitate

Populus cito mouetur p
pria malicia et puerſitate.

Modica triſticia et penali
tate.

Neſciēs ſeruitia facta lar
gitate.

Si arceantur vitia cū acer
bitate.

Signis et nequitia vtēs
bonitate.

Populus ci
to mouetur ex ppria
malitia et puerſitate in va/
rias voluptates et varia ver/
ba contradicētes pluries ſibi
ipſis in operibus et verbis.
Nam filij iſrael quādo habe/
bant māna petebāt carnes ex
ſua puerſitate cepas porros
et cucumeres poſtulabāt. Ex
odi. xvi. Numeri. xi. Maledicto
ſus populus in p̄ſentia domi

noꝛium mōſtrat ſe ſubiectum
et obedire paratū. ſed in eorum
abſentia inobēdientes ꝛ rebel
les efficiūtur. Nam in p̄ſen/
tia moyſi dixit populus cun
cta que precepit dominꝰ facie
mus. et cum moyſes abeſſet
receſſerunt a domino vitulū
conflatilē adorantes. vt habe
tur Exo. xxxij. ꝛ. xxxij. cap'lis.
Audientes gentes p̄dicatoꝛes
pauli ꝛ barnabe eos cum gau
dio ſuſceperūt. ſed p̄uerſi eos
poſtmodū de ſuis finibus ex
pulerūt. Actuū. xiij. Homīes
de ciuitate liſtris paulum et
barnabā voluerūt adorare vt
deos. et poſtea lapidauerunt
eos occidiſſe putātes. Actuū
xiiij. Idem populꝰ qui ad hie
remiā dixerat. Omne verbū
ad quod miſit te dn̄s faciemꝰ
poſt decem dies dixerunt. do
minus te nō miſit. Hieremie
xlij. et. xliij. Similiter idem
populus qui obuiam ſaluatori
clamabat oſāna poſt q̄nqꝫ di
es dixerūt clamātes magnis
vocibus crucifige eum. Luce
xxiij. Populus mouetur de/
facili in volūtates diuerſas
propter aliq̄s modicas tribu
lationes. Nam rediens moy
ſes in egyptū narrauit popu
lo verba domini quomō eos
deſcenderat liberare ꝛ credide
runt et letati ſunt. Sed cito
contra moyſen ira moti ꝯque
ſti ſunt de eo et aaron cū affli
gerentur ab exactoꝛibus pha
raonis Exo. v. Similiter filij
iſrael contra holofernē ſe viri
liter ꝛ vnanimiter parauerūt
ſed poſt modicum aliqualiter
ter tribulati verſi ſunt contra
oziam pontificem et dixerunt
Iudicet dominus inter te et
nos. Judith. vij. Populꝰ
ideo mouetur de facili. quia de
acceptis beneficijs ꝛ ingratꝰ
Nam cum gedeon populū
de manu madian liberaſſet di
xerunt dominare tu nobis et
filij tui. quo mortuo patris be
neficio oblati de eius ſeptua
ginta filijs nullū eoꝝ in do
minū eligere voluerūt Judi
cū. ix. Samuel recuperatis
vrbibus de manu philiſtino
rū populū liberauit et tamen
ipſi ingrati contra voluntatē
dei et ſamuelis regem ſibi tri
bui petierūt. vt hr̄. i. Reg. viij
Licet dauid bn̄ rexerat pp̄lm̄
Habitis multis victorijs. ta
men ipſi omniū beneficioꝝ

oblti cū abſolone eius aduer
ſario inſurrexit magna ps po
puli cōtra eum. ij. Regū. xv.
¶ Quando chriſtus paverat
multiplicādo panes voluīt eū
regem cōſtituere sup ſe ſed ſta
tim beneficiorum obliti ſigna
ab eo fieri poſtulabāt Johā. vi
¶ Populus mouet̄ de facili
aliquando propter correctiōes
et increpatiōes vel propter ver
ba aſpera dominorū. Nam po
pulus iſrael ſub ſalomone ho
nore et abundantia abūdauit:
et tamen ad vnū verbum du
rum quod roboam eius filius
dixit indignati vehementer
pro maiori parte ab eius domi
nio receſſerunt. iij. Regum. xij
Iudei ſatis bono animo dice
bant chriſto q̄ in nazareth ci
uitate ſua operaretur miracu/
la. et tamen poſt increpationē
eis factam a dn̄o precipitari
eum de mōtis ſupercilio volue
runt. Luce. iiij. ¶ Populus
mouetur aliqn̄ de malo i bo/
num licz raro. Et hoc propter
miracula que aliquādo vident
Nam apphenderet populus
hieremiā dicens. morte moria
tur: Qui poſtea viſis ſignis
dixerunt. Non eſt dign⁹ mor
te. hiere. xxvi. Quia populus
nimis cito ſcribas ſuſannā
accuſantib⁹ credidit condem
nauerunt eā morte. Sed vi
ſo q̄d ſuſcitauerat deus ſpiri
tū danielis reuerſus eſt po
pulus cū feſtinatione et libe
rauit eam et ſenes ipſos occi
derunt. Dan̄. xiij. Filij iſrael
qui ditati et armati exiuerāt
de egypto. videntes egyptios
cōtra moyſen et aarō murmu
rare ceperunt. ſed poſtq̄ deus
mare miraculoſe diuiſit et pha
raonem ſummerſit. ſic domino
et moyſi crediderūt. Exo. xiiij
et. xv. Cum vipera manū pau
li apprehendiſſet omnes eum
eſſe homicidam crediderunt.
ſed cum eā excuſſiſſet in ignē
et nihil leſionis ſentiret qui
libet eum aſſeruit ſeruum dei
Actu. xxviij.

Capitulū. 108.

¶ De preceptis dei.

¶ Precepta dei ſeruāda ſunt
Ex leuitate iniūctōis mā
datorum.

¶ Ex fidelitate conditionis
ſubditorum.

¶ Sedulitate oſtenſionis ex
emplorum.

Acerbitate punitōis trāſ-
greſſorum.
Autoritete impletiōis pre-
latorum.
Amenitate ſaluatiōis ſer-
uatorum.

PRecepta do-
mini ſeruanda ſunt.
quia leuia vt poſſunt facili-
ter adimpleri. Nam breue pre-
ceptum ad obſeruandū et bre-
ue et memoriter retinendū de-
dit dominus ade. ſcilicet ne
de pomo ligni vetiti mādu-
caret. Geñ. ij. Ut filij iſrahel le-
uia precepta domini obſerua-
rent. iuſſit eos dominus ſan-
ctificari cum ea deberent reci-
pere. vt leues ab omnibus pec-
catorum poſſent eis preceptis
leuibus conformari. Exo. xix.
capitulo. Quia omnia leuia
tendunt ſurſum p̄cepit domi-
nus filijs iſrael et vittas ia-
cinctinas ponerent in angu-
lis palliorū vt haberēt memo-
riam celeſtium mādatorum.
Numeri. xv. Ob hāc cauſaz
conqueritur dominus q filij
recchab p̄cepta patris eorū que
erant valde grauia. ſcilicz nō
bibere vinū et non habere do-
mos ſeruabant. ſed populus
eius dei precepta leuia cōtem-
nebant. Hieremie. xxxv. cap.

Precepta dei ſeruāda ſunt
quia ſerui et ſubditi eius ſu-
mus. Ideo ea vſqz ad mortez
ſeruare debemus propter qd
balaam licet malus dixit re-
gi moab dixi tibi q facerem
quicquid p̄ciperet mihi domi-
nus Numeri. xxij. Suſan-
na melius iudicauit in manꝰ
hominū cadere q derelinqre
legem mandatorum dei infa-
mie et mortis periculo ſe expo-
nens Danielis. xiij. Cuz tru-
cidarent ſub antiocho legis
obſeruatores multi de populo
noluerunt infringere legē dei
ſed elegerunt potius trucida-
ri. i. Machabeorū. ij. Due mu-
lieres delate ſunt filios circū-
cidiſſe iuxta dei preceptum.
que publice circūducte p mu-
ros infantibus ſuſpenſis ad
vbera ſunt p̄iecte. ij. Macha.
vi. Eleazarus antiquus di-
ros cruciatꝰ ſuſtinuit ne pre-
cepta diuīe legis infringeret.
et illud idem ſeptez fratres cū
pia matre eorum fecerūt inau-
dita tormenta et cruciamina
ſuſtinētes. ij. Macha. vi. et. vij

Capitulū .108

Precepta dei ad implenda sunt et obediendū est eis exēplo aliarum creaturarū. Nã eis p̄ceptis obediunt angeli boni. Quia cum numerasset dauid populū precepit dominus angelo vt percuteret populum ꝛ percussit. et postea imperauit desinere et cessauit. ij. Reg. xxiiij. i. Paralip. xxi.

Mali etiã angeli p̄ceptis obediunt. Nam p̄cepit dominꝰ immūdo spiritui vt exiret ab homīe. Et sequitur. statim demonia exierunt Luce viij.

Coruis p̄cepit dñs vt pascerent helyam pphetam qui ei carnes et panem mane semꝑ et vespere deferebant. iij. Reg. xvij. Similiter ventis ꝛ mari precepit et obediendo ventꝰ et mare siluit et quieuit Luc. viij. Math. viij. Generaliter dicitur Preceptū posuit ꝛ nō p̄teribit. Ignis grādo nix glacies spūs pcellaꝝ. Ps. cxlviij

Precepta dei debent generaliter obseruari a prelatis et alios postea facere obseruare. Ideo specialem memoriã fecit dominꝰ Josue de obseruãtia mandatoꝝ. quoniã ipsum principē sui ppli ordinauit. Josue. i. Rex dauid instituēs salomonē regnaturū post se instruxit eū dicens. Tunc proficere poteris. si custodieris mãdata q̄ precepit dñs obseruari primi Paralipo. xxviij. et. iij. Re. ij. Ordinationi ioiade pontifices posuerūt filio regis dyadema dederūtqꝫ in manu ei tenendã legem et regē sup populum statuerūt. ij. Paralip. xxiij. Rex persarū monarcha totius mūdi non verecūdabatur dicere p̄cepit mihi deus celi vt edificē sibi domum in hierusalē. i. Esdre. i. Pater johãnis baptiste qui erat pontifex p̄latus et vxor eius Elyzabeth erant sine querela in mãdatis domini et dei iustificationibus incidentes. Luce. i.

Precepta dei seruãda sunt timore pene ꝛ maledictionibꝰ que transgressoribus sunt parate. Nam dicitur in psalmo Maledicti qui declinant a mãdatis tuis domine. Grauiter punitus est adam quia preceptū dñi nō seruauit cũ ipse fuit de paradiso expulsus et ad mortē ipse eiusqꝫ posteritas condēnati sunt Gen. iij. Vir dei qui contra p̄ceptum

domini panem comedit fuit a leone occiſus. vt habetur. iij Regum. xiij. De hac materia quere plura exempla de obedientia. cap. lxxxix. Precepta dei adimplenda ſunt ppter remunerationē que datur obſeruantibus et cuſtodientib⁹ ea. Quia vt dicitur in pſalmo. In cuſtodiendis illis. ſuple mandatis retributio multa. Quia noe fecit omnia que precepit ei deus. ſic fuit remuneratus a domino ꝙ fuit ſaluatus ab aquis cū tota ſua familia. conſumpta omni creatura que contra dei ꝑceptum corruperat viam ſuam. Gene. vij. Adoleſcenti querenti a domino quomō poſſet fieri ſaluus. Reſpondit chriſtus. Si ad vitam eternā vis ingredi ſerua mandata Mathei xix. De hac materia q̄re plura exempla de obedientia capitulo. lxxxix. Quomō autē diuinis mandatis obediēdū ſit magis ꝙ̄ preceptis hominum. nō ſolum lingua ſed opere velociter atq; prompte. q̄re vbi ſupra.

Capitulū. 109.

De prelatis et principib⁹ bonis.

Prelatus bonus et princeps debet eſſe.

Preamator ſubditorum.
Perſcrutator ſecretoꝝ.
Defenſator commiſſoꝝ.
Doctrinator inſciorum.
Ordinator agendoꝝ.
Confortator timidoꝝ.
Liberator oppreſſorum
Conſolator afflictoꝝ.
Excitator tepidoꝝ.
Suſtentator egenoꝝ.
Refrenator ſupborum.
Viſitator orphanoꝝ.
Verberator tranſgreſſoꝝ.
Extirpator peruerſoꝝ.
Exhortator pcedentoꝝ.
Diſpenſator credendoꝝ.

Prelatus debet primo ſubditos ſuos diligere. ſiue ſpiritualis ſiue tempalis prelat⁹ vel princeps. Ideo moyſes ſic ꝑplm ſibi cōmiſſū amauit ꝙ reſpuit

maiorem populum quam ſibi
dominus promittebat ſuo cō
tentus populo quem amabat
Exodi.xxx. Signū prelati a
ſubdito amoris eſt ꝙ ipſe dili
gebat honorez cuiuſ libet ſub
diti ſicut ſuū. Hoc ſignum ha
buit moyſes quādo deſidera-
bat ꝙ omnis de ſuo populo
prophetaret. licet ex hoc eius
honor et fama diminui vide/
retur Numeri.xi. Noluit do
minus delere populū poſt re/
ditum exploratorū. et ſup ma
iorem populū ſibi commiſſuz
recuſauit Numeri.xiiij. Sic
docuit domin⁹ verbo bonum
paſtorem diligere populū ſuū
vt animā ſuam ponat ꝓ oui-
bus ſuis que ſibi a dn̄o com
mittūtur Johānis.x. Exem
plo etiam ſuo hoc idem nos
dn̄s docuit. qui cū dilexiſſet
ſuos. in finem dilexit eos Jo
hānis.xiij. Sic amabat pau
lus, ſuos ſubditos ꝙ dicebat
Ego libenter impendā et ſup
impēdar pro animab⁹ veſtris
licet plus nos diligens . mi
nus diligar.ij. Corinth. xij.

¶ Prelatus et princeps de-
bet eſſe ſcrutator ſecretoꝝ p ſci
entiam quā debz habere. Sic
enī inſtruuntur prelati. Dili-
gite lumē ſapientie omēs qui
preeſtis populis. Sapien.vi.
Talis princeps fuit ſalomon
qui ſua ſapientia et ſciētia ꝑ-
ſcrutatus eſt cui⁹ duarū mu
lierum eſſet filius ille pro quo
mulieres ad inuicē contende/
bant. propter quod audiuit po
pulus ꝙ iuſte iudicaſſet rex ꝛ
timuerūt eum. videntes in eo
ſapientiam dei eſſe.iij. Reg.iij
Signū eſt ꝙ dn̄s diligit po
pulum qn̄ eis dat ſapientem
principē vel ꝑlatū. Ideo dixit
regina Saba ſalomoni. Dili
git dn̄s iſrael quia te dn̄s re-
gem cōſtituit ſuper eum. vera
enī ſunt q̄ audiui de virtuti-
bus et ſapiētia tua. vt ptz.ij.
Paralip.ix.et.iij. Reg.x. Hāc
ſapiām paul⁹ habuit qn̄ vſqz
ad tertiuz celū rapt⁹ fuit. vbi
audiuit archana verba q̄ nō
licet homī loqui.ij. Cor.xij.
Ideo de diuis et archanis at
qz hūanis ſcientijs lac potiuz
et eſcā ſubditis ſuis dedit. vt
ptz.i. Cor.iij. ¶ Prelatus de-
bet eē defenſor ſibi cōmiſſi gre
gis vt ſit ver⁹ paſtor nō mer-
cēnari⁹ q̄ amiſſis ouib⁹ qn̄ lu
pū aſpicit venientē fugit. Joh.x

De p̄latis ⁊ principib⁹ bōis. lio.

Talis p̄lat⁹ extitit moyſes
qui defendit hebreū iniuriaȝ
ab egypto patientē. Exodi.ij.
Bon⁹ princeps fuit Gedeon
qui de manu madian cōmiſſuȝ
ſibi populū defendit viriliter.
et prudenter Iudicū.vi. Sic
chriſtus defendit magdalenā
a ſymeone de ipſa in ſua con/
verſione nequiter dyabolice
cogitantē Lu.vij. Sic petr⁹
defendit diſcipulos a iudeis
dicentibus eos muſto eſſe re/
pletos ipſos a iudeis rōnib⁹
et autoritatibus defendēdo.
Actuū.ij. ¶ Prelatus debet
eſſe doctor neſcientiū et impe
ritoꝝ eos in neceſſarijs et vti
libus inſtruēdo. Tales p̄mit
tebātur nobis a dño. cuȝ di/
cebat. Dabo vobis paſtores iux
ta cor meū, et paſcēt vos in
ſcientia ⁊ doctrina Ierē.iij.
Ideo artaxerſes monuit eſdrā
et principes verba legis īſtrue
re imperitos.i.Eſdre.vij. Ideo
Ioſue populū ſibi cōmiſſuȝ in/
ſtruxit ꝙ cūctis dieb⁹ qbus
ipſe vixit popul⁹ eius nō de/
ſtitit ſeruire vero deo. Ioſue.xx
iiij. Quia paulus verbo do/
cuit ſcripto et exemplo. tō me/
rito doctor gentiū nomīatur,
prima Thimo.ij. Ipſe etiaȝ ſal
uator cū aſcendiſſet in montē
cōgregatis diſcipulis docuit
eos Matth.v. Et turbe irrue
rūt in eū. Lu.v. Sedens do/
cebat d̾ nauicula turbas Lu
ce.v. ¶ Prelat⁹ debet ordina
re omnia officia exercēda a ſub
ditis. vt oīa fiant ſcdm ordieȝ
et honeſte. Sicut moyſes q̄ cō
ſilio Ietro ordinauit q̄nq̄genā
rios ⁊ decanos. Exod.xviij.
Ipſe etiā moyſes ī populo ſuo
ſic ordinat officia, vt Ioſue tā
ꝙ̄ princeps tpalis iret ad pu/
gnam. et ipſe tanꝙ̄ prelat⁹ ſpi/
ritualis pro victoria exoraret.
Exo.xvij. Quādo p̄latū abſe/
tari contingat in ſuis
ſubditis debet ordinare vica
rios Exemplo moyſi. q̄ cum ſe
abſentaret a populo Aaron or
dinauit in vicariū dicēs. Ha
betis aaron vobiſcū referatis
ad eū ſi q̄d notū fuerit q̄ſtio/
nis Exo.xxiiij. ¶ Apoſtolus
dixit ad tytum que deſunt cor
rigas ꝑ ciuitates preſbyteros
ordinādo Ad tytū.i. ¶ Prela
tus vel princeps debet popu/
lum timidū cōfortare in tēpo
ralibus et ſpūalibus bellis.
Sic moyſes orationis verbis

populum puſillanimē confor
tauit dicēs Nolite timere qꝛ
Dn̄s pugnauit ꝑ vobis Exo.
xiiij. Simil'r audita magna
potētia holofernis heliachim
ſacerdos magnꝰ adunauit om
nem populum et eos mirabi-
liter cōfortauit Judith.iiij.
Apoſtolus paulus timidum et
puſillanimem populū in ſuis
epiſtolis plurimum confor ta
uit dicens. Confortamini in
domino et in potentia virtu-
tis eius. Ephe.vi. ¶ Prelatꝰ
debet quantum ſibi eſt poſſi-
bile liberare oppreſſos. talis p̄
latus extitit moyſes qui nun
q̄ ceſſauit ad multa ſe ponēs
pericula coram pharaone. vt
oppreſſum populum liberaret
oſtendens ꝙ eos volebat tam
per ſe q̄ per alios liberare. vt pa
tet Numeri.vi. et infra. Ideo
mandauit dominus per pro-
phetam ꝙ rex iſrael inciperet
preliari vt populum in ſama-
ria oppreſſum ab oppreſſione re
gis ſyrie liberaret. iij. Reg. xx.
Heliſeus conſolatus eſt mu
lierem debitis obligatam ole
um augmētando. et ſunamitē
tribulatam pro filio mortuo
quando eum ſuſcitauit a mor
tuis. vt patet. iiij. Regum. iiij
Saluator noſter conſolatus
eſt viduā cuiꝰ filius efferebat
mortuus extra portam dicens.
Noli flere cui reddidit filium
ſuſcitatum. Luce. vij. Mulie-
rem in adulterio deprehēſam
ſaluator noſter pie et miſericor
diter fuit cōſolatus. Johānis
viij. ¶ Prelatus bonus de-
bet ſubditos excitare et incita
re ad bonum. vt ſicut patriar-
cha Jacob qui audiens ꝙ ali-
menta vendebātur in egypto.
pigritantes filios excitauit et
incitauit eos dicēs. quare ne
gligitis. Gene. xlij. Quādiu
vixit Joiada propheta vel pon
tifex. quia ioas principē inci
tabat ad bonū. Bonꝰ fuit ipſe
ioas qui mortuo Joiada ioas
carens excitatore peſſimus ē
effectus. iiij. Regum. xij. ¶ Ta
lis prelatus erat paulus apo
ſtolus qui ī ſuis epiſtolis pi
gritantes filios excitauit. et
ſubditos dicens. Hora eſt iam
nos de ſomno ſurgere. quia pro
pior eſt noſtra ſalꝰ quā cū cre
didimus. dies appropinquabit.
Ad romanos xiij. In huius fi
gura angelus qui prelatū ſi-
gnificat qui debet angelicam

ducere vitam petrū vinctum cathenis. et dormientē in carcere liberauit. Actuum. xij.

¶ Prelatus bonus debet paſcere et ſuſtentare pauperes et egenos eos ſpūali et temporali ſubſidio reſouendo vt ſit alter ioſeph qui fame pereuntibus ī egypto manu larga aperuit horrea pharaonis Geneſis. xli. Talis prelatus extitit heliſeus qui panes fecit diſtribui filijs prophetarum. iiij. Reg. iiij. Saluator noſter videns multitudinē deficientem ieiunijs ne in via deficerent eis multiplicatis panibus et piſcibus plures reficientes ſatiauit. vt patʒ Math. xiiij. Johānis. vi. Quādo chriſtus petro inſtituit prelatum dixit ei ter Paſce oues meas. Nō comede vel occide. qꝛ prelatꝰ nō debet occidere oues eius lanā. id eſt temporalia bona et carnes ⁊ ſudorem et ſanguinem pauperum auferendo et nequitioſe conſumendo. ſed potius debet oues paſcere tripliciter. ſcilicet verbo diuino exemplo bono. et tēporali ſubſidio. Et talis paſtor congrue eſt vicarius chriſti. Johānis xxi. Paulus apoſtolus ſic deſiderabat pauperem ſuſtentare. qꝛ quando non habebat de ſuo vt tribueret alijs ab alijs acquirebat. vt patʒ de collectis .i. ad Chorinthios. xvi. ca. Hic introducitur execrabilis abuſio malorum prelatorū qui nō habēt vnde pauperes ſuſtentari poſſent. id eſt carēt eloquentia et ſapientia. ſcilicet qꝛ ſunt inſcij et ignari. non igitur capiūt ab alijs inquirere. ſed potius mutuo oues fame perire permittunt. tales merito mercenarij quā paſtores vocantur. Johannis. x. caplo.

Prelatus bonus debet verbis et factis refrenare et domare ſupbos. Talis fuit moyſes qui refrenauit ſuperbiam chore dathan et abyron dicēs Quare erigimini filij leui. Numeri xvi. caplo. Ezechias rex volens inde refrenare ſuperbiaʒ fecit excelſa deſtrui ne ſuperbus populus ydolis immolaret. iiij. Regum xviij.

Samuel prelatus pfectus ſaulem ſuperbū increpauit refrenando. quia inobediēs fuit preceptis que pceperat et de. i. Regū. xv. Summꝰ pontifex

oniaſ ſupbo eliodoro reſtitit q̄
templū dn̄i expoliare volebat
et auferre depoſita viduarū .ij
Macha .iij. De hoc inſtruxit
apoſtolus Thimotheū dicēs
diuitibus precipe ſupba non
ſapere .i. Thi. vlt. ¶ Prelatus
bonus debet ſepe ſuos ſubdi
tos qui longe ſunt poſiti ꝛ di
ſperſi viſitare vt bonos cōfor/
tet in bono. et malos deſpera
tis malis corrigat puniēdo p/
pter q̄ dixit Jacob ad Joſeph
q̄ frē ſui vt prelatū et princi
pem adorare debebāt vade vi
ſita frēs tuos ſi recte agunt.
et renuncia mihi q̄d agatur :
Gen̄. xxxvij. Talis p̄lat⁹ viſi
tās extitit ſamuel qui circuī
bat ciuitates. ꝛ loca vt qui i eo
in aliquo indigeret poſſet ad
eū facilius habere recurſum
i. Reg. vij. Quādo aūt prelat⁹
nō poteſt p ſeipm̄. viſitare ab/
ſentes. debet alios mittere vi
ſitantes. Sic ezechias miſit
curſores p vniuerſum iſrahel
vt reuerterētur ad dn̄m .ij. pa
ralip. xxx. Ipſe etiā ieſus cir/
cuībat ciuitates ꝛ caſtra. Et
vbiq; adeſſe pſonaliter non po
tuit illic diſcipulos ſuos ante
faciem ſuā mittere ſatagebat
Luce. viij. Prelatus bonus
debet tranſgreſſores corrigere
ꝛ punire. Sic moyſes q̄ popu
lum puniuit acerbe quādo cō
flatilem vitulū adorauit Exo
xxxij. Saluator noſter nūq̄
legitur fuiſſe ſeuerus niſi con
tra delinquētes vendendō et
emēdo in templo q̄ſt ad puni
tionē exceſſus facto flagello d
funiculis et mēſas nūmula
rioꝝ euertens : eos de templo
tanq̄m excōmunicatos eiecit
Johānis .ij. Ideo prelato p pro
phetā dicit. Reges eos in vir
ga ferrea et tanq̄ vas figuli
confringes eos. Ps̄. ij. Talis
prelatus extitit paulus q̄ di/
cebat Arma milicie noſtre nō
ſunt carnalia ſed potētia dei
In virga eni ferrea veniaz ad
vos. vt pꝫ i plogo ſup libros
moyſi. ¶ Prelatus bon⁹ debꝫ
extirpare puerſos et rebelles ꝛ
cōtumaces ne ouis morbida
alias preſumat inficere. Et ſe/
cūdū Auguſt. in regula nō
fit crudeliter ſed miſericordit
ne contagione peſtifera pluri/
mos perdat. Sic moyſes cho
re proteruū et complices ſuos
ſcꝫ Dathan et abyron ne po/
pulum inficerent extirpauit.

Numeri. xvi. Judas macha
beus extirpauit ex ſuo populo
peruerſos. ſed eo mortuo exorti
ſunt q̄ orabant iniuriā. i. Ma
cha. ix. Paulus ap̄l'us conſu
luit ⁊ mandauit chorinthijs
de ꝑuerſo hoīe q̄ vxorē pr̄is
ſui tenebat expelli de medio.
eo ꝙ ipſe adiudicauerat cū ſa
thane et ī interitu carnis ſue.
i. Cor. v. Sic petrus anani
am et ſaphiram dura extirpa
uit ſentētia. ne diſcipuli alij
diſcerent mētiri ſpūiſancto. ⁊
de agrorum precio defraudare.
Actu. v. ¶ Prelatura debet
orare pro ſe ſimul ⁊ ꝓ ſubditꝭ
ea que ſunt neceſſaria ad ſalu
tem. et maxime ꝓ redemptiōe
eu ſpa. Sic moyſes ꝑlatus
prefectus deuote et ꝑfecte pro
populo q̄ peccauerat exorauit.
Exo. xxxij. Samuel dicebat
ad populum. Abſit a me hoc
peccatū vt ceſſem orare pro vo
bis. i. Reg. xij. Videns autē
dauid angelum ꝑcutientem
populū rogauit vt punitio re
uerteretur in eū. ij. Reg. xxiiij
Orans prelatus inducit po
pulū ad orandū. Nā orante
eſdra. fleuit omnis populus et
orauit. i. Eſdre ix. et. x. De hac

materia q̄re plura de oratione
capl'o. xciij. ¶ Prelatus bo
nus debet diſtribuere benefi
cia que tradere debēt nō reſpe
ctu carnis et ſanguiīs. ſꝫ reſpe
ctu meriti et virtutis. Exem
plo moyſi q̄ diſtribuens ꝑlau
ſtra leuitis nullum dedit cō
ſanguineis. Numeri. vij. Mo
riendo moyſes nullum de cō
ſanguineis vicariū dereliquit.
Sed rogauit deū fideliter et
deuote vt de bono duce popu
lo fideliter prouideret. Numeri
xxvij. Saluator noſter nul
lum de conſanguineis quos
habebat apoſtolos hūano ge
neri vicariū reliquit. Sed pe
trum ſolūmodo qui nō de ele
ctione de practica nō de rheto
rica de facto nō de iure dicēs
Symon petre diligis me pl'ꝰ
his. Et tunc eū paſtorē ad pa
ſcēdū ꝑpl'm dereliquit Joh. xxi.

Capitulū. IIO.

De prelatis ⁊ principibus
malis.

¶ Prelati mali ſūt cōſentien
tes in ſubditoꝝ errores nō
corrigendo.

Impedientes operatoꝝ erro
res in ſeducendo.

Capitulum .lio.

Nõ attendentes excuſato
rũ dolores ore fremendo.
Et deſtruẽtes inferioꝝ labo
res ſua conuertendo
Simoniã ſequẽtes ꝓ dicta
toꝝ tenores vitã ſpernendo
Diſtribuẽtes cõcedendo vn
honores lucra volendo
Nã ſuſtinentes ſunt toꝝ
torum horrores puniendo.

PRelati et p̄cipue mali ſunt illi q̄ conſentiũt malis opibus ⁊ ꝑpetratis nõ corrigendo. ſed eoꝝ peruerſe voluntati ⁊ operationi prebendo conſenſum. Talis fuit tunc aaron qñ ad populi volũtatẽ fecit vitulũ aureum quẽ populus adorauit. Ideo dixit moyſes Quid fecit tibi populꝰ iſte vt induceres ſup eũ peccatũ. Exodi. xxxij. Hely dicitur cõſenſiſſe filioꝝ peccatis. quia eos nõ corripuit vt debuit. et tñ legit᷑ ꝙ eos corripuit ſolo verbo. vt habetur. i. Regũ. ij. Malus princeps extitit ſedechias q̄ miſit Ieremiã principibꝰ occidẽdũ. Ieremie. xxxviij. Sciebat pilatus ꝙ iudei ꝓpter inuidiam tradidiſſent Ieſum et tñ eis ꝓpter populi fauorem conſenſit. ⁊ ipſum crucifigendũ tradidit. Iohan. xix. Prelati mali bona nolẽtes agere nitũtur ad peccatũ inducere. ſic roboam q̄ fecit vitulos aureos ⁊ eos fecit populũ adorare. iij. Regũ. xij. Manaſſes eduxit iudã ⁊ habitatores ieruſalẽ ad operandũ mala. ideo particeps fuit omniũ maloꝝ q̄ fecerũt. ij. paralip. xxxiij. Mali fuerunt prelati principes ſacerdotum qui cecũ a natiuitate a deo liberatũ ab eius laudibus volebant retrahere. et eius ſequelã ſimiliter impedire. Iohan. ix. Similiter principes ſacerdotum impediebãt petrum ⁊ Iohannẽ ne verbum predicationibꝰ ſeminarẽt in populo mãdantes eis ne in noĩe dñi loquerentur. Act. iiij. Similr apoſtolis omibꝰ poſtq̄ aſcenſionẽ et incarcerationẽ impedimentũ his tribuerunt. Act. v. Prelati mali excuſatiões ſubditorum qui nõ ſunt culpabiles audire ſed eis aſpere ⁊ peruerſe ore fremẽtes loquunt᷑ minas terribiles inferẽtes. Ideo ſepe faciunt ſubditos eſſe rebelles Talis fuit hieroboã qui vocẽ excuſantis et lamentãtis po-

pulſi audire noluit, iō fecit eos ab eiꝰ dn̄o debellari. iij. Re. xij.

Magiſtratus ſine acceptione excuſationis paulū et ſylam furioſe fecerūt carcerari Actuū. xvi. Ad primum verbuz pauli princeps ſacerdotum fecit eū aciter verberari Actu. xxiij. Felix et feſtus preſides et prelati excuſationez pauli noluerunt recipere. propter qđ paulus ad ceſarem appellauit Actuū. xxv. ¶ Prelati mali bona ſubditorum rapiunt et furantur et deſtruuntur non proximorū ſalutem. ſed ſuam propriā vtilitatem querentes. De talibus dicitur Omēs diligunt munera ꝛ infideles ſocij furum. Eſaie. i. De nabuchodonoſor principe dicit terram totam diſperdidiſti. et populum occidiſti. Eſaie. xiiij. Per ezechielem dicitur malis prophetis. prelatis et principibus. Qui non paſcunt gregem ſibi cōmiſſum. ſed deuorant lac comedebatis et lana operiebamini. Ezechielis. xxxiiij. ¶ Prelati etiam mali beneficia ꝛ dignitates ſibi ſimilibus tribuūt. non attendentes ad merita vel ad virtutes et hec propter pecuniā vel propter alia lucra. Talis fuit demetrius qui ſummū ſacerdotem conſtituit alimachimum. primo Macha. vij. Bachides ſimiliter elegit duos alios viros impios. et conſtituit eos dominos. i. Machabeo. ix. Jaſon qui ſummū ſacerdotiū emit ab antiocho fecit ritum gentiū. et ideo ſymonia hereſis nuncupatur. ij. Macha. iiij. De hac materia quere plura exempla ſupra de acceptiōe munerū. capitulo. ij. Itez alia exempla de auaricia ca. xvij.

¶ Prelati et principes mali habendi ſunt in reuerentia et eis deferendus eſt honor. ratione prelationis non ratione vite et tenenda eſt eorum bona doctrina. licet ſit coruz vita ſpernenda. Nam dauid percuſſit cor ſuum. quia preciderat oram clamidis ſaul nec et fecerat quicq̄ mali. primo Regum. xxiiij. capitulo. Eorum vita peſſima non ſequenda ſed nō ſpernenda verba docet nos chriſtus cū ait: Super cathedram moyſi ſederūt ſcribe ꝛ phariſei oīa q̄ vobis dixerint facite. ſequuntur

Opera aūt illoꝝ nolite facere Math.xxiii. Prelati ꝛ prin cipes mali grauiter a dño pu niuntur etiā in pñti. precepit deus moysi suspendere oēs principes contra solem.qꝛ con senserāt populo in peccātis. Nu meri.xxv. Quia saul fuerat malus princeps pmisit dñs qꝫ totū pondꝰ belli irrueret su per eum.i.Reg.xxxiii. Rex sy rie dixit seruis suis ꝙ solum cōtra regē israel pugnaret.qm erat malus vnde ꝗdā eū int pulmonē et stomachū suū sa gittauit et miserrime occidit. iii.Reg.xxii. Sobna prepo situs templi ꝗ diu credebat vi uere et gaudere audiuit a dño Quid tu hic ⁊c̄.sequitur.expel lam te de statione tua. vt ha betur Esaie.xxii. Illi etiā ma li et luxuriosi pr̄sbyteri ꝗ cōtra susannā innocētē tulerūt sen tentiā diuino iudicio fuerūt a dño lapidati. Danielis.xiii Non solum p̄latos et princi pes punit de⁊sed aliquādo fla gellat populū ꝓpter malū prī cipem ꝛ prelatū. Nam qꝛ da uid contra voluntatē domini populū numerauit grauí pla ga ꝑplē percussus ē.ii.Re.xxiiii

Capitulū. iii.

De proditione ꝛ proditoribꝰ.

Proditor in sua ꝓditione:
Benefacientibꝰ nescit ami
Carne attinen/ (cari
cibus querit aduersari.)
Signis fraudulentibꝰ cre
dit occultari.
Ambit et potentibus cre/
dit dominari.
Pacem ꝗ credentibus vult
insidiari.
Penis se torquentibus de
let mancipari.

Proditores non parcunt suis be nefactoribꝰ.nec eis recta ami cicia coniungūtur inuidia vel aliquo vicio stimulati. Nam patienciā saulꝭ vexationē a demone. Dauid ꝗ eū liberaue rat de obprobrio goliath ꝑhi listei psalleret corā eo vt demo nis vexationē minueret saul visus est eū lancea ꝑforare. i. Reg.xviii. Salutauit dauid habitatores ceile.et tñ ipsi ꝓ ditores saulꝭ inimici sūt eū ad mortē tradere voluerūt. i. Reg xxiii. Multum fideliter facie bat vrias bella, ꝛ relationem

belli in cõſpectu dauid. et tñ
fecit eum portare litteras mor
tis ſue. ij. Reg. xi. ¶ Prodito
res cõuerſatõibus prauis ad
uerſant cõſanguineis ⁊ carne
vnitis. Nam cayn egit cõtra
frēm prodictoſe in agro quem
poſtea ꝑ inuidiā interfecit. Ge
neſis. iiij. Licet diuina diſpē
ſatione ſit factū Jacob ꝑ bene
dictione paterna. eſau pditens
ſubplantauit. Geñ. xxvij.
Amon vocauit thamar ſororē
ſuā q̃ſi accepturꝰ cibū d māu
eius quā poſtea violenter op
preſſit. Jdeo mulieres non de
bent verbis fallacibꝰ homini
credere q̃cunq3 cõſanguitate
iungātur ne decipiant. ij. Re.
xiij. Abſolon frēz ſuū pdicio
ſe ad conuiuiū inuitauit quē
poſtea temulentū de eius pre
cepto pueri neſter et pdictoſe
occiderūt. ij. Reg. xiij. ¶ Pro
ditores ſignis fallacibꝰ ſuas
pditiones palliare nituntur.
Aliq̃n falſis pmiſſionibꝰ. ali
quando fraudulentibꝰ oſculis
Aliq̃n falſis et ſimulatis la
crimis. Nam ſaul pmiſit da
uid filiā ſuā vt a philiſteis
occideretur. vt pꝫ. i. Reg. xviij
Promiſit ſaul ionathe ꝙ am
plius nō pſeq̄retur dauid quē
poſtea corā ſe ſtatim interfice
re conabatur. i. Reg. xix. Pallia
tur aliq̃ndo pditio lacrimis.
Nam poſtq̄ ſaul fleret quaſi
doleret ꝑ pſecutiōe dauid. et
iurauit eū nō pſequi amplꝰ
pſecutus ē eū poſtea ſicut pri
us. vt pꝫ. i. Reg. xxiiij.
Vxor ſamſonis ⁊ dalida fun
debāt multas lacrimas apd
eum. et ambe eū poſtea decepe
runt. Judicū. xvi. Salutatio
ne et oſculis ⁊ verbis ꝑtendē
tibus aliquando ſuas nequi
tias palliunt deceptores ⁊ p
ditores. Nam cum ſalutaſſet
ioab amaſa. et q̃ſi oſculare vo
lens apprehenderet mentum
eius et diceret. Aue frater cuꝫ
percuſſit gladio in inguine ⁊ oc
cidit. ij. Reg. xx. Jſta nephāda
pditio ſalutatoris quaꝫ iudas
peſſimus p. xxx. denarijs perpe
trauit fuit ſalutatiōe pmiſſa
et fraudulēti oſculo palliata.
Mathei. xxvi. Judei paulo pa
rauerant inſidias. et tamē ali
ud pretēdebant. Actuū. xxiij.
¶ Proditores ꝓpter ambitio
nem dominij pditiōes exercēt
cupientes ex hoc alijs domi
nari. Sic zambri ꝓpt appetitū

domini helam suū dn̄m in
terfecit.iiij.Reg.xvi.Sellum
fili⁹ iabes concitauit azariam
dn̄m suū et interfecit eū.et re-
gnauit post eū tātūmodo vno
mēse.iiij.Re.xv.Cū sennache
rib in domo dn̄i sui adoraret.
duo eius filij cū ꝓpter ambi-
tionē dominij occiderūt.sicet
neuter eoꝝ regnauerit vt cre-
debāt.iiij.Re.xix.Triphon cū
ambularet cū antiocho dn̄o
suo eū dolose ⁊ ꝓditiose occi-
dit.et quod ille habuerat sibi
vsurpauit.i.Machabeoꝝ.xij.
Proditores sub nōie pacis
alios decipiūt ⁊ occidūt Sic
quidā inimici neemie secū vo
luerunt amiciciā facere vt eū
ꝓditiose fraudarent.Neemie
vi.Jsmael fili⁹ nathanie ⁊ alij
cum eo cū godolia in signū
pacis et amicicie comederūt et
post prandiū eum cū multis
alijs occiderūt.Ieremie.xli.
Anthioch⁹ pacē simulans pa
cem ꝑmisit.⁊ muros hierusa
lem postea dissipauit.i.mach.
vi.Pacifice fuit princeps tri
butoꝝ locutus q̄ perdidit po
stea ciuitatē.i.Macha.i.Tri-
phon sub nōie pacis Jona-
than cōphendit quā ꝓditorie
cū filijs suis interfecit.i.mach
xij.et.xiij.Apollonius in hie
rusalem simulās pacē venit
et vsq3 ad diē sabbati requieuit
sed postea a iudeis festantib⁹
maximā multitudinē interfe
cit.ij.Macha.v.Proditores
statim et grauiter puniū-
tur a deo:et sunt inter alia ge
nera pctōꝝ grauiter ab oīb⁹ ho
minib⁹ punitēdi.sicut fuit pu
nitus zambri qui post prodi-
tionē regnauit tātūmō septē
diebus.et postea incēdio se per
emit.iij.Regū.xvi.Sic tradi-
tores asueri q̄ cōtra eū voluerūt
insurgere in patibulo sunt su
spēsi.Hester.ij.Judas macha
beus illos q̄ ꝓ pecuniā inimi-
cos ꝑmiserūt recedere tanq̄m
ꝓditores fratꝝ venditores oc
cidit.ij.Mach.x.Judas qui
xp̄m tradidit p⁹ modicū abiēs
laqueo se suspēdit.math.xxvi

Capitulū. 112.

De ꝓsperitate mūdana.
Prosperitas mundana:
Est in delicijs causa de li
ctorū male terminabilis
Est in diuitijs laque⁹ stul
toꝝ vltio dānabilis.
Tenēs in vicijs dignitas

honoꝝ parū ꝑdurabilis.

¶ Gaudet leticijs leuit triumphorum breui mora labilis.

¶ Sed in amaricijs globus dat multoꝝ dū aſperatur ſtabilis ꝛc.

PRoſperitas mundana q̄ eſt in delicijs corpis cauſa eſt multoꝝ pctōꝝ carnaliū ꝛ male terminatur. Exēplū i ſodomitis culpa. quoꝝ fuit cauſa abūdātia panis ꝛ ocij. ꝓpter ꝙ nephanda ſcelera cōmiſerūt Gen. xix Ezech. xvi. Filij iambri facientib⁹ nuptias venerūt iudei cū Jonatha multitudinē occidētes et cōuerſe ſunt nuptie in lamentū. ꝛ ſonit⁹ muſicoꝝ in luctum. et gaudiū in merorē. i. mach. ix. Filijs ꝛ filiab⁹ iob veſcētib⁹ vinū in domo primogeniti fr̄is. dom⁹ ſup eos cecidit opprimēs ſingulos et occidēs. Job. i. Finis deliciaꝝ eſt mors ꝛ odiū dei. ſicut Neemias dicebat ep̄pſſe māducauerunt et ſaturati ſunt abūdauerūt delicijs et ad iracūdiā prouocantes. Neemie. ix. Ille epulo q̄ epulabatur quotidie ſplendide in breui portatus ē ad īferos, torq̄batur ī lingua. Lu. xvi. Proſpitas mūdana q̄ eſt ī diuitijs hoīem infatuat et ad dānatōem eternā inducit. Nā argentū tpe ſalomonis nō erat alicui⁹ valoris quia tanta erat in hieruſalē copia argenti q̄nta et lapidū. Vn̄ Ecci. xlvij. Collegiſti q̄ſi auricalcū aurū ꝛ vt plūbū compleſti argētū. ſ₃ paul⁹ nocuit ſalomōi tāta reꝝ abūdātia ꝙ tāta ſapientia ꝓfuiſſet. iij. Reg. xi. Abundantiā rerū temporaliū deſpiciendā oſtendit exemplum. ꝙ dominus poſuit de diuite. cuius ager vberrimos fructus afferebat Luce. xij. Adoleſcens q̄ erat diues triſtis receſſit a domino quando audiuit ab eo ꝙ oportebat eum pauperem fieri ſi eſſe vellet de numero perfectorum Matth. xix. Diues ille qui tot abundabat diuitijs vt biſſo ſemper et purpura veſtiretur ad tantā deuenit inopiā ꝙ guttā aque petens non potuit obtinere neq₃ obtinebit eternaliter. Luce. xvi.

¶ Proſpitas mūdana que eſt in honorib⁹ et dignitatibus

Capitulum.ii2.

Homĩez ligat vinculis victoꝝ
ſed parũ durat. Naz ſaul au
teꝑ ceſſz in regia dignitate. fu
it bonitate decoratus q̃ acce/
pto regno cũcta q̃ſi pcepta do
mini preterijt. i. Reg. xv. Da/
uid ꝑpter multitudinẽ ſubdi
toꝝ ſupbiendo populũ nũera/
uit. ij. Re. xxiiij. Jeroboam au
teꝑ ẽet rex puer bone indolis
extitiſſe legit. q̃ habito regno
vitulos adorauit et alios ado
rare fecit. iij. Reg. xij. Corrobo
ratus eſſet ozias eleuatũ ẽ cor
eius et voluit adolere incẽſuz
et quia reprehenſus et ſacerdo
tibus deſiſtere noluit. meruit
incurrere plagam lepre. ij. pa/
ralipo. xxvi. Manaſſes fuit
peſſimus tempe regie dignita
tis. Sz anguſtiat⁹ ꝛ vinctus
in babylone agẽs pniam fuit
bonus. ij. palip. xxxiij. Modi/
cum durãt honores et digni
tates et male plurimũ termi/
nãtur. Nã amon q̃ erat ſcds
a rege. et adorabatur ab oibus
poſt modicũ temp⁹ ẽ turpiter
ſuſpẽſ⁹. Heſter. vij. Statuã
quã vidit nabuchodonoſor per
cuſſum a lapide et in fauillaz
redactã indicat pſpitatẽ mũ
danã in dignitatib⁹ ꝛ hono

ribus nihil eſſe. Dan. ij. Ma/
gnũ fecerũt honorẽ iudei dño
vincẽti. ſed in ſero reuerſus eſt
in bethaniã. qꝛ in hieruſalem
nõ inuenit hoſpitiũ. et p⁹ di/
es pauciſſimos ẽ ab ipſis tur
piter crucifix⁹ et occiſus. Joh.
xix. Cum populus laudes di
uinas acclamaret herodi ip/
ſe herodes ab angelo eſt pcuſ/
ſus. Act. xij. Proſpitas mũ
dana q̃ eſt i victorijs ꝛ trium
phis de q̃bus homĩes conſue
uerũt letari freq̃nter ẽ occaſio
pctõꝝ cito labitur. et in triſti/
ciã cõmutabitur. Nam gede/
on excutiẽs frumẽtũ in area
fuit bonus. Ita ꝙ ei angelus
voluit apparere q̃ poſtea obten
ta magna victoria fuit mal⁹
Dauid primo fuit ſanct⁹. poſt
multas victorias glorioſus
adulteriũ et homicidiũ perpe/
trauit. Ptholomeus delectã/
to alexandro. et habito ei⁹ ca/
pite trib⁹ diebus tantũmõ vi
xit. i. Macha. xi. Proſperitas
mundana in pdictis oib⁹ hoc
ſolum habet ꝙ cõgregat ho
multitudinẽ amicoꝝ q̃ tribu/
lationis et anguſtie tpe diſp
gũtur iuxta illud poeticũ. dũ
zephirus flabat multis com

cantur amici. Hos ante aquilo turbine flante fugat. Hoc patet in Thobia. qui cum erat paup Thob. ij. Nota hyſtoriã tunc enim nõ legitur ab aliquo conſanguineo viſitatum. ſed poſtquam fuit illuminatus et diues factus venerũt ad eum conſanguinei congaudentes Thobie. xi. Job quãdiu fuit afflictus nõ habuit amicum vel aliquid deſeruientẽ. Sed cõſolatores habuit oneroſos. ſz poſtquam deus dedit et duplicia venerũt ad eũ frẽs ſui ferẽtes ouem vnã ꝛc. Job vltimo.

Capitulum. II.

De prudentia ꝛ ſagacitate

Prudentis officiũ eſt verba aliquando fingere et ſe ſimulare.

Diſcordes reſtringere eoſqz placare.

Iram nõ impingere ſed abſentare.

Falſas artes aſtringere atqz reprobare.

Ordinare depingere ordinata dare.

Anteq̄ attingere opera probare.

Verbis multa fingere. p amicaqz monſtrare.

Roburqz accingere et diſſimulare.

Prudentia magna eſt ſimulare et fingere verba. et vnũ aliquando oſtendere p alio. Nam abraam veniẽs in egyptũ celauit veritatẽ. vxorẽ dixit eſſe ſororem. Gen. xij. Similiter fecit ipſe abraam quãdo venit ad abimelech regẽ. Geneſis. xx. Magna ſagacitate vſus eſt Joſue ſimulãdo fugã in obſidione vrbis hay. Joſue viij. Callide cogitauerũt gabaonite ſimulantes ſe venire de longinquo Joſue. ix. Ayoth ſimulãs ſe portare pecuniam vel munera. eglon cum aſtute decepit. Judicũ. iij. Dauid coram achis ſimulauit ſe fatuum vt poſſz ab eo fugere. i. Regum. xxi. Jheu ſe finxit honorare pphetas baal poſtea occidit. iiij. Re. x. Simulauit villicus pietatẽ erga debitores. cuius prudentiã dñs cõmẽdauit. Lu. xvi. Prudentis officium eſt p verba dulcia placare iratos et diſcordes. Sic prudenter placauit Abraam loth. et ſedauit iurgium inter

v

vtriuſqꝫ paſtores. Gen̄. xiij.
Nuncij miſſi ad filios rubē
prudēter locuti ſunt. ⁊ iſti pru
denter placarēt eos. Joſue. xxij
Abigail prudenter placauit
Dauid iratū contra nabal vi
rum ſuū. j. Reg. xxv. Verba
mulieris prudentis fecerūt re
uocare abſolonē ad dauid. cō
tra eū iratū. ij. Reg. xiiij. Sa
piēs mulier deabela fecit Jo
ab ab obſidione recedere. ij. Re
gum. xx. Filij iſrael ſimulan
tes fugā caute debellauerūt
tribu beniamin. Judicum. xx
Prudentia eſt recedere furori
Nam poſtq̄m rebecca conſu
luit filio ſuo Jacob vt obtine
ret benedictionem conſuluit
vt abſentaret ſe ab ira fra
tris ſui. Geneſis. xxvij. caplo
Exploratores quos miſit Jo
ſue prudenter egerunt vt cede
rent furori. Joſue. ij. Diſcrete
prohibuit ezechias ne popul⁹
reſponderet nuncijs regis aſ
ſyriorum loquētibus blaſphe
mias. quia nō expedit iudeos
contra linguaces infideles li
tigare. iiij. Regum. xviij. cap.
¶ Prudentes cognoſcuntur
in verbis ſiue futura precon
iecturando ſiue precongruen
tes parabolas aſſumendo vel
diſcrete loquēdo. vel bonum
conſilium dando. Nā ioſeph
coram pharaone. ſomnia pru
denter expoſuit. et vt ſapiens
bonum cōſiliū ſibi dedit. Ge
neſis. xli. Diſcretū et prudēs
conſilium dedit yetro moyſi
vt prelatū eligeret in populo.
Exodi. xviij. Similitudinē
prudentē accepit nathan ar
guendo dauid de peccato ſuo
ij. Regum. xij. Roboam fuit
imprudens qui ſenū prudēs
conſilium nō adimpleuit ſed
iuuenum. iij. Regum. xij. ca.
Filius prophete prudentē ſi
militudinē dedit quādo achab
reprehendit et ioſaphat com
mendauit. iij. Regum. xxij.
Magne prudentie verbum
dixit zorobabel de fortitudine
mulierꝫ et veritatis. iij. Eſdre
iiij. Inter prudentia documē
ta thobie fuit ꝙ conſilium a
ſapiente quereret. Thobie. iiij
Viſionē nabuchodonoſor da
niel prudenter expoſuit. Dan̄.
ij. et. iiij. caplis. Mire pruden
tie et diſcretiōis fuerunt ver
ba Marie ad angelum et ad
elyzabeth. Luce. j. capitulo.
¶ Prudentie ſignū eſt diſſi

mulare iniurias. licet cognoſcat quid ſit. Nam ſaul diſſimulabat prudenter nō audire male de ſeipſo loquētes. vt patet. i. Regum. x. in fine. Cognouit iudas dolū nichanoris. et ſe prudenter extraxit ij. Machabeoꝝ. viij. Symō cognouit dolum triphonis. et tamen fecit quod petijt vt ſcandalū vitaret. i. Machab. xij. Volens paulus ire in ſyriam cognoſcens paratas inſidias caute declinauit. Act. xvij. Paulus prudēter aduertens fraudem volentium eū ducere in hieruſalem ceſarem appellauit. Actuum. xxv.

Capitulū. 114.

De pueris bone indolis.
Pueri boni male agentibꝰ ſunt diſſentientes.
Suis parētibus ſunt obedientes.
Rebus decentibus ſunt ſe exercentes.

PUeri bone indolis ſunt obedientes parentibus. nec murmurant quādo aliquid eis precipitur. Nam yſaac nō legitur murmuraſſe quando pater eū voluit immolare et occidere. Geneſis. xxij. Quando dauid debebat vngi in regē erat puer et paſcens oues tanquā patri obediens. i. Regum xvi.

Pueri boni cognoſcuntur ſi vicia et malas ſocietates odiunt. Nam Joſeph tanquā crimen odiens accuſauit fratres ſuos crimine peſſimo. Geneſis. xxxvij. Thobias cum eſſet iunior ſic puerilia vicia odit ꝙ nichil puerile geſſit. Thobie. i. Septem fratribus adoleſcentibus ſic erat odium ſacrilegium vt crudeles ſuſtinerent penas. ſecūdo Machabeorum. vij. capitulo.

Pueri boni ſe ad bona exercitent. et eccleſias et loca ſancta frequētant. Nam ſamuel adhuc puer miniſter erat in conſpectu domini vt patet. i. Regum. ij. i. Machabeoꝝ. iij. Joas erat ſeptem annorum cum regnare cepiſſet et fecit bonum coram domino. quarto. Regum duodecimo caplo. Daniel et ſocij eius ſine magiſtro legem ſeruantes ſobrie et ſancte inter pueros gentiles vixerunt. Danielis. i. ca.

Johannes baptiſta conforta-
bat ſpiritu et creſcebat. ⁊ erat
in deſerto vſqȝ ad diem oſten
ſionis ſue. Luc. ij. Jeſus puer
duodennis inuētus eſt in tē-
plo inter doctores et deſcēdit
cū parentibus ſuis ſub dit⁹
illis omnibus pueris in exem
plum Luc. ij.

Capitulū. iij.

De punitione delinquentiū.

Punit deus delinquētes p
pter peccatū tranſgreſſiōis
obedientie non ſequendo.

Monſtrationis incōtinen-
tie laſciuiendo.

Elationis et excellentie ſu
perbiendo.

Rebellionis ſue potētie va-
na colendo.

Turbationis impatientie
iram ſequendo.

Detractionis et inuidētie
murmur ferendo.

Exarſionis ⁊ affluentie in
Repletionis (appetendo.
et corpulentie in comedēdo.

Preſumptiōis irreuerētie
in deridendo.

Oſtenſionis et preferentie
ſe proferendo.

Omiſſionis et negligēti-
non exercendo.

Punit deus peccatū inobedientie.
Nam primi parētes grauiter
puniti ſunt propter peccatū
inobedientie q̄ credebāt nō gra-
uiter puniri Gen. iij. Colligēs
ligno in ſabbato cōtra dei p̄-
ceptū fuit de dei nutu popu-
lo lapidat⁹ Nume. xv. Quia
ſaul fuit inobediēs deo in ce
de amelech reprobat⁹ a regno
i. Re. xv. Vir dei q̄ volūtatē
dn̄i comedit panē in domo
prophete fuit a leone occiſus
iij. Re. xiij. Ciuitatē ſetā in p-
miſit deus deſtrui et populū
captiuari ꝓpter inobedientiā.
iiij. Regū. xxv. Punit pec-
catū luxurie. Nam originale
mundo nō pepercit. ſed pene to-
tum aquis diluuij deleuit. q̄
omnis caro corruperat viam
ſuā luxurioſe viuēdo Geneſ
vi. et. vij. Quinqȝ ciuitates fe
tenti ſulphure et igni deleti
ſunt ꝓpter peccatū contra na
turā. Gen. xix. Propter pecca
tum cōmiſſum in vxorē leui-
te quaſi tota trib⁹ beniamin
fuit deſtructa. Judicum. ij.

Punit de⁹ peccatū ſuperbie.

Nam pharao cū egiptiis ſub-
merſi ſunt ꝓpter ſuperbiam.
Exo. xiiij. Septuaginta duo
milia hominū mortui ſunt ꝓ
pter ſuperbiam dauid qui fe-
cerat numerare populū. ij. Re
gū. xxiiij. Anthiochus ſupbꝰ
fuit graui plaga percuſſus ita
vt vermibus ſcaturiret. vtꝫ
ij Macha. ix. Herodes ſuper-
bus cū populus acclamabat
honores diuios percuſſus ab
angelo a vermibus eſt cōme-
ſtus. Actuū. xij. Punit de
us peccatū ydolatrie. Naꝫ ꝓ-
pter ydolum quod adorauerūt
ydolatre ceciderunt vna die vi
gintitria milia hominū. Exo
di. xxxij. Egreſſus eſt ignis ⁊
deuorabat nadab ⁊ abiu. qꝛ ob
tulerūt ignem alienū. Leuiti.
x. Punit deus peccatū ire.
Nā blaſphemus qui blaſphe
mauerat dn̄m lapidatus eſt a
populo. Leuiti. xxiiij. Seruus
nequā qui noluit dimittere ꝓ
ximo ſuo miſſus eſt in carce-
rem donec redderet vniuer. de.
Matthei. xviij. Punit de-
us peccatū murmuratōis. nā
murmurante populo egreſſus
eſt ignis ⁊ deuorauit caſtra. vt
patet Nume. xi. Maria ꝑcuſ-
ſa eſt lepra. quia contra Moy-
ſen murmurauit. Nume. xij.
Serpentes ignitos miſit do-
minus in populū murmurā
tem. Punit deus peccatū
auaricie. Nā achior cū ſupel-
lectili ſua periit. qꝛ de anathe-
mate per auariciā tulit Joſue
vij Grauiter punitus eſt gie
zi qui munera a naaman pro
pter auariciā ceperat. iiij. Reg.
v. Heliodorꝰ fuit male flagel-
latus. quia theſaurum vidue
ſpoliare voluit. ij. Macha. iij.
Auaricia anante ⁊ ſaphire fu
it propter peccatum graui pu-
nitione punita. Actuum. v
Punit deus peccatū gule. vt
patet in primis parentibꝰ co-
medentibus pomū vetitum.
Gen. iij. Filij hely qui violen
ter tulerant carnes crudas vt
latius pararent quos pater e-
orum nō corripuerat ſicut de-
buit grauiter cum patre ſunt
puniti a domino. vt bn̄ patet
i. Regum. iiij. Punit deus
peccatum irreuerentie ad deū
⁊ ad homines. Nam ozaꝰ ir
reuerenter tangentem arcam
domini vt iuuaret percuſſus ē
a domino ⁊ miſerabiliter mor
tuus eſt. vt patet. ij. Regū. vi.

Qui tetragita duo pueri ab ur/
ſis lacerati. quia irreuerenter
heliſeum derridebant iiij. Reg
ij. Ozias quia ad modū ſacer
dotium voluit ſe ingerere nō exhi
bens ſacrificio reuerentiaz eſt
factꝰ leproſus. ij. Para. xxvi.
¶ Punitꝰ deus peccatū vane
glorie. Nam ezechias qui oſten
dit theſauros ſuos nūcijs re/
gis babylonie omnes dei ſen
tentiā amiſit. vt patet. iiij. Re
gum. xx. Quia eleuate ſūt fi/
lie ſyon erit pro ſuaui odore fe/
tor. Iſaye. iij. ¶ Punit deꝰ pec
catum accidie. Nam ſeruum
inutilem qui talentuz ſibi cō/
miſſum multiplicare non ſtu
duit precepit eum dominus ī
tenebras mitti exteriores ⁊ a/
criter puniri. vt ptz Matthei
xx. De hac materia quere plu
ra exempla de accidia videlicz
ca. iij. ſcđm ordinem

Capituluz. IIb.

De puſillanimitate
¶ Puſillanimes ⁊ timidi
¶ Parua timentes magna
ſortiuntur
¶ Praue mordentes miſeria
ſequuntur
¶ Cuncta pauētes timidi fe/
uincuntur
¶ Bella gerentes ſepius vin
cuntur

Puſillanimes
dum timent minas vi
cuntur ⁊ ruunt in magna peri
cula. Naz loth qui debuit ſal
uari in monte cecidit poſtea in
inceſtum ⁊ ſtuprum filiarum.
Geñ. xix. Sedechias dum ti
muit diſplicere principibꝰ in
mortem Jeremie conſenſit. Je/
remie. xxxviij. Darius rex per
ſarum timens cōtradicere ſa/
trapis miſit danielem in la/
cum leonum. Dañ. vi. ⁊ xiiij.
Dum petrus timuit vocē mu
lieris tunc contra ſaluatorem
exceſſit ⁊ chriſtum negauit vt
habetur Mat. xxvi. Puſilla/
nimes murmurare ſolēt ſicut
filij iſrahel quando viderunt
egiptios venientes poſt ſe nō
attendentes miracula dei ti/
mentes murmurare ceperunt
Exo. xiiij. Relato ab explora
toribus terre promiſſiōis cul/
tores eſſe fortiſſimos murmu/
rauit populus. Numeri. xiiij.
¶ Puſillanimes om̄ia timēt
etiam non timenda. Nam fi/
lij iſrahel audientes vocē do

mini dixerunt timentes moy
ſi. Non loquetur nobis dñs
loquere tu nobis. Exo. xx. Ba
laach timēs iſrael miſit ad ba
laam plus confidens in ver/
bis q̄ in armis. Nume. xxij.
Gabaonite dixerūt ad Joſue
ad eum venientes ⁊ fecerunt
pacta que ipſe voluit. Joſue. ix
Videns petrus ventum va/
lidum timuit quādo ſup ma/
re ad dominum ambulabat.
Mat. xiiij. c. Timuiſſe videtur
nycodemus qui venit ad Je/
ſum nocte quaſi non audens
ire de die. Johā. iij. Arguit do
minus diſcipulos qui ipſo pre
ſente in mare fluctuantes ti/
mebant. Mat. viij. Diſcipuli
timentes chriſtum reliquerūt
⁊ adoleſcens ſindone nud⁹ au
fugit. Mar. xiiij. Ceci nati pa/
rentes timidi responderunt. q
timebant extra ſynagogā fie/
ri. Johan. ix. Puſillanimes
eſſe in prelijs periculoſum eſt.
Nam poſtq̄ filij hay fugaue
runt filios iſrael ⁊ mortui ſūt
triginta ſex homines expauit
cor populi. ⁊ ad inſtar aque liq̄
factus eſt. Joſue. vij. Gedeon
pugnaturus dixit exercitui
ſuo. Qui formidoloſus ē reuer
tatur. ⁊ reuerſa ſunt duodec
milia Judicum ſeptimo. Iſra/
helite audiētes goliath timu
erunt nimis ⁊ fugerunt p̄ ti
more. i. Regum. xvij. Saul vi
dens caſtra philiſtinorum ti/
muit et expauit cor eius. ⁊ ibi
occubuit. vt optime apparet. i.
Regum. xxviij. Roboam ru/
dis ⁊ corde pauido nō potuit
reſiſtere exercitui Jeroboaz. vt
clare habetur. ij Paralipomē/
xiij. Mortuo holoferne ſuus
exercitus eſt ſolo timore fuga
tus. Judith. xiiij. Videns iu
das Machabeus q̄ defluxit
exercitus eius et bellum vrge
ret contra eum fractus eſt cor
de. ⁊ in bello iſto cecidit nec a/
libi legitur timuiſſe. vt habet
primo Machabeorum nono ca
pitulo.

Capitulum 117.

De ſabbati obſeruatio/
ne.

Sabbati et feſtiuis di
ebus debent.

Quieſcentes nihil oper
ari vanitatis

Ca. iij. de ſabbati obſeruatione

Delinquentes male tormē-
tari pro peccatis
¶ Attendentes verba predi-
cari veritatis.
¶ Omnes gentes rebus oc-
cupari ſanctitatis

Sabbatum
interpretatur requies
quia in ſabbatis ſeu feſtis de-
bet homo quieſcere ab omī ope-
re ſeruili ⁊ feſta cuſtodire. Qr
requieuit dn̄s die ſeptimo ab oī
opere ſuo quod patrarat. Ge. ij.
Ob hanc cauſaz filij iſrahel
colligebant manna die feſto
in duplo vt ſabbato feſtarent
Exo. xvi. Inter p̄cepta decalo-
gi ſolius mandati de obſeruā-
cia ſabbati redditur. Exo. xx.
Ita iudei cuſtodiebant ſabba-
tū ꝙ nolebant ſe defendere ab
impugnatoribus. j. Macha. ij.
Mulieres ſancte parauerunt
aromata ad vngendū chriſtū
ſabbato ſiluerūt. vt habet Mar-
ci. xvi. In hui⁹ figura requieuit
dn̄s die ſabbato in ſepulcro.
Luce. xxiij. ¶ Sabbatū non
obſeruantes debent corripi et
puniri. Nū. colligens ligna i
ſabbato iuſſit dn̄o fuit lapida-
tus. Nume. xv. Arguit Nee-
mias calcantes torcularia et
portantes onera in die ſabba-
ti. Neemie. xiij. Sabbati ⁊ fe-
ſtorum nunciatio debet populo
nunciari ⁊ in feſtis verbū dei
predicari. Ideo hoc preceptū de
cuſtodia ſabbati frequenter re-
petitur. Exo. xx. Nycanorē vo-
lentem preliari die ſabbati iu-
dei ſequentes eum inſtruxerūt
ſabbatū obſeruare. ij. Macha.
xv. Ob hanc cauſam dixit ia-
cobus. Ignorantes voces pro-
phetarū que per omne ſabbatū
leguntur. Moyſes em̄ a tem-
poribus antiquis habet in ſin-
gulis ciuitatibus q̄ eum pre-
dicent in ſynagogis vbi p̄ oē
ſabbatū legitur. Actuū. xv.
Dicitur etiā ꝙ apoſtoli loque-
bantur cū mulieribus que cō-
uenerant die ſabbatoꝝ. Actu.
xvi. Sabbato vel feſtis die-
bus debet homo multa bona
facere vel plura ꝙ̄ ferialibus
diebus. Nam die ſabbati of-
ferebātur duo agni. ⁊ alijs di-
ebus vnus. vt patet Nume.
xxviij. Populus iſrael vidēs
ꝙ hoſtes die ſabbati eos im-
pugnarent melius cogitaue-
runt ſe defendere. vt oſtenda-
tur ꝙ iſtis diebus magis re-

ſiſtendum ſit temptationibus
vel īpugnatõibus. i. Mach
ij. Criſtus multa miracula fe
cit in ſabbato. vt patet per oīa
euangelia. Eſt eñ ratio ꝓ̄ma
vt ſe oſtenderet dñm ſabbati
dñs eſt filꝰ hominis etiã ſab
bati. Mat. xij. Secunda ra-
tio eſt vt intelligeretur ꝙ etiã
a malo ceſſandũ ſit. nõ a bono
ſed ſabbato benefacere. Mat.
xij. Luce. xiiij. Tertia ratio eſt
vt plures edificarentur ex vi
ſione miraculi. vt patet in ſa-
natione inclinate fẽie. Lu. xiij

Capitulũ. II8.

De ſapientia mulieris
Sapientes debent eſſe mu
lieres.
Filialem inducentes exhor-
tationem
Coniugalem exercentes o-
perationem
Vidualem ſuſtinentes de
ſolationem
Virginalem offerentes li-
bationem
Corporalem impedientes vi
olationem

Sapientes
mulieres ſunt que fi-
lios ſuos inſtruũt ⁊ eos bene
corrigunt. Nam ſara pruden
ter procurans intellexit ludũ
yſmahelis cũ filio ſuo yſaac
nõ eſſe bonum ⁊ voluit dñs ꝙ
abraam acquieſceret volũta-
ti eius. Gen. xxi. Rebecca fuit
valde argumẽtoſa ad inſtruẽ
dum iacob vt haberet benedi-
ctionem. Gen. xxvij. Caute e-
tiam docuit ipſa iacob vt ab-
ſconderet ſe ab ira fratris ſui.
Gen. xxviij. Berſabee mater ſa
lomonis ſapienter verba ꝓpo
ſuit vt filius eius regnaret. iij
Regũ. i. Vna illarum duarũ
meretricũ ſapienter allegauit
ſalomoni vt filius eius nõ oc
cideretur. iij. Regũ. iij. Mulier
ſunamitis libenter voluit ꝓ-
pter giezi dimittere heliſeum
vt filium ſuſcitaret. iiij. Regũ
iiij. Sapiẽtes dñt eſſe mu
lieres coniugate ⁊ prudenter vi
ris ⁊ alijs reſpondere. Nã del
bora vxor lapidoth ſapiẽter do
cuit barach ꝑplum liberare de
inimicis. Iudicum. iiij. Anna
vxor helchane ſapienter ſe ex-
cuſauit coram hely ſacerdote.
primo Regũ primo. Abygail
vxor nabal ꝑ ſapientẽ eloquẽ
tiã ſuã liberauit virũ ſuum a

morte. i. Reg. xxij. Olda vxor
ſellum ſapienter cõfortauit Io
ſiaz ⁊ populo mala ventura
predixit. iiij Regũ. xxij. Heſter
vxor aſſueri regis cũ ſapienti
cautela fecit petitionem ſuam
regis Heſter. vij. ca. Elizabeth
vxor zacharie ſapienter cogno
uit aduentũ matris dei filij.
vt habetur Luce. i. Vxor Pi
lati ſapienter locuta ẽ. ⁊ prudẽ
ter egiſſet ſi ei credidiſſz. Mat.
xxvij. Sapientia debet eſſe
in viduis ad inſtruendũ aſt/
as. Nã aſtuta fuit noemi vi/
dua docens ruth nurum ſuaz
alienigenã quo modo nubere
poſſet booz nobili ⁊ potenti. vt
habetur Ruth. xxx. Mulier vi
dua tecuites ſapienter induxit
dauid vt filium abſolon reuo
caret exulem. ij. Regum. xiiij.
Regina ſaba que poſt mortem
viri regnabat venit videre ſa
pientiã ſalomonis ⁊ diſcere.
iij. Regũ. x. Miram prudentiã
⁊ conſtantiã oſtendit Judith
populum docendo ⁊ holofernẽ
occidendo. Judith. viij. ⁊. xiij.
¶ Sapientes multũ oportet
eſſe virgines in orando loquẽ
do ⁊ conuerſando. Nã Sara
virgo filia raguelis ſapienter
dñm orauit vt eam de obpro
brio liberaret. Thobie. iij. Tam
tacendo quã loquendo patz bea
tam mariã fuiſſe virginẽ pru
dentem. nã parum ⁊ cũ pau/
cis locuta eſt. Primo cum an
gelo diſcrete querẽdo ⁊ diſcre
tius acqueſcendo dicẽs. Quo
modo fiet iſtud qm̃ virum nõ
cognoſco. ⁊ iter. Ecce ancilla
dñi fiet mihi ſcdm verbũ tu
um. Luce. i. Secundo locuta ẽ
cũ elizabeth antiqua ipam ſa
lutãdo. Et nota ꝙ poſt magnaſ
laudes Elizabeth nihil ei rñ/
dit. ſz deum laudauit dicens
Magnificat anima mea do/
minũ. Luc. i. Tertio locuta eſt
cum filio dulciter interrogã
do eum dicens. Fili quid feci
ſti nobis ſic. qꝛ ego ⁊ pater tu⁹
dolentes querebamus te. Lu
ce. ij. Quarto locuta eſt cũ eo
dem filio dulciter interrogan
do pro verecundis ⁊ pauperib⁹
nuptijs dicens ex compaſſio
ne. Fili vinum nõ habent. Jo
han. ij. Quinto locuta eſt cũ
miniſtris eos inſtruendo di/
cens. Quodcunqz dixerit vo
bis facite. Johan. ij. ¶ Sapiẽ
tes ſunt aliqñ peccatrices. nã
raab meretrix nuncios Joſue

prudenter abſcondit. Joſue.ij.
Maria magdalena ſapienter
ad pedes chriſti ſtetit. quia ibi
primo remiſſionẽ meruit Se
cundo exhibuit chriſto debitã
et deuotam reuerentiam lauan
do tergendo vngẽdo pedes ſal
uatoris. Luce.vij. Tertio audi
uit diuinã ſapientiã. quia ſta
bat ad pedes domini et audie
bat verbũ illius. Lu.x. Quar
to obtinuit fratris ſui Lazari
reſuſcitationem et vitã. Joh.xi.

Capitulũ .119.

De ſacra ſcriptura

Sacra ſcriptura continet
Teſtamentum vetuſtatis cõ
tentum figurarum.
Sacramentũ nouitatis
expreſſiuum doctrinarum.

Sacra ſcri
ptura diuiditur in ve
tus et nouũ teſtamentũ. Ve
tus autem teſtamentum diui
ditur in quatuor partes ſcdm
quattuor que pertinent ad vi
tam ſpiritualem. in qua per ſcri
pturã reformamur. Ideo quattuor
ſũt partes ſcripture veteris te
ſtamenti ſcz.
Lex preceptorum.
Hiſtoria exemplorum
Sapiẽtie monitionum.
Prophetie pdicationũ
Vita namqʒ ſpũalis in pre
ceptis tribuitur.
In exemplis oſtenditur
In monitionibus promouetur.
In pdicationibus perficitur
Lex igitur preceptorum continet
quinqʒ libros ſcdm quinqʒ que requirũ
tur in preceptis. Primo quinqʒ pre
cepta traduntur. Ideo primo ponitur
liber vbi legẽ recipientium gene
ratio ſcribitur. ſcz Gen.v. Secundo
que pcepta tradũtur. ideo ponitur ſcds
liber vbi pcepta legis tradũtur
ſcz. Exo.xx. Tertio que ſũt obſer
uãtie. pmatores vbi ponitur
tertius liber. vbi miniſtri eccle
ſie ſtatuuntur ſcz Leuiticus.
Quarto que ſũt idonei executo
res. ideo ponitur quartus liber vbi infir
mi a fortibus diſtinguũtur. ſcz. Nu.
Quinto que ſũt dubiorum declara
tores. ideo ponitur quintus liber vbi per
moyſẽ declarãtur dubia ſcz Deu.
Scripture ſacre veteris te
ſtamenti pars ſecunda ſcz hiſtoria
exemplorum diuiditur. Quia qui
dam ſũt exempla platorum. Et qui
dam ſubditorum. Prelatorum
exemplariũt ſex. Nam dñe
primo ſubditos in timore di-

Capitulum.ii9.

rigere quod oſtenditur per Jo/
ſue qui populū direpit in ter/
ram promiſſionis. Joſue.ij.c.
Secundo lites diſſoluere. Jō
diuerſi iudices diuerſis tem
poribus ordinantur ſub libro
Judicū per totum. Tertio ſub
ditos inſtruere. Ideo neemi ī/
ſtrupit ruth quomodo nuberet
qḋ totum oſtenditur in libro
Ruth.iij.c. Quarto ſubditos
defendere. Ideo a bellis tempo
ralibus reges protegūt. quod
oſtenditur in libris regum ⁊ a
pluribus ſcʒ ab his qui leges
defendunt vt Machabei De
quibꝰ dicitur in libris Mach
abeoꝝ. Quinto deſtructa reſi
cere. Jḋo neemias reedificabat
muros ieruſalem. vt patet ne
emie. Et eſdras reedifabat tē/
plum quod erat ab hoſtibꝰ ꝓ/
phanatū. pt patet.i. Eſdre.iij.
Sexto debent finaliter deō
adherere. Ideo Job adheſit deo
in proſperis ⁊ aduerſis. In li/
bro Job. Exempla vero ſubdi/
torum oſtenduntur in tribus
Nam debent ſubditi primo
ſeruare patiētiam in aduerſis
Qḋ docemur per thobiaʒ qui
excecatus ſuſtinuit patienter
cecitatem vt patet Thobie.ij.

Secundo debent habere cōſtā
tiam in aduerſis. Ideo iudith
ponens ſe in periculis conſtā/
ter hoſtes decepit. Judith.viij.
Tertio debent habere beniuo/
lentiā in proſperis. Jḋo heſter
ſublimis populo beniuola fu
it. Heſter.iiij.⁊ infra. Scri
pture ſacre tertia pars eſt ſa/
pientie monitionuʒ que diui/
ditur. Quia quedam eſt am/
monitio generalis qua mouē
tur vniuerſi cuiuſcumqʒ con/
ditionis exiſtant. vt habet in
libro Eccleſiaſtici Alia eſt am
monitio ſpecialis. ⁊ hec eſt ali
quando prelatorum qui debēt
ſeruare iuſticiam. Et hoc oſtē/
dit Salomon dicens. Diligi
te iuſticiam ⁊c. Et hoc totum
continetur in libro Sapiētie
Alia eſt ammonitio ſubditoꝝ
⁊ hec eſt triplex ſcḋm triplicē
differentiam ſubditorū. Nā
prima eſt incipientiū. Et hoc
ponit ſalomon dirigēs ſermo
nes ſuos ad paruulos. vt pʒ
in libro Prouerbiorum Se/
cunda eſt proficientium.ī qua
oſtenditur vanitas temporali/
um quam dimittunt profici/
entes. Et hoc totum contine/
turꝰ in libro Eccleſiaſtes.

Tertia eſt pfectoꝝ in qua vir
perfectus in cōtemplatōibus
erudit multis modis. Et hoc
in libro Cant coꝝ. Scriptu
re ſacre pars q̄rta. ſcʒ prophe/
tia diuiditur. Quia aut predi
cantur opa xp̄i que eſt prima
prophetia q̄ pdicit eius incar
natione dicens Ecce virgo cō
cipiet. Et hic eſt Eſaias et ei⁹
paſſione dicens. Ecce quaſi
agnus māſuet⁹ q̄ portatur ad
victimas. Et hic eſt hieremi
as Tertius ꝓpheta pdicit ei⁹
aſcenſione. Aquila grandis
alarū magnaꝝ venit ꝛc. Et hic
eſt Ezechiel. Quartus ei⁹ ſpi
ritusſancti miſſione dicens:
Emitte ſpiritū tuū et creabū
tur ꝛc. et hic eſt dauid i libro
pſalmoꝝ. Quint⁹ finalis iu
dicij retributione dicēs Aper
ti ſunt celi ꝛ iudicati ſūt mor
tui. Hic eſt Daniel. Aut pdi/
cantur opa filioꝝ chriſti. ideo
opera duodecim tribuū filio/
rum pdicātur in libro. xij. p/
phetaꝝ. Scriptura ſacra
noui teſtamēti diuiditur. quia
in euāgelijs cōtinētur opera
chriſti et verba. Quia prim⁹
deſcribit eius hūanitatē di/
cens. Liber generatiōis ieſu
chriſti filij dauid filij abraā.
Abraam aūt genuit yſaac ꝛc.
Hic eſt matthe⁹. Secundus
predicat eius pdicatione di/
cens. Vox clamātis in deſer
to parate viā dn̄i. Hic ē marc/
cus. Tertius ſacrificij paſſio/
nem dicēs: Fuit in diebus he
rodis regis ꝛc. Hic eſt Lucas
Quartus eius diuinitatem
dicens. In principio erat ver
bū et verbū erat apud deum.
et de⁹ erat verbū ꝛc. Et hic eſt
Iohānes. Opa vero apoſtolo
rū recitātur in libro quē fecit
lucas poſt chriſti paſſione. Et
hic eſt act⁹ aploꝝ. Verba apo/
ſtoloꝝ continētur in epiſtolis
pauli et in canonicis vbi fi/
deles omnimode inſtruūtur.
Futura pericula et annūcia/
tiones coꝝ in ſeptē viſiōibus
iohānis. Et hic ē apocalipſis
Et hec eſt ſufficientia totius
ſacre ſcripture et oīm ſuorum
libroꝝ. Nam cū xp̄s tempta
retur a diabolo trib⁹ verbis ſa
cre ſcripture ſe defendit. mat
thei. iiij.

Capitulʒ 120.

De ſepultura.

Sepultura tempe mortis

eſt eligenda voluntate, loco
venerabili.
Exercenda pietate ope lau
dabili.
Negligenda equitate vi-
ro indomabili.
Exhibenda caritate paren
tela laudabili.

Sepulturaz

Debz homo eligere in
loco ſancto et honorabili. et
diligenter ante mortem de ea
cogitare. Ideo abraam cum
diligentia emit agrum vt mu
lierem ibi ſepeliret. Geneſis
xxiij. c. Noluit iacob ſepelire
cũ malis. ſed dixit ad ioſeph
vt eum cũ patribus ſepeliret.
Geneſ. xlix. Hoc ipm petijt
inſtante morte Joſeph a fratri
bus ſuis et filijs ſuis. Gene
ſis. quinto dicens Viſitabit
vos deus virtutũ exportate
oſſa mea hinc vobiſcum. Hoc
moyſes impleuit quando exi-
ens d egypto tulit oſſa ioſeph
Exodi. xiij. Apparet dominũ
de ſepultura creaſſe quando
dixit iude. Sine illam vt in
diem ſepulture mee ſeruet il-
lud. Johãnis. xij. Nam tho-
bias ſenior dixit deo nunc ꝛ
domine fac et precipue; in pa-
ce recipi ſpiritũ meum. Tho
bie. iij. Sepelire mortuos
opus pietatis et cõmendabi
le eſt et opꝰ miſericordie. Ideo
dauid cõmendauit viros Ja-
bes qui fecerũt miſericordiaz
cũ ſaul et filijs ſepeliendo eos
vt habet. i. Reg. xxxi. et. ij. Re
gum. ij. Commẽdatur thobi
as quia libenter ſepeliebat oc
ciſos in bello. Thobie. i. et. ij.
Erga ſepulturam mortuoruz
impij menelai. iudei multum
liberales fuerũt. ij. Macha-
beor. iiij. Poſt prelium contra
gorgiam pie venit Judas vt
defunctorũ corpora ſepeliret.
ij. Macab. xij. Joſeph et nico-
demus qui ſepelierũt Jeſum
in monumẽto exciſo de petra.
Mathei. xxvij. Viri timorati
et ſepelierunt Stephanũ. et
fecerunt planctum magnum
ſuper eum Actuũ. viij. Se
pultura indigni ſunt rebelles
et inobedientes fidei. Ideo vir
dei caruit ſepultura. vt habe
tur. iij. Reguz. xiij. Sepul
turam debent filij cum ſollici
tudine parentibꝰ exhibere. Nã
tam munita q̃ thobias dedit fi
lio ſuo fuit hec vbi dixit, Cũ

accepert deus animā meam
corpus meū ſepelt. Thob.iiij.
Jdeo ſpiritiales filij ſcilicet
diſcipuli Johannis ſepelierūt
corpus eius. Mathei.xiiij.et
Marci.vi.

Capitulū. 121.

De ſilentio et eius opera-
tione.
Silere debent ſpecialiter
mulieres obloquentes no-
xam fugiendo.
Jntima nō oſtendentes ſe-
creta terrendo.
Et comitia tenentes his
nō reſpondendo.
Clericaliter vinctē ſacris
aſſiſtendo homineſq; ſapi-
entes tempore tacendo.

Silentium
tenere debent mu-
lieres. quia earū lo-
quacitas periculoſa eſt. ideo de-
dit dominus pceptum ade et
eue vt mulier minus loquēdi
materiam haberet. ſed a viro
diſcendi. His igitur pternmiſ-
ſis eua garrulādo et ſepiſſime
ſerpenti reſpondendo p nimiā
loquacitatē paradiſum perdi-
dit. Geneſ.iij. Vxor iob ſtul-
te locuta eſt quando Job fuit
a deo percuſſus. ideo iob repre-
hendit eam. Job.ij.capitulo.
Silere debent homines ſe-
creta ſua et aliorū. Nec ea reue-
lare maxime mulierib'. quia
neſciunt ſecreta tacere. Nam
quia ſamſon reuelauit vxori ſe-
cretum ipſa in eius dampnū
manifeſtauit. Judicum.xiiij.
Jtem quia ipſe indicauit dali-
de ſecretum fortitudinis ipſa
prodente fortitudinē et vitam
propter eius loquacitatē amiſ-
ſit. Judicum.xvi.capitulo.
Silere debēt quilibet ad
obprobria dicendo nec ad di-
cta reſpondendo. Nam quia
cham obprobrium patris fra-
tribus nunciauit a patre ma-
ledictus fuit. Geneſis.ix.ca.
Ob hanc cauſaz ſilebat ſaul
et diſſimilabat ſe audire ma-
le loquentes de eo vt non re-
ſpōderet eis. primo.Regū.x.
in fine. Thobias audiens ver-
bis iniurioſis ab vxore nō re-
ſpōdit vt non litigaret. Tho-
bie.ij. Cū ancilla zare dixiſſet
et obprobriū ipſa tacuit et ceſ-
ſit. Thobie.iij.ca. Mandauit

Capitulum.112.

ezechias vt nõ reſponderet ali
quis rapſaci cõminanti et ſi
luerũt omnes Eſaie.xxxvi.c.
Falſis criminib⁹ ſuſannã nõ
rñdit ſed flens in celũ aſpexit
et iõ liberata fuit Dan.xiij.
Maria peccatrix in domo ſy
monis tacuit.ideo dñs ipſaꝫ
cõmẽdauit ſymoni loquenti.
Luce.vij.Conquerenti ſorori ni
hil rñdit magdalena.iõ xp̃s
eius aduocat⁹ fuit.Lu.x.Di
ſcipulis in eã fremẽtib⁹ ꝓpter
effuſionẽ vnguẽti etiã ſiluit.
et chriſtus eã defendit Marci
xiiij.Mulier in adulterio de
prehẽſa accuſantib⁹ nõ rñdit
ideo xp̃s eam abſoluit.Johãn.
viij.Silentium obſeruare
debent religioſi ⁊ clerici ⁊ viri
ſpũales.et maxime in eccleſia
Vñ poſtq̃ locutus eſt dñs ad
moyſen impeditoris ⁊ tardito
ris lingue fuit Exo.iiij.Anna
mater ſamuelis in templo lo
quebatur.i.Reg.i.Job ſanct⁹
reprehendit ſe de locutõe dicẽs
Inſipiẽter locutus ſuꝫ q̄ vti
nam tacuiſſeꝫ.Job vlt.Hiere
mias in vtero ſanctificat⁹ ex
cuſabat ſe dicẽs.Neſcio loq̄
quia puer ego ſuꝫ.Hieremie.i.
Locutur⁹ paulus i ſynagoga
ſilentiũ indixit vbi nõ eſt au
ditus:nõ debet offendi ſermo
Actuũ.xiij.Silere debent
ſapientes vſq̃ ad temp⁹ con
gruũ.Nam cũ abigail pla
cuiſſet dauid nõ indicauit vi
ro ſuo verbũ ꝫ ſiluit vſq̃ ma
ne cũ digeſſiſſet vinũ.i.Regũ
xxv.Diu tacuit Heſter nõ lo
quẽdo de populo ſuo ne ſuſpi
caretur regi ſed ſuo tpe ẽ locu
ta Heſter.v.vi.et.vij.Beata
virgo Maria audita ſalutatio
ne per⁹tacuit ⁊ cogitauit.poſt
ea modeſte reſpondit Lu.i.

Captulũ.122.

De ſocietate bonoꝝ
Societas bona habet ab
imminẽtib⁹ tam liberatos
Conuiuẽtib⁹ lo (efficere.
cupletatos reficere.
Sancte viuentibus aſſo
ciatos perficere.

Ocietas bo
norum liberat homĩes
a periculis.Nam fuiſſent in
uenti decem iuſti in quinq̃ ciui
tatib⁹ ſodomoꝝ pepciſſet de
us vniuerſis et euaſiſſent Ge
neſis.xviij.Homĩes de lachis
occiſi fuerũt qꝛ nõ habebant

ſocietatem cum aliquo bono Judicū .xviij. Raphaelis ſocietas quā habuit thobias ipm de multis periculis liberauit Thobie .v. ⁊ infra. Occaſione danielis boni ⁊ prudentis pepercit nabuchodonoſor arioli ⁊ ſapientibus babylonis. vt ʒ Dan .ij. Propter ſocietatē pauli omnes de naui in naufragio ſunt ſaluati. Actuū .xxvij

¶ Societas bona cauſa eſt abundantie Nam ditatus eſt laban ꝓpter ſocietatem iacob: Gen̄ .xxx. Benedixit dn̄s domui egipti ꝓpter ioſeph ⁊ multiplicauit ſubſtantiā. Geneſ .xxxix. Propter Joſaphat bonū impetrauit heliſeus aquā exercitui alioꝝ maioꝝ .iiij. Re. iij. In huius figura ſuper diſcipulos cōgregatos ſpūſſanctꝰ abundāter deſcēdit. Actu. ij.

¶ Societas bonorū bonos facit homines. nā ſaul cum ꝓphetis ꝓphetare cepit .i. Reg: x. Jdo homines deū timentes volebat ſecū habere Thobias vt patet Thobie .ij. Jlli ſeptē fratres cū bona matre inuicē ſe hortabantur ad bonum .ij. Macha .vij. c. Quādiu fuit petrus cum diſcipulis bonus erat. ſʒ cū fuit iudeis aſſociatus chriſtū negauit. Mat. xxvi Cecus illūinatus a xp̄o a ſynagoga eiectus fuit iter fideles a chriſto receptus. Johā: x. Paulus poſt ſuā conuerſionem temptabat ſe iūgere apoſtolis vt fieret melior Actu. ix

Capitulū .IX.

De maloꝝ ſocietate

¶ Societas maloꝝ eſt effectiua temptationū hūanaꝝ:

¶ Diſtractiua conſolationū diuinaꝝ.

Jrritatiua turbationum mūdanarum

¶ Cauſatiua perturbationū illatarum

Inductiua deteſtationum et culparum

¶ Deſtructiua federationū perfectaꝝ

SOcietas maloꝝ vitanda eſt ne homo cū eis malus efficiatur: Jdeo ſalubriter exiuit abraam de chaldea vbi erant homines idolatre. Gen̄. xij. Nō ſolū corpore ſed mente debet ħo vitare malā ſocietatē Jdeo dixit dn̄s abraam cum

deum exiſſet corpore. Egredere de
terra tua. ⁊ nota ibidem pmiſ
ſiones. Geñ. xij. Noluit iacob
ambulare cū fratre ſuo licet
eſſet placat⁹ ⁊ ſigna dilectōis
oñderet. Geñ. xxxiij. Hoſtes fi
lioꝝ iſrael voluerūt cū eis edi/
ficare ſed ipi bono vſi cōſilio
noluerūt. i. Eſdre. iiij. Cū irent
oēs ad ſimulacra thobias fu
giebat ſolus in ieruſalē vitās
coꝝ conſortia. Thobie. i. ¶ So
cietas mala cā eſt perdendi cō
ſolatōnes diuinas. Nun do/
nec abraā fuit inter chaldeos
nō legitur alios conſolatōes
habuiſſe. ſʒ illis relictis habu
it plures. Geñ. xij. xv. xviij. ca.
Fugientē iacob malū fratrem
dñs eū multipliciter confor/
tauit. Geñ. xxviij. ¶ Socie/
tas maloꝝ ducit homīes ad
magna pīcula. Nā ꝓpter ſoci
etatē ⁊ habitatōem quā Loth
habuit cū illis de ſodomis de
bellatus eſt. ⁊ capt⁹ fuit ⁊ plu
ra ſuſtinuit. Geñ. xiiij. Jō pce/
pit moyſes populo recedere de
tabernaculis impioꝝ ne cū eiſ
perirent. Nu. xvi. Occaſio
ne achior q̄ tulit de anathema
te fuit populus in preſlio ſupa
tus. Joſue. vij. Propter quoſ/
dā qui cōmiſerūt facinus fue
rūt quaſi oēs filij beniamī de
ſtructi. Judi. xx. Propter quoſ
dam malos de domo ſaul fcā
eſt fames in terra donec occiſi
ſunt. ij. Regū. xxi. Joſaphat bō
nus fuit fere occiſus vadens
cū filio achab ad prelium. iij.
Reguꝫ. iij. Domo dei dixit ad
amaſiam ꝙ debellaretur ſi iret
cū iſrahel q̄ tunc erat malus.
ij. Para. xx. Qn̄ iudas mach
abeus fuit ſociatus romanis
tunc ⁊ nō prius debellatuſ fu
it. i. Macha. ix. ¶ Societas
maloꝝ cauſa eſt multaꝝ tuta/
etarū. Nam loth multas in/
iurias ⁊ iacturas ſuſtinuit a
ſodomitis cum quibus habita/
bat. vt patet Geñ. xix. Qui/
dam mali ſic concitauerūt bo/
nos vt paulū facerent ſn̄ cau
ſa lapidari. Actu. viij. Deme
trius argentari⁹ in epheſo oēſ
homīes bonos ⁊ deuotos ma
litioſe turbauit. Actuū. xix.

¶ Societas mala cauſa eſt
peccatorū multorum. nā ami/
ticia quā habuit amon cū Jo/
ab dedit ei viā vt opprimeret
thamar ſororē ſuam. Nota hi
ſtoriā. ij. Regū. xiij. Multi pri/
us neſcientes rebellionē poſt/

q̄ adheſerūt abſolon regi ſuo rebellauerūt. ij. Regū. xv. Ozias fecit malū coram dn̄o: quia erat gener ⁊ ſocius dom⁹ achab peſſimi. ij. Para. xxvi. Amicicia duoꝝ maloꝝ ſenum fuit cauſa falſi impoſiti criminis ſuſanne ⁊ mortis. Danie. xiij. Petrus qn̄ fuit cū miniſtris iudeorum chriſtū negauit. ſed quando fuit cum diſcipulis ē cōfeſſus. Mat. xxvi. Helymas magus querebat auertere proconſulem a fide ideo et aſſociebatur. Actuū. xiij. ¶ Societas maloꝝ facit eos concordes in malo vt noceant bonis. nā Balaach et balaam concordauerunt ſe ad male dicendū populo dei vt habetur Nume. xxij. Adonibosech ⁊ quattuor reges concordes fuerūt contra gabaonitas qui fecerūt pacē cum ioſue. Joſue. x. c. Jabin rex eglon qui reges contra Joſue ⁊ filios iſrahel pugnauerunt qui omnes ab eis percuſſi ⁊ numerantur triginta vnus qui perierunt ab ioſue. Joſue. xij. c. Madian ⁊ Amalech et ceteri orientales contra populum domini. Judicum. vi. In paſſione domini maledicti homines ſcʒ herodes ⁊ pilat⁹ facti ſūt amici. vt optime patet Luce xxiij. caplo.

Capitulū. 124.

De ſpei longanimitate

Sperare debent homines peritorum promiſſiones q̄uis differantur.

Aduerſorum conſolatōnes qn̄ tribulantur.

Triumphoꝝ coronationes qn̄ preſtantur.

Sperare debet homo bonum repromiſſum licet differatur. nā multis annis expectauit Abraam filium. quia centenarius erat quando natus eſt et yſaac. Gen. xxi. Ad promiſſiones factam abrae vſqʒ ad ingreſſum ſeminis ſui in terram promiſſionis fluxerūt ānī. cccclx Gen. xv. Erat ſymeō in ieruſalē expectās cōſolatōēʒ iſrael. i. aduentū xp̄i. Lu. ij. Aſcenſur⁹ xp̄s ī celū p̄cepit ap̄lis ne diſcederēt ſʒ expectarēt p̄miſſuʒ p̄ris. Actuū. i. ¶ Sperare debent hoīes tribulati recipe cōſolatōēʒ. nā p̄miſit deus iſrl̄ flagellari lōgo t̄pe ī egiptoꝝ in de

ſcerto anꝗ̄ veniret ad terrā pro
miſſionis q̄ erat patrib⁹ repro
miſſa. vtz Exo. p totū. ⁊ Nu-
meri p totū. Afflictus corpore
ſpoliat⁹ rebus orbatus filijs
ſic dicebat iob. Si occiderit
me in ipſo ſperabo. Job. xiij. ca.
Parentibus thobie irridenti
bus eū ⁊ dicētibus. Vbi eſt
ſpes tua. rn̄dit filij ſanctoꝝ
ſum⁹ ⁊ vitā illaꝫ expectamus
quā daturus eſt dn̄s his q̄ fi
dem nō mutauerūt. Thobie. ij
Cū ſuſanna eſſꝫ morti cōdem
nata erat cor eius in dn̄o fidu
ciam habēs. Dan. xiij. Vnus
illoꝝ ſeptē fratrū cruciatus a
tyranno ait. De celo membra
iſta poſſideo. ſed ꝑpter leges di
ipſa deſpicio. quia ipā me recc
pturū ſpero. ij. Macha. vij
Sperare hꝫ hō victoriā cū eſt
in bello. nā filij iſrahel contra
tribū beniamin ꝑliantes de-
bellati ſunt. ſed tandē ſperan-
tes in dn̄o victoriā habuerūt
Judicū. xx. Dixit dauid phili
ſteo. Tu venis ad me cum gla
dio et haſta. ego aūt venio ad
te in noīe dn̄i. ſperabat em̄ fir
miter p deum victoriā obtine
re. ⁊ ſic factū eſt. vt habetur. i.
Regū. xvij. Vn̄ pſal. Melius
eſt ſperare in dn̄o ꝗ̄ ſperare in
principibus.

Capitulū .125.

De ſtragibus hominuꝫ di
uerſis
Strages facte ſūt multe.
De delinquentibus p ma
leficijs vt puniantur
De non credentibus veris
iudicijs vt confundantur.
De innocentibus dei iudi
cijs q̄ ignorantur

STrages ho
minū concedit deus
fieri ꝑpter pctm̄. nā terribilis
ſtrages hoīm ⁊ animaliū fcā
eſt tpe diluuij qn̄ ſolum octo
anime remāſerūt rōnales. vtz
Gen̄. vij. Et hoīes perierunt
diuerſis plagis in egipto ⁊ in
mari rubro. quere ſupra. d c. mi
libus hoīm bellatoꝝ vigīti an
nis ⁊ ſupra numeratis. Nu-
me. i. Nō intrauerūt terram p
miſſionis niſi duo. ſcꝫ caleph
⁊ ioſue. ſed alij oēs perierūt
in deſerto ꝑpter peccata coruꝫ
Nume. xiiij. Occaſione vxo-
ris leuite. xxv. milia hoīm pre
ter mulieres ⁊ paruulos oēs
ſunt occiſi. Judicū. xx. Propt

ſupbiam numeratōis populi
dauid ceciderunt.lxxij. milia
hoīm.ij. Regū.xxiiij.id eſt vl-
timo ¶ Strages magna fa-
cta eſt in infidelibus a fideli-
bus adiuuante deo.nam ma-
gnam cedē fecerūt filij iſrahel
de madianitis qđ patet in ꝓ-
da quā fecerūt q̄ fuit.xij .milia
virginū.omnes aūt mulieres
corrupte ⁊ viri fuerūt occiſi.
Nume.xxxi Tempore, ioſue fu-
erunt occiſi infiniti hoīes infi-
deles tam in ciuitatibus ꝙ̄ in
caſtris. Joſue ꝑ totū. Tempori-
bus delbore gedeonis ⁊ Jepte
multi fuerūt occiſi.vtꝫ Judic.
iiij. vij.xi Interfecto goliath
multi philiſtei fuerunt occiſi
.i.Regū.xvij. Aduerſus gorgi
am ſex milia hoīm peremerūt
viginti milia ꝑ auxilium eis
datū a deo.ij.Machabe.viij.
Propter prelia q̄ commiſit Ju-
das machabeus cōtra appolo
niū ⁊ ſeron principē exercitus
eius multi peremerūt.de qui-
bus habetur.i.Machabe.iij.
Legitur duodecim habuiſſe vi-
ctorias iudas ab.viij.c.Mach
abe.ij.vſqꝫ ad finē in quibus
multa milia hoīm perierunt.
In primis ceciderūt de .his q̄

erant cū nycanore nouē milia
ij.Macha.viij. Poſtea de his
q̄ erant cū thimotheo ⁊ bachi-
de duodecim milia. Cōſequē-
ter q̄ cū thimotheo.xxx.milia
Deinde de iudeis viginti qui-
qꝫ milia. Item kiſia duodecim
milia.poſtea in quodā preſidio
thimothei decē milia. Itē cuꝫ
anthiocho tredecim milia.itē
in carnon fortiſſima ciuitate
duodecim. Itē in ephon vigin-
ti quinqꝫ milia Itē cuꝫ nycanore
viginti quinqꝫ milia. Itē in ca-
ſtris anthiochi imperatoris q̄-
tuor milia. Numerꝰ occiſorū
ccxxl.milia. ¶ Strages ho-
minū aliquā facta eſt iuſto dei
iudicio ⁊ occulto aliquā de bo-
nis. Nā magne ſtrages fuerūt
quā illi q̄tuor reges zodomitas
debellauerūt ⁊ loth ceperūt.de
bellauerūt ſicut eoꝝ numerus
nō ponatur. Gen.xiiij. In die-
bꝰ hely qū fuit capta arca. ce-
ciderunt de iſrael triginta mi-
lia pugnatoꝝ.i.Regū.iiij. Aſa
rex iuda habuit ī exercitu ſuo
d.xviij.milia pugnatoꝝ Ethi-
opes vero decies centena mi-
lia.⁊ venerūt ethiopes ad in-
teritum.ij. Para.xiiij. Phacee
filius romelie occidit vna die

De iuda. xxx. milia bellatorū. ij
Para. xxviij. Tempore ſuper/
bi amon ceciderūt in regno aſ
ſueri. lxxv. milia de hoſtibus
iudeoꝝ. Heſter. ix. Quādo an
thiochus cepit ieruſalem ī tri
duo fuerūt interfecti octogin
ta milia. ⁊ quadraginta milia
vincti ⁊ vno minus venditi.
ij. Macha. v. Occiſus eſt Iu/
das cum multis. ⁊ reliqui fu/
gierunt. i. Macha. ix.

Capitulū. 126.

De ſuperbia et iactantia
Superbi ⁊ vane glorioſi ſūt
ſuis maioribus īobedīētes
A ſuperioribus cito deſcen
dentes
Summis in honorib⁹ glo
riam querentes
Multis facinoribus cau/
ſam inducentes
De dignantis animi mo/
ribus reſiſtentes

Superbi ſūt
inobedientes deo ⁊ ſu/
is maioribus. Nā eua ꝓpter
excellentiā quā appetiuit. Cū
audiſſet. eritis ſicut dij de li
gno vetito comedit. Et ideo in
obediens fuit. Gen̄. iij. Agar
videns concepiſſe dixiſſet do/
minā ſuā ⁊c. Gen̄. xvi. Pha/
rao ſuperbus nolens deo obe/
dire dixit. Neſcio dn̄m et iſ/
rael nō dimittā. Exo. v. Rebel
lio ⁊ inobedientia chore ⁊ com
plicū eius ex ſuperbia magna
proceſſit. Nume. xvi. ¶ Su/
perbia ⁊ humiliatio ducūt ho
minē ad locum ſibi deputatū
Nam q̄ ſe humiliat exaltabi/
tur. Mat. xxiij. Luce. xviij. et
eiuſdem. xiiij. Ideo volētes ſu
peredificare turrim habuerūt
diuiſionē linguaꝝ. Gene. xi.
Grauiter fuit punitū peccatū
elationis dauid quando popu
lum numerauit. ij. Reg. xxiiij
Amon q̄ volebat ab omnib⁹
honorari fuit in patibulo ſu/
ſpenſus. Heſter. vij. Nabuch
odonoſor ꝓ ſupbiam depoſit⁹
eſt de ſolio ⁊ gloria ſua ablata
eſt. Dan̄. iiij. Balthaſar per ſu
perbiam interfectus eſt ⁊ Da/
rius ſucceſſit ei. Dan̄. v. Ny/
canor ita erat ſuperbus ꝙ ven
debat iudeos anteꝙ eos in cā
po vinceret ⁊ tn̄ fuit debellat⁹
i. Mach vij. ⁊ ij. Macha. xv.
Fugatus turpiter āthiochus
de perſidie ſuperbie locut⁹ eſt
ſed deus percuſſit cū inſanabi

li plaga. ij. Machab. ix. Hero des ſuperbe indutus cum po- pulus clamaret et laudes di- uinas ab angelo eſt percuſſus Actu. xij. Superbi deſide rant gloriã ⁊ honores. Nam ſaul petijt coram ſamuele po- pulis ⁊ ſenioribus honorari. vt; .i. Regu; .xv. Poſiti ad cu- ſtodiã turris dixerunt. Facie mus nobis grande .i. Macha v. Contra gloriantes de pri- mogenitura .i. q cayn natus ẽ an te abel. Gen. iiij. Eſau ante ia cob. Gen. xxvij. Manaſſes fi- lius ioſeph anteq̃ effraym q̃ tamen habuit benedictiõẽ dex tre. Gen. xlviij. Dauid fuit minimus inter fratres .i. Re- gũ. xvi. Adonias natus ẽ an te ſalomonẽ ⁊ tñ Salomõ re- gnauit .ij. Regũ. iij. ⁊ iij. Re. ij. Superbia eſt cauſa multoꝝ peccatoꝝ. Nã voluntas dñan di quã habuit ieroboã timenſ ne populus rediret ad domũ fecit eũ ydolatrare .iij. Reg. xij Poſt victoriã habitam de ar phaxat nabuchodonoſor am- plius eleuatum eſt cor eius ⁊ multas gentes ⁊ regna deſtru xit. Judith .i. Anthiochus ſu- perbꝰ itrauit in ſctificatõem cũ ſupbia ⁊ accepit altare aure u; vt habet .i. Macha .i. Alchi mus ſuperbe falſe accuſauit iudam ⁊ populum iudeorum primo Machabeoꝝ .vij. Diſci puli cum gloriarentur dicen- tes. Etiam demonia ſubijci- untur nobis. chriſtus reſpon- dit Videbam ſathã quaſi ful gur de celo cadentem. ſcilicet vt vos ad peccata traheret vt clare habetur Luce .x. Su- perbi ſunt dedignantes natu re. Nam Abymelech percuſ- ſus a muliere vocauit armige rum dicẽs. Percute me ne di catur q a femina ſim occiſus Judicum .ix. Nycanor iudeis dicentibus. Eſt deus in celo qui iuſſit agi diem ſeptimum Indignatus reſpondit Et ego potens in terra qui impendo id eſt iubeo negocia regis im pleri .ij. Mach. xv.

Capitulũ 127.

De ſuſpitõne ⁊ falſa credu litate.

Suſpicioſi ſunt vxoꝝ zela tores male cogitantes.

Falſoꝝ creditores atq; ap-

Bonoꝝ puerſo [illegible] probãtes

res praue conſiliantes.

Ca.127. de ſuſpi. et falſa credu.

Suſpicioſi
ſunt zelotipi de ſuis
vxoribus. Nā cogitauit abra
am ꝙ nō erat timor in gerara
⁊ ꝙ occideretur pro vxore ſua.
Gen̄.xx. Poſtq̄ turbatus eſt
aſſuerus cōtra amon ⁊ ille ia-
ceret ſuper lectū heſter rogans
eū ꝓ ſalute ſua. dixit rex ꝙ re-
ginā volebat opprimere. Heſter
vij. Suſpicioſi vt plurimum
ſunt falſa credentes. Nā ſu-
ſpicatus laban ꝙ iacob fura-
tus eſſet deos ſuos ⁊ ſcrutatꝰ
eſt ſuppellectilē ſuā ⁊ tn̄ erat
rectū. Gen̄.xxxi. Jacob vidēs
tunicā tinctā ſanguine credi-
dit Joſeph eſſe mortuū. Gene.
xxxvij. Fratres Joſeph ducti
ad comedendū crediderunt ꝙ
vellet eos ſubiugare ſeruituti
Gen̄.xliij. Cū iuiſſet ſampſon
in domū patris ſui parentes
illius crediderūt ꝙ odio repu-
diaſſet eā ⁊ tradiderūt eā alte-
ri. Judi.xiiij. Videntes diſci-
puli ambulare dn̄m ſupra ma-
re putauerūt eū eſſe fantaſma
Mat.xiiij. Diſcipli timebāt
ſaulo adherere ſuſpicantes eū
nō fore conuerſum. Actuū ix.
Suſpicioſi oīa bona con-
uertunt in malū. nā hely vi-
dens annā ⁊ verbū nō ferentē
eſtimauit eam ebrioſam eſſe. i.
Regū. i. Miſit dauid nūcios
ad conſolandū regem amō ſu-
per mortē patris. principes au-
tem ſuſpicati ſunt ꝙ cā explo-
randi veniſſet. ij. Regum. x.
Cum Jeremias iret ad portas
beniamin cuſtos porte etꝰ tin
poſuit ꝙ ad chaldeos iret. Je-
remie. xxxvij. Phariſeus qui
chriſtū inuitauerat vidēs mu-
lierem flentē ſuſpicatꝰ ē mur-
murauit. Luce. vij. Alius pha-
riſeus videns publicanū orā-
tem ſuſpicatus eſt. et credidit
de eo malū. Luce. xviij. De a-
poſtolis varijs linguis loquē-
tibus dicebant iudei ꝙ eſſēt
ebrij a muſto potato. Actu. ij.
Barbari videntes viperā pen-
dentem ad manū pauli ⁊ nō
aliq̄d mali habētē crediderūt
eum eſſe homicidam ⁊ magū
Actuum. xxviij.

Captulū. 128.

De temptatione ⁊ ꝓbatio-
ne hominum

Temptat deus homines
Si in voluntate ſint obſe-
quentes et credendo

In pſperitatibus ſe corrigē-
tes bene viuendo.

In aduerſitatibus ſint pa-
tientes nō conq̄rendo

Temptat de-
us aliquā hoīem vt pro-
bet illum ſi ſit et obediens vel
ſibi credat. Sic temptauit ab
raam ⁊ dixit ei. Tolle filiū tu
um quē diligis ⁊ offer illum.
Gen. xxij. Dixit dñs ad phi-
lippū. Vn emenus panes vt
manducent hi. Hoc autē dice
bat temptans eū. ipſe vero ſci
ebat qd eſſet facturus. Joh. vi.

Temptat deus homines i
pſperitatibus tpalibus ⁊ ſpi-
ritualibus vt bonum faciant
Sic temptauit pplm in deſer
to dicens. Ego pluā vobis pa
nē de celo. colliget q̄ſidet q̄tū
ſufficere poſſit. vt temptet po-
pulū vtrum ambulet in vijs
meis vel nō. Exo. xvi. Loquen
te moyſe populo cūctus pp̄ls
audiebat voces. videbat lam-
pades ardētes. ⁊ montē fumi
gantē dixit moyſes vt pbaret
nos venit deus ne peccaretis
Exo. xx. Temptat deus ho
mines ſeu pbat tribulatōib⁹
vtrū patientiā ⁊ virtutē ha-
beant. Jō nō deleuit penitus
homines de terra pmiſſiōis
vt pbaret per ipſos iſrahel ſi
ſeruarēt eius mandata. Judi.
ij. Dereliquit deus ezechiā vt
temptaretur ⁊ nō fierent oīa
q̄ erant in corde eius qñ vene-
rūt nūcij regis babylonis ad
eū. iiij. Regū. xx. Poſtq̄ thobi-
as fuit cecatus ſuſtinuit tem
ptatōem. Jō pmiſit deus eue-
nire illi vt poſterius exemplū
eius patientie daretur. Thob.
ij. Judith dixit tpe obſidiōis
holofernis. Memores eſſe debe
tis quō temptati ſunt patres
vt pbarentur ſi vere colerēt de
um. Judith. viij. Job pp̄ter mul
tas tribulatōes dicebat. Pro
bauit me dñs q̄ſi aurū qd per
ignem tranſit. Job. xxiij. ca.
Temptauit deus petrum am
bulantē ſupra mare p ventū
validū ſeu tribulationē. Mat
thei. xiiij.

Capitulū. 129.

De temptatione hoīs a deo
Temptare nō debet hō deū

Se exponēdo ad magna pe
ricula cum deſperatis

Semp ꝑdendo tēporis cir
cicula cū obſtinatis.

Ca. 129. de tẽptatõe hoĩs a deo

Temptare
nõ debet homo deũ
exponendo periculis cũ deſpe
ratione dicens. Si deus nõ
permiſerit nõ nocebunt mihi.
Jdo abraã ingrediens egiptũ
prudenter tacuit ſaram eſſe ſu
am vxorẽ ne ſe ⁊ illam in diſ
crimen poneret. Geñ. xij. Si
mile fecit idez abraã. Geñ. xx
Et yſaac fecit illud idem. Geñ
xxvi. Niſi enĩ ſic feciſſent de
um quodãmodo temptaſſent:
vt dicit ſanctus Auguſtinus
ſuper Geneſim. Quia ſemel
ſuperatis filijs iſrael iterũ ſe
periculis expoſuerũt temptã
tes deũ. ⁊ dicentes arcã dñi
fuit arca capta ⁊ ipſi debella
ti. vt patet. i. Regum. iiij. Sci
ebat dauid ſe regnaturũ poſt
ſaulẽ. quia vnctus erat a ſa
muele. Nõ tamẽ cõmittebat
ſe diſcrimini. ſed cuſtodiebat
ſe vt debebat. i. Regũ. xxvi. c.
Cum piſcis inuaſiſſet thobi
am nõ expectauit vt angelus
eum eriperet. ſed ipſemet ſe iu
uit. ⁊ branciam apprehendens
tenuit piſcem. cũ tñ angelus
eum cito liberare potuiſſet. vt
habetur Thobie. vi. c. Salua
tor temptatus vt ſe de pinna
culo precipitaret reſpõdit dia
bolo. Nõ temptabis dñm de
um tuũ. ⁊c. Scriptũ eſt enim
Angelis ſuis mandauit de te
vt cuſtodiãt te in oĩbus vijs
tuis. potuiſſet enĩ aliter deſcẽ
dere ⁊ non ponere ſe periculo.
vt habetur Matthei. iiij. Lu
ce. iiij. Paulus cũ poſſet expe
ctare ⁊ miraculo ſe euadere vo
luit tamẽ ꝑ ſportã ſubmitti de
muro. Actuũ. ix. Jtem cum tri
bunus vellet eũ facere torque
ri. dixit ſe eſſe ciuem romanũ
Actuũ. xxij. Jtẽ cum haberet
iniquũ iudicem ceſarem appel
lauit. vt habetur Actu. xxv.

¶ Temptat deus obſtinatos
⁊ peccatores tempus eorũ pre
dentes. ſicut populus iſrahel
multociens temptauit deum
in deſerto. Numeri. xiiij. ca.
Ozias qui ſtatuit populo ter
minũ reprehendit Judith di
cens. Qui eſtis vos qui tem
ptatis deum. Judith. viij. Ju
deis querentibus. ſi liceret cẽ
ſum dare ceſari vt Jeſum ca
perent in ſermone. reprehẽdit
eos Jeſus dicens. Quid me
temptetis ypocrite. Oſtendi
te mihi numiſma cenſus. co

gnouerat eīn eorum nequitiā vt patet Mat.xxij. Cum eie/cisset Jesus demoniū ⁊ locu/tus est mutus. q̄dam temptā/tes eum querebant signū de celo. Mat.xvi. Petrus incre/pans dure dixit zaphire vxori ananie. Quid conuenit vos temptare spiritū sanctum. vt3 Actuum.v.

Capitulum lxo.

De temptatione diaboli
Temptationi diaboli
Non est credendum q2 sa/gaciter cum fraudulentia habet offerre
Non ē credendū q2 mēda/citer verba fallētia h3 pferre
Non est obsequendū quia tenaciter cum violentia habet inferre
Sed resistendū pertinaci/ter vt cum prudentia illa3 referre

Temptat diabolꝰ sagacit ⁊ cū fraudulētia. Nā i serpēte callide hūanū genꝰ tēptās icepit a pte debilioꝛi. s. a muliere. Ge.iij. Itē explorādo a lōge incepit et nō ex obrupto comedere pomū suasit Gen.iij. Itē non tēpta/uit mulierē de peccatis ad que nullam haberet inclinatiōem sed de esu pomi suasit vt de curiositate sciendi bonū ⁊ malum. ⁊ de dignitate maioꝛi. vt pt3. Gen.iij. Sagaciter con/surrexit sathan contra israel. cum incitauit dauid vt face/ret populū numerari. Para. xxi. ⁊ iij. Regū. vlti. Sagaci/ter procurauit diabolꝰ mortem xpi cū misit in coꝛ iude vt traderet eū. Johan.xiij. Tem/ptat etiā diabolꝰ mētiendo ⁊ vnū p alio ōndendo. Nā ne/gauit penā trāsgressiōis dicēs Neq̄q̄ moriemini. ⁊ pmisit bo/na ex trāsgressione. ⁊ subiūxit s3 eritis sicut dij. Gene3.iij. Saluatoꝛi etiā ōndit omnia regna mūdi di. mentiēdo. Hec oīa dabo tibi si cadens adoraueris me. Mat.iiij. Luce.iiij. Ob hāc cām dixit petrꝰ ananie. Cur tēptauit vos satha/nas mētiri spūi sancto. Actu. v. Tēptat etiā diabolꝰ tēptatōes iferēdo. sicut petiit tēptare iob i rebꝰ filijs ⁊ psōa. Job i.ij.iij. istāte passiōe dixit iesus petro. sathāas expetiuit vt vos cribrar3 sic triticū. Luc.xxij.

Capitulum .XI.

¶ Temptatões volentes vi‑
cere ſapientia uti dn̄t in reſi‑
ſtendo. ⁊ nō debent alicui re‑
uelare homini quē credat de
eodē vel ſimili vel maiori eſſe
temptatū. ſed alicui diſcreto
vel ſancto viro q̄ confortet eū
in bono. ¶ Nā illi duo ſenes tē‑
ptatōem ſibiīnuicē reuelātes
ad peius prouocati ſunt. Dan̄.
xiij. ¶ Temptatões nos do‑
cuit vicere chriſtus in ſua tē‑
ptatōne qn̄ fuit temptatus a
tribus. ſcʒ gula. ſupbia. ⁊ aua‑
ricia ad q̄ poſſunt omnes alie
temptationes reduci. ipe oſtē‑
dit nō per potentiā ſed ſapien‑
tiā. ⁊ ſcripture verba vicit ⁊ vi‑
cere nos docuit. Mat. iiij.

Capitulū .XI.

De timore domini.

¶ Timere debet homo deum:

¶ Vt poſſit ſubſiſtere in pfe‑
ctione ne decipiatur.

¶ Vt poſſit deſiſtere ab offē‑
ſione ne illaqueatur.

¶ Vt poſſit perſiſtere in pfe‑
ctione vt lex impleatur.

¶ Vt poſſit reſiſtere ne puni‑
tione graui puniatur.

T Imere de‑
bet homo ſemp deū. qr vſqʒ
ad beatitudinē confirmatus
nō poteſt eſſe homo ſecur⁹. nā
angeli in celo ⁊ primi parētes
in terreſtri paradiſo peccauerūt
vtʒ Gen̄. iij. Et Iſaye. xiiij. ca.
Loth q̄ inter peſſimos pecca‑
tores fuit bonus. tn̄ poſtq̄ ebri
uit inebriatus cū filiab⁹ pec‑
cauit. Gen̄. xix. ¶ Timor dn̄i
facit hoīem a peccato deſiſtere
⁊ peccata cauere. Ido credidit
abraā q̄ abymelech faceret eū
occidi ppter ſaram dicēs. Co‑
gitaui q̄ nō eſſet timor dei in
loco iſto. Gen̄. xx. Obſtetrices
deū timuerūt. ideo nō necaue‑
runt filios hebreoꝝ. Exo. i. ca.
Iunior thobias qui exercebat
nuptias cū timore dei nō in‑
trauit ad vxorē vſqʒ ad diem
tertiū. Thobie. viij. Eleazarus
noluit vetita manducare. ſed
tormētatus ait. Dn̄e ppter ti‑
morē tuū libenter hec patior.
ij. Macha. vi. ¶ Timor domi‑
ni cauſa eſt q̄ homo bene ope‑
retur. ⁊ diligat deū. Ido volu‑
it dn̄s filijs iſrael timorē in‑
cutere ⁊ legem cū tonitruis ⁊
igne dare. Exo. xx. Poſt trāſi‑
tum maris rubri qr timuit po‑
pulus dn̄m crediderūt deo ⁊

moyſi ſeruo eius. Exo. xiiij. c. Abdias diſpenſator domus achab qꝛ timebat dñm abſcō dit pphetas ꝛ pauit eos cum Jezabel volebat eos occidere. iij. Regū. xviij. Joſaphat do cuit iudices vt timor dñi eēt inter eos ſi bene vellent regere populū dicens. Conſule obſe cro in pſentia ſermonez dñi. ij. Para. xxiij. ꝛ. iiij. Regū. xiij Pilus timens thobias domi nū quā regem capiebat corpo ra occiſoꝝ ꝛ ſepeliebat eos. vtꝫ Thobie. ij. Judith vidua quia timebat dñm ſic operabat vt nullus loqueret de ea malum verbū. Judith per totū. Itē ali qua de qbus cōmendat Job ꝙ eſſet bonus iuſtus ꝛ timēs deū. Job. i. Viri timorati ſepe lierūt ſtephanū ꝙ eſt opus mi ſericordie. Actuū. viij. De cō uerſione cornelij dixit petrus In omī gente q timent deum operatur iuſticiā. Actuum. x.

Timorem dñi non habētes grauiter puniuntur. Nā oēs quos miſit rex babylonis in habitandū ſamariā nō timue rūt deū. ꝛ miſit deus leones q interficerent eos. iiij. Re. xvij. Jonas qui deum non timuit tempeſtatē meruit ꝙ nauti de dentes timuerunt deū. Jone. i. Ob hanc cauſam dixit dñs Timete eū q poteſt corpus ꝛ a nimā perdere in gehennā. vtꝫ Mat. x. Si tam grauiter pu nitus eſt ſeruuſ qui nō timēs deum non multiplicauit ta lentū. Quid fiet de illis que omnia bona ſua viuendo lu xurioſe diſſipant. vtꝫ Matth xxv. Tales grauiter puniun tur illi q opera iniquitatis per petrauerunt deum non timē tes. ex quo ſic puniuntur qui opera pietatis ꝛ miſericordie non exercent. Mat. xxv.

Capitulū. lij.

Timor malorū de bonis.
Timent mali bonos.
Scientes adeſſe pugnato ris preſentiam
Videntes ineſſe punitōis ſententiam

Timēt mali bonos. qꝛ ſciūt deū eſſe cū eis ꝛ pro eis pugnare. Io dixit abymelech ad Abrā: Dñs tecum eſt in cunctis q agis iura ne noceas mihi. vtꝫ Gen. xxi. Egiptij inſequētes

filios iſrahel diſperūt. Fugia/
mus iſrael. q2 dn̄s pro eis pu
gnat contra nos Exo. xiiij. ca.
Videns ſaul q2 dn̄s eſſet cū
dauid cepit timere eū. i. Regū
xviij. Herodes timebat eū, ſciēs
Johannē ſciens eum eſſe iuſtū
⁊ ſanctum ⁊ amicū dei Mat.
xiiij. Mar. vi. Timent ma/
li bonos ꝓpter vindictas ⁊ vl
tiones quas vident fieri ī ipis
vel a deo ꝑ eis. Nā princeps
q̄dragenarius q tertio venit ad
helyam reuerēter locutꝰ eſt ei.
qd q2 nō fecerunt alij duo fue
runt ab igne cōſumpti. iiij. Re
gū. i. Cum cōpletus eſſet mu/
rus in ieruſalē timuerūt oēs
gentes ꝑ circuitum. Nee. vi.
Cecidit timor iude ⁊ fratrum
eius ꝓpter eorū victorias ſuꝑ
omnes gentes. ⁊ puenit ad re
gem. i. Macha. iij. Audierunt
aduerſarij que operatus eſt Jo
nathas in bello ⁊ timuerunt
vtz. i. Regū. iiij. Poſtq̄ liſias
fuit debellatus a iuda voluit
cū eo pacem facere. pmittens
oīa ſe facturū. vtz. ij. Mach.
xi. Poſt mortē terribilē Ana/
nie ⁊ ſaphire erāt diſcipuli in
porticu ſalomonis. ceterorū autem
nemo audebat cōiunge/
re ſe illis. ſz honorabat eos po/
pulus. Actuū. v. Facto terre/
motu paulo ⁊ ſyla exiſtenti/
bus in carcere cuſtos carceris
tremefactus cecidit. Act. xvi.

Capitulꝫ .I33.

De tyrannorū nequitia

Tyrannorū nequitia apparet
Cum nitūtur extirpare ex
cellentes eos deprimendo
Mentiuntur ſe amare ſub
tacētes multa pmittendo
Moliūtur lacerare impo/
tentes eos occidendo
Perſequūt eos clare corri/
gentes penas inferendo
Amplectūtur valde care de
linquētes iuſtos affligendo
Jllabūt tormētari innocen
tes malis complacendo.

Tyranno
rum nequitia eſt
q2 nituntur oēs
quos regnare ⁊ pſperari timēt
opprimere. Ideo pharao varias
vias inuenit vt poſſit extingue
re filios iſrael. homines affli/
gendo laboribus ⁊ filios eorū
ſubmergendo. vt patet Exo. i.
Abymelech filios Gedeonis

vt ioſias Dñarke occidit ſeptu/
aginta fratres ſuos. Judi. .ix.
Poſt multa beneficia a Da/
uid recepta ſaul querebat eū
ad mortē. ⁊ occaſione ipſius oc
cidit lxxxv. ſacerdotes. i. Reg.
xxij. Tyranni deſectuntur
in crudelitate. Nam ſeptē re
ges amputatis manuū et pe/
dum ſummitatibus faciebat
adonibeſech colligere ſub mē/
ſa reliquias. Judic. i. Manaſ/
ſes rex iuda effudit ſanguinē
innocentium ⁊ impleuit Jeru
ſalem cruore occiſorum inno/
centium. iiij. Regū. xxi. Quā/
uis habitatores vrbiū exirent
honorare holofernē. ferocitatē
tñ eius nō mutauerunt. Judi
cium. iij. Amon magis crude/
liter ꝓcurabat omnes iudeos
occidere ꝙ ſoli mardocheo par/
cere. Heſter. iij. Nabuchodo/
noſor fecit crudeliter ſocios da
nielis mitti in fornacē. Dan.
iij. Effuſionis ſanguinis et
multa alia ⁊ crudelia ſequūt
de anthiocho. vt; i. Macha.
primo. Comprehenſos anthio
chum ⁊ liſiam demetrius no/
luit videre. ſed iuſſit occidi. i.
Macha. vi. Nimiā crudelita
tem fecerūt tyranni miſſi ab
anthiocho in eleazarum et ſe/
ptem fratres. ij. Machabe. vi.
⁊ vij. Tyranni ꝓditores ſūt
⁊ que promittunt nō ſeruant
Nam pharao multa nequiter
moyſi promiſit que poſtea non
ſeruauit. ſed in contrariū uer/
tit. Exo. vi. vij. viij. Nequiter
ex proditione triphon occidit
ionathas cum duobus filijs
i. Machabeoꝝ. xiij. Herodes ſi
mulans ſe velle adorare criſtū
ſed eū volebat occidere. ⁊ occa
ſione ipſius occidit omnes pu
eros qui erant in bethleem et
in omnibus finibus eius. vt
clare patet Matthei. ij. Ty/
rannorum iniquitas eſt exer/
cere in reprehendentes ⁊ corri
gentes eorum vicia. Nam p̄/
cepit ieroboā comprehendi vi/
rum qui arguebat eū. iij. Reg.
xiij. Occidit baaſa rex iſrahel
Jehu prophetā arguentē eum
ſicut factum erat ei verbum
a domino. vt optime patet. iij
Regum. xvi. ca. Salmanaſar
percuſſus plaga propter ſuper
biam ſuam et blaſphemiā tra
tus multos occidit. vt optīe
habetur Thobie primo capt.
Tyranni bonos opprimunt
et malos abſoluunt. Nam

Capitulum. lxiv.

Jezabel fecit helyam queri ad
mortē ꝛ pphetas baal fecit ſal
uare quos tñ helyas occidit
iij. Regū. xix. Naboth bonuſ
mortuus fuit pcurante Jeza-
bel. ſed nō falſi teſtes qui fue-
runt contra eū. iij. Regꝫ. xxi.
Anthiochus menelaus ſacri-
legum accuſatum abſcondit
ꝛ accuſatores occidit. ij. Mach
iiij. Tyranni ad petitionem
principū innocētes occidūt et
opprimūt. ſicut pcepit ſedechi
as Jeremiā icarcerari. Jeremie
xxxviij. Andronic⁹ rogatus ꝛ
appreciatus a menelao occidit
oniā ſummū ſacerdotē. vt pꝫ
ij. Macha. iiij. herodes Johā-
nē iuſtum ad petitōnem ſalta
tricis in carcere decollari pce
pit. qḋ ꝛ factū eſt. Mat. xiiij.
Marci. vi. Pilatus in criſto
cauſam nō inueniēs mortis
ad petitōem ſacerdotum illum
flagellauit ꝛ occidit. Matthei
xxvij. Occidit herodes Jaco-
bum ꝛ vidēs ꝙ placeret iude
is incarcerauit petrū. Actuū
xij. Ad petitionē queſtuariorū
magiſtratus fecerunt paulū
ꝛ ſylam flagellari. Actu. xvi.

Capitulū. lxv.

De tribulatōnibus ꝛ eius
effectibus.

Tribulationū effect⁹ ſunt

Patientes confortare ad-
ducendo conſolationem

Delinquentes demonſtra-
re oñdendo deuiationes

Penitentes animare indu
cendo contritōem

Suſtinentes exorare remo
uendo indignatōem.

Promerentes coronare cō-
ferendo premiationem.

Tribulatio
nē libenter ꝛ patiēter
portātes ſeqtur conſolatio ꝛ p
ſperitas. Nā ioſeph plus cre-
uit ꝛ pſperatus eſt in exilio ꝙ
ꝙ fuiſſet inter fratres ſuos in
domo. Gen. xli. Quāto magis
pharao filios iſrael affligebat
tāto plus multiplicabātur ꝛ cre
ſcebant. Exo. i. helyā pſecutū
a iezabel āgelus confortauit ꝛ
panē ꝛ aqm oñdit. iij. Reg. xix
Excecatū ꝛ deriſum thobiam
dñs multipliciter conſolatus eſt.
Thob. ij. ꝛ. x. Job ſuſtinuit tri
bulationes in reb⁹. in filijs. ꝛ
in pprio ſuo corpore. Nā in re
bus fuit ſpoliat⁹. filijs fuit or
bat⁹. in pſona vel in corpe fu-

it a diabolo flagellat⁹. In aīa
verbis, vxoris ꝛ amicoꝝ intu/
rias. ꝛ qꝛ hec oīa patiēter por/
tauit⁹ multas inde consolatio
nes diuinas, ꝛ tꝑales recepit. vt
ptꝫ Job ꝑ totū. Ezechiel in me
dio captiuoꝝ vidit mirabiles
visiones, vbi fuit multiplr̄ le
tat⁹. Ezech. i. Pueri in camino
receperūt angelicā consolatōēꝫ
cū qbus nabuchodonosor vi/
dit silēm filio dei. vt apparet
dū esset cū tribulatis. Dan̄.
iij. Vn̄ ꝑ psalmistā dicit dn̄s
Cum ipo sum in tribulatōe ꝛc.
¶ Tribulationes venīūt pro
pter pctā hoīm. Jō fratres Jo/
ſeph dixerūt. Merito hec pa
timur. Gen̄. xlij. Qꝛ poſt obi/
tum iude machabei ſurrexerūt
iniqͥ ꝛ pctōres facta eſt fames
magna. i. Macha. ix ¶ Tribu
lationes inducūt hoīes ad pe
nitentiā ꝛ contritōem. Nā fi
lij iſrael afflicti a ſerpētib⁹ di
xerūt. Peccauim⁹. Num̄. xxi
Vidēs dauid contritōem ꝑ
pter pctm̄ elationis ſue humi
liter cognouit culpā ſuā ꝛ egit
pniam. ij. Re. xxiiij. Nabuch
odonoſor cōmutat⁹ in beſtiā
recuperauit ſenſum. ꝛ penitens
laudauit deū quē an̄ blaſphe/
mauerat. Danie. iiij. Anthio
chus dū eſſet ſanus fuit ho/
micida. ſed ꝑcuſſus penituit ꝛ
deū laudauit. ij. Machab. ix.
¶ Tribulationū remediū eſt
orō. Nā in tpe tribulationis
clamauerunt ad te ꝛ exaudiſti
eos. vtꝫ Neemie. ix. Suſāna
in dānatiōe mortis poſita nō
hn̄s recurſum ad humanum
adiutoriū flens orauit ꝛ ſuſpe
xit in celum. ſicut auis a cani
bus circūdata ꝛ in terra poſi/
ta nō habēs refugiū. nō eleuet
ſe in altū ꝛ volet verſus celū.
Dan̄. xi. Tribulatōes ꝑmittit
deus ſuſtinere bonos a malis
vt magis mereant. Nā ꝑ ve
ritate quā ieremias ꝑplo predi
cabat fuit ꝑcuſſus ꝛ incarcera
tus. Jeremie. xxxij. ꝛ. xxxviij.
Decretū iniquū erat factum
ab ipſis vt oēs cruciarent qui
ſacrificare nolebāt. ij. Macha
vi. Nat⁹ in mūdo dn̄s cito eſt
paſſus ꝑſecutiōē ab ipſis qn̄ com
pulſus ē fugere in egiptū. vtꝫ
Mat. ij. Lapidato ſtephāo fa/
cta ē ꝑſecutio in aplos ꝛ diſꝑ
ſi ſūt ꝑ mundū ad pdicandū.
Actu. viij. Poſt ſuā cōuerſio/
ne paulus paſſus eſt multas
tribulationes a iudeis. Naz

priuſ noluit cōprehendi ⁊ ſub
miſſus eſt in ſporta per murū
Actuū.ix.ij.Corinthi.xi.in fi
ne Item paulus ⁊ Barnabas
eiecte ſunt de finibus perſide
excuſſo puluere de pedibus.
Actuū.xiij In ciuitate liſtris
prius receperūt honorem ꝑo
ſtea lapidatus eſt paulus vt
pꝫ Actuū.xiiij.Occaſiōe pu
elle curate paulus ⁊ ſilas ſūt
ceſi ⁊ incarcerati.Actuū.xvi.
Multas tribulatōnes alias ⁊
ꝑſecutiones eius reqre in act.
bus apoſtoloꝝ vſqꝫ ad finē li
bri.Ab aduentu ſpūſſancti vſ
qꝫ ad ꝑſecutōem iohānis ſub
domitiano fluxerunt anni cir
citer lxx.Et iſto tpe iohānes
nō habuit tot ⁊ tantas rebel
latōes ⁊ tribulationes.nec tā
tum eccleſie ꝓfuit ꝗ̄tū qn̄ fu
it in exilio in pathmos religa
tus.Apoca.ꝑ totū.

Capitulu3 135.

De veritate que odiū parit
Veritas parit odium
Si de odientibus quis bo
na loquatur
Si de delinquentibꝰ quiſ
ꝗ̄ corrigatur
Si peruerſis gentibus qs
commiſceatur

Iam primo
veritas parit odiū.qn̄
quis bonus dicit bonū d ini
mico illius cui loqtur.Nam
balaath rex moab multū do
lebat qn̄ balaam bn̄dicebat de
populo iſrael.licet hoc verum
eſſet nec tn̄ eū honorauit ꝗ̄
tum decreuerat honorare.vꝫ
Nume.xxiiij.Iratus eſt saul
cōtra ionathā.qꝛ veritatē dice
bat excuſando dauid.i.Regū
xx.Cum veritatē dixiſſet ach
ior de populo iſrael.indigna
tus holofernes voluit eū oc
cidere.Judith.v. Veritas
parit odiū qn̄ reprehenduntur
⁊ corrigūt mali.io ionathā filiꝰ
gedeōis fuit īterfectꝰ ab abime
lech qn̄ dixit veritatē arguēdo
eū.Judic.ix.Cū ꝑpheta icrepaſſꝫ
regē aſa.iratꝰ rex iuſſit eū mit
ti in neruū.ij.Para.xvi.Se
dechias incarcerauit ieremiā
⁊ arguebat eū ⁊ predicabat ve
ritatē.Iere.xxxviij.Qꝛ iohan
nes baptiſta arguebat herodē
Iō ꝑ veritate iuſſus eſt decol
lari.Mat.xiiij.Mar.vi.Odie
bāt pharisei veritatē criſti lo
quentis ⁊ rep̄hendentis ipſo

eritas. Luce. xiiij. Mat. xxiiij.
Veritas parit odiū in ma
lis hominibus ꝓpter eoꝝ per
uerſitatē. Nā qn̄ Jeremias p̄
dicabit veritatem miſſus eſt
a peruerſis in lacum vbi non
erat aqua. Jerem̄. xxxviij. Pro
eo ꝙ daniel oſtendit bel ⁊ dra
cones nō eſſe deos miſſus eſt
a peruerſis inter leones. Dan̄
xiiij. Ex verbis veris eleazari
in iram verſi ſunt impij q̄ in
eum fuerant mitiores. vt patz
Macha. vi. Principes ſacerdo
tum ceſis denunctauerūt apo
ſtolis ne in nomine ieſu veri
tatem lo. quererentur. Actuūz. v.
Audiētes phariſei ⁊ iudei ver
ba ſtephani diſſecabātur cor
dibus ⁊ ſtridebant dentibus
in eum. Actuum. vi. Multos
aduerſarios habuit paul⁹ pro
veritate quā p̄dicabat. act. l. ix

Capitulū. 136.

De vnitatate concordia et
cōmuni conſenſu

Vnitas et concordia
Eſt deo placabil' atq3 gr̄oſa
Malis eſt odibilis bonis
precioſa.
In bello terribil' ⁊ victorioſa
Si q̄s eligibilis nec ē frū
ctuoſa.
Vite ꝑfectibilis et religioſa.

Veritas mul
tum placet deo ⁊ ſibi plu
mū gratioſa eſt. Jō ex vno ho
mine voluit humanū genus
exire. ad oñdendū q̄tū gratuz
ſit et veritas i pluribus⁹. Vn̄ di
cit Aug⁹. Creare voluit vnū
vn̄ multitudo ꝓpagaretur vt
hac mīnicōe vnitas in mlt'is
ſeruaretur. Gen̄. i. Vniri vo
lunt eſſe hoīes ad bonū ⁊ non
ad malūz. Vn̄ popul⁹ iſrahel
vnit⁹ fuit ad recipiēdū legez.
Exo. ix. Auditis a moyſen ver
bis legis r̄ndit cūct⁹ populus
vna voce. Cuncta q̄ locut⁹ eſt
dñs faciem⁹. vtz Exo. xxiiij.
Ad faciēdū tēplū ⁊ veſtes ſa
cras miſterioꝝ obtulit popul⁹
vnanimit' neccaria. Ex. xxxvi.
Cōgregat⁹ ē oīs iſrl' q̄ſi vir vn⁹
ad plateā ⁊ dixerūt eſdre vt af
ferret librū legẝ. Nee. viij. Cū
expoſuiſſz achior verba. holo
fernis oīs ꝑpl's cōi locutōne ⁊
lamētatōe ⁊ fletu dño p̄ces ef
fūdebat. Judith. vi. Vniti
et nō diuiſi ſunt hoīes in bel
lo tpali et ſpūali. Nā cōgrega
tus eſt oīs iſrahel quaſi vir

vnus ad ſuccurrendū ⁊ preli
andū ⁊ vindicandū ſtuprum
vxoris leuite. Judi.xx. Egreſ
ſi ſunt omēs quaſi vir vnus
ad ſuccurrendū fratribus in
talibꝰ ⁊ galath.i.Reg.xi. Uni
ti debent eſſe clerici ⁊ ſeclares
in electione. Ideo venerūt vni
uerſi tribus iſrael ad dauid i
ebron. vt vngerent eū ſuper iſ
rahel regē.ij.Regum.v. Poſt
mortē iude congregati ſūt oēs
vnanimiter ⁊ dixerunt iona
the. Te elegimus nobis hodie
in principem.i.Machabeo.ix.
Uniti ⁊ vnanimes debent
eſſe clerici ⁊ apoſtolici viri. Jō
poſt aſcenſionē dn̄i erant oēs
diſcipuli in oratione. ⁊ ſic in
uenit eos ſpūs ⁊ intrauit cor
da eoꝝ. Actuū.i. Omēs ꝗ cre
debant erant omēs ſimul pa
riter ⁊ habebant oīa cōmunia
Actuū.ij.⁊.iiij. Punitis ana
nia ⁊ ſaphira factus ē timor
in eccleſia. ⁊ erant vnanimes
in porticu ſalomonis. Actu.v

Capituluꝫ.137.

De voto ⁊ eius conſenſu
Uotum ⁊ eius obſeruātia
Repletio tormentorum ha
bet reficere
Diſcretio fouendorum ha
bet afficere.
Impletio promiſſorum ha
bet proficere.

Uotum vo
uere debēt i tribulati
onibus oppreſſi. vt a tribula
tionibus liberent. Nā Jacob
fugiens perſecutōem votum
vouit dicēs. Si fuerit mecū
⁊c. Gen̄.xxviij. Debellato Iſ
rahel ⁊ ablato eo predam vo
tū vouit iſrahel deo ⁊ poſtea vi
ctor fuit. Numeri.xxi. ⁊ Iud.
xx. Uiri ꝗ erant in naui cum
iona tpe tēpeſtatis timētes i
molauerūt hoſtias ⁊ vouerūt
votuꝫ dn̄o. Jone.i. Anthiochꝰ
poſtꝗ̄ pcuſſus eſt a dn̄o inſa
nabili plaga vouit ſe intrabi
lia factuꝝ.ij.Mach.ix. Uo
tum indiſcretum non debet
homo facere. ⁊ ſi faceret nō de
bet ſeruare. Tale votū fecit ie
pte qn̄ pmiſit immolari quod
pͥo ſibi occurrit. Judi.xi. Pro
idiſcreta ⁊ mala cā vouit Ab
ſolon volēs rebellare pr̄i.ij.Re
gū.xv. Crudele votū ⁊ impiū
fecerūt iudei dicētes. Deuoti
one dei vouimꝰ nos nihil gu
ſtare donec occidamꝰ paulum
vt clare habetur Actuū.xxiij

Votum facientes dn̄i votū reddere. tō anna q̄ vouit p filio obtinēdo ſtatim cū obtinuit filium adimpleuit votū qd̄ vouerat. i. Reg. i. Letat⁹ eſt pp̄ls cum votum ſpōte p̄mitteret q: toto corde q̄ vouerāt do offerebāt. vez. i. Para. xxix. Aza rex iuda q̄ vouerat pater ſuus obtulit in domū dn̄i aurum ꝛ argētū vt ondatur ꝙ vota patrum dn̄i reddere filij ꝛ heredes. vt hr̄. ij. Para. xv. Rex artaxerſes p̄cepit eſdre ꝛ populo vt facerēt munera q̄ p̄miſerāt dn̄o. i. Eſdre. vij. ꝛ. viij. Om̄is pp̄ls poſt victoriā venit in Jeruſalē ꝛ tulerūt holocauſta et vota ſua. Judith. xvi. Heliodorus flagellatus ꝛ per orationē ſanat⁹ hoſtias oblatas votis reddidit. ij. Macha. iij.

Capitulū .138.

De zelo bono cōtra pctōres
Zelus bonus eſt acriter arguere palam delinquētes.
Grauiter irruere in tranſgredientes.

Zelus bonus eſt arguere acriter publice delinquētes. Nā videns neemias onera portantes ꝛ vxores ducētes alienigēas obiurgauit eoſ ꝛ acriter arguit. Neemie. xiij. Confidenter arguit helyas errantē populū ꝛ pphetas Baal fecit occidi. iij. Reg. xviij. Onias ſacerdos viriliter arguit et reſtitit ſymoni volenti aliq̄d ī ciuitate moliri. ij. Macha. iij. Miro zelo feruebat iohannes baptiſta di. Genimina viperarum. Mat. iij. Lu. iij. Et etiam arguēdo herodē dicēs. Nō licet tibi fratris tui vxorem ꝛc. Mat. xiiij. Mar. vi. Dure increpauit dn̄s ſcribas ꝛ phariſeos di. Ve vobis ſcribe ꝛ phariſei. Mat. xxiij. Exardēti zelo ſtephan⁹ arguebat iudeos dicēs. Dura ceruice ꝛc. Actu. vij. Paulus cū feruore rephendit helymā qn̄ dixit. O plene oī dolo ꝛ oī fallacia. Actuū. xiij.

Zelus bon⁹ eſt etiā vlciſci ꝛ punire acriter iniuriā dei delinquētes. Jō feruebāt filij iacob ob ſtuprā dyne oppreſſe ꝛ acriter ſichem ꝛ oppreſſores punierūt. Gen̄. xxxiiij. Moyſes irat⁹ eſt p vitulo facto a populo. ꝛ tabulas cōfregit ꝛ populum arguit ꝛ eos acriter puni

uit. Exo. xxxij. Multū placu-
it zelus dni quez habuit phi-
nees qñ trāſfodit adulterātes
Nu. xxv. Precepit ioſue achī
or lapidari ꝛ ſuppellectilē com
buri. qꝛ tulerat de anathema-
te. Joſue. vij. Grauiter vindi-
cauerūt filij iſrael zelus ī vxo-
rem leuite. Judi. xx. Licet iehu
rex fuerit malus tñ laudatur
qñ domū achab deſtruxerat.
ꝛ arā baal deſeuit. vtz. iiij. Re
gū. x. Magnꝰ erat zelus ma
thatie q̄ trucidabat hoīes ſup
arā. i. Mach. ij. Xp̄s eiecit do
mīnꝰ vendentes ꝛ emētes de
templo facto flagello de funi-
culis. Johā. ij. Luce. xix
Grandi zelo accenſus eſt Pe
trus in ananiā ꝛ ſaphirā vtz
Actuum quinto

Capitulū .139.

De zelo indiſcreto.

Zelus indiſcretus eſt
Qñ pcedit nō ex leticia ca-
ritatis. ſz ex inuidia
Nō ex iuſticia equitatis ſz
ex diſplicentia
Ex amicitia vanitatis nō
ex prouidentia

Zelus indi
ſcretus eſt. qñ non ex
caritate ſed ex inuidia mouet
Sicut ioſue videns duos p
phetātes in caſtris voluit ꝙ
moyſes prohiberet eos. Num.
xi. Male zelabāt phariſei pro
obſeruatione ſabbati qñ ex in
uidiaꝫ arguebāt xp̄m curan-
tē egrotos. Mat. xij. Lu. xiiij.
Johānes euāgeliſta ꝓhibuit
quendā eiicientē demoniū. qꝛ
nō ſequebatur xp̄m Luce. ix
Zelus indiſcretus ꝛ malus
eſt qñ correctio nō pcedit ex iu
ſticia. ſz ira vel ex vindicta. ſic
abiſay q̄ voluit āputare caput
ſemey maledicētis dauid. ſed
dauid nō permiſit. ij. Re. xviij
Jonas iratꝰ ꝓpter ederam de-
ſiccatā volebat ꝙ deꝰ deſtru-
eret ciuitatē. Jone. iiij. Jacobꝰ
ꝛ iohānes irati qꝛ nuncij dn̄i
nō fuerūt recepti voluerunt ꝙ
ignis de celo deſcēderet ꝛ co
ſumeret nō recipiētes. ſed chri
ſtus reprehendit eos. Luce. ix.
Arguit xp̄s petrū q̄ amputa-
uit auriculaz ſeruo. qꝛ nō erat
tempus vindicte. ſed paciētie
Mat. xxvi. Zelus indiſcre-
tus eſt. qñ eſt inordinatꝰ amor
ad ꝑſonā vel ad ritū. Filij nā-
qꝫ ꝓphetaꝝ faciebāt queri he-
lyam in aliquo mōte vel ī val

ſe cū eū dñs aſſumpſiſſet. iiij.
Regū. ij. Cum dñs diceret ſe
p̄aſſurū audiuit petrus incre/
pauit eū dicens. Abſit hoc a
te. Mat. xvi. Phariſei plus ze
labāt detractionib⁹ ſuis q̄ di
uinis mandatis. Mat. xv. c.
Emulator erat paulus pater
naꝝ traditionū q̄n accepit epi
ſtolas vt pſequeretur chriſtia
nos. vt clare patet Actuū. ix.
et. xxvi. c̄.

Peracta eſt Biblia aurea ve/
teris ac noui teſtamenti ma/
gna cū diligentia. ⁊ fideli ſtu
dio reuiſa. Impreſſaq3 per ma/
giſtrum Johannē Grüniger.
Dominice natiuitatis anno
Mccccxcvi. octauo deniq3 Id⁹
Auguſti. Finit feliciter.

Anima quę peccauerit ipſa morietur

autem opus perfectum habeat. ut sitis perfecti

et integri. in nullo deficientes; Si quis autem

uestrum indiget sapientia postulet a deo qui

dat omnibus affluenter et non inproperat

et dabitur ei; postulet autem in fide nihil

hesitans; Qui autem hesitat. similis est fluc

tui maris qui a uento mouetur et circum

fertur; Non ergo estimet homo ille

quod accipiat aliquid a domino. uir duplex animo

inconstans in omnibus uiis suis. Glorietur

autem frater humilis in exaltatione sua.

diues autem in humilitate sua. quoniam sicut

flos feni transibit; exortus est enim sol

cum ardore. et arefecit fenum. et flos eius

decidit et decor uultus eius deperiit;

ita et diues in itineribus suis marcescet